

แบรนด์ 180 ปี

พัฒนา พร้อมทุกสนามสอบ

O-NET, GAT-PAT กับ 24 ตัวเตอรืชื่อดังระดับประเทศ

BRANDS®

Summer Camp

ปีที่ 27

สังคมศึกษา

www.brandssummercamp.com

<https://www.facebook.com/BRANDSWorldThailand>

แบรนด์ 180 ปี

ฟิตสมอง พร้อมทุกสนามสอบ O-NET, GAT-PAT กับ 24 ตัวเตอรืชื่อดังระดับประเทศ

สุดยอดการติวสด

- พิเศษ เกือบข้อสอบกว่า 800 ข้อ
 - รวมสุดยอดติวเตอร์ชื่อดังทั่วประเทศ
 - ติวเข้ม 8 วิชา 6 วันเต็ม 4 ช่องทาง วันที่ 1-6 ตุลาคม 2558
1. ติวสด ณ อาคารจักรพันธ์เพ็ญศิริ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และส่งสัญญาณผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต www.ku.ac.th ไปยังอีก 3 วิทยาเขต คือ นครปฐม ชลบุรี และสกลนคร
 2. ติวพร้อมกันผ่านสัญญาณดาวเทียม
 - ภาคเหนือ คณะเภสัชศาสตร์ ม.เชียงใหม่
 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คณะเภสัชศาสตร์ ม.ขอนแก่น
 - ภาคใต้ คณะแพทยศาสตร์ ม.สงขลานครินทร์ (หาดใหญ่) และมหาวิทยาลัยราชภัฏ จ.ยะลา
 3. ติวผ่านสัญญาณดาวเทียมสามารถเข้าดูได้ที่ช่องทางการรับชมสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม MCOT 1 (Live)
 - ช่อง GMM Z ช่อง 279
 - ช่อง PSI ช่อง 227
 - ช่อง True MPEG 4 ช่อง 78
 - ช่อง True MPEG 2 ช่อง 106
 - ช่อง CTH ช่อง 180
 - ช่อง Sun Box ช่อง 83
 - ช่อง Infosat ช่อง 245
 4. ติวผ่านอินเทอร์เน็ตที่ <https://www.facebook.com/BRANDSWorldThailand>
 5. ดูย้อนหลังผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สศทท.วังไกลกังวล ช่อง สศทท.14 วันที่ 15-20 ตุลาคม 2558

BRANDS

Summer Camp

ปีที่ 27

ฟรี!! หนังสือเก็งข้อสอบ
ฟรี!! O-NET, GAT-PAT

รับรหัสเพื่อดาวน์โหลดหนังสือเก็งข้อสอบ
แบรนด์ซัมเมอร์แคมป์ได้ที่

www.brandssummerncamp.com

สอบครั้งสำคัญ...ทำให้เต็มที่ ลู ลู

BRANDS 180 ปี

BRANDS®

Summer Camp

ปีที่ 27

ขอขอบคุณ

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ที่เป็นหนึ่งในการผลักดันและสร้างความสำเร็จทางการศึกษาให้แก่เยาวชนไทย

เอกสารประกอบการบรรยาย

วิชา สังคมศึกษา

ส่วนที่ 1	โดย อ.ชัย ลาภเพิ่มทวี.....	หน้า	2-75
ส่วนที่ 2	โดย อ.ธวัช ลาภนิมิตรชัย (ครูพี่หมุย).....	หน้า	76-147
ส่วนที่ 3	โดย อ.กนก จันทรา.....	หน้า	148-211
ส่วนที่ 4	ชุดเก็บข้อสอบ.....	หน้า	212-240

www.brandssummercamp.com

<https://www.facebook.com/BRANDSWorldThailand>

แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

ประสานงานอาจารย์และจัดพิมพ์โดย ชมรมบัณฑิตก้นท่อน

BRANDS ซัมเมอร์แคมป์ ปีที่ 27

เอกสารประกอบคำบรรยาย
วิชา **O NET**

สังคมศึกษา

โดย อ.ชัย ลาภเพิ่มทวี
โรงเรียนวิทยาศิลป์ PINNACLE

เพิ่มพลังสมอง ชาร์ตความรู้ เร่งสปีด สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน้าที่พลเมืองฯ	แก่งข้อสอบปี 59
สังคมวัฒนธรรม - วัฒนธรรม (ความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ ประเภท วัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล ประเพณีท้องถิ่น) - ศัพท์ เช่น โครงสร้างสังคม สถาบันสังคม การจัดระเบียบทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม รัฐและการเมืองไทย - คุณธรรม จริยธรรมของการเป็นพลเมืองดี - รัฐ - การจัดระเบียบการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน - ระบบรัฐบาล (รัฐสภา ประธานาธิบดี แบบกึ่ง) - ประชาธิปไตย (หลักการ รูปแบบ ข้อดีข้อเสีย) - เผด็จการ (หลักการ อำนาจนิยม เบ็ดเสร็จนิยม ข้อดีข้อเสีย) - การใช้อำนาจอธิปไตย (ฝ่ายนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ) - อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี - ฐานะและพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ - รัฐธรรมนูญ - สถานการณ์การเมืองไทยปัจจุบัน	

หน้าที่พลเมืองฯ	เก็งข้อสอบปี 59
สิทธิมนุษยชน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (อาเซียน) กฎหมาย - กฎหมายแพ่ง (ผู้เยาว์ หมั้น สมรส รับบุตรบุญธรรม มรดก นิติกรรมสัญญา กู้ยืมเงิน จำนำ จำนอง) - กฎหมายอาญา (ลักษณะสำคัญ โทษทางอาญา ความผิดต่อส่วนตัว ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม)	

สาระหน้าที่พลเมืองฯ	✓ x	หา Error
❶ สังคมวัฒนธรรม	_____ _____ _____ _____ _____	1. มนุษย์แตกต่างจากสัตว์สังคมอื่น เพราะมนุษย์มีวัฒนธรรม 2. ความสัมพันธ์ของกลุ่มคนที่มีบรรทัดฐานทางสังคมร่วมกัน หมายถึง <u>สถาบันสังคม</u> 3. พ่อแม่มีหน้าที่เลี้ยงดูอบรมบุตร บุตรมีหน้าที่กตัญญูต่อพ่อแม่ ข้อความนี้แสดงถึง <u>บทบาท</u> 4. “ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ” เกี่ยวข้องกับ <u>จารีต</u> 5. วัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ เช่น ประเพณีชักพระ ประเพณีสารทเดือนสิบ <u>ประเพณีรับบัวโยนบัว</u>
❷ รัฐและการเมืองไทย	_____ _____ _____ _____ _____	6. ประเทศที่มีรูปแบบของรัฐรวม เช่น อินเดีย ออสเตรเลีย <u>นิวซีแลนด์</u> มาเลเซีย พม่า 7. การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย ได้รับอิทธิพลจากประเทศ<u>สหรัฐอเมริกา</u> 8. ระบบเผด็จการเป็นระบบที่<u>ไม่มีรัฐธรรมนูญ</u> 9. หลักการสำคัญเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนคือ หลักความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพ และ<u>ภราดรภาพ</u> 10. อาเซียน+8 คือ กรอบความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ <u>สหรัฐอเมริกา</u> และ <u>แคนาดา</u>

สาระหน้าที่พลเมืองฯ	✓ x	หา Error
๓ กฎหมาย	_____ _____ _____ _____ _____	11. กฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร ได้แก่ <u>พระราชบัญญัติ</u> พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง 12. บุคคลที่ศาลแต่งตั้งให้เป็นผู้ดูแลคนไร้ความสามารถคือ <u>ผู้อภิบาล</u> 13. หญิงอายุ 16 ปี สามารถทำการสมรสได้ในกรณีที่<u>ได้รับการยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้แทนโดยชอบธรรม</u> 14. โทษทางอาญาที่จะลงแก่จำเลยผู้กระทำความผิดประกอบด้วย ริบทรัพย์สิน ปรับ <u>กักกัน</u> จำคุก ประหารชีวิต 15. พนักงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ได้แก่ ตำรวจ อัยการ ศาล พนักงานคุมประพฤติ พนักงานบังคับคดี

วัฒนธรรมและสังคม

มนุษย์มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากสัตว์อื่นๆ ประการใด	มนุษย์มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากสัตว์อื่น • มีความสามารถในการใช้และสร้างสัญลักษณ์ • มีวัฒนธรรม เพราะการมีวัฒนธรรมทำให้สังคมมีระเบียบ มีชีวิตยืนยาว และมนุษย์สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าที่สัตว์อื่นไม่อาจทำได้ เนื่องจากมนุษย์มีมันสมองใหญ่กว่าสัตว์อื่น จึงมีระดับสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์เหนือกว่าสัตว์อื่นๆ จึงทำให้สามารถสร้างวัฒนธรรมได้
สัญลักษณ์คืออะไร มีความสำคัญอย่างไรต่อมนุษย์	สัญลักษณ์ คือ สิ่งที่ใช้แทนสิ่งอื่น เช่น วัตถุ การกระทำ กิริยาท่าทาง ภาษา สัญลักษณ์มีความสำคัญต่อมนุษย์มาก เพราะสัญลักษณ์เหล่านี้ช่วยให้มนุษย์สามารถติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สัญลักษณ์นั้น<u>ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ</u> แต่เป็นสิ่งที่มนุษย์เท่านั้นที่สร้างได้ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม
สังคมคืออะไร และเพราะเหตุใดมนุษย์จึงต้องอยู่รวมกันเป็นสังคม	สังคมคือกลุ่มคนขนาดใหญ่ที่มีลักษณะ • เป็นกลุ่มคนที่สามารถเลี้ยงตนเองได้ • มีวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตเป็นของตนเอง • มีอำนาจเหนือกลุ่มเล็กๆ ที่อยู่ภายในอาณาเขตของตน สาเหตุที่มนุษย์ต้องมาอยู่รวมกันเป็นสังคม • เพื่อสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความต้องการทางชีวภาพ กายภาพ จิตวิทยา และสังคม • เพื่อทำให้เป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์หรือแท้จริง โดยมีวัฒนธรรมเป็นตัวขัดเกลามนุษย์ให้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน • เพื่อพึ่งพาอาศัยกันและสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับตนเองและกลุ่ม

วัฒนธรรม อธิบาย ความหมาย ลักษณะ ประเภท ความสำคัญ หน้าที่	วัฒนธรรม คือ แบบอย่างของพฤติกรรมทั้งหลายที่ได้มาทางสังคมและถ่ายทอดกัน ไปทางสังคมโดยอาศัยสัญลักษณ์ เช่น กฎหมาย ศาสนาศิลปะ การปกครอง รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นวัตถุ เช่น เครื่องมือเครื่องจักร อาคาร ลักษณะของวัฒนธรรม • วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นไม่ว่าจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรม และเป็นระบบสัญลักษณ์ • วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิต ก็คือแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เกิดจากการเรียนรู้และสืบทอดต่อกันมา เช่น ลูกต้องเลี้ยงดูพ่อแม่เมื่อยามท่านแก่ชรา • วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้ เช่น คนไทยยกมือไหว้ ชาวยุโรปใช้วิธีสั่นศีรษะ จะเห็นว่าการที่สังคมแต่ละสังคมมีวัฒนธรรมไม่เหมือนกันก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้หรือการถ่ายทอดพฤติกรรมที่แตกต่างกัน • วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม ก็คือ วัฒนธรรมสามารถถ่ายทอดจากชนรุ่นหนึ่งไปสู่ชนอีกรุ่นได้ • วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงได้และปรับตัวได้ เพราะสังคมไม่เคยหยุดนิ่ง ประเภทของวัฒนธรรม 1. วัฒนธรรมทางวัตถุ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ 2. คติธรรม : วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหลักการดำเนินชีวิต ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของจิตใจ และได้มาจากทางศาสนา 3. เนติธรรม : วัฒนธรรมทางกฎหมาย 4. สหธรรม : วัฒนธรรมทางสังคม ได้แก่ <u>มารยาท</u>ทางสังคมต่างๆ เช่น การต้อนรับแขก การแสดงความเคารพ การแต่งกาย ความสำคัญของวัฒนธรรม • วัฒนธรรมทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์อื่น • วัฒนธรรมทำให้เป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ • ช่วยให้ผู้มนุษย์สามารถแก้ปัญหาและสนองความต้องการด้านต่างๆ ได้ • วัฒนธรรมช่วยให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข เช่น การออกกฎหมาย • วัฒนธรรมช่วยสร้างความผูกพันและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน • วัฒนธรรมช่วยให้สังคมเจริญรุ่งเรือง เช่น ในสังคมที่มีวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการมีระเบียบวินัย ขยันหมั่นเพียร ประหยัด • วัฒนธรรมช่วยสร้างเอกลักษณ์ของสังคม
---	---

	หน้าที่ของวัฒนธรรม • วัฒนธรรมกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม เพราะวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดค่านิยมว่าอะไรดี-ชั่ว อะไรถูก-ผิด เช่น เด็กต้องมีพฤติกรรมที่นอบน้อมต่อผู้ใหญ่ • วัฒนธรรมกำหนดรูปแบบของสถาบัน เช่น รูปแบบของครอบครัว ในบางสังคมสามีมีภรรยาหลายคนได้ • วัฒนธรรมควบคุมสังคม วัฒนธรรมเป็นตัวสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้แก่สังคม เช่น บรรทัดฐานต่างๆ ความคิดความเชื่อ • วัฒนธรรมเป็นปัจจัยหล่อหลอมบุคลิกภาพทางสังคม ทำให้สมาชิกในสังคมส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกัน เช่น มีความกตัญญูกตเวที เคารพพระบาวาโส
คัพทลัษณค	วัฒนธรรม • วัฒนธรรมคือ วิธีการดำเนินชีวิต แบบแผนแห่งพฤติกรรม ผลงานที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้น รวมทั้งความคิดความเชื่อ ความรู้. โครงสร้างสังคม • ระบบความสัมพันธ์ของสถาบันต่างๆ ของสังคมในขณะใดขณะหนึ่ง • รูปแบบความสัมพันธ์ที่มีบรรทัดฐานเป็นแนวทางที่ผู้คนในสังคมยึดถือไว้ใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆ. กลุ่มสังคม (องค์การทางสังคม) • กลุ่มบุคคลที่สมาชิกในกลุ่มมีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างมีระบบแบบแผนที่ยอมรับกัน กลุ่มสังคมจะมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีเอกลักษณ์ มีความสนใจคล้ายกัน ซึ่งทำให้กลุ่มมีลักษณะแตกต่างกับกลุ่มอื่นๆ • กลุ่มคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันและมีการกระทำต่อกันเพื่อให้ได้รับผลตามจุดมุ่งหมาย สถาบันสังคม • แบบแผนพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมที่สนองความต้องการร่วมกันในด้านต่างๆ • กลุ่มของบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักในการทำกิจกรรมด้านต่างๆ • ชุดของกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมด้านต่างๆ • ยอดรวมของรูปแบบความสัมพันธ์ กระบวนการและวัตถุประสงค์ที่สร้างขึ้นเพื่อสนองประโยชน์สำคัญๆ ทางสังคมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง. บรรทัดฐานทางสังคม • กฎเกณฑ์หรือแบบแผนความประพฤติที่ใช้เป็นแนวทางให้คนในสังคมได้ปฏิบัติต่อกันเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม. • ระเบียบแบบแผนพฤติกรรม กฎเกณฑ์ หรือคตินิยมที่สังคมกำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางให้บุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมยึดถือและปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ

	การจัดระเบียบทางสังคม • การวางรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลในสังคมที่ต้องมากระทำต่อกันทางสังคม เพื่อให้ความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมดำเนินไปอย่างราบรื่น • วิธีการที่สังคมกำหนดแบบแผนพฤติกรรมให้สมาชิกประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน. การควบคุมทางสังคม • การควบคุมทางสังคมคือ วิธีการที่สังคมใช้ควบคุมความพฤติกรรมของสมาชิก ให้ประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน. การขัดเกลาทางสังคม • กระบวนการปลูกฝังบรรทัดฐานของกลุ่มให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม เพื่อให้สมาชิกสามารถอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ด้วยดี • วิธีการที่สังคมถ่ายทอดแบบแผนพฤติกรรมให้สมาชิกประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน • กระบวนการทางสังคมกับจิตวิทยาซึ่งมีผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพตามแนวทางที่สังคมต้องการ. การเคลื่อนที่ทางสังคม • การเคลื่อนที่ทางสังคมคือ การเปลี่ยนอาชีพหรือเลื่อนตำแหน่ง หน้าที่ ฐานะทางสังคม เช่น สังคมเมืองมีการเคลื่อนที่ทางสังคมได้มากกว่าสังคมชนบท สังคมเมืองมีการเคลื่อนที่ทางสังคมแนวตั้ง สังคมชนบทมีการเคลื่อนที่ทางสังคมแนวนอน. ค่านิยม • แบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมถือว่ามีความดี เป็นแบบแผนที่ใช้ตัดสินหรือประเมินค่าสิ่งต่างๆ • สิ่งที่กลุ่มบุคคลเชื่อและยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง • เกณฑ์ที่ระบุว่าควรประพฤติปฏิบัติอย่างไร หรือเกณฑ์ในการประเมินค่าความประพฤติของสังคม
องค์ประกอบของวัฒนธรรม โครงสร้างสังคม สถาบันสังคม การจัดระเบียบทางสังคม มีอะไรบ้าง	• วัฒนธรรม : สถาบัน / สัญลักษณ์ / ความเชื่อ / บรรทัดฐาน / ค่านิยม • โครงสร้างสังคม : กลุ่มทางสังคม / สถานภาพและบทบาท / สถาบันทางสังคม • สถาบันสังคม : กลุ่มทางสังคม / สถานภาพและบทบาท / หน้าที่ / บรรทัดฐาน / สัญลักษณ์ / ค่านิยม • การจัดระเบียบทางสังคม : บรรทัดฐาน / สถานภาพและบทบาท / การควบคุมทางสังคม / ค่านิยม

สถาบันทางสังคม ขั้นพื้นฐาน มีอะไรบ้าง	สถาบันทางสังคมขั้นพื้นฐาน ได้แก่ สถาบันครอบครัว / สถาบันการเมือง การปกครอง / สถาบันเศรษฐกิจ / สถาบันศาสนา / สถาบันการศึกษา ● สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันพื้นฐานแรกที่สุดและมีความสำคัญยิ่งต่อสังคม เพราะเป็นสถาบันขั้นพื้นฐานที่เป็นจุดเริ่มต้นของสถาบันอื่นๆ
สถาบันครอบครัว และสถาบันศาสนา มีองค์ประกอบใน รายละเอียด อะไรบ้าง	สถาบันครอบครัว ● กลุ่มสังคม เช่น พ่อ แม่ ลูก วงศาคณาญาติ ● สถานภาพและบทบาท เช่น พ่อแม่มีหน้าที่เลี้ยงดูปกป้องให้ความรักแก่ลูก ลูกมีหน้าที่ต้องเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ● หน้าที่ เช่น ผลิตสมาชิกใหม่ ปลูกฝังและถ่ายทอดวัฒนธรรม อบรมให้เรียนรู้ระเบียบของสังคม กำหนดสถานภาพของบุคคล ให้ความรักความอบอุ่น บำบัดความต้องการทางเพศ ● บรรทัดฐาน (แบบแผนพฤติกรรม) เช่น การหมั้น การสมรส การก่อตั้งครอบครัว การหย่าร้าง ● สัญลักษณ์ เช่น แหวนแต่งงาน ตราประจำตระกูล ● ค่านิยม เช่น การร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน สถาบันศาสนา ● กลุ่มสังคม เช่น ภิกษุ สามเณร ศาสนิกชน วัด วิทยาลัยสงฆ์ ● สถานภาพและบทบาท เช่น พระต้องสำรวมและประพฤติตามพระธรรมวินัย มีเมตตาต่อสัตว์โลก ● หน้าที่ เช่น สั่งสอนและเผยแผ่ธรรม สร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันในสังคม กลไกควบคุมความประพฤติของคนในสังคม เสริมสร้างความมั่นคงด้านจิตใจ เป็นเครื่องสร้างความผูกพันระหว่างคนในชาติและวัฒนธรรมของสังคม ● บรรทัดฐาน (แบบแผนพฤติกรรม) เช่น การทำบุญตักบาตร การถือศีลห้า ชายไทยบวชเมื่ออายุครบ 20 ปี ● สัญลักษณ์ เช่น พระพุทธรูป โบสถ์ ทำนองสวดมนต์ ● ค่านิยม เช่น ความสันติสุขของสังคม การยึดมั่นในคำสอน
ครอบครัวเดี่ยว และ ครอบครัวขยาย แตกต่างกันอย่างไร	● ครอบครัวเดี่ยว (Nuclear family) เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยสามีภรรยา และลูกๆ อยู่กันตามลำพัง ● ครอบครัวขยาย (Extended family) เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยญาติพี่น้อง อาจมีปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า ฯลฯ
สถานภาพคืออะไร มีความสำคัญ อย่างไร และมีกี่ประเภท	สถานภาพ คือ ตำแหน่งของบุคคลในสังคมที่เกิดจากความสัมพันธ์ทางสังคม สถานภาพเป็นตัวกำหนดว่าใครเป็นใคร มีหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไร. สถานภาพแบ่งเป็น 2 ประเภท 1. สถานภาพติดตัวมา เช่น เพศ สีผิว อายุ สัญชาติ วัย วรณะ เชื้อพระวงศ์ 2. สถานภาพที่ได้มาภายหลังหรือได้มาโดยความสามารถ เช่น นักเรียน อาจารย์ ข้าราชการ นายกรัฐมนตรี ผู้จัดการบริษัท

บทบาทยคืออะไร	บทบาท คือ พฤติกรรมที่สังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตาม ลัทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ตามสถานภาพที่เป็นอยู่ • ยิ่งสังคมซับซ้อนมากขึ้นเท่าไร บทบาทก็จะยิ่งแตกต่างกันมากขึ้นเท่านั้น • ความขัดแย้งในบทบาทอาจเกิดขึ้นได้ เมื่อบุคคลมีหลายสถานภาพ เช่น พ่อเป็นตำรวจ ลูกเป็นโจร • บุคคลจะแสดงบทบาทไม่ได้ ถ้าไม่มีคู่แสดงบทบาท หมายความว่า บุคคลจะแสดงบทบาทของตนในสังคมแต่เพียงฝ่ายเดียวไม่ได้ แต่จะต้องแสดงบทบาทสัมพันธ์กับบุคคลอื่น • ถ้าสมาชิกของสังคม ปฏิบัติตาม บทบาทของตน (เข้าใจบทบาทอย่างเดียวไม่พอ) อย่างถูกต้องและเคร่งครัด สังคมก็จะมีระเบียบ • การไม่รู้ไม่เข้าใจบทบาทสามารถแก้ไขได้โดยการขัดเกลาทางสังคม
บรรทัดฐานมีกี่ประเภท อะไรบ้าง	บรรทัดฐานมี 3 ประเภท 1. วิถีชาวบ้าน : แนวทางปฏิบัติที่บุคคลในสังคม ควร จะกระทำ กระทำจนเป็นนิสัย และยังรวมถึงมารยาททางสังคมและสมัยนิยม เช่น การยกมือไหว้เมื่อพบผู้ใหญ่ การแต่งกายที่สุภาพในที่สาธารณะ การกินข้าวด้วยช้อนส้อม การเขียนหนังสือด้วยมือขวา การลงชื่อตอนท้ายของจดหมาย การฝ่าฝืนวิถีชาวบ้านจะถูกสังคมลงโทษแบบไม่เป็นทางการ เช่น ชุบชิบนิหนทา หัวเราะเยาะ ตำหนิติเตียน. 2. จารีต : แนวทางปฏิบัติที่บุคคลในสังคม จะต้อง กระทำ เกี่ยวข้องกับศีลธรรม ความดี-ชั่ว ความถูก-ผิด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวัสดิภาพของสังคม เช่น ลูกต้องกตัญญูกตเวทีต่อพ่อแม่ สามีภรรยาต้องซื่อสัตย์ต่อกัน จารีตยังรวมถึงข้อห้ามด้วย เช่น ห้ามพี่น้องร่วมบิดามารดาแต่งงานกัน การฝ่าฝืนจารีตจะถูกสังคมลงโทษแบบไม่เป็นทางการ แต่จะจริงจังและรุนแรงกว่าวิถีชาวบ้าน เช่น การถูกรุมประชาทัณฑ์ การเลิกคบค้าสมาคมด้วย. 3. กฎหมาย : แนวทางที่ทุกคน ต้อง ทำ
การควบคุมทางสังคมมีกี่ประเภท อะไรบ้าง	การควบคุมทางสังคมมี 2 ประเภท 1. การควบคุมแบบเป็นทางการ ได้แก่ การใช้กฎหมาย 2. การควบคุมแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ การใช้วิถีชาวบ้าน และจารีต.
การขัดเกลาทางสังคมมีกี่ประเภท อะไรบ้าง	การขัดเกลาทางสังคมมี 2 ประเภท 1. การขัดเกลาทางสังคมทางตรง เช่น การที่พ่อแม่ฝึกอบรมเด็กให้รู้จักพูดหรือรู้จักมารยาททางสังคม ครูสอนหนังสือนักเรียน 2. การขัดเกลาทางสังคมทางอ้อม เช่น การได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ ฟังอภิปราย ฟังได้วาที และการเรียนรู้จากการกระทำของผู้อื่น เช่น เด็กเลียนแบบการใช้คำหยาบจากเพื่อน ดังนั้นการขัดเกลาทางสังคมหรือการอบรมสั่งสอนจึงเป็นวิธีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม ทำให้มนุษย์ได้เรียนรู้วัฒนธรรมและสามารถปฏิบัติตามให้เข้ากับสังคมได้ถูกต้อง และทำให้วัฒนธรรมเป็นมรดกของสังคม

ค่านิยมมีความสำคัญอย่างไร	ค่านิยมเป็นพื้นฐานสำคัญที่ก่อให้เกิดบรรทัดฐานทางสังคม ค่านิยมมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล และมีผลต่อความเจริญหรือความเสื่อมของสังคม. - ลักษณะของ “ค่านิยม” คือ ตัวกำหนดพฤติกรรมและวิธีการจัดรูปแบบความประพฤติของบุคคลในสังคม ส่วนลักษณะของ “ความนิยม” คือ การทำตามคนอื่น โดยที่บางครั้งตนเองมองไม่เห็นคุณค่าของการกระทำนั้น เห็นสังคมกำลังนิยม ตนก็นิยมตามด้วย เช่น การไว้ผม ยาว การนุ่งกระโปรงสั้น เป็นต้น. - ค่านิยมเป็นความนิยมของสังคมหรือกลุ่มบุคคล ไม่ใช่ความนิยมของคนใดคนหนึ่ง (ความนิยมส่วนบุคคล เราเรียกว่า รสนิยม) - ค่านิยมไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องเสมอ - ดังนั้นค่านิยมมีทั้งที่ดีและไม่ดี ทั้งที่ควรปลูกฝังในสังคมและค่านิยมที่ควรแก้ไข
สังคมไทยมีลักษณะโดยทั่วไปเป็นอย่างไร	สังคมไทยมีลักษณะ - สังคมไทยเป็นเอกสังคม - สังคมเกษตรกรรม - สังคมเจ้าขุนมูลนาย - มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข - สังคมที่รวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง - มีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ - มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว - มีการศึกษาต่ำ - มีการอพยพไปสู่ถิ่นอื่นมากขึ้น - มีการแบ่งชนชั้น - มีโครงสร้างแบบหลวมๆ คือ ไม่ค่อยเคร่งครัดในระเบียบวินัย - สังคมเปิด
วัฒนธรรมไทยมีลักษณะที่สำคัญประการใด	วัฒนธรรมมีลักษณะสำคัญ - เป็นวัฒนธรรมแบบเกษตรกรรม - เป็นวัฒนธรรมผสมผสาน - เป็นวัฒนธรรมที่ถือระบบเครือญาติ - เป็นวัฒนธรรมที่นิยมความสนุกสนาน - เป็นวัฒนธรรมที่ยึดถือพิธีกรรม - เป็นวัฒนธรรมที่ยึดถือในการทำบุญทำกุศล

วัฒนธรรมไทยมี ที่มาจากแหล่ง ใดบ้าง	ที่มาของวัฒนธรรมไทย - จากขนบธรรมเนียมประเพณีไทยโบราณ เช่น การกตัญญูกตเวทิต่อผู้มีพระคุณ - จากลักษณะสังคมเกษตรกรรม เช่น การแห่นางแมว การแห่บั้งไฟ การลงแขกเกี่ยวข้าว การเดินกำรำเคียว - จากพิธีกรรมของพระพุทธศาสนา เช่น การสวดมนต์ไหว้พระ การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า การบวช - จากพิธีกรรมของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู เช่น การตั้งศาลพระภูมิ การสะเดาะเคราะห์ต่ออายุ การโกนจุก การวางศิลาฤกษ์ การรดน้ำสังข์ในพิธีมงคลสมรส
ปัญหาสังคมมี ลักษณะอย่างไร	ปัญหาสังคมมีลักษณะ - เป็นสภาวะการณ์ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม อันเนื่องมาจากการกระทำต่อกันทางสังคมที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานและก่อให้เกิดผลเสีย - คนส่วนใหญ่ในสังคมจึงไม่ปรารถนาและรู้สึกว่าจะเป็นอันตรายหรือสร้างความเดือดร้อน - และพยายามหาทางแก้ไขหรือเสนอแนวทางแก้ไขสภาวะการณ์นั้น ตัวอย่างปัญหาสังคม เช่น วัยรุ่นติดยาเสพติด นักเรียนยกพวกตีกัน. - ปัญหาที่เกิดจากปรากฏการณ์ธรรมชาติไม่ถือว่าเป็นปัญหาสังคม เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว
การเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและการ เปลี่ยนแปลงทาง วัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไร	การเปลี่ยนแปลงทางสังคม คือ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือระบบของสังคมและโครงสร้างหรือความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคม เช่น ครอบครัวไทยในปัจจุบันมีขนาดเล็กลง ผู้หญิงไทยมีบทบาททางการเมืองมากขึ้น ความสัมพันธ์เปลี่ยนจากเพื่อนเป็นสามีภรรยา. การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม คือ การเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งสิ่งที่เป็นวัตถุ และสิ่งที่ไม่ใช่วัตถุ (เช่น วิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ ทศนคติ อุดมการณ์ บรรทัดฐาน ค่านิยม) เช่น การใช้รถยนต์แทนรถเทียมม้า การใช้ระบบเงินตราเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน คนไทยนิยมสินค้าไทยมากขึ้น คนเมืองมีความเชื่อทางไสยศาสตร์น้อยลง
การเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและทาง วัฒนธรรมเกิดจาก สาเหตุใด	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและทางวัฒนธรรมเกิดจาก - ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยทางประชากร เช่น การเพิ่มขึ้นของประชากร ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น สภาพดินฟ้าอากาศภายในประเทศเปลี่ยนแปลงไป ทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศขาดความอุดมสมบูรณ์ - ปัจจัยภายนอก เช่น การรับเอาวิทยาการ เทคโนโลยี และการสื่อสารคมนาคมจากต่างประเทศเข้ามา

ภาค	ประเพณี	ศิลปะ	เครื่องดนตรี
เหนือ	• ชั่นโดก • ตานก๋วยสลาก • ประเพณีการสืบชะตา (ต่ออายุ) • ปอยส่างลอง (งานบวชลูกแก้วเป็นสามเณร) • งานทำขวัญผึ้ง (สุโขทัย) • งานอุ้มพระดำน้ำ (เพชรบูรณ์) • ตีเหล็กน้ำพี้ (อุดรดิตถ์)	• ฟ้อนเล็บฟ้อนเงี้ยว • ฟ้อนเทียน • ตีกลองสะบัดชัย • ขับซอ	• ปี่ • สะล้อ • ซอ • ซึง
กลาง	• รับบัวโยนบัว (สมุทรปราการ) • ตักบาตรเทโว (อุทัยธานี) • ตักบาตรน้ำผึ้ง (ฉะเชิงเทรา) • บูชารอยพระพุทธรูป (สระบุรี) • ทิ้งกระจาด (เพชรบูรณ์) • แห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ (นครสวรรค์) • ก่อพระเจดีย์ทราย (ฉะเชิงเทรา) • กวนข้าวทิพย์ (ชัยนาท) • ประเพณีสู้ขวัญข้าว (นครนายก) • ทำขวัญข้าว (ภาคกลางและอีสาน)	• รำกลองยาว • รำพัด • รำสีนวล • เต้นกำรำเคียว • เพลงปรบไก่ • เพลงลำตัด • เพลงพวงมาลัย • เพลงฉ่อย • เพลงแม่ศรี • เพลงระบำชาวไร่ • เพลงอีแซว • ลิเก	• ระนาด • ซอ • ซอสามสาย • จะเข้ • พ้องวงใหญ่ • กลองสองหน้า
อีสาน	• ฮีตสิบสอง คองสิบสี่ • บุญคูณลาน • บุญบั้งไฟ • ไหลเรือไฟ • ผีตาโชนที่เลย • แห่ปราสาทผึ้ง • บุญผะเหวด • บุญข้าวเจี๋ย • บุญข้าวสาก	• ระบำสาเกตำข้าว • รำกระทบไม้ • รำผีฟ้า • เข้โปงลาง • เข้กระดืบ • หมอลำหมอลำแคน	• แคน • โปงลาง • โหวด • ซอ • พิณ
ใต้	• บุญสารทเดือนสิบ • แห่ผ้าขึ้นธาตุ • ประเพณีชักพระ • ประเพณีกินผัก • งานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว • แข่งนกเขาชวา • งานฮารีลายน	• รำโนรา • รำซัดชาตรี • ระบำศรีวิชัย • หนังตะลุง • ร้องเงี้ยว	• ตะโพน • ฉิ่ง • รำมะนา • ไวโอลิน

รัฐและการเมืองไทย

รัฐคืออะไร	รัฐคือชุมชนทางการเมืองที่ประกอบด้วย 1. ประชากร 2. ดินแดนที่มีอาณาเขตแน่นอน 3. รัฐบาล 4. อำนาจอธิปไตย คำว่า “รัฐ” ยังรวมถึง รัฐธรรมนูญ กฎหมาย ศาล และข้าราชการทุกหน่วยทุกระดับการปกครองที่รวมกันขึ้นเป็นรัฐ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะกรรมการเลือกตั้ง รัฐมีลักษณะความเป็นถาวร แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนรัฐบาล แต่รัฐก็ยังคงดำรงอยู่ตลอดไป
อำนาจอธิปไตยคืออะไร	อำนาจอธิปไตย (Sovereignty) คือ อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ เป็นอิสระจากการควบคุมของรัฐอื่นๆ เป็นอำนาจที่แบ่งแยกไม่ได้ และเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของรัฐ เพราะแสดงถึงความมีเอกราช ลักษณะของอำนาจอธิปไตยมีดังนี้ • แบ่งแยกมิได้ : เป็นหนึ่งเดียว แบ่งแยกมิได้ ถ้ามีการแบ่งแยกอำนาจอธิปไตยจะทำให้รัฐเดิมสลายตัวไป และมีประเทศใหม่เกิดขึ้น เช่น กรณีสหภาพโซเวียตล่มสลาย • มีความถาวร : มีอยู่ตลอดไป (ต่างจากรัฐบาลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้) รัฐจะคงอยู่ไม่ได้ ถ้าอำนาจถูกทำลาย • มีความเด็ดขาด : ไม่มีอำนาจใดเหนือกว่าอำนาจอธิปไตย • เป็นการทั่วไป : ครอบคลุมใช้ได้ทุกสถานที่ภายในอาณาเขตของรัฐ อยู่เหนือทุกอำนาจและกลุ่มบุคคล
รัฐเดี่ยวและรัฐรวมแตกต่างกันอย่างไร	รัฐเดี่ยวและรัฐรวม แตกต่างกันตรงที่รูปแบบของรัฐบาลหรือจำนวนรัฐบาลภายในรัฐ 1. รัฐเดี่ยว (เอกราช) : รัฐที่มีเพียงรัฐบาลเดียวใช้อำนาจปกครองดินแดนทั้งหมด เช่น ไทย ญี่ปุ่น ลาว สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ฝรั่งเศส ลิกเตนสไตน์ โมนาโก อิตาลี สวีเดน อังกฤษ ตุรกี สเปน นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ เดนมาร์ก. 2. รัฐรวม (สหพันธรัฐ) : รัฐที่มีรัฐบาล 2 ระดับได้แก่ รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นหรือรัฐบาลมลรัฐ เช่น มาเลเซีย พม่า อินเดีย ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา เยอรมนี รัสเซีย จีน

อธิบายรูปแบบการปกครองที่ใช้ ประมุขของรัฐเป็น เกณฑ์การแบ่ง	กษัตริย์ทรงเป็นประมุข - กษัตริย์ทรงเป็นประมุขของรัฐ คือ พระองค์จะทำหน้าที่เป็นเพียงประมุข ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการบริหารบ้านเมือง แต่มีนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่แทน เช่น ไทย ญี่ปุ่น อังกฤษ สวีเดน เดนมาร์ก นอร์เวย์. - กษัตริย์ทรงเป็นประมุขของรัฐและทรงเป็นผู้นำฝ่ายบริหารด้วย เช่น บรูไน ซาอุดีอาระเบีย โอมาน. ประธานาธิบดีเป็นประมุข - ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้ง ทำหน้าที่เป็นประมุขของรัฐ แต่ไม่เป็นผู้บริหาร เช่น สิงคโปร์ อินเดีย. - ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้ง ทำหน้าที่เป็นประมุขของรัฐและเป็นผู้บริหาร เช่น สหรัฐอเมริกา ฟิลิปปินส์				
อธิบายระบบ รัฐบาล	- ระบบรัฐสภา เช่น ไทย อังกฤษ สวีเดน ญี่ปุ่น - ระบบประธานาธิบดี เช่น สหรัฐอเมริกา ฟิลิปปินส์ อาร์เจนตินา บราซิล - ระบบกึ่งรัฐสภาทั้งประธานาธิบดี เช่น ฝรั่งเศส มองโกเลีย				
ระบบประธานาธิบดี (เช่น USA) มีหลักการสำคัญ อย่างไร	ระบบประธานาธิบดีมีหลักการสำคัญ - ยึดหลักการ<u>แบ่งแยกอำนาจ</u> ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติ (รัฐสภา) ฝ่ายบริหาร (ประธานาธิบดี) และฝ่ายตุลาการ (ศาล) โดยแต่ละฝ่ายมีอำนาจและความเป็นอิสระในการทำหน้าที่ของตน - สภาและประธานาธิบดีต่างมาจากการเลือกตั้ง ในระบบประธานาธิบดีจะไม่มีตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพราะประธานาธิบดีจะทำหน้าที่เป็นทั้งประมุขและผู้นำรัฐบาล - สภาไม่มีอำนาจควบคุมการทำงานของรัฐบาล - ไม่มีการยุบสภา				
เปรียบเทียบระบบ รัฐบาลแบบรัฐสภา และแบบ ประธานาธิบดี	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="454 1301 917 1355">รัฐสภา</th><th data-bbox="917 1301 1369 1355">ประธานาธิบดี</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="454 1355 917 1904"> - ประมุขกับผู้นำฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลเป็นคนละคนกัน - ประมุขไม่ต้องรับผิดชอบทางการเมือง - สภามาจากการเลือกตั้ง แต่รัฐบาลมาจากความไว้วางใจจากสภา - นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม - สภามีอำนาจควบคุมการทำงานของรัฐบาล - มียุบสภา มีการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ </td><td data-bbox="917 1355 1369 1904"> - ประมุขกับผู้นำฝ่ายบริหารเป็นคนเดียวกัน - ประมุขต้องรับผิดชอบทางการเมือง - สภาและประธานาธิบดีต่างมาจากการเลือกตั้ง - ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งของประชาชนทั้งประเทศ โดยผ่านคณะผู้เลือกตั้ง - สภาไม่มีอำนาจควบคุมการทำงานของรัฐบาล - ไม่มียุบสภาและไม่มีการเปิดอภิปรายฯ </td></tr> </tbody> </table>	รัฐสภา	ประธานาธิบดี	- ประมุขกับผู้นำฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลเป็นคนละคนกัน - ประมุขไม่ต้องรับผิดชอบทางการเมือง - สภามาจากการเลือกตั้ง แต่รัฐบาลมาจากความไว้วางใจจากสภา - นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม - สภามีอำนาจควบคุมการทำงานของรัฐบาล - มียุบสภา มีการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ	- ประมุขกับผู้นำฝ่ายบริหารเป็นคนเดียวกัน - ประมุขต้องรับผิดชอบทางการเมือง - สภาและประธานาธิบดีต่างมาจากการเลือกตั้ง - ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งของประชาชนทั้งประเทศ โดยผ่านคณะผู้เลือกตั้ง - สภาไม่มีอำนาจควบคุมการทำงานของรัฐบาล - ไม่มียุบสภาและไม่มีการเปิดอภิปรายฯ
รัฐสภา	ประธานาธิบดี				
- ประมุขกับผู้นำฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลเป็นคนละคนกัน - ประมุขไม่ต้องรับผิดชอบทางการเมือง - สภามาจากการเลือกตั้ง แต่รัฐบาลมาจากความไว้วางใจจากสภา - นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม - สภามีอำนาจควบคุมการทำงานของรัฐบาล - มียุบสภา มีการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ	- ประมุขกับผู้นำฝ่ายบริหารเป็นคนเดียวกัน - ประมุขต้องรับผิดชอบทางการเมือง - สภาและประธานาธิบดีต่างมาจากการเลือกตั้ง - ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งของประชาชนทั้งประเทศ โดยผ่านคณะผู้เลือกตั้ง - สภาไม่มีอำนาจควบคุมการทำงานของรัฐบาล - ไม่มียุบสภาและไม่มีการเปิดอภิปรายฯ				

การจัดระเบียบการปกครองภายในรัฐมีหลักการสำคัญอย่างไร	หลักการรวมอำนาจ • เป็นการให้<u>กระทรวง</u> ทบวง กรมมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารบ้านเมือง แล้วจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐออกไปปฏิบัติหน้าที่ยังส่วนต่างๆ ของประเทศ • ข้อดี เช่น การบริหารงานมีเอกภาพ วางแผนพัฒนาได้ง่าย ประหยัดค่าใช้จ่าย • ข้อเสีย เช่น การบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ งานล่าช้า คนในท้องถิ่นไม่มีโอกาสปกครองตนเอง หลักการแบ่งอำนาจ • ส่วนกลางแต่งตั้งข้าราชการไปดูแล<u>ส่วนภูมิภาค</u> • ข้อดี เช่น ประชาชนได้รับการรวดเร็วขึ้น • ข้อเสีย เช่น ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองตนเองได้น้อย เจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้าใจความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง หลักการกระจายอำนาจ • เป็นการให้ประชาชนใน<u>ท้องถิ่น</u>มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง • ข้อดี เช่น ประชาชนมีโอกาสปกครองตนเอง ลดภาระจากส่วนกลาง แก้ไขปัญหาได้ตรงเป้าหมาย • ข้อเสีย เช่น การบริหารขาดเอกภาพ เสียค่าใช้จ่ายมาก
การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินมีรูปแบบอย่างไร	• ราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม. • ราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน. • ราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล (เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา
ระบอบการปกครองที่พิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยนั้นมีรูปแบบใดบ้าง	1. การปกครองโดยคนๆ เดียว ได้แก่ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ เผด็จการ 2. การปกครองโดยคนส่วนน้อย ได้แก่ อภิชนาธิปไตย คณาธิปไตย คอมมิวนิสต์ 3. การปกครองโดยคนส่วนมาก ได้แก่ ประชาธิปไตย • อภิชนาธิปไตย : เป็นการปกครองโดยคนส่วนน้อยที่มีฐานะสูงกว่าคนทั่วไปในสังคม เช่น มีความรู้ ชาติตระกูล ร่ำรวย. • คณาธิปไตย : เป็นการปกครองเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มตน แต่ไม่มีฐานะทางสังคมเหมือนอภิชนาธิปไตย

ประชาธิปไตยมีหลักการที่สำคัญอะไรบ้าง	ประชาธิปไตยมีหลักการสำคัญ ● หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน คือ ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอิสระสูงสุดของรัฐ ถือเป็นหลักการที่สำคัญที่สุดในระบอบประชาธิปไตย ● หลักความเสมอภาค คือ ความเท่าเทียมกันในศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ ● หลักสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ ● หลักนิติธรรม คือ การใช้กฎหมายเป็นหลักในการปกครอง ● หลักการยอมรับเสียงส่วนมาก การใช้เสียงมากจะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิของเสียงส่วนน้อย ● หลักการใช้เหตุผล เช่น การเลือกตั้งเสรีโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนตัดสินใจเลือกคนที่เหมาะสมไปเป็นตัวแทนของตนในการบริหารประเทศ ● หลักความยินยอม เช่น เมื่อครบวาระหรือมีการยุบสภาจะมีการเลือกตั้งใหม่ หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดได้รับความไว้วางใจจากประชาชนก็จะได้รับเลือกเข้ามาทำหน้าที่ต่อไป
วิธีการใดบ้างที่ทำให้รัฐบาลมีอำนาจจำกัดตามหลักการประชาธิปไตย	วิธีการที่ทำให้รัฐบาลมีอำนาจจำกัดตามหลักการประชาธิปไตย ● หลักนิติธรรม เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายเป็นกรอบในการปกครอง กฎหมายที่ว่านี้ก็คือรัฐธรรมนูญ ดังนั้นผู้ปกครองต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและจะใช้อำนาจในการบริหารประเทศตามอำเภอใจไม่ได้ ● การแยกใช้อำนาจอธิปไตย เพื่อไม่ให้อำนาจทั้งหมดของรัฐอยู่ในมือของคนคนเดียวหรือคนกลุ่มเดียว แต่ละฝ่ายจะตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน ไม่ให้มีฝ่ายใดใช้อำนาจมากเกินไปจนไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ● การกระจายอำนาจ ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองได้มากขึ้น
ประชาธิปไตยมีกี่รูปแบบ อะไรบ้าง	ประชาธิปไตยมี 2 รูปแบบ 1. ประชาธิปไตยทางตรง คือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองโดยตรง ประชาธิปไตยทางตรงเกิดขึ้นครั้งแรกที่เอเธนส์ 2. ประชาธิปไตยทางอ้อม (ประชาธิปไตยโดยตัวแทน) คือ ประชาชนเลือกผู้แทนเข้าไปปกครองประเทศแทนตน
เผด็จการมีหลักการที่สำคัญอะไรบ้าง	เผด็จการมีหลักการสำคัญ ● ไม่ยอมรับความเสมอภาค ● คัดค้านการปกครองโดยประชาชน ● ผูกขาดอำนาจการปกครองไว้ที่ผู้นำเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว ● รัฐอยู่เหนือประชาชน เน้นอำนาจรัฐมากกว่าเสรีภาพของประชาชน ● ยึดหลักการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ● มีรัฐธรรมนูญ มีการเลือกตั้ง มีพรรคการเมือง มีรัฐสภาได้ แต่เป็นไปเพื่อสร้างอำนาจให้แก่บุคคลเท่านั้น.

เผด็จการมี กี่ประเภท อะไรบ้าง	เผด็จการมี 2 ประเภท 1. เผด็จการอำนาจนิยม (เผด็จการทหาร) 2. เผด็จการเบ็ดเสร็จ แบ่งเป็นแบบฟาสซิสต์ และแบบคอมมิวนิสต์. • เผด็จการอำนาจนิยม (เผด็จการทหาร) รัฐควบคุมสิทธิเสรีภาพของประชาชน <u>เฉพาะด้านการเมืองเท่านั้น</u> แต่ประชาชนยังคงมีสิทธิเสรีภาพด้านเศรษฐกิจและสังคม • เผด็จการเบ็ดเสร็จ รัฐควบคุมสิทธิเสรีภาพของประชาชน <u>ทุกด้าน</u> ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม	
ข้อดีและข้อเสีย ของระบอบ ประชาธิปไตยมี อะไรบ้าง	ข้อดี • ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพ • ประชาชนปกครองตนเอง • ประเทศมีความเจริญมั่นคง	ข้อเสีย • ดำเนินการยาก • เสียค่าใช้จ่ายสูง • ล่าช้าในการตัดสินใจ
ข้อดีและข้อเสีย ของระบอบเผด็จ การมีอะไรบ้าง	ข้อดี • แก้ปัญหา <u>บางอย่าง</u> ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะไม่ต้องฟังเสียงส่วนใหญ่อภิปรายเพื่อหาข้อยุติ • ทำงานได้รวดเร็ว	ข้อเสีย • มีข้อผิดพลาดได้ง่าย • ไม่ให้โอกาสคนดีเข้ามามีส่วนร่วม เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน • ทำให้ประเทศพัฒนาล่าช้า • อาจนำประเทศไปสู่หายนะ ถ้าผู้นำมีอำนาจมากเกินไป เช่น ฮิตเลอร์ของเยอรมันและนายพลโตโจของญี่ปุ่น ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2
สิทธิมนุษยชน คืออะไร	สิทธิมนุษยชน หมายถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ของบุคคลที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายหรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม. แนวความคิดเกี่ยวกับปฏิญญาสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเกิดขึ้นหลังจากการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 จนกระทั่งเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1948 สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ จึงได้มีมติยอมรับและประกาศใช้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ซึ่งปฏิญญาสากลฯ มีวัตถุประสงค์และหลักการทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชน แต่ไม่มีพันธผูกพันในแง่ของกฎหมายระหว่างประเทศ	
องค์กรระหว่าง ประเทศด้านสิทธิ มนุษยชนที่มี บทบาทต่อ ประเทศไทย	องค์กรระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน • คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Human Rights Council) • องค์กรนิรโทษกรรมสากล (AI : Amnesty International) • องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (ILO : International Labour Organization) • มูลนิธิความร่วมมือเพื่อต่อต้านการค้าหญิง (GAATW : Global Alliance Against Traffic in Women) • มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT : End Child Prostitution In Asia Tourism)	

กฎหมาย

กฎหมายมีลักษณะสำคัญอย่างไร	กฎหมายมีลักษณะสำคัญ • เป็นคำสั่งหรือข้อบังคับที่ออกโดยรัฐาธิปัตย์หรือผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐ • เป็นคำสั่งหรือข้อบังคับที่ใช้กับบุคคลเท่านั้น ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลก็ได้ • เป็นคำสั่งหรือข้อบังคับที่ใช้ได้ทั่วไป คือ กฎหมายจะต้องใช้บังคับได้ทุกสถานที่และแก่บุคคลทั่วไปโดยเสมอภาค • เป็นคำสั่งหรือข้อบังคับที่ใช้ได้เสมอไป คือ เมื่อประกาศใช้กฎหมายใดแล้ว ต้องใช้กฎหมายนั้นบังคับได้เสมอ จนกว่าจะมีประกาศยกเลิกหรือถูกลบล้างด้วยกฎหมายใหม่ ดังสุภาษิตกฎหมายที่กล่าวว่า “กฎหมายนอนหลับบางคราว แต่ไม่เคยตาย” • มีอำนาจผูกพันให้บุคคลต้องปฏิบัติตาม • ต้องมีกระบวนการที่แน่นอน • ต้องมีสภาพบังคับ.
กฎหมายมีกี่ประเภท	กฎหมายแบ่งตามองค์กรที่จัดทำ • กฎหมายที่ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ <u>กฎหมายรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ประมวลกฎหมาย กฎมณเฑียรบาล</u> • กฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร ได้แก่ <u>พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง</u> • กฎหมายที่ออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ <u>เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติเมืองพัทยา</u> • กฎหมายที่ออกมาใช้ในกรณีพิเศษ เช่น กฎอัยการศึก ประกาศคณะปฏิวัติ. กฎหมายแบ่งตามกรณีต่อไปนี้ • กฎหมายแบ่งตามรูปแบบ ได้แก่ กฎหมายลายลักษณ์อักษร กฎหมายไม่เป็นลายลักษณ์อักษร • กฎหมายแบ่งตามความสัมพันธ์ของคู่กรณี ได้แก่ กฎหมายเอกชน กฎหมายมหาชน • กฎหมายแบ่งตามหน้าที่หรือหลักของการใช้กฎหมาย ได้แก่ กฎหมายสารบัญญัติ กฎหมายวิธีสบัญญัติ • กฎหมายแบ่งตามแหล่งกำเนิด ได้แก่ กฎหมายในประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ • กฎหมายแบ่งตามสภาพบังคับ ได้แก่ กฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา • กฎหมายแบ่งตามวิธีบัญญัติหรือความมุ่งหมายของกฎหมาย ได้แก่ กฎหมายตามเนื้อความ กฎหมายตามแบบพิธี

กฎหมายระบบ ซีวิลลอว์และระบบ คอมมอนลอว์ แตกต่างกัน อย่างไร	ระบบซีวิลลอว์ (Civil law) • ระบบซีวิลลอว์หรือระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร หรือระบบประมวลกฎหมาย หรือระบบกฎหมายโรมาน-เยอรมันนิค ระบบกฎหมายนี้มีประวัติความเป็นมาจากกฎหมายโรมันที่สำคัญ เช่น กฎหมายสิบสองโต๊ะและกฎหมายของจักรพรรดิจัสติเนียน • ตัวอย่างประมวลกฎหมายที่สำคัญของไทย ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น • ระบบกฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่ใช้ในประเทศภาคพื้นยุโรป เช่น เยอรมนี ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ อิตาลี สเปน รวมทั้งประเทศไทยด้วย ระบบคอมมอนลอว์ (Common law) • ระบบคอมมอนลอว์หรือระบบกฎหมายที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร หรือกฎหมายจารีตประเพณี หรือกฎหมายแองโกลแซกซอน ระบบกฎหมายนี้มีต้นกำเนิดมาจากประเทศอังกฤษ และเกิดขึ้นจากจารีตประเพณีและคำพิพากษาของศาล โดยนำเอาคำพิพากษาของศาลในคดีก่อนของแต่ละคดี มาเป็นหลักในการพิพากษาหรือวินิจฉัยในคดีหลังที่มีข้อเท็จจริงคล้ายกัน โดยตัดสินไปในแนวทางเดียวกันกับคดีก่อน การศึกษากฎหมายก็ศึกษาจากคำพิพากษาของศาลนั่นเอง • ประเทศที่ใช้รูปแบบกฎหมายคอมมอนลอว์ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษและเครือจักรภพ
กฎหมายจารีต ประเพณีมีลักษณะ สำคัญอย่างไร	กฎหมายจารีตประเพณีมีลักษณะสำคัญ • เป็นกฎหมายที่ไม่ได้บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นสิ่งที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันมานาน • คนในท้องถิ่นปฏิบัติตามทั่วไป สม่่าเสมอ โดยเปิดเผย จนเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป • ไม่ได้เป็นคำสั่งที่มาจากรัฐาธิปัตย์ • ไม่ขัดต่อกฎหมายลายลักษณ์อักษรและไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน • ความสำคัญของกฎหมายจารีตประเพณีคือ เมื่อไม่มีกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่จะนำมาปรับแก้คดีได้ให้นำกฎหมายจารีตประเพณีมาปรับคดีได้ก็แต่เฉพาะคดีแพ่ง เท่านั้น แต่ถ้าจะนำกฎหมายจารีตประเพณีมาใช้ปรับคดีอาญาเพื่อเป็นคุณหรือเป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องหาแล้ว สามารถทำได้ เช่น การชกมวยบนเวทีตามกฎหมายแล้วทำให้คู่ต่อสู้ถึงแก่ความตายแต่ไม่ต้องรับผิด
ความสำคัญตาม ศักดิ์ของกฎหมาย เรียงลำดับอย่างไร	ศักดิ์ของกฎหมายหรือฐานะของกฎหมายเรียงลำดับจากศักดิ์สูงสุดไปหาศักดิ์ต่ำได้ดังนี้ • รัฐธรรมนูญ → พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ → พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด → พระราชกฤษฎีกา → กฎกระทรวง → ข้อบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น • กฎหมายที่มีศักดิ์ต่ำกว่า จะออกมาใช้บังคับได้ก็ต่อเมื่อกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่าให้อำนาจ หมายความว่า กฎหมายลูกจะออกมาใช้บังคับได้ จะต้องมียกกฎหมายแม่หรือกฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้ • กฎหมายที่มีศักดิ์ต่ำกว่า จะขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่าไม่ได้

ปพพ. การเริ่มต้นสภาพบุคคลนั้นเริ่มเมื่อไร	ปพพ.มาตรา 15 วรรคแรก บัญญัติให้สภาพบุคคลเริ่มเมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารกคลอดแล้ว หมายความว่า คลอดจากครรภ์ของมารดาหมดทั้งตัวโดยไม่มีอวัยวะส่วนใดเหลือติดอยู่ ส่วนจะมีการตัดสายสะดือหรือไม่นั้นไม่ถือว่าเป็นข้อสำคัญ สภาพบุคคลสิ้นสุดลงเมื่อตายหรือศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ
การร้องขอให้ศาลสั่งว่าบุคคลใดเป็น “คนสาบสูญ” มีหลักเกณฑ์อย่างไร	การที่บุคคลใดได้ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ และไม่มีใครรู้แน่ว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ตลอดระยะเวลา 5 ปี เมื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คือผู้จะได้ประโยชน์หรือจะเสียประโยชน์หากศาลสั่งบุคคลใดเป็นคนสาบสูญ) หรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนสาบสูญ แต่ในกรณีที่มีอันตรายจากการรบหรือสงคราม ยานพาหนะอัปปาง ถูกทำลาย สูญหาย ระยะเวลาจะ ลดเหลือ 2 ปี
ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้ใช้อำนาจปกครอง ผู้ปกครอง แตกต่างกันอย่างไร	ผู้แทนโดยชอบธรรม คือ ผู้ที่มีอำนาจทำนิติกรรมต่างๆ แทนผู้เยาว์หรือให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการทำนิติกรรม ผู้แทนโดยชอบธรรม ได้แก่ 1. ผู้ใช้อำนาจปกครองคือ บิดา มารดา 2. ผู้ปกครองคือ ผู้อื่นที่มีใช้บิดา มารดา แต่มีอำนาจตามกฎหมายในการปกครองดูแลผู้เยาว์
กรณีใดที่กฎหมายยกเว้นให้ผู้เยาว์ทำได้เองโดยลำพัง ไม่จำเป็นต้องขอความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม	ตามกฎหมายแล้วผู้เยาว์จะถูกจำกัดความสามารถในเรื่องที่จะทำนิติกรรม นิติกรรมใดๆ ที่ผู้เยาว์ได้ทำลงไปโดยปราศจากความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม นิติกรรมนั้นตกเป็น โมฆียะ แต่มีข้อยกเว้นที่กฎหมายกำหนดให้ผู้เยาว์ทำนิติกรรมบางอย่างได้เองและมีผลโดยสมบูรณ์ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อนดังนี้ • นิติกรรมที่เป็น คุณประโยชน์ แก่ผู้เยาว์ฝ่ายเดียว เช่น ผู้เยาว์ได้รับที่ดินโดยเสน่หา เจ้าหนี้ทำนิติกรรมปลดหนี้ให้ • กิจการที่ผู้เยาว์ต้องทำเอง เฉพาะตัว เช่น การรับรองบุตร การเข้าสู่พิธีสมรส • กิจการที่ผู้เยาว์ทำเพื่อ เลี้ยงชีพและเหมาะสมแก่ฐานะ เช่น ซื้ออาหาร หนังสือ • ผู้เยาว์มีอำนาจทำพินัยกรรมได้เองเมื่อมีอายุครบ 15 ปี (ถ้าผู้เยาว์ทำพินัยกรรมก่อนอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ แม้ผู้แทนโดยชอบธรรมให้ความยินยอม พินัยกรรมนั้นก็ตกเป็น โมฆะ) ป.พ.พ.มาตรา 21 บัญญัติว่า “ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใดๆ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน การใดๆ ที่ผู้เยาว์ได้ทำลงไปปราศจากความยินยอมเช่นนั้นนั้นเป็นโมฆียะ เว้นแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น” การใดๆ ในที่นี้หมายความว่าถึงเฉพาะการทำ “นิติกรรม” เท่านั้น ถ้าเป็นการกระทำการอย่างอื่นที่มีใช้นิติกรรม เช่น ผู้เยาว์กระทำการละเมิดต่อผู้อื่น ผู้เยาว์จะต้องรับผิดชอบในการชดเชยค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น จะอ้างว่าการกระทำนั้นมิได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมไม่ได้

คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ ความสามารถ คนวิกลจริต แตกต่างกันอย่างไร	คนไร้ความสามารถ คนไร้ความสามารถคือ บุคคลที่วิกลจริตซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถและจัดให้อยู่ในความดูแลของ<u>ผู้อนุบาล</u> และนิติกรรมที่คนไร้ความสามารถได้ทำลงไปมีผลเป็น<u>โมฆียะ</u> (ยกเว้นการทำพินัยกรรม ถ้าคนไร้ความสามารถได้ทำลงไปมีผลเป็น<u>โมฆะ</u>) จะเห็นได้ว่าคนไร้ความสามารถนี้ถูกศาลตัดสินคดีและอำนาจในการทำนิติกรรมโดยสิ้นเชิง ผู้อนุบาลต้องเป็นผู้กระทำนิติกรรมใดๆ ในนามของคนไร้ความสามารถทั้งสิ้น. คนเสมือนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถคือ บุคคลที่ไม่สามารถจัดทำการงานของตนเองได้ เพราะร่างกายพิการ ตาบอด หูหนวก เป็นใบ้ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ประพฤติสุรุยสุราย เสเพลเป็นประจำ ติดสุรายาเสพติด หรือคนที่มีอาการคุ้มสติคุ้มร้าย<u>แต่ไม่ถึงกับเป็นคนบ้าหรือคนวิกลจริต</u> และศาลได้สั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ โดยปกติแล้วคนเสมือนไร้ความสามารถมีความสามารถทำนิติกรรมได้โดยลำพัง แต่ยกเว้นบางประเภทที่กฎหมายกำหนด เช่น การนำทรัพย์สินไปลงทุน การกู้ยืมหรือให้กู้ยืมเงิน การเช่าหรือให้เช่าสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งคนเสมือนไร้ความสามารถจะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจาก<u>ผู้พิทักษ์</u> มิฉะนั้นนิติกรรมนั้นจะตกเป็น<u>โมฆียะ</u> แต่ในกรณีการทำพินัยกรรม คนเสมือนไร้ความสามารถทำพินัยกรรมได้ด้วยตนเองโดย<u>ไม่ต้อง</u>ได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ เพราะไม่มีกฎหมายห้ามไว้. คนวิกลจริต คำว่า “วิกลจริต” หมายถึง อาการทางจิตที่ไม่ปกติหรือเป็นบ้า ซึ่งเป็นการขาดความรำลึก ขาดความรู้สึกและขาดความรับผิดชอบ รวมถึงคนที่ป่วยด้วยโรคทางสมองและไม่มีอาการรับรู้หรือสติใดๆ เป็นผลให้ไม่สามารถกระทำการใดๆ ด้วยตนเองได้ บุคคลที่มีอาการวิกลจริตซึ่งศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถย่อมมีความสามารถทำนิติกรรมได้เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา หากบุคคลดังกล่าวกระทำการใดๆ ลงไปในขณะที่จิตวิกลอยู่ และคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งก็รู้อยู่แล้วว่าผู้กระทำนั้นเป็นคนวิกลจริต การนั้นย่อมตกเป็น<u>โมฆียะ</u>
ทรัพย์และทรัพย์สิน แตกต่างกันอย่างไร	ทรัพย์ คือ วัตถุที่มีรูปร่างจับต้อง มองเห็นได้ เช่น รถยนต์ ธนบัตร ทรัพย์แบ่งออกเป็น 1. อสังหาริมทรัพย์ 2. สังหาริมทรัพย์ ทรัพย์สิน คือ วัตถุมีรูปร่างและวัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและถือเอาได้ เช่น ลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์บัตร เครื่องหมายการค้า กระแสไฟฟ้า พลังน้ำตก พลังไอน้ำ เป็นต้น

อสังหาริมทรัพย์ สังหาริมทรัพย์ และสังหาริมทรัพย์ ชนิดพิเศษ แตกต่างกันอย่างไร	อสังหาริมทรัพย์ คือ ทรัพย์ที่เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น 1. ที่ดิน 2. ทรัพย์อันติดอยู่กับที่ดิน เช่น บ้าน โรงเรือน ไม้ยืนต้น 3. ทรัพย์อันประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดิน เช่น แม่น้ำ ถนน หิน ดิน ทราย 4. สิทธิอันเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดิน เช่น สิทธิอาศัย สิทธิเก็บกิน ภาระจำยอม เป็นต้น. สังหาริมทรัพย์ ได้แก่ 1. ทรัพย์ซึ่งเคลื่อนที่จากแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่งได้ เช่น รถยนต์ ช่าง 2. กำลังแรงของธรรมชาติที่อาจมีราคาและถือเอาได้ เช่น กระแสไฟฟ้า พลังน้ำตก พลังไอน้ำ เป็นต้น 3. ไม้ล้มลุกและธัญชาติ เช่น ต้นข้าว พืชผักสวนครัว 4. สิทธิอันเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ เช่น กรรมสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์ สิทธิจำนำ ลิขสิทธิ์ เป็นต้น. สังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษ ได้แก่ 1. เรือกำปั่น หรือเรือมีระวางตั้งแต่ 6 ตันขึ้นไป 2. เรือกลไฟ หรือเรือยนต์มีระวางตั้งแต่ 5 ตันขึ้นไป 3. แพ หมายความว่าเฉพาะแต่แพที่เป็นที่อยู่อาศัยของคน 4. สัตว์พาหนะ หมายความว่าสัตว์ที่ใช้ในการขับเคลื่อนและบรรทุกซึ่งสัตว์เหล่านี้ต้องทำตัวรูปพรรณแล้ว ได้แก่ ช้าง ม้า วัว ควาย ล่อ. • การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มิฉะนั้นสัญญาซื้อขายที่ตกลงกันไว้แล้วนั้นจะเป็นโมฆะ. • การซื้อขายสังหาริมทรัพย์ธรรมดาที่มีราคาซื้อขายเกินกว่า 20,000 บาทขึ้นไป ต้องมีหลักฐานการซื้อขายเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบ หรือต้องมีการวางมัดจำไว้ หรือต้องมีการชำระหนี้บางส่วน ถ้าไม่ได้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในสามอย่างดังกล่าวมาแล้ว กฎหมายห้ามมิให้ฟ้องร้องบังคับคดีต่อศาล
การหมั้นที่ถูกต้อง ตามกฎหมายต้องมีเงื่อนไขสำคัญ อย่างไรบ้าง	เงื่อนไขของการหมั้น • ชายและหญิงต้องมีอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์ ถ้าฝ่ายใดอายุไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์ การหมั้นตกเป็นโมฆะ • ผู้เยาว์ทำการหมั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน ซึ่งอาจให้ความยินยอมด้วยวาจาก็ได้ การหมั้นที่ผู้เยาว์ทำโดยปราศจากความยินยอมดังกล่าวตกเป็นโมฆะ • การหมั้นต้องมีของหมั้น • การหมั้นจะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อฝ่ายชายได้ส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินที่เป็นของหมั้นให้แก่ฝ่ายหญิงแล้วในวันหมั้น หากให้ของหมั้นในวันอื่นจะถือว่าไม่เป็นของหมั้น เพราะของหมั้นนั้นถือว่าให้เป็นหลักฐานว่าจะทำการสมรสกับหญิง • กฎหมายกำหนดให้ของหมั้นตกเป็นสิทธิแก่หญิงเมื่อได้ทำการสมรสแล้ว (ของหมั้นถือเป็นสินส่วนตัวของหญิงเมื่อได้ทำการสมรสแล้ว)

	● ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดสัญญาหมั้นโดยไม่ยอมสมรสด้วย อีกฝ่ายหนึ่งจะถือเอาเป็นเหตุไปฟ้องร้องศาลเพื่อบังคับให้ฝ่ายที่ผิดสัญญาต้องทำการสมรสด้วยไม่ได้ แต่ก็มีสิทธิที่จะเรียกค่าทดแทนได้ เช่น ค่าทดแทนความเสียหายต่อร่างกายหรือชื่อเสียงแห่งชายหรือหญิงนั้น สรุปว่าการผิดสัญญาหมั้น ฝ่ายที่เสียหายสามารถเรียกค่าทดแทนได้ แต่จะให้ศาลบังคับให้มีการสมรสไม่ได้ เพราะว่าการสมรสนั้นขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้จะสมรสเท่านั้น ● หากชายหญิงอายุต่ำกว่า 17 ปีจะทำการหมั้นไม่ได้ ถึงแม้ว่าบิดามารดาจะให้ความยินยอมก็ตามหรือจะร้องขอต่อศาลให้ทำการอนุญาต ก็ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้ ● การหมั้นต้องมีของหมั้นเสมอ แต่สินสอดจะมีหรือไม่มีก็ได้ ● การหมั้นไม่เป็นเหตุที่จะร้องขอให้ศาลบังคับให้สมรสได้ ถ้าได้มีข้อตกลงกันไว้ว่าจะให้เบี้ยปรับเมื่อผิดสัญญาหมั้น ข้อตกลงนั้นเป็น<u>โมฆะ</u> ● ถ้าฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายผิดสัญญาต้องคืนของหมั้นแก่ฝ่ายชาย แต่ถ้าฝ่ายชายผิดสัญญาฝ่ายหญิงรับของหมั้นได้
ตามกฎหมายการสมรสมีเงื่อนไขสำคัญอย่างไรบ้าง	เงื่อนไขของการสมรส ● ชายและหญิงต้องมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์ หากคู่สมรสคนใดคนหนึ่งมีอายุต่ำกว่า 17 ปีบริบูรณ์ การสมรสนั้นเป็น<u>โมฆียะ</u> แต่ถ้ามีเหตุอันควร <u>ศาล</u>อาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้ ● ชายหรือหญิงต้องไม่เป็นคนวิกลจริตหรือเป็นบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ถ้าทำการสมรสโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว การสมรสตกเป็น<u>โมฆะ</u> ● ชายหรือหญิงต้องไม่เป็นญาติสืบสายโลหิตโดยตรงต่อกัน ถ้าทำการสมรสโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว การสมรสตกเป็น<u>โมฆะ</u> ● ชายหรือหญิงจะสมรสในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้ กล่าวคือ คู่สมรสจะต้องไม่เป็นคู่สมรสของบุคคลอื่น (สมรสซ้อน) ถ้าทำการสมรสโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว การสมรสตกเป็น<u>โมฆะ</u> ● ผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมจะสมรสกันไม่ได้ แต่ไม่มีบทบัญญัติว่าถ้ามีการสมรสในลักษณะนี้เกิดขึ้นการสมรสนั้นจะเป็นโมฆะหรือโมฆียะ แต่มีบทบัญญัติให้ถือว่าเป็นการยกเลิกไม่เป็นบุตรบุญธรรมกันไป ● หญิงหม้ายจะสมรสใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่า 310 วันนับแต่ขาดจากการสมรสเดิมได้ผ่านพ้นไปแล้ว ● การสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายจะต้องจดทะเบียนสมรสต่อนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต โดยมีจำเป็นต้องจัดพิธีสมรสก็ได้

การสมรสที่เป็น โมฆียะมีเงื่อนไข สำคัญอย่างไรบ้าง	การสมรสที่เป็นโมฆียะมีเงื่อนไขดังนี้ • ชายหญิงที่ทำการสมรสกันก่อนอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์ และศาลไม่มีคำสั่งอนุญาต • ผู้เยาว์ทำการสมรสโดยไม่ได้รับความยินยอมจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง • การสมรสโดยถูกกลฉ้อฉลคือ หลอกหลวงให้อีกฝ่ายสมรสด้วย • การสมรสโดยสำคัญผิดในตัวคู่สมรส • การสมรสโดยถูกข่มขู่
สินส่วนตัว และสินสมรส แตกต่างกันอย่างไร	สินส่วนตัว ได้แก่ • ทรัพย์สินที่ชายและหญิงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีอยู่ก่อนสมรส • เป็นเครื่องใช้หรือของใช้ส่วนตัว เช่น เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับที่ผู้นั้นใช้ควรแก่ฐานะของตน และให้รวมถึงเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดด้วย • ระหว่างสมรสหรือขณะเป็นสามีภรรยากันอยู่นั้น หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้มรดกหรือได้รับการให้โดยเสน่หา ทรัพย์สินที่ได้นั้นก็เป็นสินส่วนตัว ของหมั้น สินส่วนสมรส ได้แก่ • ทรัพย์สินที่สามีและภรรยาได้มาระหว่างสมรส เช่น เงินเดือน เงินโบนัส เงินประจำตำแหน่ง • สามีหรือภรรยาได้มาระหว่างสมรสโดยพินัยกรรมยกให้โดยระบุว่าเป็นสินสมรส • ดอกผลอันเพิ่มจากสินส่วนตัว เช่น กำไร ค่าเช่า เงินปันผล
ของหมั้นและ สินสอด แตกต่างกันอย่างไร	ของหมั้น คือ ทรัพย์สินที่ฝ่ายชายได้ส่งมอบหรือโอนให้แก่หญิง เพื่อเป็นหลักฐานการหมั้น และประกันว่าจะสมรสกับหญิงนั้น เมื่อหมั้นแล้ว ของหมั้นเป็นสิทธิแก่หญิง ของหมั้นจะมีราคามากน้อยเพียงใดและเป็นทรัพย์สินใดก็ได้ ข้อสังเกต การหมั้นที่ไม่มีของหมั้นไม่ถือว่าเป็นการหมั้นตามกฎหมาย สินสอด คือ ทรัพย์สินซึ่งฝ่ายชายให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรมหรือผู้ปกครองฝ่ายหญิง แล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่หญิงยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรสโดยมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่หญิง หรือโดยพฤติการณ์ซึ่งฝ่ายหญิงต้องรับผิดชอบ ทำให้ชายไม่สมควรหรือไม่อาจสมรสกับหญิงนั้น ฝ่ายชายเรียกสินสอดคืนได้ สินสอดไม่ใช่สาระสำคัญของการหมั้นหรือการสมรส จะสมรสกันไม่มีสินสอดก็ได้ แล้วแต่จะตกลงกัน
การรับบุตรบุญธรรม ต้องมีหลักเกณฑ์ อะไรบ้าง	หลักเกณฑ์การจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม • ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุ<u>ไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์</u> แต่ผู้นั้นต้องมีอายุต่ำกว่าผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรมอย่างน้อย <u>15 ปี</u> • กรณีที่ผู้รับบุตรบุญธรรมหรือผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมมีคู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย การรับบุตรบุญธรรมต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสก่อน • กรณีผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมเป็นผู้เยาว์ การรับบุตรบุญธรรมต้องได้รับความยินยอมของบิดามารดาของผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรมก่อน และถ้าผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรมมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ก็ต้องให้ผู้นั้นสมัครใจ

	• บุตรบุญธรรมจะเป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นในขณะเดียวกันไม่ได้ • บุตรบุญธรรมย่อมมีฐานะเช่นเดียวกับบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรม แต่ไม่สูญเสียสิทธิและหน้าที่ในครอบครัวที่ให้แก่บิดามา • การรับบุตรบุญธรรมไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับมรดกของบุตรบุญธรรมในฐานะทายาท • เมื่อมีการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมแล้ว อำนาจปกครองของบิดามารดาโดยกำเนิดก็หมดไปนับแต่วันเวลาที่เด็กเป็นบุตรบุญธรรม • การรับบุตรบุญธรรมและการเลิกรับบุตรบุญธรรมจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย
นิติกรรมมีองค์ประกอบที่ล้ายุคอะไรบ้าง	นิติกรรม คือ การใดๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ นิติกรรมมีองค์ประกอบดังนี้ • เป็นการกระทำของบุคคลโดยการแสดงเจตนาให้ปรากฏออกมา โดยอาจจะแสดงอย่างเจตนา โดยลายลักษณ์อักษร หรือด้วยวาจา หรือด้วยกิริยาอาการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ การนิ่งอาจถือว่าเป็นการแสดงเจตนายอมรับได้ด้วย • เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย คือ การกระทำนั้นไม่เป็นการต้องห้ามตามกฎหมายโดยชัดแจ้ง • ด้วยใจสมัคร หมายความว่า ผู้กระทำมีความสมัครใจในการแสดงเจตนาให้ปรากฏมิได้เกิดขึ้นเพราะการล้ายุคผิด ถูกข่มขู่ หรือถูกหลอกลวงใดๆ ทั้งสิ้น • มุ่งโดยตรงที่จะผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล คือ ต้องเป็นการกระทำที่ผู้กระทำได้ทำลงโดยมีเจตนาให้เกิดผลผูกพันในทางกฎหมายซึ่งจะทำให้เกิดสิทธิและหน้าที่ระหว่างบุคคล • เพื่อก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวในสิทธิ ซึ่งหมายความรวมถึงบุคคลสิทธิและทรัพย์สินสิทธิด้วย การเคลื่อนไหวในสิทธินี้อาจจะเป็นการก่อสิทธิ เปลี่ยนแปลงสิทธิ โอนสิทธิ หรือระงับสิทธิก็ได้
นิติกรรมฝ่ายเดียวและนิติกรรมหลายฝ่ายแตกต่างกันอย่างไร	นิติกรรมฝ่ายเดียว ได้แก่ นิติกรรมซึ่งเกิดขึ้นโดยการแสดงเจตนาของบุคคลฝ่ายหนึ่งฝ่ายเดียวและมีผลตามกฎหมาย ซึ่งบางกรณีก็ทำให้ผู้ทำนิติกรรมเสียสิทธิได้ เช่น การก่อตั้งมูลนิธิ การรับสภาพนี้ การผ่อนเวลาชำระหนี้ให้ลูกหนี้ คำมั่นจะซื้อจะขาย การทำพันธกรรม การบอกกล่าวบังคับจำนอง เป็นต้น นิติกรรมหลายฝ่าย ได้แก่ นิติกรรมซึ่งเกิดขึ้นโดยการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปและทุกฝ่ายต่างตกลงยินยอมระหว่างกัน กล่าวคือ ฝ่ายหนึ่งแสดงเจตนาทำเป็นคำเสนอ แล้วอีกฝ่ายหนึ่งแสดงเจตนาเป็นคำสนอง เมื่อคำเสนอและคำสนองถูกต้องตรงกัน จึงเกิดมีนิติกรรมสองฝ่ายขึ้น หรือเรียกกันว่า “สัญญา” เช่น สัญญาซื้อขาย สัญญากู้ยืมเงิน สัญญาแลกเปลี่ยน สัญญาขายฝาก จำนอง จำนำ เป็นต้น สรุปว่าสัญญาต้องมีองค์ประกอบดังนี้ • ต้องมีบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปเรียกว่า ผู้เสนอและผู้สนอง • ต้องมีการแสดงเจตนาต้องตรงกัน ต้องมีคำเสนอและคำสนองที่ชัดเจนแน่นอน • ต้องมีวัตถุประสงค์ในการทำสัญญา

โมฆะกรรมและ โมฆียะกรรม แตกต่างกันอย่างไร	โมฆะกรรม • โมฆะกรรม คือ นิติกรรมที่เสียเปล่า ไม่มีผลบังคับหรือผูกพันตามกฎหมาย ไม่อาจให้สัตยาบันแก่กันได้ และผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดจะยกความเสียเปล่าขึ้นกล่าวอ้างมิได้ • นิติกรรมที่เป็นโมฆะ เช่น นิติกรรมที่เกิดจากเจตนาหลง, นิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย, นิติกรรมที่ไม่ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้. โมฆียกรรม • โมฆียกรรม คือ นิติกรรมที่มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายถ้าไม่มีการบอกล้างโมฆียกรรมหรือ<u>นิติกรรมที่มีผลใช้บังคับได้จนกว่าจะถูกบอกล้าง</u> นิติกรรมนี้เมื่อบอกล้างแล้วจะตกเป็นโมฆะมาแต่<u>เริ่มแรก</u> แต่ถ้ามีการรับรองหรือให้สัตยาบันก็จะสมบูรณ์มาแต่เริ่มแรก • นิติกรรมที่เป็นโมฆียะ เช่น นิติกรรมที่เกิดจากการข่มขู่ ฉ้อฉล, นิติกรรมที่เกิดจากสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคล, ผู้ทำนิติกรรมมีความบกพร่องเกี่ยวกับความสามารถ เช่น คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ทำนิติกรรมอาจเป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ • นิติกรรมที่ตกเป็นโมฆียะเพราะเหตุอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การสมรสที่ชายหญิงทำการสมรสกันก่อนอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์
เงื่อนไขใดที่ทำให้ นิติกรรมที่ตกเป็น โมฆียะ	นิติกรรมที่ตกเป็นโมฆะ 1. นิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์ที่ห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย เช่น สัญญาจ้างฆ่าคน สัญญาซื้อขายยาเสพติด สัญญาการเล่นพนัน 2. นิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการฝ่าฝืน เช่น สัญญาพาคนไปเที่ยวดวงอาทิตย์ สัญญาชูปคนตายให้เป็นคนเป็น 3. นิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เช่น สัญญาจ้างคนให้เป็นนางบำเรอ การทำความตกลงไปเป็นพยานในศาล โดยได้รับค่าตอบแทนในลักษณะแสวงหาประโยชน์จากการเป็นความของบุคคลอื่น 4. นิติกรรมที่ไม่ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์บางชนิดจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ 5. กรณีอื่นๆ ที่กฎหมายบัญญัติให้นิติกรรมเป็นโมฆะ ได้แก่ • ผู้เยาว์ทำพินัยกรรมในขณะที่มีอายุไม่ครบ 15 ปีบริบูรณ์ • คนไร้ความสามารถทำพินัยกรรม • การหมั้นระหว่างชายหญิงที่มีอายุไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์ • การสมรสกับคู่สมรสของผู้อื่น (สมรสซ้อน) • การสมรสกับคนวิกลจริตหรือคนไร้ความสามารถ • การสมรสกับญาติสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปหรือลงมา • การสมรสโดยฝ่าฝืนความยินยอมของคู่สมรส

การเช่าทรัพย์สินกับการซื้อขาย แตกต่างกันอย่างไร	การเช่าทรัพย์สินกับการซื้อขาย คือ มิได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และมีกำหนดเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น • การเช่าทรัพย์สินสังหาริมทรัพย์นานเกินกว่า 3 ปีขึ้นไป หรือตลอดอายุของผู้เช่าหรือผู้ให้เช่า ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การเช่านั้นมีผลตามกฎหมายเพียงแต่กฎหมายบังคับให้เหลือ 3 ปีเท่านั้น • การเช่าทรัพย์สินสังหาริมทรัพย์ ห้ามเช่าเกิน 30 ปี ถ้าได้ทำสัญญาที่มีกำหนดเวลานานกว่านั้นก็ให้ลดลงมาเป็น 30 ปี • การเช่าสังหาริมทรัพย์ทั้งชนิดธรรมดาและพิเศษ กฎหมายไม่ได้กำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้นการเช่าสังหาริมทรัพย์จึงสามารถตกลงด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้
สัญญากู้ยืม กฎหมายกำหนดไว้ ว่าอย่างไร	สัญญากู้ยืม กฎหมายกำหนดว่าการกู้ยืมเงินเกินกว่า 2,000 บาทขึ้นไป ถ้าไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ และลงลายมือชื่อผู้กู้ จะฟ้องร้องบังคับคดีกันไม่ได้ กฎหมายกำหนดอัตราดอกเบี้ยขั้นสูงสุดไว้ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี (ร้อยละ 1.25 ต่อเดือน) ถ้าในสัญญากำหนดดอกเบี้ยเกินกว่านั้น ดอกเบี้ยทั้งหมดตกเป็นโมฆะ (ไม่ใช่โมฆะเฉพาะส่วนที่เกินอัตรา) และผู้กู้ยังมีหน้าที่ชำระเงินต้น. การกู้ยืมเงินไม่เกิน 2,000 บาท ไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือ เพียงแต่บอกกล่าวกันไว้ก็ได้
กฎหมายอาญา แบ่งออกเป็นกี่ภาค	กฎหมายอาญา เป็นกฎหมายที่บัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดหรือการลงโทษการกระทำความผิดที่เป็นความผิดและกำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืน กฎหมายอาญายังรวมถึงพระราชบัญญัติบางประเภทที่มีการกำหนดโทษเหมือนประมวลกฎหมายอาญา เช่น พระราชบัญญัติอาวุธปืน พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระราชบัญญัติการพนัน พระราชบัญญัติจราจรทางบก เป็นต้น กฎหมายอาญาจัดอยู่ในประเภทของกฎหมายมหาชน ความมุ่งหมายของกฎหมายอาญาต่างกับกฎหมายแพ่ง เพราะกฎหมายแพ่งมุ่งคุ้มครองผลประโยชน์ของเอกชน การกระทำความผิดซึ่งผิดทั้งกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง เช่น การทำร้ายร่างกายผู้อื่นแต่จะมีผลต่างกัน โดยโทษตามกฎหมายอาญา อาจเป็นโทษจำคุกหรือเสียค่าปรับให้รัฐ แต่ถ้าโทษตามกฎหมายแพ่งผู้ทำร้ายจะต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ถูกทำร้าย เช่น ค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียหายที่ผู้ถูกทำร้ายควรจะได้รับเนื่องจากการทำงานไม่ได้ระหว่างบาดเจ็บ เป็นต้น

กฎหมายอาญามีหลักการสำคัญอะไรบ้าง	กฎหมายอาญามีหลักการสำคัญ ● กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับลักษณะความผิด (การกระทำความผิดหรือองค์ประกอบความผิดที่เป็นความผิด) และลักษณะโทษตามกฎหมาย (ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน) ความสำคัญของหลักการนี้ ศาลฎีกาได้เคยกล่าวไว้ว่า “ปล่อยผู้กระทำความผิดลืมนั้น ยิ่งดีกว่าจะลงโทษผู้หาผิดมิได้แม้แต่คนเดียว” ● กฎหมายอาญาไม่มีผลบังคับย้อนหลัง หมายความว่า กฎหมายจะบัญญัติให้มีผลย้อนหลังที่เป็นโทษแก่ผู้กระทำความผิดไม่ได้ โดยมีหลักการว่า “ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ หากไม่มีกฎหมาย” แต่หากบทบัญญัตินั้นเป็นคุณกับผู้กระทำความผิดก็มีผลย้อนหลังได้ ● กฎหมายอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด หมายความว่า การลงโทษตามการกระทำความผิดใดๆ ต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจน ตัวบทกฎหมายใดที่มีถ้อยคำกำกวมคลุมเครือจนเป็นที่น่าสงสัย จะนำมาตีความเพื่อลงโทษทางอาญาไม่ได้ และในกรณีเป็นที่สงสัยต้องตีความให้เป็นผลดีแก่จำเลย ● กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเฉพาะการกระทำที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักร แต่มีข้อยกเว้นว่าการกระทำความผิดในเรือไทยหรืออากาศยานไทย ไม่ว่าอยู่ที่ใดให้ถือว่ากระทำความผิดในราชอาณาจักร
โทษทางอาญาและโทษทางแพ่งแตกต่างกันอย่างไร	โทษทางอาญา เรียงตามลำดับจากเบาไปหนักดังนี้ <u>ริบทรัพย์สิน ปรับ กักขัง จำคุก ประหารชีวิต</u> โทษทางแพ่ง เช่น <u>เรียกค่าเสียหาย เรียกเบี้ยปรับ เรียกดอกเบี้ย ริบมัดจำ</u> ความมุ่งหมายของกฎหมายอาญาดำเนินการต่างกับกฎหมายแพ่ง เพราะกฎหมายแพ่งมุ่งคุ้มครองผลประโยชน์ของเอกชน การกระทำซึ่งผิดทั้งกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง เช่น การทำร้ายร่างกายผู้อื่นแต่จะมีผลต่างกัน โดยโทษตามกฎหมายอาญา อาจเป็นโทษจำคุกหรือเสียค่าปรับให้รัฐ แต่ถ้าโทษตามกฎหมายแพ่งผู้ทำร้ายจะต้อง<u>ชดเชยค่าเสียหาย</u>ให้แก่ผู้ถูกทำร้าย เช่น ค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียหายที่ผู้ถูกทำร้ายควรจะได้รับเนื่องจากการทำงานไม่ได้ระหว่างบาดเจ็บ เป็นต้น
ประเภทของความผิดทางอาญาในแง่โทษและการดำเนินคดีแบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง	ความผิดทางอาญาในแง่โทษและการดำเนินคดีแบ่งได้เป็น 3 ประเภทดังนี้ 1. ความผิดอาญาแผ่นดิน 2. ความผิดอันยอมความได้ 3. ความผิดลหุโทษ. ความผิดอาญาแผ่นดิน เป็นความผิดที่กระทบต่อความสงบสุขของสังคม เป็นภัยต่อผู้อื่น ความผิดทางอาญาส่วนใหญ่เป็นความผิดอาญาแผ่นดิน เช่น ทำร้ายร่างกาย ฆ่าคนตาย ลักทรัพย์ ทุจริตต่อหน้าที่ เมื่อเกิดความผิดแล้วต้องดำเนินคดีไม่มีข้อยกเว้น นอกจากตัวผู้ได้รับความเสียหายแล้วสังคมย่อมได้รับความเสียหาย แม้ผู้เสียหายไม่แจ้งความร้องทุกข์ รัฐก็ต้องเข้าไปดำเนินคดีฟ้องร้องเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษให้ได้.

	ความผิดอันยอมความได้หรือความผิดต่อส่วนตัว คือ ความผิดทางอาญาซึ่งไม่ได้มีผลร้ายกระทบต่อสังคมโดยตรง และมีกฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดต่อส่วนตัว หากผู้รับผลร้ายไม่ติดใจเอาความแล้ว เช่น ไม่ร้องทุกข์ ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย รัฐก็ไม่เข้าไปดำเนินการฟ้องร้องเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ เช่น ความผิดฐานหมิ่นประมาท ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (บางกรณี) เป็นต้น ความผิดลหุโทษ คือ ความผิดที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดลหุโทษเป็นความผิดที่ไม่อาจยอมความได้ ทั้งนี้แม้กระทำได้โดยไม่เจตนาที่ยังถือว่าเป็นความผิดอยู่ ลักษณะความผิดลหุโทษ เช่น เจ้าพนักงานถามชื่อและที่อยู่เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายแล้วไม่ยอมบอกหรือแกล้งบอกความเท็จ, ฉีกหรือทำลายประกาศของเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่, ส่งเสียงหรือทำให้เกิดเสียงอื้ออึง โดยไม่มีเหตุอันสมควรจนทำให้ประชาชนตกใจหรือเดือดร้อน, พาอาวุธเข้าไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยเปิดเผย ไม่มีเหตุสมควรหรือพาไปในชุมชน, ทะเลาะกันอย่างอื้ออึงในทางสาธารณะหรือสาธารณสถาน, เสพสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นแล้วประพฤติดื้อวุ่นวาย หรือควบคุมสติไม่ได้ขณะอยู่ในถนนสาธารณะหรือสาธารณสถาน
การกระทำโดยเจตนาและการกระทำโดยประมาท แตกต่างกันอย่างไร	การกระทำโดยเจตนา (intent) คือ การกระทำโดยผู้กระทำรู้สำนึกในการกระทำ และในขณะเดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผล คือ ต้องการให้ผลเกิดขึ้นตามที่ตนตั้งใจให้เกิด หรือผู้กระทำยอมเสี่ยงเห็นผลของการกระทำนั้น คือ ผู้กระทำสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าถ้าได้กระทำไปเช่นนั้นอาจจะเกิดผลตามที่ได้อ้างการณไว้แต่ก็ยังขึ้นกระทำไป เช่น นายโหดเห็นนกอยู่ใกล้เด็กก็ยิงขึ้นยิงนกนั้น ถ้าลูกปืนไปถูกเด็กตาย ผู้กระทำยอมเสี่ยงเห็นผลคือ ความตายของเด็ก จึงมีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา มิใช่ความผิดฐานฆ่าคนตายโดยประมาท สรุปว่าเจตนามี 2 ชนิดคือ 1. กระทำโดยเจตนาประสงค์ต่อผลนั้น 2. กระทำโดยเจตนายอมเสี่ยงเห็นผล การกระทำโดยประมาท (negligence) คือ การกระทำความผิดโดยไม่เจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้เพียงพอไม่ การกระทำโดยประมาทมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้ ● เป็นการกระทำโดยรู้สำนึก ● เป็นการกระทำความผิดมิใช่เจตนา คือ ไม่ได้ประสงค์ต่อผลหรือไม่มีการเสี่ยงเห็นผล ● ขาดความระมัดระวัง ● มีกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด

วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ริดเอาทรัพย์	วิ่งราวทรัพย์ การลักทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า คำว่า “ซึ่งหน้า” หมายถึง ต่อหน้าต่อตาหรือเจ้าของเห็นอยู่ในที่เกิดเหตุ เช่น การใช้มือกระชากสร้อยคอทองคำที่คอของบุคคลอื่นไปโดยไม่มีการใช้กำลังทำร้าย ข้อสังเกต ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์แตกต่างจากความผิดฐานลักทรัพย์ก็เพียงการเอาไปเท่านั้น คือ เอาไปซึ่งหน้าโดยฉกฉวย หยิบไปต่อหน้า หากเป็นการที่มีบุคคลส่งมอบทรัพย์ให้เองแล้วพาทรัพย์วิ่งหนีไป แบบนี้ไม่ใช้การฉกฉวย และไม่มี ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ แต่เป็นความผิดอาญาฐานลักทรัพย์แทน. ชิงทรัพย์ การลักทรัพย์ของผู้อื่นโดยผู้ลักได้ใช้กำลังประทุษร้าย หรือทำร้ายเจ้าของทรัพย์สิน หรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อให้ความสะดุ้งกลัวการลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้ยื่นซึ่งทรัพย์นั้น หรือเพื่อยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้ หรือเพื่อกีดขวางการกระทำความผิดนั้น หรือให้พ้นจากการจับกุม เช่น การเข้าไปขกบุคคลอื่นแล้วใช้มือกระชากสร้อยคอทองคำที่คอของบุคคลอื่นไป ลักษณะการกระทำที่จะเป็นความผิดอาญาฐานชิงทรัพย์นั้น ต้องประกอบขึ้นด้วยการกระทำที่เป็นสองกรรม คือ ลักทรัพย์และใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย โดยการกระทำสองกรรมนี้จะต้องเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องโดยไม่ขาดตอน ปล้นทรัพย์ การชิงทรัพย์ผู้อื่นโดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป แม้ว่าผู้กระทำความผิดคนใดคนหนึ่งมีอาวุธ ทุกคนก็ต้องรับผิดชอบร่วมกันหมด แต่หากคนร้ายที่ร่วมกระทำความผิดไม่ถึง 3 คน ก็ไม่ถือว่าเป็นการปล้นทรัพย์. ยักยอกทรัพย์ ยักยอก คือ การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ทรัพย์ของผู้อื่นมาไว้ในครอบครองหรืออาจเป็นทรัพย์ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย แล้วเบียดบังเอาทรัพย์นั้นไว้เป็นของตนหรือบุคคลอื่นหรือของบุคคลที่สามโดยทุจริต เช่น นายสิงห์นำเอารถจักรยานยนต์ของนายเสือมาฝากไว้กับนายแมว เพื่อให้นายแมวเอากลับไปให้นายเสือ แต่นายแมวกลับเอารถจักรยานยนต์นั้นเป็นของตน ไม่เอาไปให้นายเสือ การกระทำของนายแมวจึงเป็นความผิดอาญาฐานยักยอกทรัพย์. กรรโชกทรัพย์ ชื่อความผิดอาญาฐานข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินโดย • ใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญจะทำอันตราย • ขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิตร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินก็ได้ จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ริดเอาทรัพย์ ชื่อความผิดอาญาฐานข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตน หรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินโดย • ต้องไม่ใช้กำลังประทุษร้าย • เฉพาะขู่เข็ญว่าจะเปิดเผยความลับอย่างเดียว ซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้ผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สามเสียหาย จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น
---	--

พนักงานอัยการ พนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานบังคับคดี พนักงานราชทัณฑ์ พนักงานคุมประพฤติ พนักงานพิทักษ์ทรัพย์	พนักงานอัยการ เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล พนักงานอัยการเป็นตัวแทนของรัฐในการฟ้องผู้ต้องหาที่กระทำความผิดต่อรัฐ หรือเป็นทนายจำเลยของหน่วยราชการในคดีแพ่ง จึงเรียกว่า “ทนายแผ่นดิน” ซึ่งมีอำนาจดำเนินคดีความในนามของรัฐบาลและฟ้องแทนประชาชน พนักงานอัยการมีอำนาจในการ สั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง หรือสั่งสอบสวนเพิ่มเติม เมื่อตำรวจสรุปสำนวนการสอบสวนก็จะส่งให้พนักงานอัยการ ตรวจสอบสำนวน ถ้าเห็นว่าพยานหลักฐานไม่พอหรือจับตัวผู้กระทำความผิดไม่ได้ พนักงานอัยการก็จะสั่งให้ตำรวจทำการสอบสวนหาพยานหลักฐานเพิ่มเติม หรือสั่งไม่ฟ้องและสั่งปล่อยตัวผู้ต้องหา แต่คำสั่งนี้ไม่ตัดสิทธิ์ผู้เสียหายที่จะดำเนินคดี โดยการฟ้องร้องต่อศาลเอง ข้อสังเกต พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีที่กฎหมายห้ามมิให้ราษฎรฟ้อง เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1562 ห้ามมิให้ฟ้องผู้บุพการีของตนเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา แต่เมื่อผู้นั้นหรือญาติสนิทร้องขอ อัยการจะยกคดีขึ้นว่ากล่าวก็ได้. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมทั้งพัศดี เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และพนักงานฝ่ายปกครองที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ใช้กฎหมาย ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ข้อสังเกต โดยเฉพาะตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการจับกุม คุมขัง สืบสวน และสอบสวนผู้กระทำความผิดในคดีอาญา ส่วนในคดีแพ่งตำรวจไม่มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว. พนักงานบังคับคดี เจ้าพนักงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลในคดีแพ่ง เช่น กรณีที่ลูกหนี้ไม่ยอมชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของศาล ศาลจะตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดทรัพย์ของจำเลย แล้วนำมาขายทอดตลาด. พนักงานราชทัณฑ์ เจ้าพนักงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ต้องหาซึ่งถูกศาลพิพากษาให้รับโทษจำคุก โดยควบคุมผู้กระทำความผิดไว้ในทัณฑสถานหรือเรือนจำ. พนักงานคุมประพฤติ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้ดำรงตำแหน่งพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัติวิธีการคุมประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา. พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้ปฏิบัติหน้าที่พิทักษ์ทรัพย์สิน และจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นี้ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานของศาล ข้อสังเกต บุคคลล้มละลายจะทำนิติกรรมใดๆ ไม่ได้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามคำสั่งศาลจะเป็นผู้มีอำนาจจัดการแทน
---	---

ผู้ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายและผู้ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลได้แก่ใคร	ผู้ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย 1. พนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ 2. พนักงานสอบสวน 3. พนักงานอัยการ ผู้ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล 1. พนักงานบังคับคดี 2. พนักงานราชทัณฑ์
ลิขสิทธิ์กับสิทธิบัตรแตกต่างกันอย่างไร	ลิขสิทธิ์ (copyright) คือ ลิขสิทธิ์แสดงความเป็นเจ้าของผลงานสร้างสรรค์ต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการคุ้มครอง เช่น วรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ และงานวิทยาศาสตร์ลิขสิทธิ์เกิดขึ้นเมื่อมีการสร้างสรรค์งานด้วยตัวเอง อายุการคุ้มครอง<u>มีอยู่ตลอดชีวิตของผู้สร้างสรรค์และต่อไปอีก 50 ปีนับแต่ผู้สร้างสรรค์ถึงแก่กรรม</u> ลิขสิทธิ์ในลิขสิทธิ์จะเกิดขึ้นโดยทันทีนับตั้งแต่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงานโดยไม่ต้องจดทะเบียน สิ่งที่ไม่อาจถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ ได้แก่ ข่าวประจำวัน, รัฐธรรมนูญและกฎหมาย, ระเบียบข้อบังคับประกาศของหน่วยงานของรัฐ, คำพิพากษา รายงานของทางราชการ, คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่างๆ ของรัฐ หรือของท้องถิ่น. สิทธิบัตร (patent) คือ หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ตามที่กำหนด หรือเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของความคิดในสิ่งประดิษฐ์นั้น อนุสิทธิบัตรแตกต่างสิทธิบัตรการประดิษฐ์ตรงที่การประดิษฐ์ที่ขอรับอนุสิทธิบัตรได้ไม่ต้องมีขึ้นการประดิษฐ์สูงขึ้น. ● ลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์เกิดขึ้นเมื่อมีการจดทะเบียน ● ลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์เกิดขึ้นทันทีเมื่อผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงาน ● เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์เกิดขึ้นได้จากการใช้เครื่องหมายการค้า แต่จะมีผลสมบูรณ์ต้องมีการจดทะเบียน
บัตรประจำตัวประชาชน	พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2554 กำหนดให้บุคคลสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ 7 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์ ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน เว้นแต่ผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวตามกฎหมายอื่น ให้ใช้บัตรประจำตัวนั้นแทนได้ เช่น ภิกษุ สามเณร นักบวช ผู้มีร่างกายพิการเดินไม่ได้ หรือเป็นใบ้ หรือตาบอดทั้งสองข้าง หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ รวมทั้งผู้ที่อยู่ในที่คุมขังโดยชอบด้วยกฎหมาย

เพิ่มพลังสมอง ชาร์ตความรู้ เร่งสปีด สาระเศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์	แก๊งข้อสอบปี 59
เศรษฐศาสตร์จุลภาค • เศรษฐศาสตร์พื้นฐาน เช่น ความหมาย จุลภาค-มหภาค ปัญหาพื้นฐาน กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปัจจัยการผลิต หน่วยเศรษฐกิจ • คัพพ์ เช่น เศรษฐทรัพย์ สินค้าสาธารณะ • ระบบเศรษฐกิจ (ประเภท ข้อดี-ข้อเสีย) • ตลาด (ประเภท ข้อดี-ข้อเสีย) • อุปสงค์ อุปทาน การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ การกำหนดราคา ขึ้นสูง-ขึ้นต่ำ • เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ สหกรณ์ เศรษฐศาสตร์มหภาค • GNP GDP PCI • การเงินการธนาคาร • การคลัง เช่น รายรับ-รายจ่ายของรัฐบาล ภาษี งบประมาณ • นโยบายการเงิน-การคลัง • แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ • การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ • เศรษฐกิจระหว่างประเทศ (การค้า การลงทุน) • ดุลบัญชีต่างๆ เช่น ดุลการชำระเงิน ดุลบัญชีเดินสะพัด • อัตราการแลกเปลี่ยน ค่าบาทแข็ง-อ่อน ผลกระทบ • ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ • วิฤตเศรษฐกิจไทยและโลก	

สาระเศรษฐศาสตร์	✓ ✕	หา Error
❶ เศรษฐศาสตร์จุลภาค	_____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	1. ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจของทุกระบบสังคมคือ <u>ปัญหาความขาดแคลน</u> 2. ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินและเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้เพื่อแก้ไขสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์เกี่ยวกับเศรษฐกิจ<u>จุลภาค</u> 3. ปัจจัยการผลิตในทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ที่ดินรวมถึงทรัพยากรที่อยู่ใต้ดิน บนดิน และเหนือพื้นดิน เครื่องจักร <u>เงินทุน</u> และผู้ประกอบการ 4. จุดประสงค์ขั้นสุดท้ายของกิจกรรมทางเศรษฐกิจคือ <u>การบริโภค</u> 5. ระบบเศรษฐกิจของไทยเป็นแบบผสม เพราะเป็นระบบที่ใช้<u>กลไก</u> <u>ราคาและการวางแผน</u>ในการดำเนินงาน 6. การซื้อขายสินค้าเกษตรขั้นปฐม จัดอยู่ในตลาดที่มีการแข่งขันอย่าง <u>สมบูรณ์</u> 7. กฎอุปสงค์ คือ เมื่อราคาสินค้าลดลง ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าในปริมาณลดลงเช่นกัน 8. ภาวะดุลยภาพของตลาดจะเกิดขึ้นเมื่อ<u>ปริมาณเสนอซื้อ</u> <u>สมมูลกับ</u> <u>ราคาเสนอขาย</u> 9. คุณลักษณะของเศรษฐกิจพอเพียง คือ <u>ความพอประมาณ</u> <u>ความยั่งยืน</u> <u>การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี</u> และ <u>เงื่อนไขความรู้จักคุณธรรม</u> 10. สหกรณ์ที่ไม่ให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก คือ <u>สหกรณ์ร้านค้า</u>
❷ เศรษฐศาสตร์มหภาค	_____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	11. หน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยประการหนึ่งคือ <u>รับฝากเงินจากประชาชน</u> 12. ผลกระทบของภาวะเงินเฟ้อคือ <u>ลูกหนี้ได้เปรียบ</u> <u>เจ้าหนี้เสียเปรียบ</u> 13. งบประมาณขาดดุล หมายถึง งบประมาณที่<u>รายรับ</u>ของรัฐบาลน้อยกว่า <u>รายจ่ายรวม</u>ของรัฐบาล 14. ภาษีทางตรง ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม <u>ภาษีสรรพสามิต</u> 15. นโยบายการเงินแบบขยายตัว ควรใช้ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ โดยการเพิ่มปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ เช่น <u>ลดอัตราดอกเบี้ย</u> 16. นโยบายการเงินแบบหดตัว ควรใช้ในภาวะที่เศรษฐกิจมีการขยายตัวมากเกินไป โดยการลดปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ เช่น <u>เพิ่มอัตราดอกเบี้ย</u> 17. นโยบายการคลังแบบขยายตัว ควรใช้ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ โดยการเพิ่มการใช้จ่ายของภาครัฐ เช่น <u>ลดอัตราภาษี</u> <u>ใช้งบประมาณแบบขาดดุล</u> 18. นโยบายการคลังแบบหดตัว ควรใช้ในภาวะที่เศรษฐกิจมีการขยายตัวมากเกินไป โดยการลดการใช้จ่ายของภาครัฐ เช่น <u>เพิ่มอัตราภาษี</u> <u>ใช้งบประมาณแบบเกินดุล</u> 19. รายการที่แสดงอยู่ในบัญชีเดินสะพัด ได้แก่ <u>ดุลการค้า</u> <u>ดุลบริการ</u> <u>ดุลบริการ</u> <u>ดุลการค้า</u> <u>ดุลบริการ</u> 20. ถ้าอัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์ต่อ 35 บาท เปลี่ยนเป็น 1 ดอลลาร์ต่อ 30 บาท จะทำให้ราคาสินค้าจากต่างประเทศแพงขึ้นในสายตาคนไทย

เศรษฐศาสตร์จุลภาค

เศรษฐศาสตร์ ความขาดแคลน การเลือก ต้นทุนค่าเสียโอกาส	เศรษฐศาสตร์ (economics) เป็นวิชาทางสังคมศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการอย่างประหยัดที่สุดและมีประสิทธิภาพทางเทคนิคสูงสุด และหาทางแจกจ่ายหรือกระจายสินค้าและบริการออกไป เพื่อสนองความต้องการที่ไม่จำกัดของมนุษย์ให้ได้รับความพอใจสูงสุดและมีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจสูงสุด. ความขาดแคลน (scarcity) สาเหตุของความขาดแคลนสืบเนื่องมาจากความไม่สมดุลกันระหว่างความต้องการกับจำนวนทรัพยากร หรือสินค้าและบริการของประเทศมีน้อยเมื่อเทียบกับความต้องการ. การเลือก (choice) เนื่องจากความต้องการของมนุษย์และจำนวนทรัพยากรไม่สมดุลกัน จึงต้องมีการตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นความขาดแคลนบังคับให้เกิดการตัดสินใจเลือก. ต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) เนื่องจากทรัพยากรมีจำกัดและมีน้อยกว่าความต้องการของมนุษย์ จึงทำให้ต้องตัดสินใจใช้ทรัพยากรในทางเลือกหนึ่งๆ และเมื่อตัดสินใจใช้ทรัพยากรในทางเลือกหนึ่งแล้วย่อมเสียโอกาสที่จะนำทรัพยากรนี้ไปใช้ในทางเลือกอื่นๆ หรือเรียกว่าเกิดต้นทุนในการเลือกขึ้นมา ต้นทุนในการเลือกนี้ก็คือต้นทุนค่าเสียโอกาส (ค่าเสียโอกาสไม่ใช่สิ่งที่เราเลือก แต่เป็นสิ่งที่เราไม่ได้เลือก) ต้นทุนค่าเสียโอกาสจึงหมายถึงมูลค่าสูงสุดของสิ่งที่เสียสละไปเพื่อทดแทนสิ่งที่เราเลือก หรือก็คือ <u>มูลค่าสูงสุดของสิ่งที่เราไม่ได้เลือก</u>นั่นเอง ดังนั้นต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์จึงหมายถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสเท่านั้น
เศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค	เศรษฐศาสตร์จุลภาค (microeconomics) เป็นการศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจในส่วนบุคคลหรือองค์กรธุรกิจ. เศรษฐศาสตร์มหภาค (macroeconomics) เป็นการศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจในส่วนรวมหรือระดับประเทศ เช่น รายได้ประชาชาติ การลงทุน การจ้างงาน การเงิน การคลัง หนี้สาธารณะ การพัฒนาเศรษฐกิจ รวมถึงปัญหาการว่างงาน ปัญหาเงินเฟ้อ เงินฝืด เป็นต้น
เศรษฐศาสตร์ ตามที่เป็นจริง เศรษฐศาสตร์ ตามที่จะเป็น	เศรษฐศาสตร์ตามที่เป็นจริง (positive economics) เป็นการมุ่งอธิบายเรื่องที่เกิดขึ้นว่าคืออะไร เกิดจากสาเหตุใดและมีผลอย่างไร จึงเป็นเพียงการอธิบายถึงปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจตามที่เกิดขึ้นจริงเท่านั้นซึ่งเป็นเรื่องที่เคยเกิดขึ้นในอดีต ในปัจจุบัน และที่เกิดในอนาคต. เศรษฐศาสตร์ตามที่จะเป็น (normative economics) เป็นการมุ่งกล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นหรือผลที่เกิดขึ้นนั้นว่าควรทำหรือไม่ควรทำ ควรจะเป็นหรือไม่ควรจะเป็น เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ซึ่งการศึกษาแนวนี้ใช้วิจารณ์ญาณหรือความคิดเห็นส่วนบุคคลมาประกอบ

เศรษฐกิจ สินค้าไร้ราคา	เศรษฐกิจ (economic goods) เป็นสินค้าที่มีต้นทุนการผลิต มีราคาซื้อขาย เช่น เสื้อผ้า รถยนต์ ฯลฯ ส่วนสินค้าที่ได้โดยการแจก การให้ การบริจาค โดยผู้บริโภคนั้นได้มาฟรีหรือไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ถือว่าเป็นเศรษฐกิจและเป็นสินค้าได้เปล่า (ไม่ใช่สินค้าไร้ราคา) เศรษฐกิจยังรวมถึงสินค้าและบริการที่รัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงินจากภาษีอากร เช่น <u>สิ่งก่อสร้างสาธารณะประโยชน์ (เช่น สวนสาธารณะ สะพานลอย) บริการการศึกษาของรัฐ การป้องกันประเทศ</u>. สินค้าไร้ราคา (free goods) สินค้าที่ได้มาโดยไม่มีต้นทุนในการผลิตหรือเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ดังนั้นสินค้าไร้ราคาจึงเป็นสินค้าที่ไม่มีราคาที่จะต้องจ่าย เช่น สายลม แสงแดด อากาศ และน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น
สินค้าสาธารณะ หนี้สาธารณะ	สินค้าสาธารณะ (public goods) สินค้าที่ทุกคนใช้บริโภคร่วมกันและเป็นสินค้าที่ไม่สามารถกีดกันการบริโภคของผู้บริโภครายอื่น เช่น <u>การป้องกันประเทศ การกระจายเสียงวิทยุ สัญญาณทีวี ไฟฟ้าตามถนน</u>. หนี้สาธารณะ (public debt) หนี้สินของรัฐบาลซึ่งรวมทั้งการยืมโดยตรง (การก่อหนี้ภายในประเทศ และการก่อหนี้ต่างประเทศ) และการค้าประกันเงินกู้ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ เงินกู้ถือเป็นรายรับส่วนหนึ่งของรัฐบาลที่จะนำมาใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติ
ปัญหาพื้นฐานทาง เศรษฐกิจ กิจกรรมทาง เศรษฐกิจ ปัจจัยการผลิต หน่วยเศรษฐกิจ	ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (basic economic problems) เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากความมีอยู่อย่างจำกัดของทรัพยากรเมื่อเทียบกับความต้องการของมนุษย์ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกสังคมและทุกระบบเศรษฐกิจ ปัญหานี้ประกอบด้วย 1. ปัญหาว่าจะผลิตอะไร (what) 2. ปัญหาว่าจะผลิตอย่างไร (how) 3. ปัญหาว่าจะผลิตเพื่อใคร (for whom) กิจกรรมทางเศรษฐกิจ (economic activity) กิจกรรมต่างๆ ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การบริโภค การกระจาย และการแลกเปลี่ยน. ปัจจัยการผลิต (factor of production) ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ ได้แก่ 1. ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้ ดินฟ้าอากาศ ผลตอบแทนที่ได้รับคือค่าเช่า 2. แรงงาน กำลังความสามารถในการผลิตของมนุษย์เท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นแรงงานกายหรือกำลังความคิด ผลตอบแทนที่ได้รับคือค่าจ้าง 3. ทุน สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า เช่น เครื่องมือเครื่องจักร โรงงาน ผลตอบแทนที่ได้รับคือดอกเบี้ย (แรงงานสัตว์ที่คนฝึกฝนเพื่อนำมาใช้งานอนุโลมถือเป็นทุน) 4. ผู้ประกอบการ ผู้ที่ทำหน้าที่รวบรวมเอาปัจจัยการผลิตต่างๆ มาดำเนินการผลิตและยังเป็นผู้รับภาระความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต ผลตอบแทนที่ได้รับคือกำไร. หน่วยเศรษฐกิจ (economic unit) ผู้ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจซึ่งประกอบด้วยหน่วยครัวเรือน หน่วยธุรกิจ และหน่วยรัฐบาล

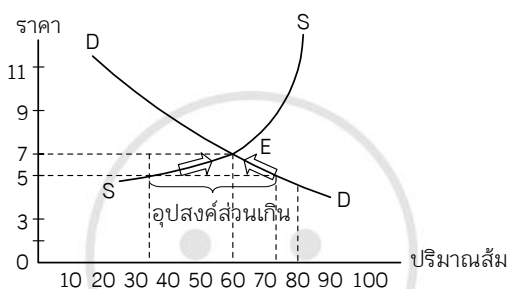
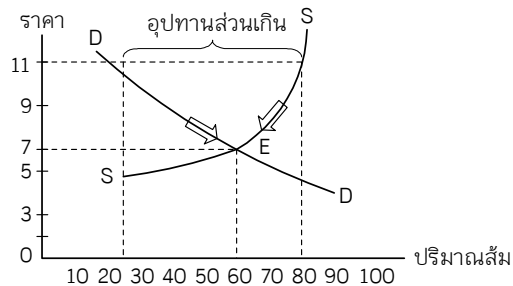
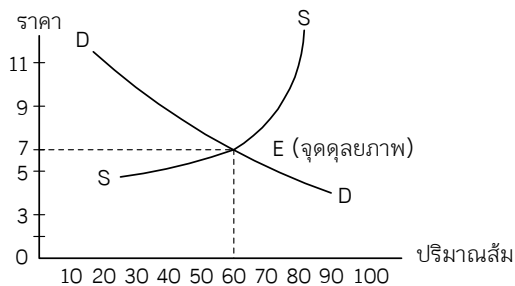
ระบบเศรษฐกิจ	1. ระบบทุนนิยม (capitalism) 2. ระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ (communist) 3. ระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย (democratic socialism) 4. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (mixed economy)	
ระบบทุนนิยม	ข้อดี • <u>มีแรงจูงใจ</u>ในการผลิตและการทำงาน เพราะทำมากจะมีรายได้มาก • ผู้ผลิตแต่ละรายต้องแข่งขันกันขายสินค้าและบริการให้มากที่สุด จึงต้องปรับปรุงเทคนิคการผลิตอยู่เสมอ โดยเน้นทั้งคุณภาพและปริมาณด้วย • <u>เอกชนมีเสรีภาพ</u>ในการเลือกตัดสินใจดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ตนถนัด • ผู้บริโภคมีโอกาสเลือกบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ ที่เป็นธรรมมากขึ้น เพราะไม่มีผู้ใดผูกขาดการผลิตที่ทำให้ราคาสูงเกินไป	ข้อเสีย • <u>การกระจายรายได้และการจัดสรรทรัพยากรไม่เท่าเทียมกันและไม่ทั่วถึง</u> เพราะผู้บริโภคในสังคมต่างมีรายได้และทรัพย์สินไม่เท่าเทียมกัน ทำให้พวกนายทุนได้เปรียบ • ในภาวะที่เกิดการขาดแคลนสินค้า เช่น ในยามสงคราม ถ้ารัฐไม่เข้ามาแทรกแซง กิจกรรมทางเศรษฐกิจแล้ว ก็จะทำให้เกิดการขาดแคลนสินค้าที่จำเป็นได้ • หากมีผู้ผลิตสินค้าและบริการน้อยราย ผู้ผลิตอาจรวมตัวกันผูกขาดในการผลิตได้ เพราะรัฐไม่ได้เข้ามาแทรกแซง ซึ่งผลเสียก็จะตกอยู่กับผู้บริโภค เช่น การรวมตัวกันขึ้นราคาสินค้า การกดค่าจ้างแรงงาน • มีการใช้ทรัพยากรอย่าง<u>สิ้นเปลือง</u> เช่น การแข่งขันกันสร้างห้างสรรพสินค้า
ระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์	ข้อดี • ไม่มีความแตกต่างระหว่างรายได้ เพราะประชาชนไม่มีความได้เปรียบเสียเปรียบในเชิงเศรษฐกิจ • <u>ประชาชนได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ</u> เพราะรัฐเป็นผู้แบ่งปันเครื่องบริโภคต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน • ไม่มีการผูกขาดของเอกชนในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ข้อเสีย • ขาดเสรีภาพในการเลือกประกอบอาชีพและเลือกบริโภค • ขาดแรงจูงใจในการผลิต เพราะเอกชนไม่มีสิทธิ์เป็นเจ้าของทรัพย์สิน.

ระบบสังคมนิยม ประชาธิปไตย	ข้อดี • การกระจายรายได้มีความเป็นธรรมขึ้น มีรายได้ต่างกันน้อยลง ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางฐานะและรายได้ของบุคคล • ประชาชนได้รับสวัสดิการจากรัฐอย่างทั่วถึงและเพียงพอ • การแข่งขันกันเพื่อแสวงหากำไรสูงสุดนั้นไม่มี เพราะรัฐเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ และไม่ให้มีการผูกขาดโดยเอกชนในธุรกิจบางชนิด	ข้อเสีย • ผู้บริโภคไม่มีเสรีภาพในการเลือกซื้อสินค้าและบริการได้เต็มที่ • เอกชนไม่มีเสรีภาพทำธุรกิจได้เต็มที่ เพราะเอกชนทำได้เฉพาะกิจการขนาดเล็กเท่านั้น ส่วนกิจการขนาดใหญ่รัฐเข้าควบคุม • ขาดแรงจูงใจในการทำงานและขาดการแข่งขัน ทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีทางการผลิตไม่ก้าวหน้ามากนัก
ระบบเศรษฐกิจ แบบผสม	ข้อดี • การกระจายรายได้และการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างทั่วถึง • ผู้ใช้แรงงานได้รับผลตอบแทนตามกำลังความสามารถและอาชีพ • เอกชนมีบทบาททางเศรษฐกิจมากขึ้น และมีการแข่งขันในการผลิตสินค้าและบริการ • ผู้บริโภคมีโอกาสเลือกซื้อสินค้าและบริการได้มากพอสมควร	ข้อเสีย • รัฐไม่อาจสั่งการแบบรวบรัดได้ตามภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว • การวางแผนจากรัฐเพื่อให้เอกชนเข้าร่วมหรือปฏิบัติตามอาจเป็นไปได้ยาก • รัฐมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและใช้อำนาจต่างๆ จึงทำให้เอกชนขาดความมั่นใจในการลงทุน • การมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและการมีกำไรอาจก่อให้เกิดช่องว่างทางฐานะและรายได้ ปัญหาความเหลื่อมล้ำจะตามมา • กลไกราคาที่รัฐเข้าแทรกแซง อาจก่อให้เกิดปัญหา เช่น เปิดโอกาสให้มีการคอร์รัปชัน เอกชนไม่กล้าลงทุนอย่างเต็มที่
ตลาดแข่งขัน สมบูรณ์	ตลาดแข่งขันสมบูรณ์มีลักษณะสำคัญ • ผู้ซื้อและผู้ขายมีจำนวนมาก • สินค้ามีลักษณะเหมือนกันทุกประการ • ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรู้ของสถานะตลาดเป็นอย่างดี • การติดต่อซื้อขายจะต้องกระทำโดยสะดวก สินค้าสามารถโยกย้ายไปยังภูมิภาคต่างๆ ได้สะดวกและรวดเร็ว • หน่วยธุรกิจสามารถเข้าหรือออกจากธุรกิจได้โดยเสรี • ข้อเสนอแนะ ราคาสินค้าในตลาดที่มีการแข่งขันสมบูรณ์จะมีราคาเดียวกันทั้งหมดและเป็นราคาที่เหมาะสม ไม่มีผู้ซื้อผู้ขายรายใดมีอิทธิพลต่อราคา และไม่จำเป็นต้องมีการโฆษณา ตลาดแข่งขันสมบูรณ์นี้ถือเป็นตลาดในอุดมคติ (ideal market) ตลาดที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตลาดแข่งขันสมบูรณ์ก็คือ ตลาดสินค้าเกษตร เช่น ตลาดข้าวเปลือก ตลาดมันสำปะหลัง ตลาดเห็ด	

ตลาดแข่งขัน ไม่สมบูรณ์	1. ตลาดผูกขาด (monopoly) 2. ตลาดผู้ขายน้อยราย (oligopoly) 3. ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด (monopolistic competition)	
ตลาดผูกขาด	ข้อดี • เกิดการประหยัดจากขนาดการผลิตในกรณีการผลิตขนาดใหญ่ เช่น กิจการสาธารณูปโภค เพราะทำให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลงเมื่อมีการผลิตคราวละมาก และจะขายสินค้าได้ในราคาที่ต่ำลง • กรณีสินค้าและบริการบางประเภทที่ให้คุณและโทษต่อสังคม รัฐเป็นผู้ผูกขาด เช่น บริการป้องกันประเทศ การผลิตวัคซีน โรงงานยาสูบ • <u>เกิดการวิจัยพัฒนาเทคนิคการผลิต</u> เช่น อุตสาหกรรมยา	ข้อเสีย • การผลิตสินค้าเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เพราะผู้ผูกขาดไม่มีคู่แข่งทางการค้า • ผลผลิตอาจมีจำนวนไม่พอเพียงกับความต้องการ ถ้าผู้ผูกขาดตั้งราคาสูง.
อุปสงค์	อุปสงค์ (demand) คือ ปริมาณสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อในช่วงเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆ ของสินค้าหรือบริการชนิดนั้น ความต้องการซื้อดังกล่าวต้องประกอบด้วยความเต็มใจที่จะซื้อ และมีอำนาจซื้อ (purchasing power) หรือมีเงินด้วย แต่ถ้ามีแต่ความต้องการในสินค้าโดยไม่มีเงินที่จะซื้อ เราเรียกความต้องการลักษณะนั้นว่าความต้องการ (want) กฎของอุปสงค์ ถ้าราคาสินค้าสูงขึ้น อุปสงค์จะลดลง และถ้าราคาสินค้าลดลง อุปสงค์จะเพิ่มขึ้น เส้นอุปสงค์จึงมีลักษณะเป็นเส้นลาดเอียงจากบนซ้ายมาล่างขวา ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณซื้อเป็นไปในทาง<u>แปรผกผัน</u> (หรือทิศทางตรงกันข้าม $P \uparrow D \downarrow ; P \downarrow D \uparrow$) เส้นมีค่าความชันเป็นลบ. ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ 1. ราคาสินค้าที่ซื้อ 2. รายได้ของผู้บริโภค 3. รสนิยมของผู้บริโภค 4. ราคาของสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง 5. การคาดคะเนเกี่ยวกับราคาสินค้าในอนาคต สินค้าปกติและสินค้าด้อย กรณีสินค้าปกติถ้าผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น อุปสงค์สินค้าเพิ่มขึ้น และถ้ามีรายได้ลดลง อุปสงค์สินค้าลดลงด้วย ดังนั้นอุปสงค์สินค้าปกติจะ<u>แปรผัน</u> (ทิศทางเดียวกัน) ตามรายได้ของผู้บริโภค กรณีที่เป็นสินค้าด้อย อุปสงค์สินค้าด้อยจะ<u>แปรผกผัน</u> (ทิศทางตรงกันข้าม) กับรายได้ของผู้บริโภค เช่น เมื่อผู้บริโภคมีรายได้เพิ่มขึ้น อุปสงค์ที่มีต่อเบียร์สำเร็จรูปลดลง. สินค้าที่ใช้ทดแทนกัน และสินค้าที่ใช้ประกอบกัน กรณีสินค้าที่ใช้ทดแทนกัน อุปสงค์สินค้าชนิดหนึ่งจะ<u>แปรผัน</u> (ทิศทางเดียวกัน) ตามราคาของสินค้าที่ใช้ทดแทนกัน เช่น ถ้าราคาเนื้อไก่ถูกลง อุปสงค์เนื้อหมูจะลดลง ในทางกลับกันถ้าราคาเนื้อไก่แพงขึ้น อุปสงค์ต่อเนื้อหมูจะเพิ่มขึ้น กรณีสินค้าที่ใช้ประกอบกันหรือสินค้าที่ใช้ร่วมกัน อุปสงค์สินค้าชนิดหนึ่งจะ<u>แปรผกผัน</u> (ทิศทางตรงกันข้าม) กับราคาของสินค้าที่ใช้ประกอบกัน เช่น ถ้าราคาไม้ตีปิงปองสูงขึ้น อุปสงค์ต่อลูกปิงปองจะลดลง ตัวอย่างอื่นๆ เช่น ปากกาหมึกซึมกับน้ำหมึก รถยนต์กับน้ำมัน ปิ่นกับกระสุน	

อุปทาน	อุปทาน (supply) คือ ปริมาณสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ผลิตต้องการผลิตออกขายในช่วงเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆ ของสินค้าหรือบริการชนิดนั้น ซึ่งเป็นปริมาณสินค้าที่ผู้ผลิตเต็มใจจะนำออกขายในระยะเวลาหนึ่งๆ เท่านั้น ไม่ได้หมายถึงปริมาณสินค้าที่ผู้ผลิตผลิตขึ้นทั้งหมด. กฎของอุปทาน ถ้าราคาสินค้าสูงขึ้น อุปทานจะเพิ่มขึ้น และถ้าราคาสินค้าลดลง อุปทานจะลดลง เส้นอุปทานจึงมีลักษณะเป็นเส้นลาดเอียงขึ้นจากล่างซ้ายไปบนขวา ซึ่งแสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณขายเป็นไปในทาง<u>แปรผัน</u> (หรือทิศทางเดียวกัน $P \uparrow S \uparrow ; P \downarrow S \downarrow$) เส้นมีค่าความชันเป็นบวก. ปัจจัยที่กำหนดอุปทาน 1. ราคาสินค้าที่ผลิต 2. จำนวนผู้ผลิต 3. ราคาปัจจัยการผลิตที่มีผลต่อต้นทุนการผลิต 4. เทคโนโลยีการผลิต 5. สภาพดินฟ้าอากาศ 6. การคาดคะเนเกี่ยวกับราคาในอนาคต
ดุลยภาพของตลาด อุปทานส่วนเกิน อุปสงค์ส่วนเกิน	ดุลยภาพของตลาด (market equilibrium) เป็นสถานะที่<u>ปริมาณซื้อเท่ากับปริมาณขาย</u> ทั้งนี้ระดับราคาสินค้าที่ปริมาณซื้อเท่ากับปริมาณขายจะเรียกว่าราคาดุลยภาพ (equilibrium price) และปริมาณสินค้าที่เท่ากันระหว่างปริมาณซื้อกับปริมาณขายจะเรียกว่าปริมาณดุลยภาพ (equilibrium quantity) อุปทานส่วนเกิน (excess supply) ถ้าราคาสินค้าแพงกว่าราคาดุลยภาพ ปริมาณขายจะมากกว่าปริมาณซื้อ ($S > D$) และเกิด<u>สินค้าส่วนเกิน (surplus)</u> หรืออุปทานส่วนเกิน. อุปสงค์ส่วนเกิน (excess demand) ถ้าราคาสินค้าถูกกว่าราคาดุลยภาพ ปริมาณซื้อจะมากกว่าปริมาณขาย ($D > S$) และทำให้เกิด<u>การขาดแคลนสินค้า (shortage)</u> หรืออุปสงค์ส่วนเกิน. การปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพ ถ้าตลาดไม่อยู่ในภาวะดุลยภาพ กลไกราคาจะทำหน้าที่เพื่อทำให้ตลาดปรับเข้าสู่ดุลยภาพดังนี้ เมื่อใดที่เกิดสินค้าส่วนเกินหรืออุปทานส่วนเกิน (ณ ระดับราคาที่สูงกว่าราคาดุลยภาพ) จะมีผลกดดันทำให้<u>ราคาสินค้าถูกลง</u> จนปรับเข้าสู่ราคาดุลยภาพ หรือเมื่อใดที่เกิดการขาดแคลนสินค้าหรืออุปสงค์ส่วนเกิน (ณ ระดับราคาที่ต่ำกว่าราคาดุลยภาพ) จะมีผลกดดันทำให้<u>ราคาสินค้าแพงขึ้น</u>.

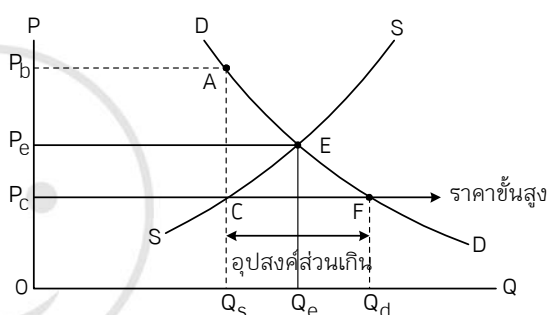
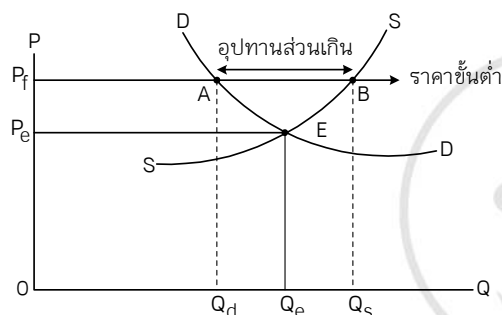
ราคาสัม (บาท/ก.ก.)	ปริมาณซื้อสัม (ก.ก./วัน)	ปริมาณขายสัม (ก.ก./วัน)	สถานะ	
11	25	80	มีล้นส่วนเกิน	อุปทานส่วนเกิน = 55 ก.ก./วัน
9	40	70	มีล้นส่วนเกิน	อุปทานส่วนเกิน = 30 ก.ก./วัน
7	60	60	ดุลยภาพ	ปริมาณซื้อสัม = ปริมาณขายสัม
5	75	35	มีล้นขาดแคลน	อุปสงค์ส่วนเกิน = 40 ก.ก./วัน
3	90	20	มีล้นขาดแคลน	อุปสงค์ส่วนเกิน = 70 ก.ก./วัน

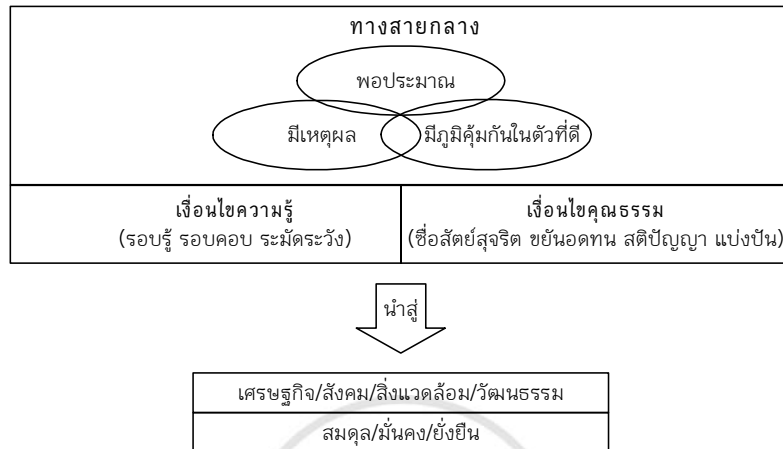
การกำหนดราคา เชิงกลยุทธ์ใน สังคมไทย	การกำหนดราคาเชิงกลยุทธ์ในสังคมไทย การกำหนดราคาสินค้าโดยทั่วไปอาจไม่ได้เป็นไปตามอุปสงค์และอุปทานเพียงอย่างเดียว แต่ในทางปฏิบัติการกำหนดราคานั้นยังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ผลิตด้วย โดยเฉพาะในระบบเศรษฐกิจของไทยนั้นเป็นตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ ซึ่งกลไกราคาไม่ได้ทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ การกำหนดราคาสินค้าของผู้ผลิตอาจเป็นไปเพื่อการสร้างกำไร การสร้างยอดขายหรือการขยายตลาด ข้อสังเกตผู้ผลิตจะไม่แข่งขันกันด้านราคา แต่หันมาพัฒนาสินค้า จัดทำบรรจุภัณฑ์ใหม่ให้สวยงาม มีการกระจายตัวสินค้า ส่งเสริมการตลาด เช่น การตั้งราคาโดยใช้ส่วนลด การตั้งราคาโดยใช้เลขดี การตั้งราคาขายควบคู่ การตั้งราคาเพื่อสร้างภาพลักษณ์ เป็นต้น
การกำหนดค่าจ้าง	ค่าจ้างที่แท้จริง (real wage) คือ อำนาจซื้อของค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน ซึ่งมีที่มาจาก การนำค่าจ้างที่เป็นตัวเงินหารด้วยดัชนีราคา ถ้ากำหนดให้ระดับราคาสินค้าคงที่ แต่ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้น (พูดง่าย ๆ ก็คือ ราคาของเท่าเดิม ขณะที่เงินเดือนเพิ่ม เราดีใจแน่) ก็จะมีผลทำให้ค่าจ้างที่แท้จริงจะเพิ่มขึ้น และถ้ากำหนดให้ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินคงที่ แต่ระดับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น (พูดง่าย ๆ ก็คือ เงินเดือนเท่าเดิม แต่ราคาของแพงขึ้น นั่นคือความจริงในปัจจุบันใช้ไหม) ก็จะมีผลทำให้ค่าจ้างที่แท้จริงจะลดลง สรุปว่าค่าจ้างที่แท้จริงจะสูงขึ้นก็ต่อเมื่อค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้นในสัดส่วนที่มากกว่าระดับราคาสินค้า. การกำหนดค่าจ้างนั้นขึ้นกับอุปสงค์แรงงาน (demand of labour) และอุปทานแรงงาน (supply of labour) อุปสงค์แรงงาน ดูจากความต้องการซื้อแรงงานของนายจ้างเป็นหลักว่า ต้องการจ้างแรงงานมากน้อยเพียงใด อุปทานแรงงาน ดูจากการเสนอขายแรงงานของลูกจ้างตามอัตราค่าจ้างต่างๆ กัน ถ้าอุปสงค์แรงงานมากกว่าอุปทานแรงงานในตลาดแรงงานประเภทใด ค่าจ้างของแรงงานประเภทนั้นจะสูง ในทางตรงกันข้ามถ้าตลาดแรงงานประเภทใดมีอุปสงค์แรงงานน้อย แต่มีอุปทานแรงงานมาก ค่าจ้างของแรงงานประเภทนั้นจะต่ำ.

	การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ เป็นการแทรกแซงกลไกราคาในตลาดแรงงานของรัฐบาล การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทยเป็นการพิจารณาร่วมกันของไตรภาคีอันประกอบด้วย ตัวแทนจากฝ่ายลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาล อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทยมีความแตกต่างกันไปในแต่ละท้องที่ การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำจะมีผลทำให้เกิด อุปทานแรงงานส่วนเกิน ความต้องการจ้างแรงงานลดลง เพราะเมื่ออัตราค่าจ้างสูงขึ้น ลูกจ้างมีความต้องการทำงานมากขึ้น ในขณะที่นายจ้างจะจ้างแรงงานน้อยลง การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำจะก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมา. การจ้างงานเต็มที (full employment) หมายถึง สภาวะการณ์ที่คนที่ต้องการทำงานทุกคนสามารถหางานทำได้ ณ ระดับค่าจ้างที่พึงพอใจ การจ้างงานเต็มทีมิได้หมายความว่า กำลังแรงงานทั้งหมดต้องมีงานทำ อาจยังมีแรงงานจำนวนหนึ่งว่างงานอยู่ แต่เป็นการว่างงานโดยสมัครใจ หรือเป็นการว่างงานชั่วคราว. การว่างงานแฝง (disguised employment) หมายถึง ผู้ที่มีงานทำแต่การทำงานนั้นไม่ได้ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น หรือเป็นการทำงานที่ต่ำกว่าระดับความรู้ความสามารถ เช่น นายมีเห็นว่าลูกชายนั่งอยู่เฉยๆ จึงให้ลงไปช่วยทำนา ถึงแม้จะไม่ทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ก็ถือเป็นการฝึกนิสัยไม่ให้เกียจคร้าน หรือกรณีนายโชคมีความรู้ระดับปริญญาตรี แต่หางานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถไม่ได้ จึงยอมไปเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย
การแทรกแซงราคาโดยรัฐบาล การกำหนดราคาขั้นต่ำ การกำหนดราคาขั้นสูง	การกำหนดราคาขั้นต่ำ (minimum price) การที่รัฐบาลเข้ามากำหนดราคาขั้นต่ำหรือราคาประกันให้ สูงกว่าราคาดุลยภาพ เพื่อช่วยเหลือผู้ผลิตให้ขายสินค้าได้ในราคาที่สูงขึ้น เพราะราคาดุลยภาพหรือราคาตลาดในขณะนั้นต่ำเกินไปจนผู้ผลิตเดือดร้อนสินค้าที่ถูกกำหนดราคาขั้นต่ำมักได้แก่สินค้าเกษตรกรรม เช่น ข้าวเปลือก มันสำปะหลัง ในการกำหนดราคาขั้นต่ำ ณ ราคาประกัน ทำให้เกิด อุปทานส่วนเกิน หรือภาวะผลผลิตล้นตลาด รัฐจึงต้องรับซื้อผลผลิตส่วนเกินทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณมาก ปัจจุบันรัฐบาลอาจใช้วิธีอื่นในการแก้ปัญหา เช่น การลดปริมาณการผลิต หรือการให้เงินอุดหนุนแก่เกษตรกร การกำหนดราคาขั้นสูง (maximum price) การที่รัฐบาลเข้ามากำหนดราคาขั้นสูงหรือเพดานราคาให้ ต่ำกว่าราคาดุลยภาพ เพื่อช่วยเหลือผู้บริโภคให้ซื้อสินค้าได้ในราคาที่ถูกลง เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อหรือสงคราม เช่น การควบคุมราคาน้ำตาลทราย น้ำมัน เป็นต้น การกำหนดราคาขั้นสูงอาจทำให้เกิด อุปสงค์ส่วนเกิน หรือการขาดแคลนสินค้าที่มีการควบคุมราคา เพราะปริมาณสินค้าที่ผู้ขายนำออกขายมีจำนวนไม่เพียงพอ กับความต้องการ รัฐจึงต้องใช้มาตรการเสริมด้วยวิธีการปันส่วน แต่ปัญหาที่จะเกิดตามมาก็คือ ตลาดมืด มีการลักลอบซื้อราคากันในราคาที่สูงกว่าราคาควบคุม สรุปว่าตลาดมืดก็คือการซื้อขายสินค้าที่ละเมิดกฎหมายควบคุมราคา ตลาดมืดเกิดขึ้นเมื่อมีการกำหนดราคาขั้นสูง ทำให้เกิดอุปสงค์ส่วนเกิน ณ ระดับราคาควบคุม.

	ข้อดีและข้อเสียของการแทรกแซงราคาของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ • ข้อดี คือ นโยบายนี้ช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของกลุ่มบุคคลในสังคม ทำให้เกิดการกระจายสวัสดิการสังคมได้ทั่วถึง เช่น การกำหนดราคาขั้นต่ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำเพื่อช่วยเหลือแรงงาน การเก็บภาษี (taxation) เพื่อลดการบริโภคสินค้าบางอย่างลง การให้เงินอุดหนุน (subsidy) เพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าบางอย่างเพิ่มขึ้น • ข้อเสีย คือ ผลประโยชน์จากการแทรกแซงอาจตกอยู่กับกลุ่มคนจำนวนน้อย เช่น กรณีที่รัฐบาลซื้อข้าวเปลือกในราคาประกัน
--	---

เศรษฐกิจพอเพียง	เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี <u>ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540</u> และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อมๆ กัน ดังนี้ 1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ. 2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ. 3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นจะต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ 1. เงื่อนไขความรู้ เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ. 2. เงื่อนไขคุณธรรม มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ และไม่ตระหนี่
-----------------	---

เกษตรทฤษฎีใหม่	เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นตัวอย่างการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตร โครงการต้นแบบของเกษตรทฤษฎีใหม่คือโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมงคลชัยพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี โดยมีการแบ่งพื้นที่ในอัตราส่วน 30 : 30 : 30 : 10 กล่าวคือ ขุดสระน้ำและเลี้ยงปลา 30 ส่วน ปลุกข้าว 30 ส่วน ปลุกพืชไร่พืชสวน 30 ส่วนและ 10 ส่วนสุดท้ายเป็นที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ การประยุกต์ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ 2 ประการคือ การเตรียมความพร้อมของพื้นที่ และการบริหารจัดการที่ดี หลักการทฤษฎีใหม่มี 3 ขั้นคือ ขั้นที่ 1 การจัดสรรที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน โดยการบริหารจัดการที่ดินให้เป็นระบบและต้องมีน้ำเพียงพอที่จะทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี การบริหารจัดการที่ดินและน้ำ จึงมีความสำคัญและทำให้เกษตรกรอยู่รอดได้. ขั้นที่ 2 การรวมพลังกันในรูปของกลุ่มหรือสหกรณ์ เพื่อการผลิต การตลาด การเป็นอยู่สวัสดิการ การศึกษา สังคมและศาสนา. ขั้นที่ 3 การให้กลุ่มหรือสหกรณ์ในชุมชนติดต่อประสานงานกับองค์กร ภาคเอกชน แหล่งเงิน แหล่งพลังงาน เช่น ธนาคาร บริษัทน้ำมัน เพื่อมาช่วยลงทุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาอาชีพต่างๆ ให้กับกลุ่ม
สหกรณ์	สหกรณ์ คือ องค์กรอิสระของบุคคลซึ่งรวมกันสมัครใจตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป มีการจัดตั้งและดำเนินการวิสาหกิจที่มีความเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยกลุ่มบุคคลผู้มีความประสงค์อย่างเดียวกันเพื่อสนองความต้องการและจุดมุ่งหมายทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีการควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย. สหกรณ์แห่งแรกของโลก คือ สหกรณ์ร็อกเดล ก่อตั้งจากกลุ่มทอผ้าที่เมืองร็อกเดล ประเทศอังกฤษเมื่อ ค.ศ. 1844 เป็นสหกรณ์ร้านค้าที่ถือเป็นต้นแบบของสหกรณ์ทั่วโลก มีหลักปฏิบัติ เช่น เปิดรับสมาชิกทั่วไป สมาชิกหนึ่งคนออกเสียงลงคะแนนได้เสียงเดียว ขายสินค้าตามราคาตลาดและขายด้วยเงินสด เป็นต้น บิดาแห่งสหกรณ์ของโลกเป็นชาวอังกฤษชื่อ โรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen)

	หลักการของระบบสหกรณ์ 1. การเปิดรับสมาชิกทั่วไปและด้วยความสมัครใจ 2. การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย 3. การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก 4. การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ 5. การศึกษา การฝึกอบรมและข่าวสาร 6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ 7. ความเอื้ออาทรต่อชุมชน
สหกรณ์ในภาคการเกษตร	1. สหกรณ์การเกษตร : จัดตั้งเพื่อช่วยแก้ปัญหาของผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยจัดหาเงินทุน อุปกรณ์การเกษตรในราคายุติธรรม จัดหาตลาดและต่อรองราคา ผลผลิตผลการเกษตรให้. 2. สหกรณ์ประมง : จัดตั้งเพื่อช่วยเหลือชาวประมงโดยจัดหาเงินทุนและให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ. 3. สหกรณ์นิคม : จัดตั้งเพื่อจัดสรรที่ดินทำกินให้สมาชิก จัดหาเงินทุน จัดหาตลาดและให้ความรู้แก่สมาชิก
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	1. สหกรณ์ร้านค้า : จัดตั้งเพื่อให้สมาชิกซื้อสินค้าในราคายุติธรรม และมีรายได้จากการนำสินค้ามาจำหน่าย. 2. สหกรณ์ออมทรัพย์ : จัดตั้งเพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกโดยการถือหุ้น และฝากเงิน ให้บริการเงินกู้หรือบริการสินเชื่อแก่สมาชิกในอัตราดอกเบี้ยต่ำ. (สินเชื่อ = หนี้ที่เกิดจากการติดต่อทางการค้าและการเงิน) 3. สหกรณ์บริการ : จัดตั้งเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพให้แก่สมาชิก บริการเงินทุน จัดหาตลาดและช่วยเหลือด้านกฎหมายให้แก่สมาชิก. 4. สหกรณ์เครดิตยูเนียน : จัดตั้งเพื่อช่วยเหลือสมาชิกผู้มีรายได้น้อยประจำที่อยู่ในวงการเดียวกัน เช่น มีที่อยู่อาศัยในชุมชนเดียวกัน มีอาชีพการงานเดียวกัน เป็นสมาชิกในสมาคมเดียวกัน สหกรณ์เครดิตยูเนียนให้บริการเงินฝาก บริการเงินกู้ และมุ่งพัฒนาชุมชนและสังคม ชี้ข้อสังเกต สหกรณ์เครดิตยูเนียนเดิมเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ในชุมชน ความแตกต่างของสหกรณ์เครดิตยูเนียนและสหกรณ์ออมทรัพย์คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนมักจัดตั้งตามแหล่งชุมชน หมู่บ้าน กลุ่มที่ทำกิจกรรมร่วมกันหรือกลุ่มสมาคมเดียวกัน แต่สหกรณ์ออมทรัพย์มักจัดตั้งขึ้นในหน่วยงาน โดยสมาชิกจะมีเงินเดือนประจำและถูกหักเป็นเปอร์เซ็นต์จากเงินเดือนเพื่อสะสมเป็นค่าหุ้นทุกๆ เดือน

เศรษฐศาสตร์มหภาค

GDP GNP PCI	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP : Gross Domestic Product) มูลค่ารวม ณ ราคาตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นภายในประเทศในรอบ 1 ปี ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP : Gross National Product) มูลค่ารวม ณ ราคาตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นโดยทรัพยากรของประเทศในรอบ 1 ปี $GNP = GDP + \text{รายได้สุทธิจากต่างประเทศ}$ รายได้สุทธิจากต่างประเทศ = รายได้จากทรัพยากรของประเทศเราในต่างประเทศ - รายได้จากทรัพยากรของต่างประเทศในประเทศเรา รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล (PCI : Per Capita Income) คำนวณจากรายได้ประชาชาติ (GDP หรือ GNP) หารด้วยจำนวนประชากรทั้งประเทศ รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลหรือต่อหัวใช้เปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ
การ พัฒนา ทาง เศรษฐกิจ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	การพัฒนาทางเศรษฐกิจ (economic development) คือ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองให้อยู่ในสถานะที่เหมาะสม หรือการทำให้ระดับรายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อบุคคลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการพัฒนาทางเศรษฐกิจคือ เพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพหรือความอยู่ดีกินดีของประชาชน ทำให้เกิดการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพชีวิต. การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (economic growth) คือ การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ภายในระบบเศรษฐกิจหนึ่ง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่งที่ชี้ถึงศักยภาพในการผลิตหรือการสร้างรายได้ของประเทศในรอบเวลาหนึ่งตัวชี้วัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ GDP GNP PCI
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) เป็นแผนที่กำหนดวัตถุประสงค์เดียวคือเร่งรัดอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ มีการวางแผนจากหน่วยงานส่วนกลางจากบนสู่ล่าง แผนนี้เน้นการลงทุนของรัฐบาลในโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) กิจกรรมสาธารณูปโภคต่างๆ ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา ● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) ยังเน้นการขยายอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก การพัฒนาสังคมถูกมองในเชิงเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เริ่มกระจายการวางแผนไปสู่ระดับกระทรวง เน้นการวิเคราะห์เป็นรายสาขา ● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) ยังเน้นการขยายอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญกับการรักษาเสถียรภาพทางการเงินมากขึ้น มีการกำหนดนโยบายประชานิยมเป็นครั้งแรก แต่เน้นเฉพาะด้านการลดอัตราการเพิ่มประชากรเท่านั้น.

	● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) เน้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศที่มุ่งขยายการผลิตสาขาเกษตร ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออกกระจายรายได้และการมีงานทำในภูมิภาค มีการเร่งรัดการปฏิรูปที่ดิน จัดสรรแหล่งน้ำในประเทศ อนุรักษ์ทะเลหลวง สำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานในอ่าวไทยและภาคใต้ฝั่งตะวันออก. ● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) การวางแผนยังมีลักษณะจากบนไปล่าง แต่เริ่มมีการกระจายสู่ระดับภูมิภาคและพื้นที่ ปรับแนวนโยบายที่เน้น<u>ยึดพื้นที่เป็นหลักในการวางแผน</u> เช่น พื้นที่เป้าหมายเพื่อพัฒนาชนบท พื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก มีการระดมความร่วมมือจากภาคเอกชน ● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) เน้นการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการรักษาเสถียรภาพของการเงิน การคลัง เน้นการเพิ่มบทบาทขององค์กรประชาชนในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <u>เริ่มแผนหลักการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</u> มีแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ การพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ขยายขอบเขตพัฒนาชนบทครอบคลุมทั่วประเทศ. ● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) <u>เริ่มแนวความคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน</u> เน้นความสมดุล 3 ประการคือ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม. ● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) เน้นพัฒนาศักยภาพคนโดยให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา (เดิมคนเป็นเพียงปัจจัยการผลิต) มีการวางแผนจากล่างสู่บน แต่ในปลาย พ.ศ. 2540 ประเทศไทยต้องประสบกับวิกฤตเศรษฐกิจ. ● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) <u>อันเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</u> มาเป็นแนวทางการพัฒนา ซึ่งยังคงเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาสืบต่อเนื่องมา โดยมีวิสัยทัศน์คือ <u>สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ</u> ซึ่งหมายถึงสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน. ● แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาสืบต่อเนื่องมา โดยมีวิสัยทัศน์คือ <u>สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน</u>
--	---

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงกว่าช่วงที่ผ่านมา ในระยะแผนฯ ฉบับที่ 8-10 สังคมไทยได้เผชิญปัญหาหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศ ซึ่งได้มีส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเห็นพ้องร่วมกันน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับชุมชน ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” วิสัยทัศน์ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” พันธกิจ 1) สร้างสังคมเป็นธรรมและเป็นสังคมที่มีคุณภาพ ทุกคนมีความมั่นคง 2) พัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรม เรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะ 3) พัฒนาศักยภาพการผลิตและบูรณาการให้เข้มแข็งและมีคุณภาพบนฐานความรู้ 4) สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์ 1) เพื่อเสริมสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเป็นสังคมสันติสุข 2) เพื่อพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทางกาย ใจ 3) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ คุณภาพ และยั่งยืน 4) เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอ เป้าหมายหลัก 1) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง 2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรมและสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น 3) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ 4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
--	--

	ยุทธศาสตร์ 1) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน 3) ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน 4) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน 5) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคง ทางเศรษฐกิจและสังคม 6) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
การเงิน	เงิน (money) คือ สิ่งใดๆ ก็ตามที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน เงินมีหน้าที่สำคัญ 4 ประการคือ 1. เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน 2. เป็นมาตรฐานการวัดค่า 3. เป็นเครื่องเก็บรักษามูลค่า 4. เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้ในอนาคต. ปริมาณเงิน (money supply) คือ จำนวนเงินที่หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอุปทานของเงิน ปริมาณเงินในความหมายแคบ (M_1) ได้แก่ เหรียญกษาปณ์ ธนบัตร และเงินฝากกระแสรายวัน ส่วนปริมาณเงินในความหมายกว้าง (M_2) ได้แก่ เหรียญกษาปณ์ ธนบัตร และเงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และสิ่งอื่นที่ใกล้เคียงกับเงินด้วย
ตลาดการเงิน (financial market)	ตลาดเงิน (money market) เป็นตลาดที่มีการระดมเงินทุนและการให้สินเชื่อระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี การโอนเงิน การซื้อขายหลักทรัพย์ทางการเงินที่มีอายุการไถ่ถอนระยะสั้น 1. ตลาดเงินในระบบประกอบด้วยสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ธนาคารกลาง 2. ตลาดเงินนอกระบบที่ไม่มีกฎหมายรองรับสถานภาพ เช่น การเล่นแชร์ การให้กู้ การขายฝาก เป็นต้น. ตลาดทุน (capital market) เป็นตลาดที่มีการระดมเงินออมระยะยาวและการให้สินเชื่อระยะยาวตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ได้แก่ เงินฝากประจำ หุ้นกู้ หุ้นสามัญ และพันธบัตรทั้งของรัฐบาลและเอกชน สถาบันในตลาดทุนได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทประกันชีวิต เป็นต้น. ตลาดการเงินมีความสำคัญดังนี้ ช่วยระดมทุนจากหน่วยเศรษฐกิจที่มีเงินออม เกิดการจัดสรรทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และช่วยแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เช่น เมื่อเกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อ ธนาคารกลางอาจใช้นโยบายการเงินช่วยแก้ปัญหาโดยการ <u>ขายพันธบัตรรัฐบาล</u>

ธนาคารกลาง	ธนาคารกลางหรือธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นสถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ธนาคารกลางมีอำนาจหน้าที่ดังนี้ • ออกธนบัตร • เป็นนายธนาคารของรัฐบาล • เป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์ • ดำเนินนโยบายการเงิน • กำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน • ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
เงินเฟ้อ (inflation)	เงินเฟ้อ คือ ภาวะที่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้นไปเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง (ข้อสังเกต ราคาที่วันนี้ไม่ใช่ราคาสินค้าชนิดหนึ่งหรือราคาสินค้าทุกชนิดในระบบเศรษฐกิจ) สาเหตุของเงินเฟ้อ 1. สาเหตุของเงินเฟ้อด้านอุปสงค์ (เงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจากแรงดึงของอุปสงค์) เช่น ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นเนื่องจากรัฐบาลพิมพ์ธนบัตรออกมาใช้จ่ายมากเกินไปหรือรัฐบาลใช้นโยบายงบประมาณขาดดุลมากเกินไปและอย่างต่อเนื่อง. 2. สาเหตุของเงินเฟ้อด้านอุปทาน (เงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจากแรงดันของต้นทุนการผลิต) เช่น ค่าจ้างแรงงานเพิ่มสูงขึ้น ผู้ผลิตบวกกำไรในราคาขายเพิ่มขึ้น ราคาเชื้อเพลิงและวัตถุดิบนำเข้าเพิ่มขึ้น
การคลังภาครัฐบาล (public finance)	รายรับของรัฐบาล นั้นมาจาก 2 แหล่งใหญ่คือ รายได้ของรัฐบาล และเงินกู้ ซึ่งรายได้ของรัฐบาลมาจากรายได้จากภาษีอากร รายได้จากการขายสิ่งของและบริการ รายได้จากรัฐพาณิชย์ และรายได้อื่นๆ เช่น ค่าแสตมป์ ภาษี ค่าปรับ. 1. ภาษีทางตรง : ภาษีที่ผู้เสียภาษีไม่สามารถผลักภาระไปให้ผู้อื่นได้ เช่น <u>ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม</u> 2. ภาษีทางอ้อม : ภาษีที่ผู้เสียภาษีสามารถผลักภาระไปให้ผู้อื่นได้ เช่น <u>ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต อากรแสตมป์ ภาษีการขายเฉพาะ</u> เช่น <u>ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ค่าภาคหลวงแร่</u> รายจ่ายของรัฐบาล 1. งบประมาณแผ่นดิน คือ แผนการเงินที่แสดงถึงรายได้และรายจ่ายของรัฐบาล งบประมาณแผ่นดินแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ งบประมาณเงินเดือน งบประมาณขาดดุล และงบประมาณสมดุล 2. <u>กรณีที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ</u> รัฐบาลจะจัดทำ<u>งบประมาณแบบขาดดุล</u> (กำหนดรายได้น้อยกว่ารายจ่าย) ซึ่งเป็นการอัดฉีดเงินเข้าไปในระบบเศรษฐกิจให้มากขึ้น ในขณะเดียวกันก็จะเก็บภาษีให้ต่ำกว่ารายจ่าย ซึ่งจะทำให้เกิดการกระตุ้นให้มีการจ้างงาน การผลิตสินค้าและบริการก็จะเพิ่มสูงขึ้น.

	3. งบประมาณมีความสำคัญดังนี้ • เป็นเครื่องมือหนึ่งของนโยบายการคลังที่ใช้แก้ปัญหาภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืด • เป็นเครื่องมือของรัฐบาลที่ใช้กำหนดงานของหน่วยราชการให้ประสานกับทรัพยากรของประเทศ • เป็นสื่อกลางที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร • เป็นเครื่องมือที่ช่วยวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐบาล. หนี้สาธารณะ (public debt) คือหนี้สินของรัฐบาลซึ่งรวมทั้งการยืมโดยตรง (การก่อหนี้ภายในประเทศ และการก่อหนี้ต่างประเทศ) และการค้าประกันเงินกู้ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ เงินกู้ถือเป็นรายรับส่วนหนึ่งของรัฐบาล ในกรณีที่รัฐบาลมีรายจ่ายมากกว่ารายได้ รัฐบาลจำเป็นต้องก่อหนี้สาธารณะ.
นโยบายการเงินกับการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ	นโยบายการเงิน : การควบคุมปริมาณเงินและสินเชื่อโดยธนาคารกลาง 1. นโยบายการเงินแบบหดตัว มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณเงินหรือดึงปริมาณเงินออกจากระบบซึ่งมักใช้ในกรณีเกิดปัญหาเงินเฟ้อ ธนาคารกลางจะใช้มาตรการทางการเงินดังนี้ เพิ่มอัตราดอกเบี้ย เพิ่มอัตราเงินสดสำรอง เพิ่มอัตรารับช่วงซื้อลด ขยายพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งมีผลทำให้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจลดลง อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น การกู้ยืมทำได้ยากขึ้น การใช้จ่ายโดยรวมลดลง การลงทุนและการจ้างงานลดลง เศรษฐกิจชะลอตัวลง. 2. นโยบายการเงินแบบขยายตัว มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มปริมาณเงินในระบบซึ่งมักใช้ในกรณีที่เศรษฐกิจตกต่ำหรือเกิดปัญหาเงินฝืด ธนาคารกลางจะใช้มาตรการทางการเงินดังนี้ ลดอัตราดอกเบี้ย ลดอัตราเงินสดสำรอง ลดอัตรารับช่วงซื้อลด ขยายพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งมีผลทำให้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น อัตราดอกเบี้ยลดลง การกู้ยืมทำได้ง่ายขึ้น การใช้จ่ายโดยรวมเพิ่มขึ้น การลงทุนและการจ้างงานเพิ่มขึ้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจขยายตัวขึ้น
นโยบายการคลังกับการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ	นโยบายการคลัง : นโยบายเกี่ยวกับการใช้จ่ายได้และรายจ่ายของภาครัฐ เช่น นโยบายด้านรายได้หรือนโยบายภาษีอากร นโยบายด้านรายจ่ายหรือนโยบายงบประมาณ นโยบายหนี้สาธารณะ 1. นโยบายการคลังแบบหดตัว ในกรณีปัญหาเงินเฟ้อ ภาครัฐจะใช้มาตรการทางการเงินดังนี้ ลดการใช้จ่ายของภาครัฐ เพิ่มภาษี ใช้งบประมาณแบบเกินดุล (ใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ที่หามา) ก็จะทำให้อุปสงค์มวลรวมของประเทศลดลงหรือความต้องการใช้จ่ายมวลรวมลดลง กำลังซื้อลดลง การลงทุนและการจ้างงานลดลง รายได้รวมของประเทศลดลง เศรษฐกิจจะชะลอตัวลง. 2. นโยบายการคลังแบบขยายตัว ในกรณีเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ภาครัฐจะใช้มาตรการทางการเงินดังนี้ เพิ่มการใช้จ่ายของภาครัฐ ลดภาษี ใช้งบประมาณแบบขาดดุล (ใช้จ่ายให้มากกว่ารายได้ที่ได้มา)

สรุปการแก้ไขปัญห ภาวะเงินเฟ้อ	นโยบายการเงินแบบหดตัว เพื่อลดปริมาณเงินในระบบ	นโยบายการคลังแบบหดตัว เพื่อลดการใช้จ่ายของภาครัฐ
	● <u>เพิ่ม</u>อัตราดอกเบี้ย ● <u>เพิ่ม</u>อัตราเงินสดสำรอง ● <u>เพิ่ม</u>อัตรารับช่วงซื้อลด ● <u>ขาย</u>พันธบัตรรัฐบาล ● ลดการขยายเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ● <u>ลดหรือควบคุม</u>การปล่อยสินเชื่อ	● <u>ลด</u>การใช้จ่ายของภาครัฐ ● <u>เพิ่ม</u>อัตราภาษี ● ใช้งบประมาณแบบ<u>เกินดุล</u>
สรุปการแก้ไขปัญห ภาวะเงินฝืด	นโยบายการเงินแบบขยายตัว เพื่อเพิ่มปริมาณเงินในระบบ	นโยบายการคลังแบบขยายตัว เพื่อเพิ่มการใช้จ่ายของภาครัฐ
	● <u>ลด</u>อัตราดอกเบี้ย ● <u>ลด</u>อัตราเงินสดสำรอง ● <u>ลด</u>อัตรารับช่วงซื้อลด ● <u>ซื้อ</u>พันธบัตรรัฐบาลคืนจากประชาชน ● <u>เพิ่ม</u>การขยายเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ● <u>เพิ่มหรือขยาย</u>การปล่อยสินเชื่อ	● <u>เพิ่ม</u>การใช้จ่ายของภาครัฐ ● <u>ลด</u>อัตราภาษี ● ใช้งบประมาณแบบ<u>ขาดดุล</u>
การ ค้ำ รั ะ ห ว ่ ำ ปร ะ เ ท ศ	การค้ำระหว่างประเทศ คือ การซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างประเทศหนึ่งกับประเทศอื่นๆ สาเหตุที่ก่อให้เกิดการค้ำระหว่างประเทศได้แก่ ความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ความแตกต่างทางทรัพยากรธรรมชาติ ความได้เปรียบทางการผลิต นโยบายการค้า 1. นโยบายการค้าเสรี เป็นนโยบายที่เปิดให้มีการติดต่อค้าขายได้โดยเสรี ไม่มีอุปสรรคใดมาขวางกั้น ไม่มีข้อจำกัดทางการค้า ประเทศที่มีการค้าค่อนข้างเสรีจะเก็บภาษีนำเข้าใน<u>อัตราต่ำ</u>. 2. นโยบายการค้าคุ้มกัน เป็นนโยบายที่รัฐเข้ามาแทรกแซงเพื่อมิให้สินค้าจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันกับสินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศ โดยใช้มาตรการทางภาษี (คือการเก็บภาษีนำเข้าและภาษีส่งออก) และมาตรการที่มิใช่ภาษี เช่น ● การตั้งกำแพงภาษี ● การกำหนดโควตานำเข้า ● การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการนำเข้า ● การเลือกปฏิบัติโดยการเก็บภาษีหลายอัตรา ● การทุ่มตลาด (dumping) ● การให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ แก่ผู้ผลิตภายในประเทศ ● การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสินค้านำเข้าไว้สูง	

การลงทุนระหว่างประเทศ	การลงทุนระหว่างประเทศ แบ่งออกเป็น 1. การลงทุนทางตรง เป็นการลงทุนที่ผู้เป็นเจ้าของทุนเป็นผู้ดำเนินกิจการเอง เช่น ชาวญี่ปุ่นนำเงินทุนเข้ามาโรงงานอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ในประเทศไทย ผลตอบแทนของการลงทุนทางตรงคือกำไร. 2. การลงทุนทางอ้อม เป็นการลงทุนที่ผู้เป็นเจ้าของทุนไม่ได้ดำเนินกิจการเอง เช่น การโยกย้ายเงินทุนไปลงทุนในตลาดเงินหรือตลาดทุน โดยการนำเงินทุนไปซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาลและเอกชนในต่างประเทศซึ่งมักจะเป็นการลงทุนระยะสั้น และมีผลกระทบต่อเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ผลตอบแทนของการลงทุนทางอ้อมคือเงินปันผลและดอกเบี้ย
ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ	ดุลการชำระเงิน เป็นรายการที่แสดงถึงการรับและการจ่ายเงินตราต่างประเทศ ดุลการชำระเงินประกอบด้วย ดุลบัญชีเดินสะพัด และดุลบัญชีเงินทุน ดุลบัญชีเดินสะพัด เป็นส่วนหนึ่งของดุลบัญชีการชำระเงิน ดุลบัญชีเดินสะพัด ประกอบด้วย ดุลการค้า ดุลบริการ ดุลเงินโอนหรือบริจาค รายได้ บัญชีเงินทุน ประกอบด้วยบัญชีทุน และบัญชีการเงิน ทุนสำรองระหว่างประเทศ เป็นหลักทรัพย์เพื่อใช้ชำระหนี้ต่างประเทศ ทุนสำรองระหว่างประเทศประกอบด้วยทองคำ เงินตราต่างประเทศที่เป็นสกุลหลัก ทุนสำรองระหว่างประเทศนั้นสัมพันธ์กับดุลการชำระเงิน ในกรณีที่ดุลการชำระเงินขาดดุล (ยอดรายรับเงินตราต่างประเทศน้อยกว่ายอดรายจ่ายเงินตราต่างประเทศ) มีผลทำให้ทุนสำรองระหว่างประเทศลดลง เพราะต้องนำเอาส่วนใดส่วนหนึ่งของทุนสำรองนั้นมาชดเชยส่วนที่ขาดดุล ในทางกลับกันถ้าดุลการชำระเงินเกินดุล (ยอดรายรับเงินตราต่างประเทศมากกว่ายอดรายจ่ายเงินตราต่างประเทศ) ก็จะทำให้ทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น. ดุลการชำระเงิน = บัญชีเดินสะพัด + บัญชีเงินทุน (เคลื่อนย้าย) — ดุลการค้า — ดุลบริการ — ดุลเงินโอนหรือบริจาค — รายได้
สรุป	• ดุลการค้าขาดดุล : ดุลการชำระเงินไม่จำเป็นต้องขาดดุล • ดุลการชำระเงินขาดดุล : ดุลการค้าไม่จำเป็นต้องขาดดุล • ดุลการชำระเงินขาดดุล : ดุลบัญชีเดินสะพัดไม่จำเป็นต้องขาดดุล • ดุลการชำระเงินขาดดุล : ยอดรายรับน้อยกว่ายอดรายจ่ายเงินตราต่างประเทศ • ดุลการชำระเงินขาดดุล : ทุนสำรองระหว่างประเทศลดลง ยอดบัญชีทุนสำรองมีค่าเป็นบวก • ดุลการชำระเงินเกินดุล : ทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น ยอดบัญชีทุนสำรองมีค่าเป็นลบ

	• ถ้ารับเงินตราต่างประเทศเข้ามา : ต้องบันทึกรายการด้าน<u>เครดิต</u> • ถ้าจ่ายเงินตราต่างประเทศออกไป : ต้องบันทึกรายการด้าน<u>เดบิต</u> • การแก้ไขปัญหาดุลการชำระเงินขาดดุลมีมาตรการดังนี้ <u>ส่งเสริมการส่งออก ลดการนำเข้า</u> ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ ลดรายจ่ายของ <u>ภาครัฐบาล ลดค่าเงินบาท</u>.
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของไทยกับสหรัฐอเมริกาเท่ากับ 35 บาท หมายความว่า 1 ดอลลาร์สหรัฐ แลกเป็นเงินไทยได้ 35 บาท ตัวอย่าง การที่อัตราแลกเปลี่ยนจาก 1 ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ 35 บาท เป็น 1 ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ 30 บาท แสดงว่า • เงินบาทมีค่า<u>แข็งขึ้น</u> เพราะใช้เงินบาทจำนวน (มากขึ้น / <u>น้อยลง</u>) ในการแลกดอลลาร์ • เงิน 1 บาท แลกดอลลาร์ได้จำนวน (<u>มากขึ้น</u> / น้อยลง) • เงิน 1 ดอลลาร์ แลกบาทได้จำนวน (มากขึ้น / <u>น้อยลง</u>) • ราคาสินค้าจากต่างชาติ (แพงขึ้น / <u>ถูกลง</u>) ในสายตาคนไทย • ราคาสินค้าไทย (<u>แพงขึ้น</u> / ถูกลง) ในสายตาชาวต่างชาติ • ชาวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย (เพิ่มขึ้น / <u>ลดลง</u>) • ราคาสินค้าออก (<u>สูงขึ้น</u> / ลดลง) → ปริมาณการส่งออก (สูงขึ้น / <u>ลดลง</u>) • ราคาสินค้าเข้า (สูงขึ้น / <u>ลดลง</u>) → ปริมาณการนำเข้า (<u>สูงขึ้น</u> / ลดลง) • การส่งสินค้าเข้าจากต่างประเทศ (<u>เพิ่มขึ้น</u> / ลดลง) เพราะซื้อสินค้าเข้าโดยจ่ายเงินบาทเป็นจำนวนน้อยลง • ดุลการค้าขาดดุล (<u>เพิ่มขึ้น</u> / ลดลง) • การแข่งขันทางการค้ากับประเทศคู่แข่ง (<u>ยากขึ้น</u> / ง่ายขึ้น) ปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบจัดการ (managed float exchange rate system) เป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบยืดหยุ่นคือธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถเข้าไปแทรกแซงได้เพื่อให้ค่าเงินเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เหมาะสม
การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ 1. เขตการค้าเสรี (FTA : Free Trade Area) เป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีการยกเว้นภาษีศุลกากรระหว่างกันในประเทศสมาชิก แต่ละประเทศยังคงมีอิสระในการกำหนดอัตราภาษีศุลกากรกับประเทศคู่ค้านอกกลุ่ม ตัวอย่าง เขตการค้าเสรียุโรป (EFTA : European Free Trade Association), เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA : ASEAN Free Trade Area), ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA : North American Free Trade Area)

	2. สหภาพศุลกากร (Customs Union) เป็นการรวมกลุ่มที่มีการยกเลิกภาษีศุลกากรและข้อจำกัดทางการค้าระหว่างกันในกลุ่ม นอกจากนี้ประเทศสมาชิกทุกประเทศต้องใช้ข้อกำหนดอัตราภาษีศุลกากรกับประเทศคู่ค้านอกกลุ่มในอัตราเดียวกัน ตัวอย่าง สหภาพศุลกากรบาวาเรีย (Bavaria-Wurttemberg customs union), สหภาพศุลกากรเยอรมันกลาง (Middle German commercial union), สหภาพศุลกากรมอนโดเวียน วอลลาเซียน (mondovian customs union) ในประเทศโรมาเนีย. 3. ตลาดร่วม (Common Market) เป็นการรวมกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกับสหภาพศุลกากร มีเพิ่มเติมคือให้มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตระหว่างประเทศสมาชิก เช่น แรงงานและทุน ได้อย่างเสรี ตัวอย่าง ตลาดร่วมอเมริกากลาง (CACM : Central American Common Market) 4. สหภาพเศรษฐกิจ (Economic Union) เป็นการรวมกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกับตลาดร่วม มีเพิ่มเติมคือให้ประเทศสมาชิกร่วมกันกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจต่างๆ เป็นรูปแบบเดียวกัน เช่น นโยบายการเงิน นโยบายการคลัง การลงทุนและการค้ากับต่างประเทศ. 5. สหภาพเหนือชาติ (Supranational Union) เป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจขั้นสูงสุดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวมกันเป็นชาติเดียวกัน รัฐบาลของแต่ละประเทศไม่สามารถกำหนดนโยบายของตนเองได้ แต่สหภาพจะกำหนดนโยบายให้ประเทศสมาชิกดำเนินการเอง ปัจจุบันยังไม่มีการรวมกลุ่มในรูปแบบสมบูรณ์ที่สุดดังกล่าว
องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	• ระดับโลก เช่น WTO ; IMF ; World Bank ; UNCTAD • ระดับภูมิภาค เช่น OPEC ; APEC ; EU ; NAFTA ; ASEAN ; AFTA • ระดับอนุภูมิภาค เช่น GMS ; ACMECS
องค์การการค้าโลก	WTO : World Trade Organization องค์การการค้าโลกเป็นองค์การที่พัฒนามาจากแกตต์ (GATT : General Agreement on Tariffs and Trade ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยพิธีการอัตราภาษีศุลกากรและการค้า) ทำหน้าที่เป็นเวทีเจรจาการค้าและระงับข้อพิพาทของประเทศสมาชิก ซึ่งองค์การนี้จัดทำอยู่ในรูปแบบของความตกลงระดับพหุภาคี (multilateral agreements) และใช้ระบบการตัดสินใจในลักษณะฉันทามติ (consensus) WTO มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	IMF : International Monetary Fund กองทุนการเงินระหว่างประเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลเสถียรภาพของระบบการเงินระหว่างประเทศ แก้ไขปัญหาการเงินระหว่างประเทศ สนับสนุนให้การค้าระหว่างประเทศขยายตัวอย่างสมดุล เสริมสร้างเสถียรภาพในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ป้องกันการแข่งขันลดค่าเงินเพื่อชิงความได้เปรียบทางการค้า และควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราเพื่อนำไปสู่ระบบเสรี นอกจากนี้ IMF ได้สร้างระบบการเงินระหว่างประเทศขึ้นมาชนิดหนึ่งในกองทุนสำรองเรียกว่า สิทธิพิเศษถอนเงิน (SDRs : Special Drawing Rights) IMF มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

ธนาคารโลก	World Bank ธนาคารโลกหรือธนาคารเพื่อการบูรณะและพัฒนาระหว่างประเทศ (IBRD : International Bank for Reconstruction and Development) มีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมแก่ประเทศกำลังพัฒนานำไปใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ นำไปพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) หรือกิจการสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น สร้างถนน เชื้อเพลิง ไฟฟ้าและประปา แก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศกำลังพัฒนา โดยยึดหลักการสำคัญคือต้องการให้เกิดการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจที่ยั่งยืน World Bank จัดว่าเป็นแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ มีเวลาชำระคืนนาน และมีเงื่อนไขการให้ที่ยืดหยุ่นกว่าแหล่งเงินทุนอื่น World Bank มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี.
อังถัด	UNCTAD : United Nations Conference on Trade and Development อังถัดหรือการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าระหว่างประเทศและการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนา อังถัดมีบทบาทสำคัญต่อประเทศกำลังพัฒนาอย่างมาก เนื่องจากการเปิดโอกาสให้ประเทศกำลังพัฒนาได้เสนอข้อเรียกร้องต่อประเทศที่พัฒนาแล้วให้หันมาช่วยเหลือผ่อนคลายมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อประเทศกำลังพัฒนา ประเทศกำลังพัฒนาคาดหวังว่าอังถัดจะเป็นกลไกหลักในการคานอำนาจการขึ้นของของประเทศพัฒนาและสร้างสมดุลในการกำหนดทิศทางและนโยบายเศรษฐกิจของโลก UNCTAD มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์.
โอเปก	OPEC : organization of Petroleum Exporting Countries โอเปกหรือกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน เป็นกลุ่มประเทศที่ร่วมมือกันในการกำหนดนโยบายด้านการผลิตและการตั้งราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก โอเปกมีอิทธิพลอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ ประเทศที่มีปริมาณน้ำมันดิบสำรองมากที่สุดในโลกคือซาอุดีอาระเบีย OPEC มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย (การรวมตัวเป็นกลุ่มโอเปกนี้นับเป็นตัวอย่างหนึ่งของกลุ่มผูกขาด ที่เรียกว่า cartel ของผู้ผลิตในตลาดผู้ขายน้อยราย) ปัจจุบันมีสมาชิก 12 ประเทศ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย อิรัก อิหร่าน คูเวต เวเนซุเอลา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กาตาร์ ไนจีเรีย แอลจีเรีย ลิเบีย เอกวาดอร์ และแองโกลา

เอเปก	APEC : Asia-Pacific Economic Cooperation เอเปกหรือความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก มีวัตถุประสงค์ของดังนี้ 1. ส่งเสริมความร่วมมือทางการค้า การลงทุน การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก 2. ส่งเสริมระบบการค้าหลายฝ่ายหรือระบบพหุภาคีที่เปิดเสรีภายใต้ระบบองค์การการค้าโลก 3. ลดอุปสรรคทางการค้า การบริการและการลงทุน 4. ไม่เป็นการรวมกลุ่มทางการค้าแบบปิด 5. ศึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ และแนวทางแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจทั้งของสมาชิกและของภูมิภาค. ปัจจุบันเอเปกมีสมาชิกทั้งสิ้น 21 เขตเศรษฐกิจ (19 ประเทศ 2 เขตเศรษฐกิจ) ประกอบด้วยประเทศมหาอำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น รวมทั้งสมาชิกอาเซียน และประเทศในอเมริกาเหนือและใต้ ซึ่งประกอบด้วย ไทย / บรูไน / อินโดนีเซีย / ฟิลิปปินส์ / มาเลเซีย / สิงคโปร์ / <u>เวียดนาม</u> จีน / ญี่ปุ่น / เกาหลีใต้ ไต้หวัน / ฮองกง ออสเตรเลีย / นิวซีแลนด์ / ปาปัวนิวกินี รัสเซีย / สหรัฐอเมริกา / แคนาดา / เม็กซิโก / ชิลี / เปรู - เอเปกมีสมาชิก 21 เขตเศรษฐกิจใน 4 ทวีปคือ เอเชีย ออสเตรเลีย อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ และเป็นกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีพลังและพลวัตของการเจริญเติบโตสูงสุดของโลก
สหภาพยุโรป	EU : European Union สหภาพยุโรปหรืออียู พัฒนามาจาก EC (European Community ประชาคมยุโรป) ซึ่งประชาคมยุโรปนี้เกิดจากการรวม 3 องค์การเข้าด้วยกันคือ ประชาคมถ่านหินและเหล็กกล้ายุโรป (ECSC : European Coal and Steel Community) ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC : European Economic Community) และประชาคมพลังงานปรมาณูแห่งยุโรป (EURATOM : European Atomic Energy Community) ปัจจุบัน EU มีสมาชิกทั้งหมด 27 ประเทศ
นาฟตา	NAFTA : North American Free Trade Area นาฟตาหรือเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ ประกอบด้วยประเทศสมาชิก 3 ประเทศได้แก่ <u>สหรัฐอเมริกา แคนาดา และเม็กซิโก</u> นาฟตามีวัตถุประสงค์เพื่อขจัดอุปสรรคทางการค้าการลงทุนและการบริการระหว่างประเทศสมาชิก และยังร่วมมือกันเพื่อเพิ่มมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันกับประเทศอื่นๆ

อาเซียน	ASEAN : Association of Southeast Asia Nations อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งอาเซียนก็เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านต่างๆ ของประเทศสมาชิก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ รวมไปถึงสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี
กฎบัตรอาเซียน	ASEAN Charter กฎบัตรอาเซียน คือ ธรรมนูญของอาเซียนที่จะทำให้อาเซียนมีสถานะเป็นนิติบุคคล เป็นการวางกรอบกฎหมายตลอดจนโครงสร้างองค์กรให้กับอาเซียน เพื่อให้อาเซียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เสริมสร้างกลไกการติดตามความตกลงต่างๆ ให้มีผลเป็นรูปธรรม และช่วยให้อาเซียนเป็นประชาคมเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ความสำคัญของกฎบัตรอาเซียนคือ เพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558 ทำให้อาเซียนเป็นเขตการค้าเสรีภายในประเทศสมาชิก และมีอำนาจต่อรองกับกลุ่มประเทศอื่นๆ ที่มีการรวมตัวกันเป็นประชาคมหรือเป็นสหภาพ อีกทั้งเพื่อให้มีการร่วมมือกันทางด้านต่างๆ ของประเทศสมาชิกดียิ่งขึ้น ยิ่งกว่าการร่วมมือกันในปฏิญญาอาเซียน. คำขวัญของอาเซียน คือ One Vision, One Identity, One Community หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม
ประชาคมอาเซียน	ASEAN Community ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 เสาหลักคือ 1. ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (APSC : ASEAN Political Security Community) 2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : ASEAN Economic Community) 3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC : ASEAN Socio-Cultural Community)
เป้าหมายของประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (APSC)	1. การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน 2. การรักษาสันติภาพและความมั่นคง 3. การทำให้ประชาคมเป็นภูมิภาคที่เปิดกว้าง มีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก
เป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	1. เป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน 2. สร้างขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ 3. สร้างความเท่าเทียมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ 4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

เป้าหมายของ ประชาคมสังคมและ วัฒนธรรมอาเซียน (ASCC)	1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2. การคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสังคม 3. สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม 4. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม 5. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน 6. การลดช่องว่างทางการพัฒนา
ประเทศอาเซียนกับ สาขาการผลิตสินค้า และบริการ ตามความถนัด	1. พม่า : สาขาลิถภัณฑ์เกษตรประมง 2. มาเลเซีย : สาขาลิถภัณฑ์ยางและสิ่งทอ 3. อินโดนีเซีย : สาขายานยนต์และผลิตภัณฑ์ไม้ 4. ฟิลิปปินส์ : สาขาอิเล็กทรอนิกส์ 5. สิงคโปร์ : สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและสุขภาพ 6. ไทย : สาขาการท่องเที่ยวและการบิน 7. เวียดนาม : สาขาโลจิสติกส์
8 อาชีพเสรี ในอาเซียน	1. วิศวกรรม 2. การสำรวจ 3. สถาปัตยกรรม 4. แพทย์ 5. ทันตแพทย์ 6. พยาบาล 7. บัญชี 8. การบริการ/การท่องเที่ยว
บทบาทของอาเซียน ด้านการเมืองและ ความมั่นคง	1. ปฏิญญาว่าด้วยเขตสันติภาพ เสรีภาพและความเป็นกลาง (ZOPFAN : Zone of Peace, Freedom and Neutrality) 2. สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC : Treaty of Amity and Cooperation) 3. การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ARF : ASEAN Regional Forum) 4. สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANWFZ : Treaty on the Southeast Asian Nuclear Weapon Free Zone)

บทบาทของอาเซียน ด้านเศรษฐกิจ	1. การตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA : ASEAN Free Trade Area) 2. กรอบความตกลงด้านการค้าบริการของอาเซียน (AFAS : ASEAN Framework Agreement on Services) 3. โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (AICO : ASEAN Industrial Cooperation) 4. เขตการลงทุนอาเซียน (AIA : ASEAN Investment Area) 5. กรอบความตกลงด้านอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (e-ASEAN Framework Agreement) 6. ความร่วมมือด้านการขนส่งของอาเซียน เช่น AFAFGIT , AFAGIST , AFAMT	
ศัพท์อาเซียน	ASEAN+3 ASEAN+6 ASEAN+8 ASEM EWEC NSEC SEC	อาเซียน + <u>จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้</u> อาเซียน + <u>จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ + อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์</u> อาเซียน + <u>จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ + อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ + USA รัสเซีย</u> อาเซมหรือการประชุมเอเชีย-ยุโรป (ASEM : Asia-Europe Meeting) ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) เป็นการเชื่อมระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกทางตะวันออกและมหาสมุทรอินเดียทางตะวันตก เริ่มต้นจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม เมืองท่าสำคัญของเวียดนาม ตัดผ่านลาวและไทย มาถึงเมืองมะละแหม่งในพม่า ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) เชื่อมจีนตอนใต้ ลาว พม่า และไทย และจีนตอนใต้กับเวียดนาม จุดเริ่มต้นในแนวเหนือ-ใต้คือเมืองคุนหมิง ส่วนจุดปลายจะแยกเป็นสองสายคือไทยและเวียดนาม ระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor) เชื่อมระหว่างไทย กัมพูชา และเวียดนาม
ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับอนุภูมิภาค	UPMEC Quadrangle ACMECS GMS	โครงการความร่วมมืออนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงตอนบน (Quadrangle Economic Cooperation หรือ Upper Mekhong Economic Cooperation) มีสมาชิก ได้แก่ <u>ไทย ลาว พม่า จีน (มองทอลหยุนหนาน)</u> ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy) มีสมาชิก ได้แก่ <u>ไทย กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม</u> ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Economic Cooperation) หรือหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ มีสมาชิก ได้แก่ <u>ไทย จีน กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม</u>

	BIMSTEC	ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอล (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation Ministerial Meeting) มีสมาชิก ได้แก่ <u>บังกลาเทศ อินเดีย พม่า ศรีลังกา ไทย เนปาล ภูฏาน</u>
	MGC	ความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-คงคา (Mekong-Ganga Cooperation) มีสมาชิก ได้แก่ <u>ไทย อินเดีย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม</u>
วิกฤตเศรษฐกิจโลก	วิกฤตต้มยำกุ้ง (พ.ศ.2540) สาเหตุวิกฤตการณ์ต้มยำกุ้ง (พ.ศ.2540) เกิดจาก 1. การเปิดเสรีทางการเงินโดยการตั้งกรุงเทพวิเทศธนกิจ (BIBF : Bangkok International Banking Facilities) ทำให้ภาคเอกชนก่อหนี้ต่างประเทศเป็นจำนวนมากและหนี้เงินกู้เพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว เมื่อรัฐบาลปล่อยค่าเงินบาทลอยตัว 2. จากการลงทุนในธุรกิจที่ไม่ก่อให้เกิดการผลิต เช่น การเก็งกำไรที่ดินและตลาดหุ้นไทย การลงทุนสร้างอสังหาริมทรัพย์ที่เกินความต้องการ เช่น คอนโดมิเนียม บ้านจัดสรร ทำให้เกิดภาวะฟองสบู่แตก 3. รัฐบาลดำเนินนโยบายผิดพลาดโดยการใช้เงินกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินนั้นไปช่วยเหลือสถาบันการเงินจนเกิดความเสียหายอย่างหนัก และจำเป็นต้องปิดบริษัทไฟแนนซ์ 56 แห่งซึ่งทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL : non-performing loan) อยู่ในสัดส่วนที่สูงมากเนื่องจากลูกหนี้ประสบกับภาวะการขาดทุนและล้มละลายเป็นจำนวนมาก 4. การที่รัฐบาลนำเงินทุนสำรองระหว่างประเทศไปปกป้องการโจมตีค่าเงินบาท จนนำไปสู่วิกฤตการณ์เงินทุนสำรอง ทำให้เงินบาทขาดเสถียรภาพนับตั้งแต่การตัดสินใจเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบตะกั่วเงินมาเป็นระบบลอยตัวเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2540. วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ วิกฤตการณ์แฮมเบอร์เกอร์เป็นวิกฤตการณ์การเงินที่มีจุดเริ่มต้นจากปัญหาเรื่อง Subprime หรือสินเชื่อที่มีความน่าเชื่อถือต่ำที่สุดในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ของสหรัฐอเมริกา แล้วได้ลุกลามไปยังสินเชื่อประเภทอื่นและส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินต่างๆ จนนำไปสู่การขาดความเชื่อมั่นต่อสถาบันการเงินและปัญหาสภาพคล่องในระบบการเงินทั่วโลก	

พิชิต...สอบตรงรัฐศาสตร์ ปี 2559

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. วันสิ่งแวดล้อมโลกตรงกับวันใด
 - 1) 5 มิถุนายนของทุกปี
 - 2) 22 มีนาคมของทุกปี
 - 3) 22 เมษายนของทุกปี
 - 4) 4 ธันวาคมของทุกปี
2. สามเสาหลักของประชาคมอาเซียนคือข้อใด
 - 1) เศรษฐกิจ / สังคม / การท่องเที่ยว
 - 2) เศรษฐกิจ / วัฒนธรรม / การศึกษา
 - 3) การเมืองความมั่นคง / สังคมและวัฒนธรรม / การกีฬา
 - 4) การเมืองความมั่นคง / เศรษฐกิจ / สังคมและวัฒนธรรม
3. การเคลื่อนย้ายแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่ครอบคลุมวิชาชีพใด
 - 1) นักวิจัย
 - 2) นักบัญชี
 - 3) สถาปนิก
 - 4) นักสำรวจ
4. ความร่วมมือขององค์กรทางเศรษฐกิจในข้อที่สนับสนุนโครงการสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4
 - 1) CLMV
 - 2) GMS
 - 3) ACMECS
 - 4) BIMSTEC

ACMECS ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy)	
BIMSTEC ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอล (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation Ministerial Meeting) มี	
GMS ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Economic Cooperation)	
MGC ความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-คงคา (Mekong-Ganga Cooperation)	

5. อาเซียน+8 หมายถึงกรอบความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศใด
 - 1) จีน / ญี่ปุ่น / เกาหลีใต้ / อินเดีย / แคนาดา / เม็กซิโก / สหรัฐอเมริกา / รัสเซีย
 - 2) จีน / ญี่ปุ่น / เกาหลีใต้ / อินเดีย / ออสเตรเลีย / นิวซีแลนด์ / สหรัฐอเมริกา / รัสเซีย
 - 3) จีน / ญี่ปุ่น / เกาหลีใต้ / อินเดีย / ภูฏาน / เนปาล / สหรัฐอเมริกา / รัสเซีย
 - 4) จีน / ญี่ปุ่น / เกาหลีใต้ / อินเดีย / ภูฏาน / ศรีลังกา / สหรัฐอเมริกา / รัสเซีย
6. กลุ่มประเทศในข้อใดมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศ
 - 1) เยอรมนี / เนเธอร์แลนด์ / เบลเยียม
 - 2) เดนมาร์ก / นอร์เวย์ / สวีเดน
 - 3) เกาหลีใต้ / มาเลเซีย / อิสราเอล
 - 4) ฝรั่งเศส / อินเดีย / อินโดนีเซีย

7. “อังถัดย์” เป็นความร่วมมือระดับพหุภาคที่เกี่ยวกับเรื่องใด
1) การค้า และ การพัฒนา 2) การเงิน และ การลงทุน
3) เศรษฐกิจ และ ความมั่นคง 4) การลงทุน และ การค้า
8. ประเทศใดใช้ดัชนีความสุขมวลรวมประชาชาติ (GNH) เป็นประเทศแรก
1) เนปาล 2) ภูฏาน 3) ศรีลังกา 4) อินเดีย
9. ประเทศใดบริหารประเทศแบบกึ่งประธานาธิบดี
1) ซาอุดีอาระเบีย 2) มองโกเลีย 3) กาตาร์ 4) บรูไน
10. ประเทศใดมีสิทธิใช้อำนาจยับยั้ง (Veto) ในการลงมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งองค์การสหประชาชาติ
1) จีน 2) เกาหลี 3) เยอรมนี 4) เนเธอร์แลนด์
11. ผลงานในข้อใดจัดอยู่ในสาขาของรางวัลโนเบล
1) เศรษฐศาสตร์ 2) นิติศาสตร์ 3) รัฐศาสตร์ 4) วิทยาศาสตร์
12. รูปสลักหน้าประธานาธิบดีอเมริกันท่านใดไม่ปรากฏอยู่บนหน้าผาหินที่แมนดาร์ชมอร์
1) จอร์จ วอชิงตัน 2) โทมัส เจฟเฟอร์สัน 3) อีโอดอร์ รูสเวลต์ 4) วูดโรว์ วิลสัน
13. ประเทศใดในทวีปแอฟริกาที่เป็นสมาชิก OPEC
1) คูเวต / แซมเบีย / แทนซาเนีย 2) เอธิโอเปีย / จอร์เจีย / อาร์เมเนีย
3) ลิเบีย / ไนจีเรีย / แอลจีเรีย 4) แกมเบีย / ไลบีเรีย / ซิเรีย
14. ทำเนียบรัฐบาล เป็นสถาปัตยกรรมที่มีศิลปะแบบใด
1) Neo Classic 2) Venetian Gothic 3) Baroque-Rococo 4) Renaissance
15. หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 บุคคลใดที่ได้ชื่อว่าเป็น “นายกรัฐมนตรีขั้วตาทิพย์”
1) นายควง อภัยวงศ์ 2) นายทวี บุณยเกตุ
3) นายพจน์ สารสิน 4) นายสัญญา ธรรมศักดิ์
16. ขบวนการต่อต้านญี่ปุ่นระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ใช้รหัสว่า X.O.Group เป็นขบวนการของชนชาติใด
1) ไทย 2) พม่า 3) สิงคโปร์ 4) เวียดนาม
17. วันปรีดี พนมยงค์ ตรงกับวันที่เท่าไรของทุกปี
1) 11 พฤษภาคม 2) 29 กรกฎาคม 3) 7 สิงหาคม 4) 23 ตุลาคม
18. เหตุการณ์ใดที่ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นฐานทัพอปฏิบัติการของสหรัฐอเมริกา
1) สงครามเกาหลี 2) สงครามมหาเอเชียบูรพา
3) สงครามเวียดนาม 4) สงครามอินโดจีน
19. การโต้ความสัมพันธ์ทางการทูต ถือเป็นการแก้ไขความขัดแย้งแบบใด
1) Retortion 2) Arbitration 3) Reprisal 4) Reformation
20. “Ask not what your country can do for you ; Ask what you can do for your country”
ประโยคนี้เป็นคำกล่าวของใคร
1) อับราฮัม ลินคอล์น 2) โรนัลด์ เรแกน 3) จอห์น เอฟ. เคนเนดี 4) โทมัส เจฟเฟอร์สัน

21. พระสันตะปาปาฟรานซิสที่ 1 พระสันตะปาปาองค์ปัจจุบันมาจากทวีปใด
1) ทวีปอเมริกาเหนือ 2) ทวีปอเมริกาใต้ 3) ทวีปยุโรปเหนือ 4) ทวีปยุโรปใต้
22. ประเทศไทยได้ร่วมลงนามรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเมื่อใด
1) 3 มกราคม พ.ศ. 2483 2) 10 ธันวาคม พ.ศ. 2491
3) 15 มกราคม พ.ศ. 2500 4) 19 ธันวาคม พ.ศ. 2507
23. ตามความเชื่อของชาวอินเดียโบราณ วรรณคดีเกิดจากขาของพระพรหม
1) กษัตริย์ 2) พราหมณ์ 3) แพศย์ 4) ศูทร
24. ประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของอินเดียเริ่มต้นเมื่อใด
1) สมัยราชวงศ์โมกุล 2) เมื่อตกเป็นอาณานิคม
3) หลังจากได้รับเอกราช 4) หลังการแบ่งแยกอินเดีย-ปากีสถาน
25. วัฒนธรรมฮั้วปี่เนียนที่พบในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ในยุคใด
1) ยุคหินเก่า 2) ยุคหินกลาง 3) ยุคหินใหม่ 4) ยุคสำริด
26. การรับรองอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ทำให้รัฐชายฝั่งมีอำนาจอธิปไตยเหนือทะเลอาณาเขตในระยะเวลากว้างไม่เกินเท่าใด
1) 12 ไมล์ทะเล 2) 15 ไมล์ทะเล 3) 18 ไมล์ทะเล 4) 20 ไมล์ทะเล
27. “มลาบรี” คือกลุ่มชาติพันธุ์ใด
1) ลัวะ 2) เม็ง 3) มอแกน 4) ผีตองเหลือง
28. ดินแดนใดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับอิทธิพลของจีนมากที่สุด
1) เวียดนาม 2) อินโดนีเซีย 3) กัมพูชา 4) มาเลเซีย
29. วัฒนธรรมใดคือร่องรอยความเจริญของอนุทวีปอินเดียก่อนการเข้ามาของชาวอารยันเมื่อ 1,500 ปีก่อนคริสต์ศักราช
1) อินดู 2) บ้านเชียง 3) ดองซอน 4) ฮาร์ปปา
30. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับอียิปต์โบราณ
1) เทพเจ้าเร (Re) 2) มัมมี่ (Mummy)
3) ซิกกูเรต (Ziggurat) 4) ศิลาจารึกโรเซตตา (Rosetta Stone)
31. กลุ่มชนใดมีอิทธิพลต่อศิลปวัฒนธรรมของโรมันมากที่สุด
1) อิบรู 2) อารยัน 3) อาหรับ 4) อีทรัสกัน
32. หลักการใดอยู่ในหลัก 6 ประการของคณะราษฎร
1) สามัคคี 2) สถาบัน 3) เอกภาพ 4) ปลอดภัย
33. ผู้ใดเป็นทนายความของฝ่ายไทยในคดีพิพาทปราสาทพระวิหารที่ศาลโลก
1) ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช 2) นายปรีดี พนมยงค์
3) ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช 4) นายควง อภัยวงศ์

34. สมเด็จพระเอกาทศรถทรงส่งคณะราชทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีทางการค้ากับชาติใด
1) สเปน 2) อังกฤษ 3) ฝรั่งเศส 4) ฮอลันดา
35. ชาติใดเป็นชาติแรกที่มีสนธิสัญญายกเลิกสิทธิสภาพนอกอาณาเขตกับไทย
1) อังกฤษ 2) ฝรั่งเศส 3) อิตาลี 4) สหรัฐอเมริกา
36. ประเทศไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศใดตั้งแต่อ่อนสงครามโลกครั้งที่ 2
1) อินเดีย 2) มาเลเซีย 3) ออสเตรเลีย 4) สหรัฐอเมริกา
37. การที่พระมหากษัตริย์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้วยความซื่อตรงสอดคล้องกับทศพิธราชธรรมประการใด
1) มัททวะ 2) อาชชวะ 3) อวิหิงสา 4) อวิโรธนะ
38. เลขานุการอาเซียนคนปัจจุบัน (เริ่มดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2556) คือใคร
1) เล เลือง มินห์ ชาวเวียดนาม 2) ทองสิง ทำมวง ชาวลาว
3) ลี เซียนลุง ชาวสิงคโปร์ 4) นาจิบ ราชะห์ ชาวมาเลเซีย
39. ประเทศใดร่วมกันจัดตั้งสมาคมอาสา (ASA)
1) ไทย / มาเลเซีย / สิงคโปร์ 2) ไทย / มาเลเซีย / อินโดนีเซีย
3) ไทย / มาเลเซีย / ฟิลิปปินส์ 4) ฟิลิปปินส์ / มาเลเซีย / อินโดนีเซีย
40. อาเซียนถือกำเนิดจากคำปฏิญญากรุงเทพฯ ลงนามที่สถานที่ใด
1) วังไกลกังวล 2) วังสราญรมย์ 3) ตึกไทยคู่ฟ้า 4) ตึกสันติไมตรี
41. ประเทศใดในอาเซียนที่ใช้ธงชาติพื้นสีแดง ดาวสีเหลืองตรงกลาง
1) พม่า 2) กัมพูชา 3) สปป.ลาว 4) เวียดนาม
42. ข้อใดกล่าวถึงสัญลักษณ์อาเซียนไม่ถูกต้อง
1) สีขาว = ความบริสุทธิ์ 2) สีน้ำเงิน = สันติภาพและความมั่นคง
3) สีเหลือง = ความเป็นเอกราช 4) สีแดง = ความกล้าหาญ ความก้าวหน้า
43. ดอกไม้ประจำชาติของอาเซียน ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน
1) ไทย - ดอกบัว 2) สหภาพเมียนมาร์ - ดอกประดู่
3) กัมพูชา - ดอกลำดวน 4) มาเลเซีย - ดอกชบา
44. คำทักทายของกลุ่มประเทศอาเซียน ข้อใดผิด
1) พม่า - มิงกาลาบา 2) เวียดนาม - ซินจ่าว
3) ฟิลิปปินส์ - กูมูस्ता 4) กัมพูชา - ซาลามัต ดาตัง
45. บุคคลใดที่ไม่เคยดำรงตำแหน่งสำคัญในอาเซียน
1) ดร.ถนัด คอมันตร์ 2) แพน วรรณเมธี
3) ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ 4) ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์

พิชิต...สอบตรงนิติศาสตร์ ปี 2559

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

46. กฎหมายใดที่มีศักดิ์ต่ำสุด

1) พระราชบัญญัติ	2) ประมวลกฎหมาย
3) พระราชกำหนด	4) ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
5) พระราชกฤษฎีกา	

47. กฎหมายในรูปแบบใดได้ชื่อว่าเป็น “กฎหมายชั่วคราว”

1) รัฐธรรมนูญ	2) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
3) พระราชบัญญัติ	4) พระราชกำหนด
5) พระราชกฤษฎีกา	

48. กฎหมายในรูปแบบใดต่อไปนี้ที่ไม่จำเป็นต้องนำมาขอความเห็นชอบจากรัฐสภา

1) รัฐธรรมนูญ	2) พระราชกฤษฎีกา
3) พระราชบัญญัติ	4) พระราชกำหนด
5) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	

49. หากรัฐบาลมีความจำเป็นเร่งด่วนในการบังคับใช้มาตรการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะเนื่องจากหลายจังหวัดในภาคกลางประสบภาวะน้ำท่วม รัฐบาลควรออกกฎหมายในรูปแบบใด

1) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	2) พระราชบัญญัติ
3) พระราชกำหนด	4) พระราชกฤษฎีกา
5) กฎกระทรวง	

50. ใครเป็นผู้ให้ความยินยอมแก่คนเสมือนไร้ความสามารถในการทำนิติกรรมบางประเภท

1) บิดามารดา	2) ผู้แทนโดยชอบธรรม	3) ผู้พิทักษ์
4) ผู้อนุบาล	5) ผู้ใช้อำนาจปกครอง	

51. บุคคลใดอาจถูกศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ

1) ผู้เยาว์	2) คนไร้ความสามารถ	3) คนปัญญาอ่อน
4) คนวิกลจริต	5) ผู้พิทักษ์	

52. กิจกรรมใดที่คนเสมือนไร้ความสามารถทำได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมของผู้พิทักษ์

1) ทำสัญญาประนีประนอมยอมความในศาล	2) รับชำระหนี้เงินกู้ ซึ่งบิดาให้ผู้อื่นยืมไป
3) ปลุกสร้างบ้านเรือนใหม่	4) บอกสละมรดกที่ตกทอดมาถึงตน
5) ทำพินัยกรรม	

53. ข้อใดต่อไปนี้นำให้นิติกรรมเป็นโมฆะ
- 1) สุดหล่ออายุ 17 ปี สมรสกับสุดสวยอายุ 21 ปี โดยบิดาของสุดหล่อยินยอม
 - 2) สุดปลื้ม คนเสมือนไร้ความสามารถสามารถบอกปิดไม่รับชำระหนี้
 - 3) สุดเท่ที่ถูกกลฉ้อฉลจึงซื้อแหวนจากสุดสวย
 - 4) สุดยอดอายุ 14 ปี ทำพินัยกรรมโดยบิดายินยอม
 - 5) สุดสุดถูกข่มขู่จึงปลดหนี้ให้สุดซึ่ง
54. หญิงอายุ 16 ปี สามารถทำการสมรสได้ในกรณีใด
- 1) ได้รับอนุญาตจากศาล
 - 2) ศาสนาที่ตนนับถือไม่ห้าม
 - 3) ไม่มีสิทธิที่จะทำการสมรสได้เลยไม่ว่าในกรณีใดๆ
 - 4) ได้รับการยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้แทนโดยชอบธรรม
 - 5) บิดามารดาถึงแก่ความตายหรือถูกถอนอำนาจปกครองทั้งสองคน
55. บุคคลจะยกความไม่รู้กฎหมายขึ้นแก้ตัวให้พ้นผิดได้เพียงใด
- 1) แก้ตัวว่าไม่มีความผิดได้
 - 2) แก้ตัวยกเว้นโทษได้
 - 3) แก้ตัวให้พ้นผิดไม่ได้
 - 4) แก้ตัวไม่ต้องรับผิดได้
 - 5) แก้ตัวว่าไม่มีเจตนาได้
56. การใช้กฎหมายโดยหลักเทียบเคียงนั้นในกฎหมายไทยยอมรับหรือไม่
- 1) ไม่ยอมรับ เพราะจะไม่เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ไม่รู้กฎหมาย
 - 2) ไม่ยอมรับ เพราะกฎหมายจะบังคับได้ต้องมีบัญญัติไว้โดยตรง
 - 3) ไม่ยอมรับ เพราะกฎหมายต้องใช้ตามตัวอักษร
 - 4) ยอมรับ ให้ใช้ได้ทั้งแพ่งและอาญา
 - 5) ยอมรับ โดยบัญญัติไว้ในการอุดช่องว่างในกฎหมายแพ่ง
57. ลักษณะสำคัญของกฎหมายในสกุลโรมาน-เยอรมันนิค คือข้อใด
- 1) ยึดถือจารีตประเพณีเป็นใหญ่
 - 2) ยึดถือคำพิพากษาเป็นใหญ่
 - 3) ยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นใหญ่
 - 4) ยึดถือผลประโยชน์ของสังคมเป็นใหญ่
 - 5) ยึดถือกฎเกณฑ์ทางธรรมชาติเป็นใหญ่
58. การแบ่งกฎหมายออกเป็นกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญานั้น เป็นการแบ่งโดยยึดถืออะไรเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง
- 1) เนื้อหาสาระของกฎหมาย
 - 2) สภาพบังคับ
 - 3) ลักษณะของกฎหมาย
 - 4) บทบาทของกฎหมาย
 - 5) ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน

59. ข้อใดไม่เป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรไทย
- 1) เรือไทยจอดที่ทำเรืออังกฤษ
 - 2) ทะเลสาบสงขลา
 - 3) ทะเลในรัศมี 12 ไมล์ทะเลจากพื้นดิน
 - 4) ที่ทำการสถานทูตสิงคโปร์ในประเทศไทย
 - 5) ที่ทำการสถานทูตไทยในประเทศสิงคโปร์
60. ประเทศใดที่รัฐธรรมนูญมีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นประเทศแรกในโลก
- 1) อังกฤษ
 - 2) สหรัฐอเมริกา
 - 3) ฝรั่งเศส
 - 4) เยอรมนี
 - 5) อิตาลี
61. หลักที่ว่า **“พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้”** ปรากฏอยู่ในกฎหมายใด
- 1) กฎหมายตราสามดวง
 - 2) กฎมณเฑียรบาล
 - 3) ประกาศพระบรมราชโองการ
 - 4) รัฐธรรมนูญ
 - 5) กฎหมายอาญา
62. รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของประเทศไทย ใช้ชื่ออย่างเป็นทางการว่าอย่างไร
- 1) พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475
 - 2) ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475
 - 3) รัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475
 - 4) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2475
 - 5) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2475
63. ประมวลกฎหมายที่ได้ชื่อว่าเป็นประมวลกฎหมายที่ทันสมัยฉบับแรกของไทยคือฉบับใด
- 1) กฎหมายลักษณะฝ่าฝืน
 - 2) กฎหมายตราสามดวง
 - 3) กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127
 - 4) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 - 5) ประมวลกฎหมายอาญา
64. บุคคลธรรมดาเริ่มมีสิทธิตามกฎหมายเมื่อใด
- 1) ตั้งแต่มารดาเริ่มตั้งครรภ์ แม้ว่าได้ตายก่อนเกิดมาก็มีชีวิตรอดอยู่
 - 2) ตั้งแต่เป็นทารกในครรภ์มารดา หากว่าภายหลังเกิดมามีชีวิตรอดอยู่
 - 3) เมื่อบิดามารดาแจ้งการเกิดต่อเจ้าหน้าที่ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด
 - 4) เมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารก จนมีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์
 - 5) เมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารก จนมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์
65. นายชูชาติอายุ 19 ปี นารถยนต์ของบิดาไปขับโดยบิดาไม่รู้เห็น แต่เพราะนายชูชาติประมาทจึงขับรถชนรถยนต์ของนางสาวรื่นฤดี เสียหายเป็นจำนวนเงิน 10,000 บาท นางสาวรื่นฤดีเรียกให้นายชูชาติรับผิดชอบ ดังนั้นนายชูชาติต้องรับผิดชอบหรือไม่
- 1) ไม่ต้อง เพราะนายชูชาติเป็นผู้เยาว์
 - 2) ไม่ต้อง เพราะบิดาของนายชูชาติไม่ให้ความยินยอม
 - 3) ต้อง เพราะถือว่าบิดาของนายชูชาติให้ความยินยอมโดยปริยายแล้ว
 - 4) ต้อง เพราะความรับผิดชอบดังกล่าวไม่ใช่นิติกรรม
 - 5) ไม่มีข้อใดถูก

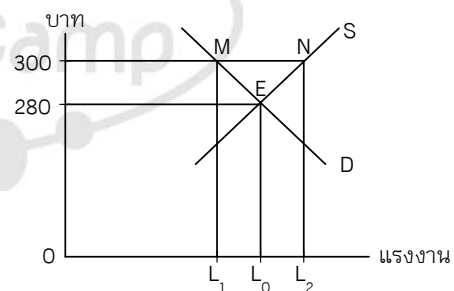
66. นิติกรรมใดที่กฎหมายกำหนดแบบให้ต้องจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- 1) การสมรส
 - 2) การทำพินัยกรรม
 - 3) การซื้อขายรถยนต์
 - 4) การซื้อขายอาวุธปืน
 - 5) การซื้อขายแพท่องเที่ยว
67. ข้อใดเป็นสินสมรส
- 1) แหวนหมั้นของภริยา
 - 2) รถยนต์ที่ภริยาได้มาระหว่างสมรสโดยบิดายกให้
 - 3) แมวที่ภริยาได้มาระหว่างสมรสโดยการรับมรดก
 - 4) เครื่องเรือนของสามีที่ซื้อด้วยเงินสินสมรส
 - 5) ไม่มีข้อใดเป็นสินสมรสเลย
68. แดงทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากดำ แต่ตกลงกันด้วยวาจา ดำคิดว่าจะใช้ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1) ใช้ได้ เพราะสัญญาเช่าซื้อไม่มีแบบ
 - 2) ใช้ได้ แต่ถ้าจะฟ้องร้องต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ
 - 3) ใช้ได้ แต่ต้องมีพยานรับรองอย่างน้อย 2 คน
 - 4) ใช้ไม่ได้ เพราะต้องไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
 - 5) ใช้ไม่ได้ เพราะต้องทำเป็นหนังสือ
69. นายสนทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากนายจอม 15 เดือน นายสนชำระเงินมาถูกต้องทุกงวด แต่ใน 2 งวดสุดท้าย นายสนผิดนัดไม่ชำระ นายจอมจะบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อทันทีได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1) ไม่ได้ เพราะยังไม่ครบ 15 เดือน
 - 2) ไม่ได้ เพราะไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ
 - 3) ได้ เพราะสนผิดนัดไม่ชำระหนี้เพียงครั้งเดียวก็บอกเลิกสัญญาได้แล้ว
 - 4) ได้ เพราะผู้ให้เช่าซื้อไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาเวลาใดเวลาหนึ่งได้
 - 5) ได้ เพราะสนผิดนัดไม่ชำระหนี้ 2 ครั้งติดต่อกัน
70. การเช่าอสังหาริมทรัพย์ที่เพียงแต่ทำเป็นหนังสือไว้โดยมิได้นำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะฟ้องร้องบังคับคดีได้กี่ปี
- 1) 1 ปี
 - 2) 2 ปี
 - 3) 3 ปี
 - 4) 5 ปี
 - 5) 10 ปี
71. นายไกรโทรศัพท์มาขู่นางนกว่า ถ้านางนไม่ยอมนำเงินไปให้ที่ปั๊มน้ำมันฟุ้งนี้ตอนเที่ยง จะมาฆ่าสามีและลูกให้ตาย นางนกลัวมากจึงนำเงินไปให้ พฤติกรรมของนายไกรมีความผิดตามกฎหมายอาญาฐานใด
- 1) กรรโชกทรัพย์
 - 2) ชิงทรัพย์
 - 3) ข่มขู่เอาทรัพย์
 - 4) รีดเอาทรัพย์
 - 5) ยักยอกทรัพย์
72. ข้อใดเป็นสภาพบังคับทางแพ่ง
- 1) การอายัดของกลาง
 - 2) การยึดทรัพย์
 - 3) การริบทรัพย์สิน
 - 4) การเรียกประกันทัณฑ์บน
 - 5) การปรับ

73. ในกรณีใดที่กฎหมายบังคับให้ศาลต้องทำการไต่สวนมูลฟ้องก่อน
- 1) ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา
 - 2) ตำรวจฟ้องคดีอาญา
 - 3) พนักงานอัยการฟ้องคดีอาญา
 - 4) การฟ้องความผิดต่อส่วนตัว
 - 5) การฟ้องความผิดลหุโทษ
74. ทนายความแผ่นดินหมายถึงบุคคลใด
- 1) พนักงานสอบสวน
 - 2) พนักงานอัยการ
 - 3) พนักงานบังคับคดี
 - 4) พนักงานราชทัณฑ์
 - 5) พนักงานคุมประพฤติ
75. บุคคลใดต่อไปนี้ไม่ใช่ผู้ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย
- 1) ผู้ว่าราชการจังหวัด / นายอำเภอ / ตำรวจ / พนักงานอัยการ
 - 2) ผู้ใหญ่บ้าน / กำนัน / ปลัดอำเภอ / พนักงานศุลกากร
 - 3) พนักงานสอบสวน / พนักงานป่าไม้ / พนักงานสรรพสามิต / พนักงานตรวจคนเข้าเมือง
 - 4) ทนายความ / พนักงานราชทัณฑ์ / พนักงานคุมประพฤติ / พนักงานบังคับคดี
 - 5) กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ตำรวจ / นายอำเภอ
76. ข้อใดเป็นบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
- 1) บุคคลล้มละลาย
 - 2) บุคคลที่ติดยาเสพติดให้โทษ
 - 3) บุคคลตาบอดหรือหูหนวก
 - 4) บุคคลที่ถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
 - 5) บุคคลที่เคยถูกให้ออกจากราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
77. นับแต่วันที่เจ้ามรดกถึงแก่ความตายเป็นระยะเวลาเท่าใด ที่ไม่อาจถือว่าทารกที่เกิดมีชีวิตเป็นทายาทของเจ้ามรดก
- 1) 210 วัน
 - 2) 260 วัน
 - 3) 290 วัน
 - 4) 310 วัน
 - 5) 365 วัน

พิชิต...สังคม 7 วิชาสามัญ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

78. ข้อใดเป็นผลดีของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ในทัศนะของผู้บริโภคเมื่อเปรียบเทียบกับตลาดอื่นๆ
- 1) ผู้ผลิตแต่ละรายต่างไม่แสวงหากำไรสูงสุด
 - 2) ผู้ผลิตแต่ละรายไม่มีอำนาจกำหนดราคาขาย
 - 3) ผู้บริโภคไม่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการโฆษณา
 - 4) ผู้บริโภคมั่นใจว่าอุปทานของสินค้ามีมากเพียงพอ
 - 5) ผู้ผลิตจะต้องผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภค
79. ตลาดผูกขาดก่อให้เกิดผลดีแก่สังคมได้อย่างไร เพราะเหตุใด
- 1) ตั้งราคาสินค้าได้ต่ำ เพราะเป็นการตั้งราคาตามต้นทุน
 - 2) ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อหน่วยต่ำ เพราะเป็นการผลิตขนาดใหญ่
 - 3) สอนความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง เพราะผลิตจำนวนมาก
 - 4) ไม่ต้องเสียทรัพยากรในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพราะไม่มีคู่แข่ง
 - 5) ทำรายได้ให้รัฐบาลมาก เพราะมีกำไรสูงจึงต้องจ่ายภาษีเงินได้ในอัตราสูง
80. ระบบเศรษฐกิจแบบผสมมีข้อดีเหนือระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมในข้อใด เพราะเหตุใด
- 1) ประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า เพราะมีการแข่งขันกันประกอบธุรกิจ
 - 2) เศรษฐกิจมีเสถียรภาพสูงกว่า เพราะใช้กลไกราคาจัดสรรปัจจัยการผลิต
 - 3) การผูกขาดการผลิตหมดไป เพราะรัฐบาลให้เอกชนผลิตแข่งขันกับรัฐบาลได้
 - 4) เอกชนมีเสรีภาพในการตัดสินใจทางธุรกิจ เพราะรัฐบาลไม่ดำเนินธุรกิจแข่งขันกับเอกชน
 - 5) การกระจายรายได้เท่าเทียมกันมากกว่า เพราะรัฐบาลสามารถใช้มาตรการทางภาษีและรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ
81. สมมติให้เดิมตลาดแรงงานเป็นตลาดเสรี ดุลยภาพของตลาดอยู่ที่จุด E ตามรูป ต่อมาให้รัฐบาลกำหนดราคาจ้างขั้นต่ำวันละ 300 บาท จะทำให้เกิดผลอย่างไร
- 1) แรงงานตกงานเท่ากับ L_1L_0 คน
 - 2) แรงงานต้องการทำงาน OL_1 คน
 - 3) แรงงานสมัครใจว่างงาน L_0L_2 คน
 - 4) ความต้องการจ้างงานลดลง L_1L_2 คน
 - 5) แรงงานนอกกฎหมายเท่ากับ L_1L_2 คน

82. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยหันมายึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำทางในการพัฒนา
- 1) วิฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในปี 2540
 - 2) ความแตกต่างของรายได้ระหว่างเมืองและชนบทที่มีมากขึ้น
 - 3) ความไม่สมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจกับการพัฒนาสังคม
 - 4) การใช้จ่ายเกินตัวทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐช่วง พ.ศ. 2540-2544
 - 5) ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็วและรุนแรง
83. สังคมไทยไม่ได้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงข้อใดมากที่สุดจึงทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540
- 1) การวางแผนล่วงหน้า
 - 2) การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน
 - 3) ความอดทนหมั่นเพียร
 - 4) การดำเนินทางสายกลาง
 - 5) การใช้สติปัญญาแก้ปัญหา
84. ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อการใดเป็นหลัก
- 1) การผลิตและการแลกเปลี่ยนในชุมชน
 - 2) การผลิตเพื่อการบริโภคขั้นพื้นฐานของครอบครัว
 - 3) การแก้ปัญหาการขาดแคลนเงินออมและเงินลงทุน
 - 4) การลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนแหล่งน้ำกินน้ำใช้
 - 5) การลดต้นทุนค่าเสียโอกาสในการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์
85. ชุมชนที่ต้องการพึ่งตนเองและช่วยเหลือกันด้านเงินทุนในการใช้จ่ายเมื่อมีความจำเป็นควรจัดตั้งสหกรณ์ประเภทใดขึ้นในชุมชน
- 1) สหกรณ์นิคม
 - 2) สหกรณ์ร้านค้า
 - 3) สหกรณ์บริการ
 - 4) สหกรณ์การเกษตร
 - 5) สหกรณ์ออมทรัพย์
86. ข้อใดเป็นมาตรการของนโยบายการคลังเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
- 1) โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
 - 2) โครงการรับจำนำข้าวเปลือก
 - 3) การจัดทำงบประมาณขาดดุล
 - 4) การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล
 - 5) การปรับอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำให้เท่ากันทุกจังหวัด
87. ข้อใดเป็นมาตรการของนโยบายการคลังในการสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
- 1) การลงทุนด้านปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
 - 2) การส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรในท้องถิ่น
 - 3) การจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาสวัสดิการให้ประชาชน
 - 4) การเพิ่มวงเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาชั้นอุดมศึกษาทุกระดับ
 - 5) การปรับปรุงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลให้เป็นอัตราก้าวหน้ามากขึ้น

88. ในระยะที่เกิดภาวะเงินเฟ้อในอัตราสูงใครได้รับประโยชน์มากที่สุด เพราะเหตุใด
- 1) ผู้ผลิต เพราะสามารถขายสินค้าได้ในราคาที่สูงขึ้น
 - 2) แรงงาน เพราะอัตราเงินเฟ้อต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำ
 - 3) รัฐบาล เพราะจ่ายอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรในอัตราเดิม
 - 4) ผู้เข้าบ้าน เพราะเจ้าบ้านไม่สามารถขึ้นค่าเช่าได้ทุกเดือน
 - 5) ชำราชการบำนาญ เพราะรายได้ที่แท้จริงจากเงินบำนาญสูงขึ้น
89. ข้อใดเป็นผลดีของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ
- 1) อัตราดอกเบี้ยในประเทศลดลง
 - 2) ระดับราคาสินค้าในประเทศลดลง
 - 3) ระดับการจ้างงานในประเทศสูงขึ้น
 - 4) ดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์สูงขึ้น
 - 5) การผลิตสินค้าเลียนแบบต่างประเทศลดลง
90. การเปิดเสรีทางการค้าและการเงินระหว่างประเทศทำให้ประเทศไทยต้องประสบปัญหาสำคัญข้อใด
- 1) การขาดดุลของบัญชีเงินทุน
 - 2) การผันผวนของภาวะเศรษฐกิจ
 - 3) การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้ง
 - 4) การขาดแคลนแรงงานภายในประเทศ
 - 5) การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ
91. นิติกรรมในข้อใดมีผลเป็นโมฆียะ
- 1) อัมหมั่นกับอ้อยเมื่ออายุ 16 ปี
 - 2) เอื้อยทำพินัยกรรมเมื่ออายุ 15 ปี
 - 3) อันทำสัญญาขายที่ดินเมื่ออายุ 18 ปี
 - 4) อู๊ดจดทะเบียนสมรสซ้อนเมื่ออายุ 19 ปี
 - 5) อันรับรอง ด.ช.อ๊อดเป็นบุตรเมื่ออายุ 17 ปี
92. นายบุญน้อยอาศัยอยู่กับพ่อแม่และน้องชายชื่อนายบุญเนื่อง ตัวนายบุญน้อยเองเป็นฝ่ายและมีลูกสาวเพียงคนเดียวชื่อน้องนิดหน้อย หากนายบุญน้อยตายโดยไม่ได้ทำพินัยกรรมไว้และมีมรดก 1 ล้าน 2 แสนบาท น้องนิดหน้อยจะได้รับมรดกเท่าใด
- 1) 3 แสนบาท
 - 2) 4 แสนบาท
 - 3) 6 แสนบาท
 - 4) 8 แสนบาท
 - 5) 1 ล้าน 2 แสนบาท
93. หากจัดประเภทของวัฒนธรรมตามเนื้อหา ข้อใดจัดอยู่ในประเภทของสหธรรม
- 1) จารีต
 - 2) ศาสนา
 - 3) ศิลธรรม
 - 4) มารยาท
 - 5) กฎหมาย
94. กิจกรรมใดเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยในด้านสหธรรม
- 1) การเล่นดนตรีไทย
 - 2) การไหว้ทักทายกัน
 - 3) การทำบุญตักบาตร
 - 4) การปลูกบ้านทรงไทย
 - 5) การบริโภคอาหารไทย
95. สถาบันสังคมในข้อใดมีบทบาทสำคัญในการกำหนดสถานภาพของคนในสังคม
- 1) สถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนา
 - 2) สถาบันการศาสนาและสถาบันครอบครัว
 - 3) สถาบันเศรษฐกิจและสถาบันการเมือง
 - 4) สถาบันการเมืองและสถาบันการศึกษา
 - 5) สถาบันครอบครัวและสถาบันเศรษฐกิจ

96. สถานภาพทางสังคมมีความหมายสอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด
- 1) หน้าที่ทางสังคม
 - 2) บทบาททางสังคม
 - 3) ตำแหน่งทางสังคม
 - 4) แบบแผนทางสังคม
 - 5) มาตรฐานทางสังคม
97. พลเมืองกลุ่มใดมีลักษณะที่เป็นอันตรายต่อประเทศชาติและประชาชนมากที่สุด
- 1) กลุ่มคึกคัก แสดงพลังคัดค้านทุกประเด็นการเมืองที่ไม่เห็นพ้องด้วย
 - 2) กลุ่มค่างควา โจมตีผู้มีความเห็นขัดแย้งด้วยถ้อยคำที่ก้าวร้าวรุนแรง
 - 3) กลุ่มคุดคู้ ไม่มีจุดยืน เปลี่ยนแปลงความคิดไปตามกระแสความนิยม
 - 4) กลุ่มคัดเค้า ยอมรับนักการเมืองทุจริตที่เอื้อประโยชน์แก่กลุ่มของตน
 - 5) กลุ่มครั้นเครง ชอบความสนุกสนานบันเทิง ไม่สนใจปัญหาบ้านเมือง
98. องค์การระหว่างประเทศใดมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการค้าหญิงมากที่สุด
- 1) AI
 - 2) ILO
 - 3) UNHCR
 - 4) GAATW
 - 5) UNICEF
99. ประเทศในข้อใดอยู่ในกลุ่มอาเซียน+3
- 1) จีนและอินเดีย
 - 2) ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้
 - 3) เกาหลีใต้และอินเดีย
 - 4) สหรัฐอเมริกาและจีน
 - 5) ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์
100. ประเทศใดมีรูปแบบของรัฐและลักษณะการปกครองคล้ายคลึงกันมากที่สุด
- 1) กัมพูชา / เวียดนาม
 - 2) ฟิลิปปินส์ / เกาหลีใต้
 - 3) มาเลเซีย / อินโดนีเซีย
 - 4) ออสเตรเลีย / นิวซีแลนด์
 - 5) สิงคโปร์ / บรูไนดารุสซาลาม
101. เพื่อสนับสนุนการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย รัฐควรส่งเสริมให้หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ
- 1) หน่วยการปกครองท้องถิ่น
 - 2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 3) หน่วยงานส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ
 - 4) หน่วยงานส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด
 - 5) กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม
102. ความในข้อใดสอดคล้องกับลักษณะของการปกครองระบอบเผด็จการมากที่สุด
- 1) กฎหมายต้องศักดิ์สิทธิ์
 - 2) รัฐบาลต้องมีอำนาจมั่นคง
 - 3) พลเมืองต้องมีหน้าที่ต่อรัฐ
 - 4) ประชาชนต้องเท่าเทียมกัน
 - 5) บ้านเมืองต้องสงบเรียบร้อย

เฉลย

TEST...พิชิตสอบตรงรัฐศาสตร์ ปี 2559

1. ① 2. ④ 3. ① 4. ③ 5. ② 6. ④ 7. ① 8. ② 9. ② 10. ①
11. ① 12. ④ 13. ③ 14. ② 15. ② 16. ① 17. ① 18. ③ 19. ① 20. ③
21. ② 22. ② 23. ③ 24. ① 25. ② 26. ① 27. ④ 28. ① 29. ④ 30. ③
31. ④ 32. ④ 33. ① 34. ④ 35. ④ 36. ④ 37. ② 38. ① 39. ③ 40. ②
41. ④ 42. ③ 43. ① 44. ④ 45. ④

TEST...พิชิตสอบตรงนิติศาสตร์ ปี 2559

46. ⑤ 47. ④ 48. ② 49. ③ 50. ③ 51. ③ 52. ⑤ 53. ④ 54. ① 55. ③
56. ⑤ 57. ③ 58. ② 59. ⑤ 60. ② 61. ④ 62. ① 63. ③ 64. ② 65. ④
66. ① 67. ⑤ 68. ⑤ 69. ⑤ 70. ③ 71. ① 72. ② 73. ① 74. ② 75. ④
76. ③ 77. ⑤

TEST...พิชิตสังคม 7 วิชาสามัญ

78. ② 79. ② 80. ① 81. ④ 82. ① 83. ④ 84. ② 85. ⑤ 86. ③ 87. ①
88. ① 89. ③ 90. ② 91. ③ 92. ② 93. ④ 94. ② 95. ⑤ 96. ③ 97. ④
98. ④ 99. ② 100. ② 101. ② 102. ②

Summer Camp

ปีที่ 27

BRANDS ซัมเมอร์แคมป์ ปีที่ 27

เอกสารประกอบคำบรรยาย
วิชา **O NET**

สังคมศึกษา

โดย อ.ธนัช ลาภนิมิตรชัย (ครูพี่หุ่ย)
โรงเรียนสอนวิชาภาษาไทย-สังคม (Socithai)

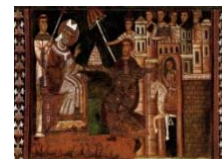
ประวัติศาสตร์

1. ความหมายของประวัติศาสตร์

เทคนิค พี่หุ่ย	ความหมายของประวัติศาสตร์ ¹
.....	เป็นเพียงบางส่วนของพฤติกรรมมนุษย์ที่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น ประวัติศาสตร์เปลี่ยนแปลงได้ หากพบหลักฐานใหม่
.....	ในความหมายกว้าง หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ในความหมายแคบ คือ เหตุการณ์ที่ผ่านไปแล้วนานกว่า 10 ปี
.....	เป็นเหตุการณ์หรือสิ่งที่กระทำโดยมนุษย์ (รวมทั้ง ความคิด ความรู้สึก และความหวัง)
.....	เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีผลกระทบต่อสังคมมนุษย์ในส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นผลดี หรือ ผลเสียก็ตาม ดังนั้นประวัติศาสตร์จึงไม่ใช่เรื่องของทุกคน และให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของผู้นำ หรือ กลุ่มของผู้นำสังคม

2. วิธีการทางประวัติศาสตร์

เทคนิค ที่นิยม	วิธีการ
.....	กำหนด ประเด็น ที่จะศึกษา อะไร ที่ไหน เมื่อไร เกี่ยวข้องกับใคร
.....	รวบรวม ค้นหาข้อมูลหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษา ได้แก่
.....	การ จัดระบบ ข้อมูล นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ เช่น เรียงลำดับเวลา เรียงตามลักษณะข้อมูล
.....	การ วิเคราะห์ หรือตรวจสอบความจริงจากหลักฐานและการตีความหลักฐาน การตรวจสอบหลักฐานทำได้ 2 วิธี ได้แก่ - การตรวจสอบภายนอก คือ ดูว่าหลักฐานนั้นเป็นของแท้หรือไม่ เช่น ดูว่าหลักฐานเขียนเมื่อใด ภาษาสอดคล้องกับยุคหรือไม่ ใครเขียน มือคดหรือไม่ - การตรวจสอบภายใน คือ ดูว่าเนื้อหานั้นมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และขัดแย้งกับข้อมูลทางประวัติศาสตร์อื่นหรือไม่
.....	การ เรียบเรียง และนำเสนอ หรือการสังเคราะห์ สรุปข้อมูลข้อเท็จจริง เพราะประวัติศาสตร์ “ไม่ใช่” การรวบรวมข้อเท็จจริงว่ามีอะไรเกิดในอดีต แต่เป็นการอธิบายลำดับเหตุการณ์ในแง่ของความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลสืบเนื่องกัน และขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนของการตอบประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ในขั้นตอนแรก

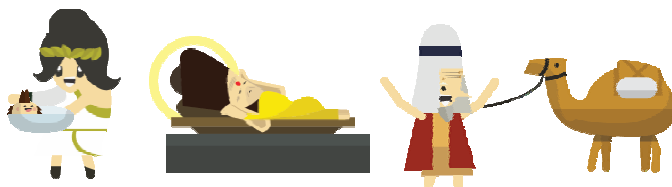
ข้อสังเกต

- ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมข้อมูล และ ขั้นตอนที่ 3 การจัดระบบข้อมูล อาจมองเป็นขั้นตอนเดียวกัน
- ขั้นตอนที่ 4 การพิจารณาข้อมูลในตัวหลักฐาน เรียกว่า **ข้อเท็จจริง** หรือ **ข้อสนเทศ** ในหลักฐานแต่ละชั้น
* หากตรวจสอบและตีความหลักฐานแล้วผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจสอบจะกลายเป็น **ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์**
- ขั้นตอนที่ 5 การเรียบเรียงและนำเสนอ อาจเรียกว่าขั้นตอนการ **สังเคราะห์** ข้อมูล

แบบฝึกหัด

- การค้นคว้าวิจัยเรื่อง “คนไทยมาจากไหน” พบว่า “คนไทยมาจากกัมพูชา” โดยมีเหตุผลสนับสนุนด้านภาษาศาสตร์ คือ ในภาษาไทยโบราณมีคำที่มาจากภาษาเขมรจำนวนมาก เช่น เเดิน เกิด จากคำกล่าวข้างต้นอยากทราบว่างานวิจัยดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในข้อใด (แนวข้อสอบ O-NET 58)
 - 1) การเรียบเรียง/อธิบายผลการศึกษา
 - 2) วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล
 - 3) การประเมินคุณค่าของหลักฐาน
 - 4) การรวบรวมหลักฐาน
 - 5) กำหนดหัวข้อเรื่องการศึกษา
- วิพากษ์วิธีทางประวัติศาสตร์หมายถึงวิธีการใด (O-NET 54)
 - 1) การตีความ
 - 2) การประเมิน
 - 3) การวิเคราะห์
 - 4) การสังเคราะห์
- ขั้นตอนใดคือขั้นตอนแรกของวิธีการทางประวัติศาสตร์ (O-NET 51)
 - 1) การค้นหาข้อมูล และรวบรวมหลักฐาน
 - 2) การตั้งคำถาม และกำหนดประเด็นของการศึกษา
 - 3) การอธิบายที่มีเหตุผล และมีคำตอบที่ชัดเจน
 - 4) การแสวงหาความหมาย และความสัมพันธ์ของข้อมูล
- ถ้าต้องการวิจัยเรื่อง เรือกับวิถีชีวิตชาวเล จะต้องใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในขั้นตอนใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ (O-NET 50)
 - 1) การตั้งประเด็นคำถามเรื่องราวที่อยากรู้
 - 2) การค้นหาและรวบรวมหลักฐาน
 - 3) การวิพากษ์และตีความหลักฐาน
 - 4) การสรุปข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์
- วิธีการในข้อใดเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ให้เป็นเรื่องราว (O-NET 49)
 - 1) การค้นคว้าและการตีความ
 - 2) การวิเคราะห์และการสังเคราะห์
 - 3) การตีความและการสังเคราะห์
 - 4) การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์

3. การนับศักราช

คริสต์.....
พุทธ.....
อิสลาม.....

4. การเปรียบเทียบศักราชต่าง ๆ

	อิสลามศักราช	พ.ศ. - ²
	รัตนโกสินทรศก	พ.ศ. -
	คริสต์ศักราช	พ.ศ. -
	จุลศักราช	พ.ศ. -
ถ้าเทียบจากพุทธศักราชเป็นศักราชอื่น ใช้ - , ถ้าเทียบจากศักราชอื่นเป็นพุทธศักราช ใช้ +		

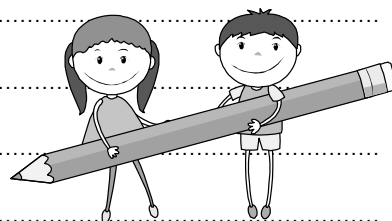
แบบฝึกหัด

1. ในพ.ศ. 2475 ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชพิธีสมโภชพระนครครบ 150 ปี อยากทราบว่าถ้าใช้รัตนโกสินทร์ศก หรือ ร.ศ. จะตรงกับปีอะไร (แนวข้อสอบจริง O-NET 58)
 - 1) ร.ศ. 150
 - 2) ร.ศ. 151
 - 3) ร.ศ. 152
 - 4) ร.ศ. 153
2. สงครามประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกา (ค.ศ. 1775-1783) ตรงกับช่วงรัชสมัยของพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์ใด (แนวข้อสอบจริง O-NET 57)
 - 1) สมเด็จพระบรมราชาที่ 4
 - 2) สมเด็จพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์
 - 3) สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 9
 - 4) พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
 - 5) พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
3. ถ้าในปัจจุบันประเทศไทยยังใช้ระบบศักราชแบบรัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) ปีพุทธศักราช 2550 จะตรงกับรัตนโกสินทร์ศกใด (O-NET 50)
 - 1) ร.ศ. 224
 - 2) ร.ศ. 225
 - 3) ร.ศ. 226
 - 4) ร.ศ. 227

Note

Summer Camp

Unit 27

5. ความเป็นมาและการตั้งถิ่นฐานในดินแดนไทยปัจจุบัน

แนวคิด	ผู้เสนอ	เหตุผลสนับสนุน	เหตุผลคัดค้าน
ชนชาติไทยเดิมอาศัยอยู่ในเอเชียกลางหรือตะวันออกเฉียงเหนือของจีน	• ดร. วิลเลียม ดอดด์ • มีอิทธิพลต่อขุนวิจิตรมาตรา (รองอำมาตย์โทสง่า กาญจนาคพันธุ์) ผู้เขียนหลักไทย 	• เชื่อว่าคนไทยเดิมอาศัยอยู่ทางแถบภูเขาอัลไต • ถูกจีนรุกราน จึงย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในไทยทางภาคเหนือ	• คนไทยปลูกข้าว ไม่ได้ล่าสัตว์แบบมองโกล • คนไทยไม่น่าจะมาไกลขนาดนั้น และการเดินทางมาไทยต้องผ่านทะเลทราย ที่อากาศร้อนจัด • อากาศหนาวเกินไป • วัฒนธรรมแถบเทือกเขาอัลไตไม่มีอะไรเหมือนกับไทยเลย
	คำทอง อัล..... ไกล..... พิช.....		
	ปัจจุบันแนวคิดนี้ไม่ได้รับการยอมรับจากนักประวัติศาสตร์แล้ว		
ชนชาติไทยเดิมอยู่ในบริเวณตอนกลางของจีน	• แตร์รืออ เดอ ลาคูเปอรี • ได้รับการสนับสนุนโดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ • พระบริหารเทพธานี • หลวงวิจิตรวาทการ • พระยาอนุมานราชธน	• หลักฐานประเภทภาษาศาสตร์ • หลักฐานจากเอกสารจีน	• หลักฐานไม่ชัดเจน • ชนชาติไทยไม่น่าจะมีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ไกลถึงภาคเหนือของจีน
	คำทอง จิน..... ห่าง..... ใช้..... พระยา.....		
	ปัจจุบันแนวคิดนี้ไม่ได้รับความเชื่อถือ เพราะหลักฐานน้อยมาก		

แนวคิด	ผู้เสนอ	เหตุผลสนับสนุน
ชนชาติไทยเดิม อยู่บริเวณ ตะวันออก เฉียงใต้หรือ ตอนใต้ของจีน (ตอนเหนือ ของเอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้)	• อาร์ชียอลด์ รอสส์ คอนนุน ได้รับการสนับสนุน โดย • ศ. วิลเลียม เจ เกดเนีย • หลี่ฟังก้วย • ศ. โวลฟ์กัง อี เบอร์ฮาร์ด • ศ. ขจร สุขพานิช • ศ. ประเสริฐ ฦ นคร 	• หลักฐานด้าน มานุษยวิทยา • หลักฐานด้าน ภาษาศาสตร์ เป็นแนวคิดที่น่าเชื่อถือที่สุดในปัจจุบัน ด้วยเหตุผล ดังนี้ - บริเวณตะวันออกเฉียงใต้หรือตอนใต้ของจีน อยู่ใกล้กับประเทศไทย มีสภาพอากาศไม่ต่างกับไทยมากนัก สภาพอากาศแบบร้อนชื้นเหมาะแก่การ ทำนา ซึ่งเป็นอาหารหลักของคนไทย - ปัจจุบันมีคนไทยที่พูดไทย และวัฒนธรรมแบบไทย แต่เรียกตัวเองต่างกันไป อยู่บริเวณทางตอนใต้และตะวันออกเฉียงใต้ของจีน ได้แก่ มณฑลกว่างตุง, กวางสี, กุ้ยโจว และแคว้นสิบสองปันนา ในมณฑลยูนนาน • มีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์, ภาษาศาสตร์, มานุษยวิทยา และอื่นๆ สนับสนุน
	คำทอง ตอน..... คล้าย..... อาชีพ..... น้า.....	
	ปัจจุบันแนวคิดนี้ น่าเชื่อถือที่สุด	

แนวคิด	ผู้เสนอ	เหตุผลสนับสนุน	เหตุผลคัดค้าน
ชาวไทยไม่ได้ มาจากไหน แต่อยู่ที่ไทย	• ดร. คอริช เวลส์ ได้รับการสนับสนุน โดย • พอล เบเนดิกส์ • ศ. นายแพทย์สุด แสงวิเชียร • ศ. ชิน อยู่ดี • รอง ศ. ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม • สุจิตต์ วงศ์เทศ	• หลักฐานขุดพบโครงกระดูก คล้ายคนไทยเก่าแก่นับหมื่นปี • อ้างอิงจากหลักฐานทางด้าน โบราณคดี และมานุษยวิทยา	• โครงกระดูกที่พบไม่อาจสรุป ได้ว่าเป็นคนไทย เพราะโครง กระดูกในภูมิภาคนี้มีลักษณะ คล้ายๆ กัน • คนที่อยู่ในเขตประเทศไทย สมัยก่อน ไม่ได้ใช้ภาษาไทย เพราะศิลาจารึกที่พบสมัย สุโขทัยเป็นภาษา มอญ ขอม และสันสกฤต
	คำทอง อยู่..... ใช้..... ไช.....		

แนวคิด	ผู้เสนอ	เหตุผลสนับสนุน	เหตุผลคัดค้าน
ชนชาติไทยเดิม อยู่บริเวณ หมู่เกาะทางใต้ และคาบสมุทร มลายู	• รุธ เบเนดิกต์ ได้รับการสนับสนุน โดย • นายแพทย์สมศักดิ์ พันธุ์สมบูรณ์ • นายแพทย์ประเวศ วะสี	• การนำเอาคำของชนชาติไทย, อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์ และ เวียดนามมาศึกษาเทียบกัน พบว่ามีความหมายคล้ายกัน • การวิจัยทางความถี่ของยีน และหมู่เลือด เสนอว่าหมู่เลือดของคนไทยคล้ายกับคนทางใต้ ไม่เหมือนกับจีน และ ฮิโมโกลบิน E ที่มีมากในคนไทย ไม่พบในคนจีน • แนวคิดนี้อ้างอิงจากหลักฐานทางด้านมานุษยวิทยา และ พันธุศาสตร์	• การนำคำบางคำของภาษาที่ใช้ในปัจจุบัน ซึ่งออกเสียง คล้ายกันมาสรุปว่าในอดีตเป็น พวกเดียวกันไม่ถูกต้อง • การตรวจวิเคราะห์กลุ่มเลือด พบว่าดินแดนที่มีคนเผ่าเลือดแดงสูงมาก เพราะว่ามีเชื้อโรค ใช้มาเลเรียมาก • การศึกษาซากกระดูกกรไกโร และพบว่าชาวไทดำ และผู้ไทมีลักษณะคล้ายคลึงกับจีน มากกว่า • และขัดแย้งกับหลัก ข้อเท็จจริงเรื่อง การอพยพ ของผู้คน และการเคลื่อนย้าย ทางวัฒนธรรม
	คำทอง พันธุ์..... มลา..... หมู่.....		

สรุป ไม่มีแนวคิดใดเพียงพอที่จะบอกได้ ต้องพิจารณาไปพร้อมกับหลักฐานอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย

Summer Camp

ปีที่ 27

เทคนิคครูพี่หมุย

สรุปคำท่อง

อัล..... ไกล..... พิช.....

จีน..... ห้าง..... ใช้..... พระยา.....

ตอน..... คล้าย..... อาชีพ..... น้า.....

อยู่..... ใช้..... ไช.....

พันธุ์..... มลา..... หมู่.....

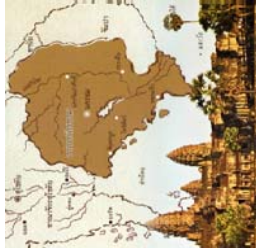

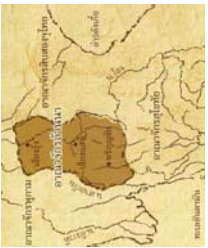
แบบฝึกหัด

- แนวคิดเรื่องถิ่นกำเนิดชนชาติไทยอยู่บริเวณตอนใต้และตะวันออกเฉียงใต้ของจีนมีหลักฐานใดที่ใช้ในการสนับสนุน (แนวข้อสอบจริง O-NET 57)
 - 1) การใช้ภาษาและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน
 - 2) โครงกระดูกมนุษย์โบราณที่ขุดค้นพบ
 - 3) การวิจัยความถี่ของยีนและกรุ๊ปเลือด
 - 4) ภาพสลักขบวนทหารสยาม
 - 5) จารึกที่พบบริเวณใกล้เคียง
- หลักฐานประเภทใดสนับสนุนแนวคิดที่ว่ากลุ่มชนชาติไทยอยู่ในบริเวณตอนใต้ของจีน (O-NET 53) ตอบมากกว่า 1 ข้อ
 - 1) หลักฐานทางด้านโบราณคดี
 - 2) หลักฐานทางด้านภาษาศาสตร์
 - 3) หลักฐานทางด้านมานุษยวิทยา
 - 4) หลักฐานทางด้านพันธุศาสตร์
- ข้อใดคือแนวคิดเรื่องถิ่นกำเนิดชนชาติไทยที่นักประวัติศาสตร์ไทยในปัจจุบันไม่ยอมรับ (O-NET 51)
 - 1) อยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย
 - 2) อยู่บริเวณเทือกเขาอัลไต
 - 3) อยู่บริเวณตอนใต้ของจีน
 - 4) อยู่บริเวณประเทศไทยปัจจุบัน

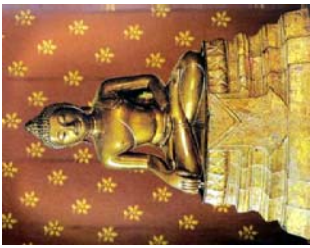
Note

6. อาณาจักรโบราณในดินแดนประเทศไทยปัจจุบัน

อาณาจักร	ศูนย์กลางและอาณาเขต	การเมืองการปกครอง	วิถีชีวิต ศาสนา ความเชื่อ	หลักฐาน	การล่มสลาย
 ฟูนัน (6-11)	• เดิมตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา • ต่อมาย้ายไปอยู่แถบลุ่มน้ำโขงตอนล่าง	• รับแนวคิดเกี่ยวกับกษัตริย์จากอินเดีย ทรงมีฐานะเป็นเจ้าชีวิต เป็นสมมติเทพ • มีการใช้กฎหมาย พระมหารัชมงคลศาสตร์ • มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับอินเดียและจีน	• วัฒนธรรมคล้ายอินเดียมาก นับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาพุทธ 	• บันทึกของทูตจีน ชื่อ คังไถ บอกว่า อาณาจักรฟูนันรุ่งเรือง มีตัวอักษรใช้ แต่เป็นตัวอักษรของอินเดีย • บันทึกของพ่อค้า นักเดินเรือ และนักวิชาการจีน • พระพุทธรูปศิลาขุขะของอินเดีย, ลูกบิด, เหรียญเงิน, เทวรูป เมืองจันเสน	ถูกอาณาจักรเจนละยึดครอง
 พระนครหลวงหรือขอม (14-20)	• มีดินแดนครอบคลุมประเทศไทย, กัมพูชา, เวียดนามตอนล่าง, ภาคตะวันออก และตะวันออกเฉียงเหนือของไทย	• ที่ได้รับอิทธิพลทางเชื้อจากศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ปกครองโดยใช้แนวคิดเทวราชา • มีการจัดพระราชพิธีบรมราชาภิเษก • ใช้จตุสดมภ์ • มีการลงโทษแบบจารีตนครบาล	• ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากเขมรและมอญ ซึ่งรับมาจากอินเดีย • ชนชั้นปกครองนับถือศาสนาพุทธ นิกายมหายาน ผสมพราหมณ์-ฮินดู 	• ปราสาทหินพิมาย • ปราสาทพนมรุ้ง • ปราสาทพนมวัน • ศิวลึงค์ 	เสื่อมอำนาจลงภายหลังการสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ดินแดนต่างๆ ในประเทศไทยจึงตั้งตนเป็นอิสระ
คำท่อง ฟูนัน..... จัน..... เนิน..... ใช้..... คำท่อง ขอม จอม..... ขาติ..... เป็น.....					

อาณาจักร	ศูนย์กลางและอาณาเขต	การเมืองการปกครอง	วิถีชีวิต ศาสนา ความเชื่อ	หลักฐาน	การล่มสลาย
อาณาจักร หริภุญชัย (13-19)	- ลุ่มแม่น้ำวัง และแม่น้ำปิงตอนบน - ศูนย์กลางในปัจจุบันคือ จ. ลำพูน - ต่อมาในสมัยของพระเจ้าอาทิตยราช เปลี่ยนชื่อเป็นลำพูนชัย	ระบบกษัตริย์แบบสมมติเทพ	นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท 	- เอกสารจีน เรียกว่า หนังสือหวังก๊ก แปลว่าอาณาจักรที่มีผู้หญิงเป็นใหญ่ - ตำนานจากเทววงศ์ - เจดีย์กุฎ - ภาษาชนเผ่า - พระบรมธาตุหริภุญชัย	ถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรล้านนา (พระยาเม็ญราย ยกทัพมาตี)
คำทอง หริ..... ยิ่งใหญ่..... อิง..... หนี.....					
 ล้านนา (19-25)	- เดิมเมืองหลวงอยู่ที่ เชียงราย (จิบุกราณได้ย้าย และขยายอาณาเขตไม่ได้) - ต่อมาย้ายมายังเวียงกุมกาม - หลังจากนั้นย้ายมายัง พยุหะคีรีนคร พิงค์เชียงใหม่ - ดินแดนครอบคลุมภาคเหนือของไทย	- ปฐมกษัตริย์พ่อขุนมิ่งรายมหาราช - ปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ - มีการบัญญัติกฎหมายขึ้น เรียกว่า มังรายศาสตร์ 	- นับถือพระพุทธศาสนา นิกายลัทธิกาวัง³ - มีการใช้ตัวอักษรเป็นของตนเอง เรียกว่า อักษรธรรม (นิยมในเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา), อักษรฝักขาม (ดัดแปลงจากลายสือไทย) และอักษรไทย	- มีการใช้เหรียญกษาปณ์ที่เรียกว่า “เงินจาด” เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน - วัดเจดีย์เจ็ดยอด, วัดวิหารหลวง, พระธาตุลำปางหลวง - พระพุทธสิหิงค์ - คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา เช่น ชินกาลมาลีปกรณ์, ตำนานมูลศาสนา	ภายหลังเสื่อมอำนาจ ตกอยู่ใต้อาณาจักรอยุธยา สลับกับพม่า และตกเป็นเมืองขึ้นของไทยในสมัยธนบุรี จนถึงสมัย ร.5 ถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรไทย

อาณาจักร	ศูนย์กลางและอาณาเขต	การเมืองการปกครอง	วิถีชีวิต ศาสนา ความเชื่อ	หลักฐาน	การล่มสลาย
		• มีความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และพ่อขุนงำเมือง • เจริญรุ่งเรืองที่สุดสมัยพระเจ้าติโลกราช	ศาสนา 		
คำทอง ล้าน..... ลังกา..... อิง..... ปราญ..... ย้า.....					
 ตามพรลิงค์ (7-19)	• ตั้งอยู่บนสันทรายริมทะเล เป็นที่ดอน เหมาะสมในการตั้งบ้านเรือน เพาะปลูก • เป็นเมืองที่สำคัญ • ศูนย์กลาง คือ เมืองนครศรีธรรมราช • ครอบคลุมนกไคใต้ของไทย-แหลมมลายู • ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นนครศรีธรรมราช ในสมัยพระเจ้าธรรมโศกราช	• ปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์	• นับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู, พุทธ นิกายเถรวาท และมหายาน • ต่อมารับพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาท (ลัทธิลังกาวงศ์) รับมาจากลังกา • เป็นศูนย์กลางของลัทธิลังกาวงศ์ และเผยแพร่ไปยังสุโขทัย	• ปรากฏในเอกสารอินเดีย ชื่อ ตมลิง หรือ ตัมพลิงค์ หรือตมพลิงค หรือตมพลิงคัม • เอกสารจีนสมัยราชวงศ์ถัง เรียกว่า ถ้ามเหรง สมัยราชวงศ์ซ่ง เรียกว่า ตานหม่าลิง • ในศิลาจารึกของพ่อขุนราม เรียกว่า ศรีธรรมราช ต่อมากลายเป็น นครศรีธรรมราช • โปรตุเกส เรียกว่า ลิกอร์ หรือลิกอร์ • ปรากฏในคัมภีร์ มหา-นิเทศ ของพระไตรปิฎก	ตกเป็นเมืองขึ้นของสุโขทัยในสมัยพ่อขุนรามคำแหง และต่อมาหนึ่งของอยุธยา

อาณาจักร	ศูนย์กลางและอาณาเขต	การเมืองการปกครอง	วิถีชีวิต ศาสนา ความเชื่อ	หลักฐาน	การล่มสลาย
				• วัดมหาธาตุ จ.นครศรีธรรมราช • พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร • เครื่องมือหินขัดและกลองมโหระทึก 	
 ศรีวิชัย (12-18)	• ศูนย์กลางยังไม่ชัดเจน 4 • ครอบคลุมภาคใต้ของไทย-แหลมมลายู 	• ปกครองแบบทวารวดีตามแบบอินเดีย 	• นับถือศาสนา พราหมณ์-ฮินดูและพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาท และมหายาน (รุ่งเรืองมาก) • ควบคุมเส้นทางเดินเรือ การค้าขายชายฝั่ง เมืองท่า	• บันทึกชาวจีนเรียกว่า "ชิลีโพย" • ในศิลาจารึก พ.ศ. 1318 กล่าวถึงพระเจ้ากรุงศรีวิชัย • พระบรมธาตุไชยา • สถูปเจดีย์ทรงมณฑป • สถูปวัดมหาธาตุ • วรวิหาร สถูปเจดีย์ทรงกลม • พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร • กลองมโหระทึก • เทารูปสำริด เช่น พระโพธิสัตว์	เลื่องลือ เพราะปัญหาทางเศรษฐกิจ เพราะสินค้าถูกห้ามค้าขายกับพ่อค้าคนกลาง
					
คำทอง ศรี..... ได้..... พราหมณ์..... ขุด..... วิจิตร..... สมาชิก.....					

อาณาจักร	ศูนย์กลางและอาณาเขต	การเมืองการปกครอง	วิถีชีวิต ศาสนา ความเชื่อ	หลักฐาน	การล่มสลาย
อาณาจักร ทวารวดี (11-16)	- ศูนย์กลางที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา - เมืองสำคัญ คือ นครปฐม, สุพรรณบุรี และอุททอง 	- เป็นอาณาจักรที่มีการบันทึกเป็นหลักฐานที่แน่นอนแห่งแรกในดินแดนไทย - แนวคิดเทวราชา รับจากพราหมณ์-ฮินดู - มีกษัตริย์ปกครอง	- ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นิกายเถรวาท - แต่มีนับถือพราหมณ์-ฮินดูด้วย - ทำเกษตรกรรม ปลูกข้าว ค้าขายทางทะเล	- บันทึกของพระเยซุส หรือถึงซังจิ้ง เรียกว่า “โกลิโกลี” หรือ “จูโลโกลี” - หลักฐานเหรียญเงินที่จังหวัดนครปฐม พบอักษรจารึกชื่อว่า ศรีทวารวดี ศวรูปณะ แปลว่า บุญกุศลของพระราชแห่งศรีทวารวดี - ผังเมืองเป็นรูปไข่ หรือไม่แน่นอน แต่มีคูน้ำและคันดินรอบเมือง - ก่อสร้างโดยใช้ศิลาแลง หรืออิฐที่ก่อด้วยดินเหนียวและยางงาอ่อน ธรรมจักรกับกวางหมอบ - พระปฐมเจดีย์องค์เดิม - พระพุทธรูปนั่งห้อยพระบาท (พระพักตร์แบน จมูกหนา ปากหนา)	- ขอมยกทัพมาตี และตกอยู่ในอำนาจ - การเปลี่ยนเส้นทางของน้ำ ทำให้ขาดแคลนน้ำ
คำทอง ทวา.....ศรี..... ทำนา..... ปก..... รุ่งเรือง.....					

อาณาจักร	ศูนย์กลางและอาณาเขต	การเมืองการปกครอง	วิถีชีวิต ศาสนา ความเชื่อ	หลักฐาน	การล่มสลาย
อาณาจักร ละโว้ (11-19)	- ศูนย์กลาง จ. ลพบุรี ในภาคกลาง และ เมืองพิกมัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ครอบครัวพื้นที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก - มีแม่น้ำไหลผ่าน 3 สาย คือ เจ้าพระยา ป่าสัก และลพบุรี	- มีกษัตริย์ปกครอง - มีชนชั้นในสังคม - ตกเป็นเมืองขึ้นของขอม (สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 1)	- เริ่มแรกนับถือพุทธเถรวาทผสมกับพุทธแบบมหายาน - ต่อมาเปลี่ยนไปนับถือศาสนาพราหมณ์ และ ศาสนาพุทธนิกายมหายาน - ความเชื่อเรื่องบรรพบุรุษ 	- บันทึกชาวจีนเรียกว่า “หลอหู่” - รับวัฒนธรรมเขมร ศิลปะแบบขอม - มีการสร้างปราสาทตามแบบเทวสถานของเขมร คือ ปราสาทหิน ปราสาทอิฐ และศิลาแดง เป็นศาสนสถานประจำชุมชน (มี ปาราย หรือสระน้ำ ล้อมรอบ) - ฝังเมืองมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าจำลองจักรวาลคติของฮินดู - ต่อมามีการสร้างธรรมศาลา และ อโรคยศาลา (โรงพยาบาล) อีกด้วย - ศิลปะเด่น เช่น พระปรางสามยอด, พระพุทธรูปปางผาคบรัก, เทวรูปพระนารายณ์, พระโพธิสัตว์	ถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยา
	คำทอง ละโว้.....	อิง.....	ทาง.....	ประธาน.....	ไม่ชัดเจน.....มากมาย.....

เทคนิคครูพี่หุ่ย

สรุปคำท่อง

ฟู..... จัน..... เน้น..... ใช้.....
 ขอม จอม..... ชาติ..... เป็น.....
 หรือ..... ยิ่งใหญ่..... อิง..... หวี.....
 ล้วน..... ลังกา..... องค์.....อิง.....ปราชญ์.....ย้า.....
 ตาม..... ตม..... นคร..... ดี.....ลังกา.....ยืนยง.....
 ศรี..... ได้..... พราหมณ์..... ขุด..... วิจิตร.....สมา.....
 ทวา..... ศรี..... ทำนา.....ปัก..... รุ่งเรือง.....
 ละไว้..... อิง..... กาง..... ประสาน..... ไม่ขัดสน..... มากมาย.....

114 ปี “ปราสาทพระวิหาร”

หลายคนต่างได้รับข้อมูล
 ที่หลากหลายและแตกต่างกัน
 กัน วันนี้จึงมาเรียบเรียง
 ข้อมูลเกี่ยวกับปราสาท
 พระวิหารกันนะครับ

2442 ค้นพบ ปราสาทพระวิหาร		2549 ปราสาทพระวิหาร 6 แห่งโดยรอบ กัมพูชา เสนอขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหาร และพื้นที่โดยรอบให้เป็นมรดกโลกต่อยูเนสโก
2451 แผนที่ ๑:๒๐๐,๐๐๐ จัดทำขึ้นโดยฝรั่งเศส		2551 ยูเนสโก ประกาศให้ ตัวปราสาทพระ - วิหารเป็นมรดกโลก
2502 International Court of Justice กัมพูชาเรียกกองสิทธิเหนือ ปราสาทพระวิหารต่อ ICJ (ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ)		2554 กัมพูชา ยื่นเรื่องขอตีความ คำพิพากษา 2505 ใหม่อีกครั้ง
2505 9:3 WIN CAMBODIA THAILAND ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ‘ตัดสินให้ตัวปราสาทพระวิหาร’ เป็นของกัมพูชา โดยไม่ได้ชี้ชัดเกี่ยวกับแนวเส้นเขตแดน		2556 รอฟังคำตัดสิน Alina Miron ทนายความผู้เชี่ยวชาญด้านแผนที่
		11/11/2556 ศาลโลกประกาศคำตัดสิน

www.Facebook.com/KruPimui | จุดเปลี่ยนสังคม-ไทย | International Court of Justice

แบบฝึกหัด

- ข้อใดเป็นหลักฐานที่พบว่ามีจารึกอักษรภาษาสันสกฤตความว่า “ศรันทวารวดี ศวรปุณย” (แนวข้อสอบจริง O-NET 57)
 - 1) ศิลาจารึก
 - 2) เหรียญเงิน
 - 3) กลองมโหระทึก
 - 4) ฐานพระพุทธรูป
 - 5) เครื่องปั้นดินเผา
- ที่ตั้งของแคว้นตามพรลิงค์ตรงกับบริเวณใดในปัจจุบัน (O-NET 53)
 - 1) ไทรบุรี
 - 2) ปัตตานี
 - 3) สุราษฎร์ธานี
 - 4) นครศรีธรรมราช
- หากต้องการชมปราสาทหินที่สร้างตามคติพุทธนิกายมหายาน ท่านจะไปได้ที่ (O-NET 52)
 - 1) ปราสาทพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
 - 2) ปราสาทหินพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
 - 3) ปราสาทพระวิหาร จังหวัดศรีสะเกษ
 - 4) ปราสาทตาเมือนธม จังหวัดสุรินทร์
- ธรรมจักรและกวางหมอบเป็นโบราณวัตถุในยุคใด (O-NET 51)
 - 1) พุ้น
 - 2) ละโว้
 - 3) ศรีวิชัย
 - 4) ทวารวดี

Note

7. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองของไทย

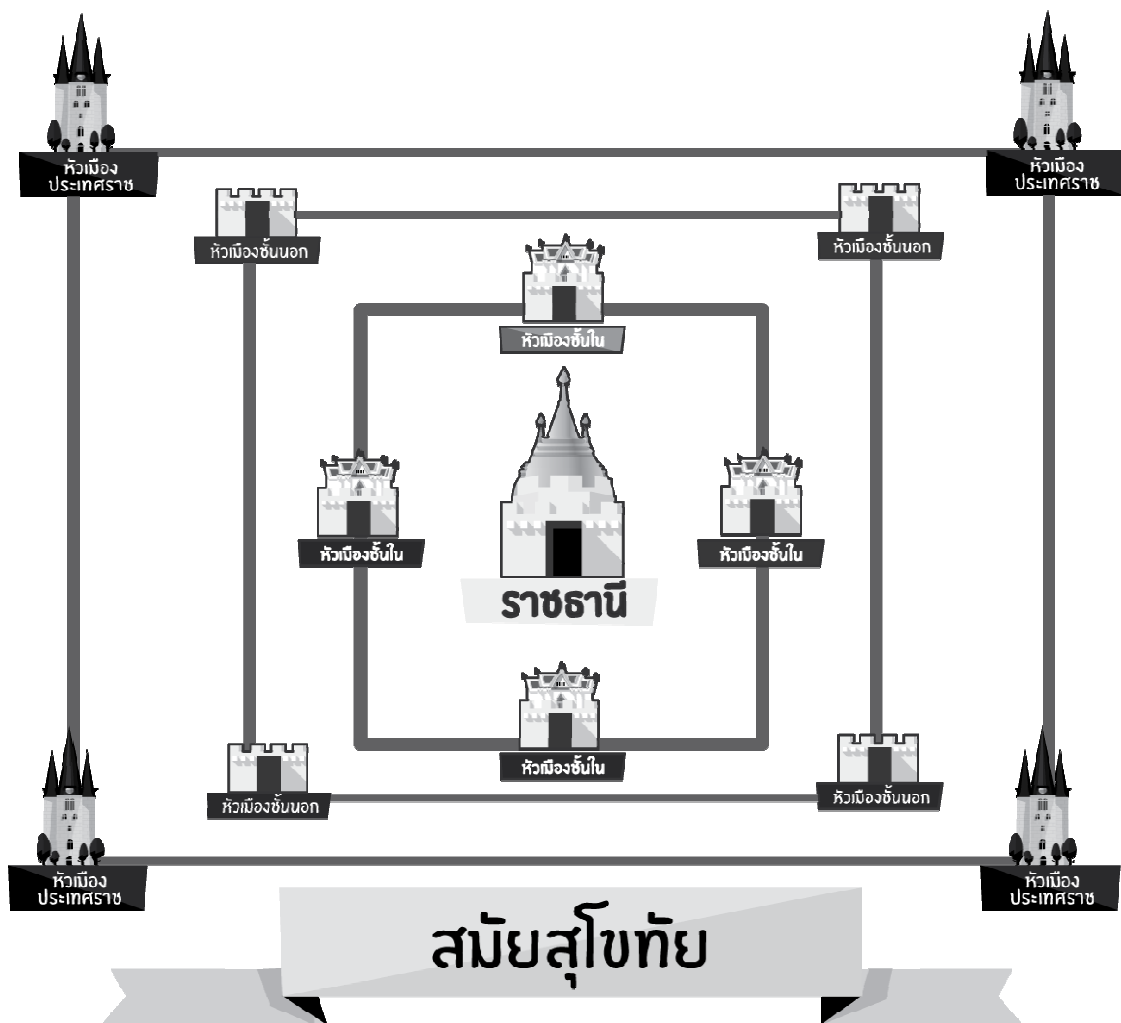

1. สมัยสุโขทัย

1.1 ราชธานี - กรุงสุโขทัย (ต่อมาในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 1 ย้ายไปยังพิษณุโลก)

- ที่ประทับของพระมหากษัตริย์
- เป็นศูนย์กลางทางการเมืองการปกครอง และเป็นศูนย์กลางความเจริญของบ้านเมืองในด้านต่างๆ
- ระบอบการปกครอง

เทคนิคครูพี่หมุย	ลักษณะการปกครอง
ปิตุลา.....	ปกครองแบบพ่อปกครองลูก ผู้ปกครองเรียกว่า “พ่อขุน” ส่วนประชาชนและขุนนางเรียกว่า “ลูกขุน”
ดูแล.....	มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดเสมือนคนในครอบครัว
ติดกระดิ่ง.....	ประชาชนที่มีเรื่องเดือดร้อนสามารถร้องเรียนได้โดยการสั่นกระดิ่งที่ติดไว้ที่หน้าพระราชวัง
อาจารย์.....	สนับสนุนศาสนาพุทธ และศีลธรรมของประชาชน (ทุกวันพระจะมานั่งบนพระแท่นมณีคศิลาบาตรเพื่อเทศน์ให้ประชาชนฟัง)
นำความ.....	เน้นการแสวงหาความร่วมมือมากกว่าใช้อำนาจ

1.2 การปกครองส่วนภูมิภาค - แบ่งตามระดับความสำคัญ โดยแบ่งเป็น 3 แบบ คือ

- หัวเมืองชั้นใน⁵ (เมืองลูกหลวง หรือ เมืองหน้าด่าน)

- เมืองสำคัญที่ล้อมรอบเมืองหลวงทั้ง 4 ทิศ มีความสำคัญทั้งทางด้านยุทธศาสตร์และเศรษฐกิจ

- พระมหากษัตริย์จะส่งพระราชโอรส หรือพระราชวงศ์ชั้นสูงไปปกครอง เพื่อฝึกราชการให้ขึ้นเป็นกษัตริย์องค์ต่อไป

- มีระยะห่างจากสุโขทัยเป็นระยะทางเดินเท้า 2 วัน

- หัวเมืองชั้นนอก⁶

- อยู่ห่างไกลจากราชธานีและหัวเมืองชั้นในออกไปพอสมควร

- พระมหากษัตริย์จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเจ้านายหรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือ

ขุนนาง

- หัวเมืองประเทศราช (เมืองขึ้น หรือ เมืองออก)⁷
 - อยู่ห่างไกลจากราชธานีมาก
 - ผนวกมาได้โดยการทำสงคราม หรือการยอมอ่อนน้อมต่อสุโขทัย
 - เจ้าท้องถิ่นเป็นผู้ปกครอง
 - มีอิสระในการปกครองตนเอง แต่ต้องส่งเครื่องราชบรรณาการ (ต้นไม้เงิน ต้นไม้ทอง) และ

กำลังพลมาช่วยสุโขทัยเมื่อเกิดสงคราม

2. สมัยอยุธยา

1. รัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)

1.1 ราชธานี - กรุงศรีอยุธยา

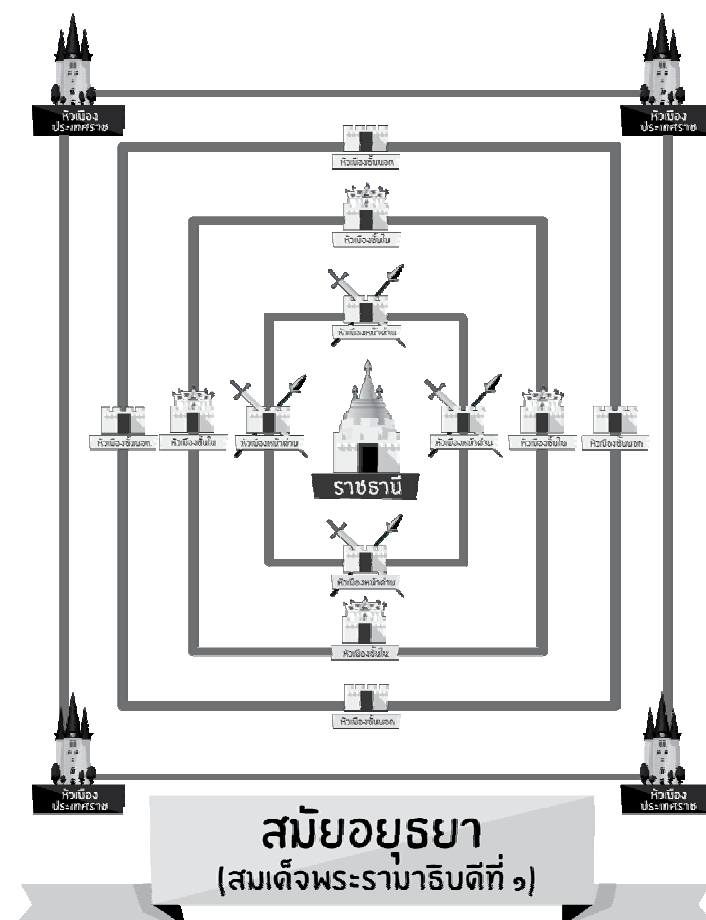
- ระบอบการปกครอง

เทคนิคครูพี่หุ่ย	ลักษณะการปกครอง
เทว.....	- รับแนวคิดมาจากศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู (ผ่านทางเขมร) - พัฒนามาจากระบอบปิตุลาธิปไตย เพราะต้องการความมั่นคงของอาณาจักรที่มีขนาดใหญ่กว่าเดิม
สมมติ.....	ถือว่ากษัตริย์เป็นองค์อวตารของเทพ เป็นเสมือนเจ้าชีวิต
เทพ.....	มีอำนาจรวมศูนย์และสมบูรณ์
มาด.....	เนื่องจากอาณาจักรกว้างขวางขึ้น และคนเยอะขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์ของประชาชนเป็นไปอย่างห่างเหิน ไม่ใกล้ชิด เพื่อความมั่นคงและการขยายอาณาจักร
เดิน.....	ยึดหลักธรรมในการปกครอง เช่น ทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตร 5 และ 12, ราชสังคหวัตถุ 4

1.2 การปกครองส่วนกลาง

- จตุสดมภ์ แบ่งออกเป็น 4 กรม

กรม	หัวหน้า	หน้าที่	ปัจจุบัน
เวียง	ขุนเวียง	- รักษาความสงบเรียบร้อยของพระนคร -ปราบปรามโจรผู้ร้าย - ลงโทษผู้กระทำความผิด	- กระทรวงกลาโหม
วัง	ขุนวัง	- ดูแลกิจการของราชสำนัก - พิจารณาตัดสินคดีความ	- สำนักพระราชวัง - กระทรวงยุติธรรม
คลัง	ขุนคลัง	- ดูแลผลประโยชน์ของแผ่นดิน - เก็บรักษาพระราชทรัพย์ - การค้า การต่างประเทศ และภาษีต่างๆ	- กระทรวงการคลัง - กระทรวงการต่างประเทศ - สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
นา	ขุนนา	- การออกสิทธิในการทำไร่ทำนา - เก็บภาษีและผลผลิตเข้าสู่ศูนย์กลาง	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รู้ชะ?

หน่วยงานในการติดต่อค้าขายกับต่างชาติ

1. กรมท่าขวา (พระยาจุฬาราชมนตรี - แขก) ดูแลการค้ากับดินแดนทางตะวันตก เช่น
แขก อินเดีย เปอร์เซีย มัวร์ อาหรับ
2. กรมท่าซ้าย (พระยาโชฎีกะราชเศรษฐี - จีน) ดูแลการค้ากับดินแดนทางตะวันออก เช่น
จีน เวียดนาม ญี่ปุ่น
3. กรมท่ากลาง (มีขึ้นทีหลัง) ดูแลชาวตะวันตก

1.3 การปกครองส่วนภูมิภาค - แบ่งออกเป็น 4 ส่วน

- เมืองหน้าด่าน (เมืองลูกหลวง)⁸
 - ห่างจากราชธานี 2 วัน (เดินเท้า)
 - ป้องกันราชธานี 4 ทิศ
 - ผู้ปกครอง คือ พระราชโอรส หรือเชื้อพระวงศ์ชั้นสูง
- หัวเมืองชั้นใน⁹
 - หัวเมืองสำคัญ ไม่ไกลจากราชธานีมากนัก
 - ติดต่อกันได้สะดวก
 - ราชสำนักแต่งตั้งขุนนางไปปกครอง ต้องปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด
- หัวเมืองชั้นนอก (เมืองพระยามหานคร)
 - อยู่ไกลจากราชธานีพอสมควร
 - ผู้ปกครอง คือ เจ้าท้องถิ่น หรือขุนนาง
- หัวเมืองประเทศราช
 - ผนวกได้จากการทำสงคราม หรือการอ่อนน้อมรับในอำนาจของอยุธยา
 - ผู้ปกครอง คือ เจ้าเมืองเดิม และมีอิสระในการปกครองตนเองอย่างเต็มที่
 - ต้องส่งเครื่องราชบรรณาการถวายแก่กษัตริย์แห่งอยุธยา
 - เมื่อเกิดสงครามต้องส่งกองทัพเข้าร่วมรบกับอยุธยา

Note

.....

.....

.....

.....

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

2. รัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

2.1 ราชธานี - กรุงศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลาง

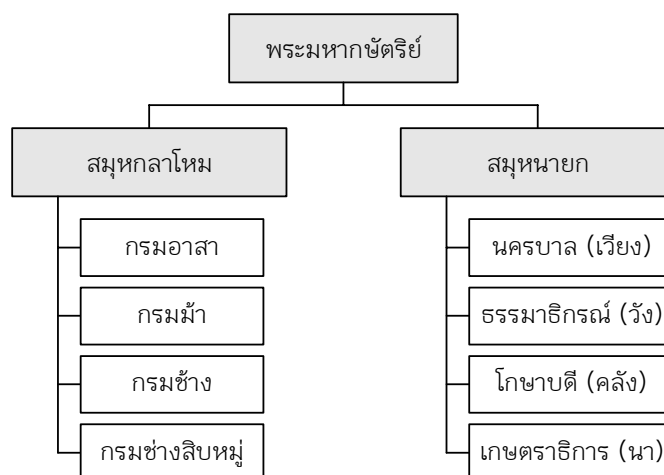
2.2 การปกครองส่วนกลาง

- จตุสดมภ์

กรม	เทคนิคครุฑี่หมุย	ผู้ปกครอง
เวียง (เมือง) ⇒ นครบาล		ขุนเวียง ⇒ เจ้าพระยา <u>ยม</u> ราช
วัง ⇒ ธรรมาธิกรณ์		ขุนวัง ⇒ พระยา <u>ธรรมา</u> ธิบดี
คลัง ⇒ โภษาธิบดี		ขุนคลัง ⇒ พระยา <u>โภษา</u> ธิบดี
นา ⇒ เกษ <u>ตรา</u> ธิการ		ขุนนา ⇒ พระยา <u>พล</u> เทพ

- การแบ่งการบริหารราชการออกเป็น 2 ส่วน

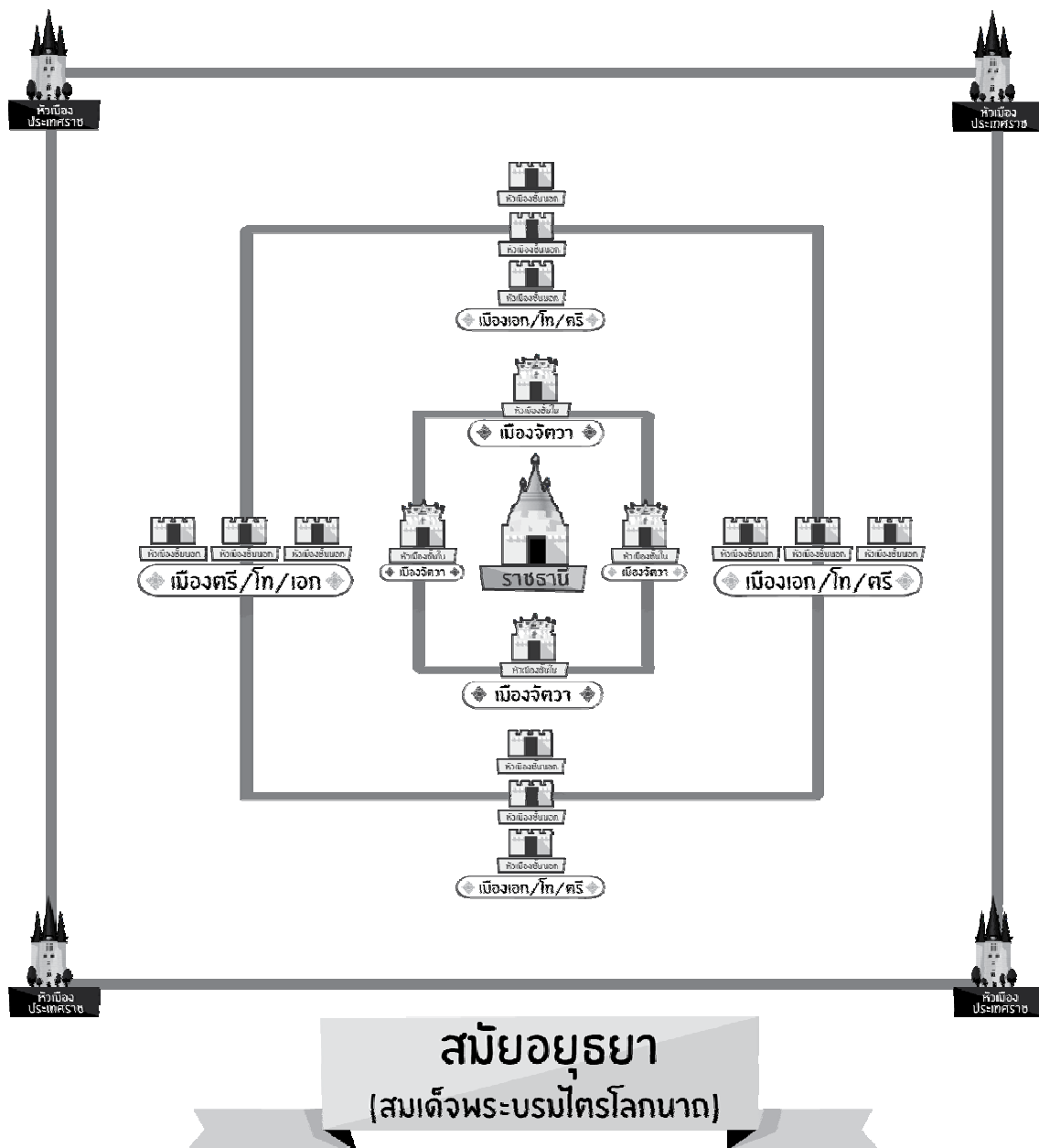
- สมุหกลาโหม (เจ้าพระยามหาเสนาบดี) - ควบคุมดูแลกิจการทหารทั่วราชอาณาจักร
- สมุหนายก (เจ้าพระยาจักรีศรีอริยวงศ์) - ควบคุมดูแลราชการฝ่ายพลเรือน และจตุสดมภ์

2.3 ปัจจัยที่ทำให้สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ¹⁰ ปฏิรูประบบการปกครองและบริหารราชการแผ่นดิน

- อาณาเขตของอยุธยากว้างขึ้น ระบบเศรษฐกิจขยายตัวมากขึ้น และไพร่พลมีจำนวนมากขึ้น ทำให้จำเป็นต้องมีการขยายหน่วยงานมากขึ้นด้วย

- ปัญหาการแย่งชิงอำนาจ - ราชวงศ์ที่ครองเมืองลูกหลวงมักสะสมกำลังเพื่อแย่งชิงอำนาจ เช่น ในรัชสมัยพระราเมศวรครองราชย์ครั้งที่ 1 ขุนหลวงพ่องัวยกทัพมาแย่งชิงพระราชบัลลังก์ หรือภายหลังพระเจ้าอินทราชาเสด็จสวรรคต เจ้าอ้าย และเจ้ายี่ ทำสงครามแย่งชิงราชสมบัติสิ้นพระชนม์ทั้งคู่เจ้าสามพระยา จึงได้ขึ้นครองราชย์

2.4. การปกครองส่วนภูมิภาค

- เมืองหน้าด่าน หรือเมืองลูกหลวง
 - ยกเลิกเมืองหน้าด่าน และการส่งราชโอรส หรือราชวงศ์ไปปกครอง
 - ขยายเขตการปกครองราชธานีออกไปถึงเมืองที่อยู่รายรอบ เรียกว่า “วงราชธานี”
- หัวเมืองชั้นใน¹¹
 - มีฐานะเป็นเมืองชั้นจัตวา
 - ผู้ปกครอง คือ *ไม่มีอำนาจ*ในการสั่งการด้วยตนเอง ต้องฟังคำสั่งจากเสนาบดี

ในราชธานี

- หัวเมืองชั้นนอก
 - อยู่ถัดเมืองชั้นในออกไป แบ่งออกเป็นชั้นเอก โท ตริ ตามขนาดและความสำคัญของเมือง
 - ผู้ปกครอง คือ *ขุนนาง* หรือ *เจ้านายท้องถิ่น*
 - หัวเมืองชั้นเอก¹² - เมืองขนาดใหญ่ มีความสำคัญทางด้านยุทธศาสตร์ กษัตริย์จะแต่งตั้งราชวงศ์หรือขุนนางชั้นสูงไปปกครอง
 - หัวเมืองชั้นโท¹³ - ขนาดและความสำคัญรองลงมา
 - หัวเมืองชั้นตรี¹⁴ - เมืองเล็กๆ
- หัวเมืองประเทศราช¹⁵
 - มีอิสระในการปกครอง โดยเจ้าท้องถิ่น
 - ส่งเครื่องราชบรรณาการ และกองทัพ เมื่อเกิดสงคราม

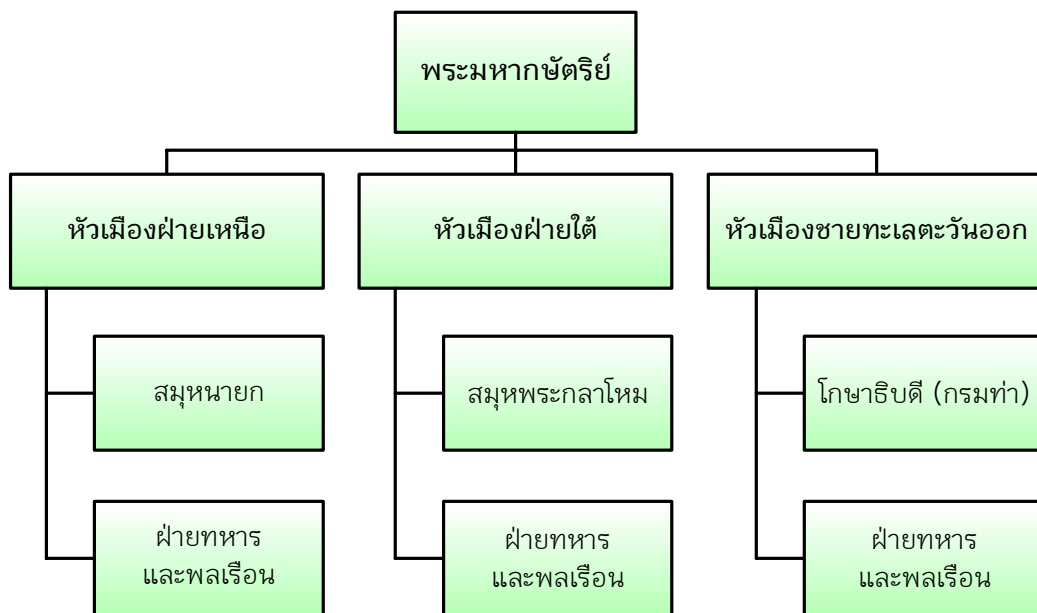

3. รัชสมัยสมเด็จพระเพทราชา¹⁶

3.1 ปัจจัยที่นำไปสู่การปรับปรุงการปกครอง

- สมุหกลาโหมมักก่อการยึดอำนาจจัตริย์ เนื่องจากเป็นผู้ควบคุมดูแลฝ่ายทหารทั่วราชอาณาจักร ทำให้มีอิทธิพลและอำนาจ จึงมักสะสมกำลังและไพร่พล
- เวลาเกิดสงครามเกิดปัญหาในการควบคุมไพร่พล เพราะมีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างฝ่ายทหารและพลเรือน

3.2 การปกครองส่วนกลาง - แบ่งเขตและหน้าที่การปกครองใหม่

3. สมัยรัตนโกสินทร์

1. รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

1.1 การบริหารราชการส่วนกลาง

- ราชธานี = กรุงรัตนโกสินทร์
- ยกเลิกจตุสดมภ์ และตำแหน่งสมุหกลาโหม และสมุหนายก
- จัดตั้งสภาที่ปรึกษา 2 สภา
 - จัดตั้งสภาที่ปรึกษาราชส่วนพระองค์ หรือ องคมนตรีสภา (Privy Council)
 - ให้คำปรึกษางานราชการ และเรื่องราวตามพระราชดำริ
 - ประกอบด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ ขุนนาง และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
 - จัดตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน หรือ รัฐมนตรีสภา (Council of State)
 - ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ และตุลาการ
 - แต่งตั้งจากราชตระกูล ที่มีความรู้ความสามารถ
- จัดตั้งกระทรวง 12 กระทรวง (ใน พ.ศ. 2435) - มีเสนาบดีเป็นผู้ว่าการแต่ละกระทรวง

กระทรวง	หน้าที่
มหาดไทย	บังคับบัญชาหัวเมืองฝ่ายเหนือและอาณาจักรลาว (ประเทศราช)
กลาโหม	บังคับบัญชาหัวเมืองฝ่ายใต้ ฝ่ายตะวันตก ตะวันออก และหัวเมืองมลายู (ประเทศราช)
กระทรวงท่า	ดูแลการต่างประเทศ
กระทรวงวัง	ดูแลเรื่องราวในขอบเขตพระมหาราชวัง
กระทรวงนครบาล (เมือง)	- ดูแลภายในพระราชวัง และบริเวณใกล้เคียง - ดูแลความเรียบร้อยภายในพระนคร - ควบคุมกำลังคน และเรือนจำ
กระทรวงเกษตรพณิชการ (นา)	ดูแลการเพาะปลูก การค้าขาย ป่าไม้ และการทำเหมืองแร่
กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ	ดูแลการจัดเก็บภาษี และการใช้จ่ายในราชการแผ่นดิน
กระทรวงยุติธรรม	ดูแลเรื่องศาล และการพิพากษาคดีทั้งหมด
กระทรวงยุทธนาธิการ	บังคับบัญชากรมทหารบก และทหารเรือ
กระทรวงธรรมการ	ดูแลด้านการศึกษา ศาสนา พยาบาล และพิพิธภัณฑ
กระทรวงโยธาธิการ	ดูแลด้านการสร้างถนน ขุดคลอง การไปรษณีย์โทรเลข และรถไฟ
กระทรวงมรุธาธิการ	ดูแลรักษาพระราชลัญจกร พระราชกำหนด กฎหมาย และหนังสือราชการ

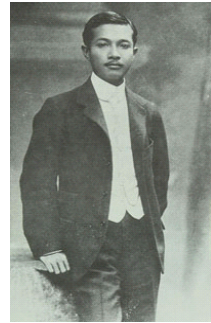
- **ปฏิรูปการศาล และกฎหมาย**

- ยกเลิกการสอบสวนและการลงโทษแบบจารีตนครบาล
- โปรดฯ ให้แยกอำนาจตุลาการออกจากฝ่ายทหาร โดยให้ศาลทั้งหมดมาขึ้นตรงแก่กระทรวงยุติธรรมเพียงที่เดียว

- โปรดฯ ให้ตั้งกองร่างกฎหมายเพื่อตรวจและชำระกฎหมาย และจัดทำประมวลกฎหมายใหม่

- จ้างชาวต่างประเทศที่เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมาเป็นที่ปรึกษา
- โรงเรียนสอนวิชากฎหมายเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก

- มอบหมายงานปฏิรูปให้ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ พระบิดาแห่งกฎหมาย และ การศาลไทย

1.2 การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

- ยกเลิกหัวเมืองเอก โท ตรี จัตวา และเมืองประเทศราช และระบบกินเมือง (นำไปสู่การเกิดกบฏ ได้แก่ กบฏผีบุญ, กบฏเงี้ยวเมืองแพร่, กบฏเจ้าแชกเจ็ดตน)

- **จัดการปกครองระบบเทศาภิบาล**

- รวมหัวเมืองต่างๆ ใกล้กันจัดตั้งเป็นมณฑล มีข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้ปกครอง ขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทย

- จัดหน่วยราชการแบบใหม่ แต่ละมณฑล แบ่งเป็น

- เมือง - เจ้าเมือง
- อำเภอบ - นายอำเภอบ
- ตำบล - กำนัน (พัน)
- หมู่บ้าน - ผู้ใหญ่บ้าน

- รวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง และลดอำนาจเจ้าเมืองต่างๆ เพื่อป้องกันการคุกคามของลัทธิจักรวรรดินิยม

1.3 การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

- **จัดตั้งสุขาภิบาล**

- จัดตั้งขึ้นที่กรุงเทพฯ เป็นครั้งแรก ใน ร.ศ. 116
- จัดตั้งขึ้นนอกเขตพระนครเป็นครั้งแรก ที่ตำบลท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสาคร นับเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น (สังกัดกระทรวงนครบาล) แรกในไทยที่จัดตั้งขึ้นในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์

- มีจุดมุ่งหมายเพื่อวางรากฐานการปกครองตนเอง ให้ชุมชนและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาด และดูแลชุมชนของตน

- ตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลขึ้นใน ร.ศ. 127
- ตลอดรัชสมัยรัชกาลที่ 5 มีการจัดตั้งสุขาภิบาลขึ้นทั้งหมด 7 แห่ง

รู้ชะ?

1. สาเหตุของการปฏิรูปการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

- ความเสื่อมของระบบไพร่ และมูลนาย
 - ขุนนางมีอำนาจมาก เพราะสามารถควบคุมกำลังไพร่พลได้
 - กษัตริย์ไม่สามารถใช้พระราชอำนาจได้อย่างเต็มที่
- การแบ่งหน้าที่การปฏิบัติราชการออกเป็น 6 ฝ่าย
 - ล้าหลัง เชื่องช้า ปฏิบัติราชการได้ไม่ทันทั่วทั้งที่ เพราะจำนวนประชากร และขนาดของดินแดน

ที่เพิ่มขึ้น

- อำนาจของอัครมหาเสนาบดี และเสนาบดีจตุสดมภ์ มีความซ้ำซ้อนกัน
- หัวเมืองชั้นนอกมีอิสระในการปกครองตนเองมากเกินไป
 - ราชธานีมีอำนาจไม่ทั่วถึง เพราะการคมนาคมที่ไม่สะดวก
- ภัยคุกคามจากจักรวรรดินิยมตะวันตก (ฝรั่งเศส และอังกฤษ)
 - หาวิธีการป้องกันภัยจากการล่าอาณานิคม
 - การโอนอ่อนผ่อนตามความต้องการของชาติตะวันตก
 - การปฏิรูปประเทศตามแบบตะวันตก
 - ความล้าหลังของไทย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศตะวันตก
- แนวคิดการปกครองแบบประชาธิปไตยของขุนนางรุ่นใหม่
 - เจ้านาย และขุนนางจำนวนมากได้รับการศึกษาจากตะวันตก
 - การเรียกร้องรัฐธรรมนูญของกลุ่มเจ้านายและข้าราชการจำนวนหนึ่งที่รับราชการอยู่ที่

ต่างประเทศ (กรุงลอนดอน และกรุงปารีส) ใน ร.ศ. 103

- สามัญชนกลุ่มแรกที่มิชอบทบาท คือ เทียนวรรณ และ ก.ศ.ร. กุหลาบ
- การขยายตัวของระบบทุนนิยม

2. ปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิรูป - เห็นความเจริญของชาติตะวันตกจากการเสด็จประพาสต่างประเทศ

• เสด็จประพาสยุโรป 2 ครั้ง คือ พ.ศ. 2440 เพื่อทอดพระเนตรความเจริญของยุโรปเพื่อนำมาปรับปรุงประเทศ และหาพันธมิตร (เจริญมิตรกับรัสเซีย, เยอรมนี, ออสเตรีย, ฮังการี ฝรั่งเศส, อังกฤษ อิตาลี และแถบสแกนดิเนเวีย) และ พ.ศ. 2450 เพื่อรักษาพระอาการประชวรและเจรจาราชการกับชาติตะวันตก

• เสด็จประพาสสิงคโปร์ อินเดีย และชวา (**ประพาสชวา 3 ครั้ง** คือ พ.ศ. 2413, 2439 และ 2444) เพื่อทอดพระเนตรความเจริญรุ่งเรือง

3. ขั้นตอนการปฏิรูปการปกครองของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

- ระยะแรก
 - ขึ้นครองราชย์ขณะทรงพระเยาว์ ในช่วงต้นรัชกาลอำนาจการปกครองจึงอยู่ในการดูแลของขุนนางผู้สำเร็จราชการ สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค)
 - เสด็จประพาสต่างประเทศ

- เริ่มตั้งอำนาจจากมือขุนนางและวางรากฐานอำนาจแก่สถาบันพระมหากษัตริย์
 - จัดตั้งกรมทหารมหาดเล็ก
 - บรมราชาภิเษกครั้งที่ 2 ใน พ.ศ. 2416 เมื่อบรรลุนิติภาวะ
- ผลคือ ผู้สำเร็จราชการแทนหมดอำนาจลง
- ตั้งตำแหน่งสยามมกุฎราชกุมาร ยกเลิกตำแหน่งวังหน้า เมื่อ
- กรมพระราชวังบวรวิชัยชาญทิวงคต
- ระยะเวลาที่สอง - รวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง และปรับปรุงประเทศให้ทันสมัยทัดเทียมตะวันตก

4. ผลของการปฏิรูปในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

- อำนาจรวมศูนย์
- เกิดรัฐชาติ และความมีเอกภาพทางการเมือง
- ชะลอภัยคุกคามจากชาติตะวันตก

5. การปฏิรูปกฎหมายและการศาลในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

- มีสาเหตุจากการที่ชาติตะวันตกใช้เรื่องระบบศาลไทยที่ไม่มีมาตรฐานเป็นข้ออ้างทำให้ไทยต้องเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขตไป
- ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ประมวลกฎหมายแบบตะวันตกฉบับแรกของไทย คือ ประมวลกฎหมายอาญา (ร.ศ. 127) ซึ่งจัดทำขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5
- ที่ปรึกษาชาวต่างประเทศด้านกฎหมาย

ชื่อ	ตำแหน่ง	ผลงาน
เจ้าพระยาอภัยราชาสยามานุกุลกิจ (กุสตาฟ โรแลง ยักแมงส์ - Gustave Rolin - Jaquemyns)	ที่ปรึกษาราชการทั่วไป (พ.ศ. 2435-2444) ชาวเบลเยียม เชี่ยวชาญด้านกฎหมายระหว่างประเทศ	- ปรับปรุงการศาลยุติธรรมให้เป็นที่เชื่อถือของต่างประเทศ - ปรับปรุงการปกครองบ้านเมืองให้ทัดเทียมอารยประเทศ - ปรับปรุงปัญหาด้านการต่างประเทศ
ริชาร์ด ยักส์ เคิร์กแพตริก (Richard Jacques Kirkpatrick)	ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงยุติธรรม ชาวเบลเยียม	
พระยามหิธรมณูปรภณโกศลคุณ (โตคิจิ มาซาโอะ - Tokiji Masao)	ผู้ช่วยที่ปรึกษากระทรวงยุติธรรม ชาวญี่ปุ่น	
มหาอำมาตย์โท พระยาอรรถการ ประสิทธิ์ นามเดิม วิลเลียม อัลเฟรด คุณะดิลก (William Alfred Kunatelage)	- พนักงานว่าความกรมอัยการในศาลกงสุลต่างชาติ ชาวอังกฤษ - ต่อมาได้รับแต่งตั้งเป็นอธิบดีกรมอัยการ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ - ต้นสกุล “คุณะดิลก”	ทนายความผู้รับว่าความคดีพระยอดเมืองขวาง

6. การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านและกำนันบ้านครั้งแรกโดยใช้มติเสียงข้างมาก เริ่มขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดฯ ในวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2435 ที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นผลจากการที่พระองค์ให้ตราพระราชบัญญัติการปกครองท้องที่ ร.ศ. 116 พระราชบัญญัติดังกล่าวจึงถือเป็นการวางรากฐานการบริหารราชการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น

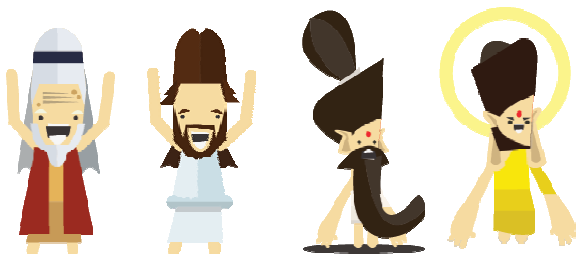
แบบฝึกหัด

1. ในรัชสมัยของพระบรมไตรโลกนาถ และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีเหตุการณ์สำคัญใดเกิดขึ้น (แนวข้อสอบจริง O-NET 58)
 - 1) ชาวตะวันตกเข้ามาทำสัญญาค้าขายกับไทย
 - 2) ชาวตะวันตกพยายามเข้ายึดครองไทย
 - 3) คนไทยใช้สินค้าต่างประเทศเพื่อแสดงระดับฐานะ
 - 4) คนรับนับถือศาสนาคริสต์ตามคำสอนของมิชชันนารีชาวตะวันตก
 - 5) การปฏิรูปการปกครองครั้งใหญ่
2. ลักษณะที่เหมือนกันของการปกครองในสมัยสุโขทัยกับการปกครองในสมัยอยุธยาคือเรื่องใด (แนวข้อสอบจริง O-NET 57)
 - 1) ระบบการปกครองส่วนกลาง
 - 2) ลักษณะการปกครองหัวเมือง
 - 3) สถานภาพของผู้ปกครองสูงสุด
 - 4) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับราษฎร
 - 5) ศูนย์กลางการใช้อำนาจในการปกครอง
3. การที่อัครมหาเสนาบดี 2 ตำแหน่งแบ่งเขตดูแลรับผิดชอบหัวเมืองฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหารเกิดขึ้นในสมัยใด (O-NET 52)
 - 1) สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
 - 2) สมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง
 - 3) สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 - 4) สมัยสมเด็จพระเพทราชา
4. หลักการสำคัญของการปฏิรูปการปกครองในสมัยพระบรมไตรโลกนาถคือเรื่องใด (Ent' ต.ค. 45)
 - 1) รวมอำนาจสู่ศูนย์กลางและแบ่งแยกหน้าที่
 - 2) รวมอำนาจสู่ศูนย์กลางและถ่วงดุลอำนาจ
 - 3) กระจายอำนาจและแบ่งแยกหน้าที่
 - 4) รวมอำนาจสู่ศูนย์กลาง และรวมหน้าที่
5. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดในการปฏิรูปการปกครองส่วนภูมิภาคในสมัยรัชกาลที่ 5 (Ent' ต.ค. 44)
 - 1) เพื่อแก้ปัญหาการปกครองตามภูมิภาคที่ทวีความรุนแรงขึ้น
 - 2) เพื่อวางรากฐานการมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชน
 - 3) เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างอำนาจการปกครองของฝ่ายทหารกับฝ่ายพลเรือน
 - 4) เพื่อสกัดกั้นภัยคุกคามจากลัทธิจักรวรรดินิยม
6. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุสำคัญในการปฏิรูปการปกครองในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (Ent' ส.ค. 44)
 - 1) ความเสื่อมของระบบมูลนาย - โพร
 - 2) โครงสร้างการปกครองล้าสมัย
 - 3) ความวุ่นวายภายในประเทศ
 - 4) ภัยคุกคามจากมหาอำนาจตะวันตก

ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม

1. ปัจจัยที่นำไปสู่การเกิดศาสนา - ความกลัว และความไม่รู้ ส่งผลทำให้มนุษย์ต้องการที่ยึดเหนี่ยวและพึ่งพิงทางจิตใจ

2. องค์ประกอบของศาสนา

แบบฝึกหัด

- ศาสนาในข้อใดไม่มีศาสนา (แนวข้อสอบ O-NET 56)
 - ศาสนาคริสต์
 - ศาสนาอิสลาม
 - ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู
 - ศาสนาซิกข์
 - ยูดาห์
- องค์ประกอบที่มีปรากฏอยู่ในศาสนาปัจจุบันคือข้อใด (O-NET 49)
 - ศาสนาและนักบวช
 - นักบวชและศาสนพิธี
 - รูปเคารพและศาสนสถาน
 - ศาสนพิธีและหลักคำสอน
- คำสอนในพระพุทธศาสนาที่แตกต่างจากศาสนาพราหมณ์คือเรื่องใด (O-NET 49)
 - อัตตา
 - อนัตตา
 - ความหลุดพ้น
 - การเวียนว่ายตายเกิด

3. ศาสนาคริสต์

3.1 พัฒนาการของศาสนาคริสต์

- ก่อนการประสูติของพระเยซู (ศาสนายูดาห์)

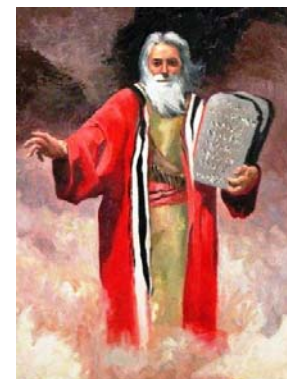
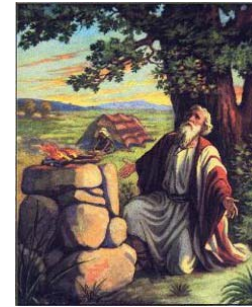
1. เดิมชาวยิวเป็นพวกเร่ร่อน ทำมาหากินด้วยการเลี้ยงสัตว์ ต่อมาอับราฮัม¹⁷ บอกว่าได้พบกับพระเจ้า และพระองค์ได้ทรงตรัสให้อับราฮัม นำพาชาวยิวไปยังดินแดนคัคคัสลิตีที่พระองค์จะประทานให้ คือ ดินแดนคานาอัน หรือ ปาเลสไตน์¹⁸ (ดินแดนแห่งพันธสัญญา)

- ต่อมาดินแดนคานาอันเกิดความแห้งแล้ง ชาวยิว จึงอพยพไปยังอียิปต์และตกเป็นทาสถูกใช้แรงงานอย่างหนัก

2. พระเจ้าได้มาพบกับโมเสส ชาวยิวที่เกิดในอียิปต์และมี โองการให้โมเสสนำชาวยิวอพยพจากอียิปต์กลับไปยังดินแดนคานาอันแต่ การเดินทางเต็มไปด้วยความลำบาก ทำให้ชาวยิวแตกความสามัคคีกัน

3. โมเสสจึงขึ้นไปยังเขาซีนายเพื่อหาความสงบในทางใจ และหาทางแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

4. พระเจ้าได้มาพบโมเสสและพระราชทานบัญญัติ 10 ประการ ให้มาแจ้งกับชาวยิว โมเสสจึงถือเป็นศาสดาพยากรณ์ของศาสนายูดาห์ และเป็น ผู้แต่งส่วนต้นของคัมภีร์ “พันธสัญญาเดิม” (เก่า)

รู้ชะ?

บัญญัติ 10 ประการ ได้แก่

1	จงนมัสการพระเจ้าแต่เพียงพระองค์เดียว	6	อย่าผิดประเวณี
2	อย่าออกนามพระเจ้าโดยไม่สมเหตุผล	7	อย่าลักทรัพย์
3	จงนับถือวันพระเจ้า (วันสะบาโต) เป็นวันศักดิ์สิทธิ์	8	อย่าพินทาวารายผู้อื่น
4	จงนับถือบิดารมารดา	9	อย่าคิดมิชอบ
5	อย่าฆ่าคน	10	อย่ามีความโลภในสิ่งของของผู้อื่น

- พระเยซูประสูติ (ศาสนาคริสต์)

1. พระเยซู หรือ จีซัส ประสูติ ณ เมืองเบธเลเฮม (คริสต์ศักราชนับตั้งแต่พระเยซูประสูติ)
2. พระมารดา คือ มารี (ต่อมาได้รับการยกย่องเป็นพระแม่มารี) และบิดา คือ โจเซฟ¹⁹
3. ธรรมจารย์ของกษัตริย์เฮโรดทำนายว่า จะมีเด็กชายกำเนิดและจะได้เป็นกษัตริย์ของชาวยิว กษัตริย์เฮโรดจึงสั่งฆ่าเด็กทุกคนในเมือง

4. บิดาและพระมารดาของพระเยซูจึงพาหนีไปที่อียิปต์ แล้วเมื่อเจริญวัยขึ้นก็ได้รับการบัพติสมา²⁰จากเซนต์จอห์น ที่แม่น้ำจอร์แดน
5. พระเยซูประกาศศาสนา ทรงสอนหลักธรรมง่าย ๆ แต่ลึกซึ้งกินใจ มีสาวก 12 คน²¹

6. จูดาสทรายศ รับสินบน ชี้ตัวพระเยซูให้ทหารจับ หลังเหตุการณ์พระกระยาหารมื้อสุดท้าย²² และเป็นที่มาของ ศีลมหาสนิท คือ เปรียบให้ขนมปังแทนร่างของพระองค์ กับเหล้าองุ่นเปรียบเสมือนเลือดของพระองค์ สถิตยส์สถิตอยู่ในตัวของเรา

7. พระเยซูทรงถูกตรึงไม้กางเขนจนสิ้นพระชนม์ แสดงถึงความเป็นพระผู้ไถ่บาปและแสดงถึงความรักความเมตตาที่พระองค์มีต่อมวลมนุษย์ด้วยการทำให้มนุษย์มีความสัมพันธ์ที่ถูกต้องกับพระเจ้า ในวันนี้ภายหลังเรียกว่า “วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์”

8. แต่อย่างไรก็ดีชาวยิวไม่เชื่อพระเยซูเป็นพระผู้ไถ่ หรือพระเมสสิอาห์ ทำให้ชาวยิวยังคงรอคอยการมาของพระผู้ไถ่จนถึงทุกวันนี้

9. หลังจากนั้น 3 วัน พระเยซูได้ฟื้นคืนชีพ และปรากฏกายให้เหล่าสาวกของพระองค์เห็น หลังจากนั้นจึงเสด็จขึ้นสวรรค์ เรียกวันนี้ว่าวันอีสเตอร์

3.2 เปรียบเทียบความเหมือน และความแตกต่างของนิกายโรมันคาทอลิก โปรเตสแตนต์ และ ออร์ทอดอกซ์

นิกาย	โรมันคาทอลิก	โปรเตสแตนต์	ออร์ทอดอกซ์
คริสต์ศาสนิกชน	คริสต์ตัง	คริสต์เตียน	-
ศูนย์กลาง	กรุงโรม ประเทศอิตาลี	แคว้นแซกโซนี ประเทศเยอรมนี	กรุงคอนสแตนติโนเปิล
ประมุข	พระสันตะปาปา	ถือว่าพระคัมภีร์ เป็นสิ่งสูงสุด	พระสังฆราช หรือ พระเพทริอาร์ค
นักบวช	/	x	/
นักบุญและแม่พระ	/	x	/
ศาสนพิธีหรือพิธีกรรม	ศีลศักดิ์สิทธิ์ 7 ข้อ	ให้ความสำคัญต่อ ศีลล้างบาปหรือ ศีลจุ่มและ ศีลมหาสนิท	ศีลศักดิ์สิทธิ์ 7 ข้อ
ภาษา	ภาษาละติน	ภาษาท้องถิ่น	ภาษากรีก (แต่ในโบสถ์ใช้ภาษาท้องถิ่น)
รูปเคารพ	ไม้กางเขนที่พระเยซูถูกตรึง 	ไม้กางเขน 	ภาพ 2 มิติ

แบบฝึกหัด

1. โมเสสพาชาวยิวอพยพจากที่ใดไปสู่ที่ใดตามโองการของพระเจ้า (แนวข้อสอบ O-NET 54)
 - 1) โรมัน - คานาอัน
 - 2) คานาอัน - อียิปต์
 - 3) อียิปต์ - คานาอัน
 - 4) อียิปต์ - โรมัน
2. การที่พระเยซูถูกตรึงไม้กางเขนจนสิ้นพระชนม์ แสดงให้เห็นถึงสิ่งใด (แนวข้อสอบ O-NET 54)

ตอบมากกว่า 1 ข้อ

 - 1) ความเสียสละของพระเจ้า
 - 2) พระเจ้าทรงประทานบุตรมาเพื่อสอนศีลธรรมให้มนุษย์เพียงชั่วครา
 - 3) การไถ่มนุษย์ออกจากบาป
 - 4) มนุษย์ได้รับการปลดปล่อยให้มีความสัมพันธ์ที่ถูกต้องกับพระเจ้า
3. เรื่องใดปรากฏอยู่ในคัมภีร์ไบเบิลใหม่ (O-NET 53) ตอบมากกว่า 1 ข้อ
 - 1) เรื่องราวชีวิตของพระเยซู
 - 2) การเทศนาสั่งสอนธรรมของพระเยซู
 - 3) การเผยแผ่ศาสนาของโมเสส
 - 4) ประวัติศาสตร์ชนชาติยิวในสมัยอับราฮัม
4. ในตอนแรกชาวยิวเชื่อว่าพระเยซูคือใคร (O-NET 52)
 - 1) เมสสิอาห์
 - 2) พระบุตรของพระเจ้า
 - 3) ศาสดาพยากรณ์
 - 4) พระเจ้า
5. พิธีกรรมใดที่คริสต์ศาสนิกชนได้แสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระเจ้า (O-NET 52)
 - 1) ศิลบวช
 - 2) ศิลกำลัง
 - 3) ศิลล้างบาป
 - 4) ศิลมหาสนิท
6. ดินแดนศักดิ์สิทธิ์ของศาสนายูดาห์และคริสต์คือข้อใด (O-NET 51)
 - 1) ไคโร
 - 2) เมกกะ
 - 3) แบกแดด
 - 4) ปาเลสไตน์
7. ข้อใดไม่ใช่ความเชื่อในคริสต์ศาสนาเกี่ยวกับพระเยซู (O-NET 51)
 - 1) เป็นสภาวะหนึ่งของพระเจ้า
 - 2) เป็นผู้สละชีวิตเพื่อไถ่บาปให้มนุษยชาติ
 - 3) เป็นศาสดาผู้ก่อตั้งศาสนาคริสต์
 - 4) เป็นผู้รับมอบบัญญัติ 10 ประการจากพระเจ้า
8. วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ (Good Friday) ของคริสต์ศาสนิกชนหมายถึงวันใด (O-NET 50)
 - 1) วันที่พระเยซูสิ้นพระชนม์
 - 2) วันที่พระเยซูประกาศศาสนา
 - 3) วันที่พระเยซูคืนพระชนม์
 - 4) วันที่พระเยซูเสด็จกลับสู่สวรรค์
9. พระเยซูทรงสอนว่า “จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง” เพื่อนบ้านในที่นี้หมายถึงใคร (O-NET 50)
 - 1) มนุษย์ทุกคน
 - 2) ผู้นับถือศาสนาอื่น
 - 3) สาวกของพระเยซู
 - 4) คริสต์ศาสนิกชน
10. พิธีที่ชาวคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกกินขนมปังและดื่มไวน์ที่บาทหลวงส่งให้ เรียกว่าพิธีอะไร (O-NET 49)
 - 1) ศิลกำลัง
 - 2) ศิลแก้บาป
 - 3) ศิลล้างบาป
 - 4) ศิลมหาสนิท

4. ศาสนาอิสลาม²³

- ไม่แบ่งแยกความเชื่อ ออกจากแง่มุมอื่นของชีวิต เพราะอิสลาม คือ ธรรมนูญของชีวิต ผู้นำทั้งทางการเมืองและศาสนา เรียกว่า กะหัลิบ

4.1 จุดร่วมกับศาสนายูดาห์ และศาสนาคริสต์

1. เชื่อในพระเจ้าองค์เดียวกัน แต่คนละชื่อ²⁴
2. ให้ความสำคัญกับคัมภีร์เหมือนกันหลายเล่ม และเชื่อว่าเกิดแล้วตายครั้งเดียว²⁵
3. ให้ความสำคัญและนับถือโมเสส และพระเยซูในฐานะพระศาสนทูต²⁶ (รอซูล) ของพระเจ้าด้วย

4.2 จุดต่าง

- เชื่อว่า พระศาสนทูตองค์สุดท้าย คือ นบีมุฮัมมัด
- เชื่อว่า คัมภีร์สุดท้ายที่พระเจ้าประทานมาให้ซึ่งจะคงอยู่และไม่มีวันเปลี่ยนแปลงจนกว่าจะถึงวันพิพากษา (วันกิยามะห์) คือ คัมภีร์อัลกุรอาน

4.3 ศาสดา

- นบีมุฮัมมัด เกิดที่นครเมกกะ เป็นชาวเผ่าคุเรช นิสัยซื่อสัตย์จนได้รับสมญาว่า อัลอะมีน (ผู้ซื่อสัตย์)
- อายุ 25 ปี แต่งงานกับท่านหญิงคอดีญะห์²⁷ (เจ้าของร้านค้าที่นบีมุฮัมมัดเป็นผู้จัดการ)
- อายุ 40 ปีได้รับโองการจากพระเจ้าผ่านมลาอิกะห์ (เทวดา) ที่ชื่อว่า จิบรอลิล ณ ถ้ำอิรอรอ (นบีมุฮัมมัดเป็นผู้ที่สนใจในการคิด และตั้งปัญหาเกี่ยวกับชีวิต บางครั้งจึงขึ้นไปบนยอดเขา หาทิเจียบสงบและล่งจัดเพื่อใช้ในการตรึกตรองปัญหาดังกล่าว วันหนึ่งนบีมุฮัมมัดก็ได้ขึ้นไปบนภูเขาใกล้ภูผารัศมี ซึ่งมีถ้ำอิรอรออยู่)
- การประกาศศาสนาในระยะแรกทำอย่างลับๆ โดยเริ่มจากญาติใกล้ชิด
- หลังจากนั้น 3 ปีจึงประกาศอย่างเปิดเผย คำสั่งสอนของนบีมุฮัมมัดขัดต่อความเชื่อดั้งเดิม ส่งผลให้ถูกต่อต้านอย่างหนัก
- นบีมุฮัมมัดจึงนำพาชาวมุสลิมอพยพจากนครเมกกะไปยังเมดินา (เริ่มต้นฮิจเราะห์ศักราช)
- ฮิจเราะห์ที่ 11 นบีมุฮัมมัดเสียชีวิต²⁸

4.4 นิิกาย

การแยกนิกายไม่ได้เกิดจากความขัดแย้งด้านคำสอนหรือหลักปฏิบัติ แต่เป็นความขัดแย้งทางด้านการเมืองเรื่องผู้สืบทอดการเป็นผู้นำทางศาสนาต่อจากนบีมุฮัมมัด

- ซุนนี²⁹ - ยึดหลักคำสอนของนบีมุฮัมมัด และคัมภีร์อัลกุรอานอย่างเคร่งครัด เคารพกะหัลิบเป็นนิกายที่มีผู้นับถือมากที่สุด รวมถึงภาคใต้ของไทย ประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซียด้วย ผู้ที่นับถือนิกายนี้จะสวมหมวกสีขาว

- ชีอะห์³⁰ หรือ มะฆุ่น (แยกเจ้าเซน) - เชื่อว่าผู้นำทางศาสนาต่อจากนบีมุฮัมมัด เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ และเป็นสื่อกลางในการติดต่อกับพระเจ้า ซึ่งจะต้องได้รับการแต่งตั้งจากพระเจ้าผ่านนบีมุฮัมมัดเท่านั้น จึงให้ความสำคัญกับผู้สืบทอดเชื้อสายมาจากนบีมุฮัมมัด คือ อาลี คอสิฟะห์ หรือกะหัลิบคนที่ 4 (ไม่นับคนอื่นก่อนหน้า) และลูกหลานของอาลีว่าเป็นผู้นำ สัญลักษณ์ คือ หมวกสีแดง

- วาฮาบี - ก่อตั้งโดยมุฮัมมัด อับดุล วาฮับ ให้ความสำคัญเฉพาะคำสอนของนบีมุฮัมมัดและคัมภีร์อัลกุรอานเท่านั้น ไม่นับถือนิกายหรืออิหม่ามคนใดว่าเป็นผู้สืบทอดศาสนา จุดมุ่งหมายคือรักษาศาสนาอิสลามให้บริสุทธิ์เหมือนในสมัยที่นบีมุฮัมมัดยังอยู่

Tips and Tricks

เทคนิคครูพี่หุ่ย

ขุนนี้

ชีอะห์

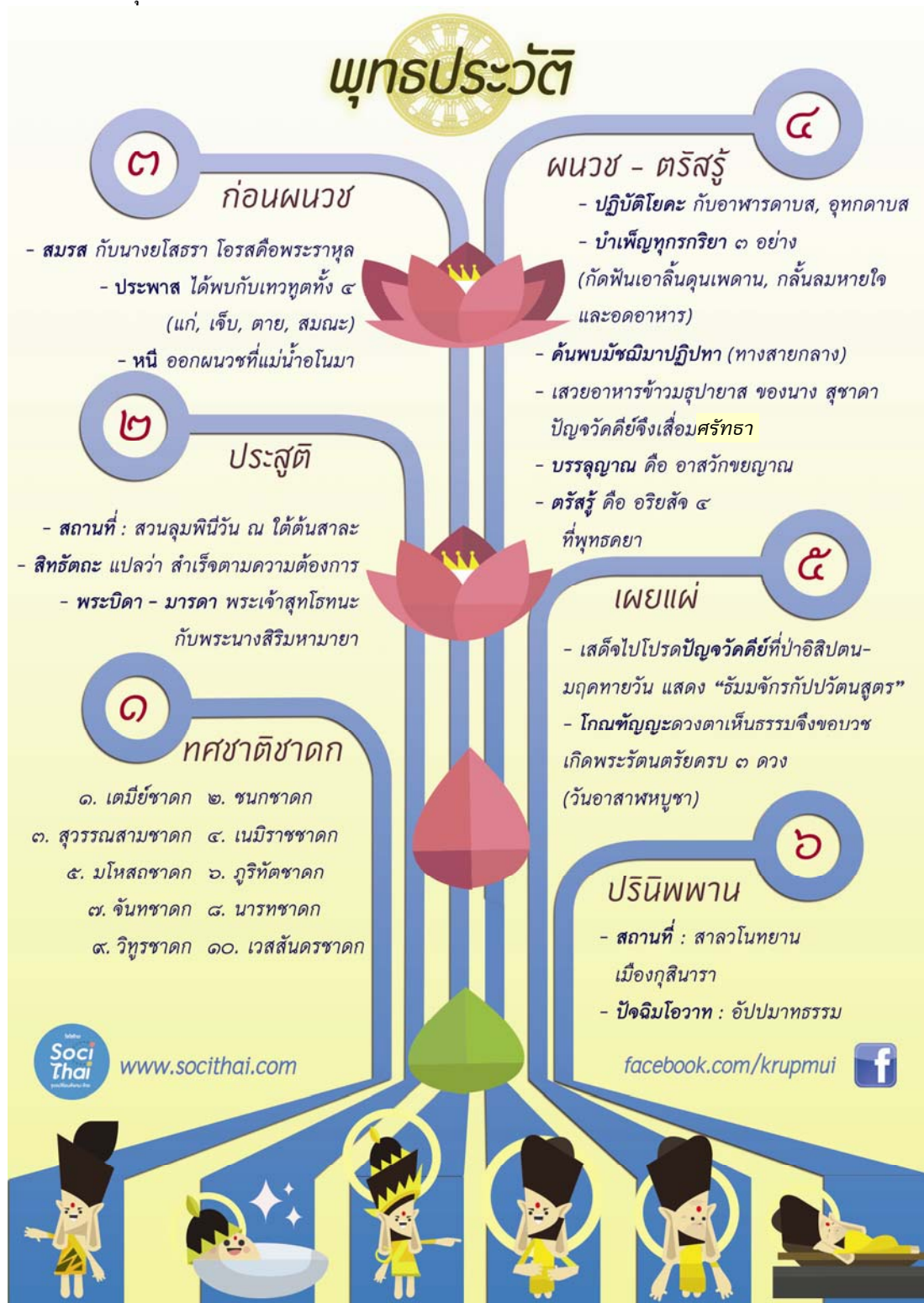
วาฮาบี

แบบฝึกหัด

- ชาวมุสลิมไม่เชื่อในเรื่องใด (แนวข้อสอบจริง O-NET 54)
 - โมเสสและพระเยซูเป็นศาสนทูต
 - การตายแล้วเกิดใหม่บนโลกมนุษย์
 - โลกมีวันสิ้นสุด
 - เทวดามีจำนวนมาก
- ความหมายของคำว่ามุสลิมในข้อใดถูกต้องที่สุด (O-NET 52)
 - ผู้รักความสงบ
 - ผู้ยอมมอบตนต่อพระเจ้า
 - ผู้มีศรัทธาต่อพระเจ้า
 - ผู้ปฏิบัติตามโอองการของพระเจ้า
- เทวดาที่นำโอองการของพระเจ้ามาประทานแก่คนปามุฮัมมัดจนเป็นพระคัมภีร์อัลกุรอานมีชื่อว่าอะไร (O-NET 50)
 - อาลี
 - มาลิก
 - ญิบรออีล
 - อิซรออีล
- ชาวมุสลิมในประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ส่วนใหญ่นับถือนิกายใด (O-NET 50)
 - ซุนนี
 - ชีอะห์
 - วาฮาบี
 - ขุนนี้
- พระเยซูตามความเข้าใจของศาสนาอิสลามคือใคร (Ent' ต.ค. 46)
 - บุตรของพระเจ้า
 - นบีมุฮัมมัด
 - ผู้ไถ่บาปมนุษย์
 - ทูตสวรรค์องค์หนึ่ง

5. พระพุทธศาสนา

5.1 ชาดก

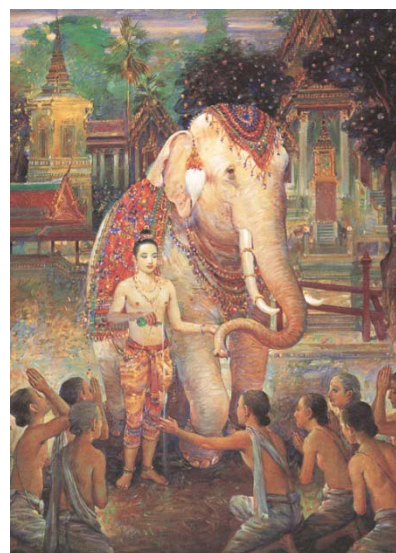
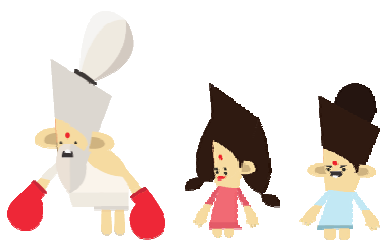
ทศชาติชาดก

คือ เรื่องราวในอดีตชาติของพระพุทธเจ้า การบำเพ็ญบารมี 10 ประการ พระพุทธเจ้า บันทึกในพระสุตตันตปิฎก

ลำดับชาติ	ทศชาติ	เสวยชาติเป็น	บารมีที่บำเพ็ญ
1. เต	เดมิยชาดก	เดมิยไ้	เนกขัมมบารมี
2. ชะ	ชนกชาดก	พระมหากษัตริย์ ³¹	วิริยะบารมี
3. สุ	สุวรรณสามชาดก	สุวรรณสาม	เมตตาบารมี
4. เน	เนมิราชชาดก	พระเนมิราช	อธิษฐานบารมี
5. มะ	มโหสถชาดก	มโหสถ	ปัญญาบารมี
6. ภู	ภูริทัตชาดก	พญานาคภูริทัต	ศีลบารมี
7. จะ	จันทชาดก	จันทกุมาร	ขันติบารมี
8. นา	นารทชาดก	พระนารทพรหม	อุเบกขาบารมี
9. วิ	วิฑูรชาดก	วิฑูรบัณฑิต	สัจจบารมี
10. เว	เวสันดรชาดก	พระเวสสันดร	ทานบารมี

เวสันดรชาดก

- เป็น “มหาชาติ” คือ ชาติสุดท้ายของการบำเพ็ญบารมี 10 ประการ บำเพ็ญทานบารมี
- กิจกรรมประเพณีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เทศน์คาถาพัน เทศน์มหาชาติ บุญผะเหวด

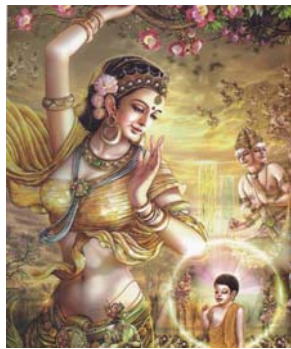
แบบฝึกหัด

1. หากท่านต้องการบรรลุความสำเร็จด้วยความเพียร ท่านคิดว่าท่านควรศึกษาหลักธรรมจากชาดกในเรื่องใด (แนวข้อสอบ O-NET 58)
 - 1) ชนกชาดก
 - 2) เวสสันดรชาดก
 - 3) สุวรรณสามชาดก
 - 4) มโหสถชาดก
 - 5) จันทชาดก
2. ชาตีสุดท่ายของพระโพธิสัตว์ในทศชาดกคือใคร (แนวข้อสอบ O-NET 54)
 - 1) สุวรรณสาม
 - 2) พระเวสสันดร
 - 3) พระมหาชนก
 - 4) จันทกุมาร
3. หากท่านจะไปฟังเทศน์มหาชาติ ท่านจะได้ฟังเรื่องราวในข้อใด (O-NET 51)
 - 1) พุทธประวัติ
 - 2) มโหสถชาดก
 - 3) เวสสันดรชาดก
 - 4) มหาชนกชาดก
4. “เวสสันดรชาดก” ให้แนวคิดสำคัญในเรื่องใด (O-NET 49)
 - 1) ทานบารมี
 - 2) ปัญญาบารมี
 - 3) วิริยบารมี
 - 4) ศรัทธาบารมี

5.2 พุทธประวัติ

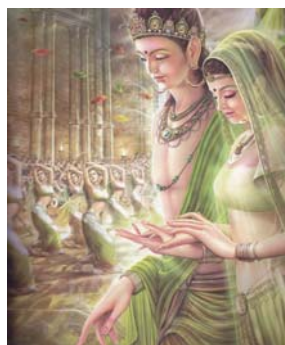
ประสูติ

- พระนามเดิม เจ้าชายสิทธัตถะ แปลว่า สำเร็จตามความต้องการ
- พระบิดา-พระมารดา พระเจ้าสุทโธทนะ (ศากยะวงศ์) กษัตริย์ผู้ครองแคว้นกบิลพัสดุ์ (ปัจจุบันตั้งอยู่ในประเทศเนปาล) กับพระนางสิริมหามายา (โกถิยะวงศ์) พระราชธิดาของกษัตริย์แห่งกรุงทหะ
- สถานที่ประสูติ สวนลุมพินีวัน ณ ใต้ต้นสาละ พระนางสิริมหามายาเสด็จสวรรคตภายหลังจากพระประสูติกาล เจ้าชายสิทธัตถะจึงถูกเลี้ยงดูโดยพระนางปชาบดี³²
- คำทำนาย พราหมณ์ 8 คนมาทำนายอนาคตของเจ้าชายสิทธัตถะ ว่าจะได้เป็นศาสดาเอกของโลก หรือพระมหาจักรพรรดิ แต่หนึ่งในนั้น คือ พราหมณ์โกณฑัญญะ ทำนายว่าพระองค์จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าเท่านั้น หลังจากนั้น 7 วัน พระนางสิริมหามายาก็สิ้นพระชนม์

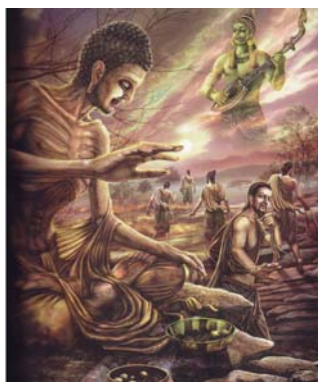
ตีความการประสูติ

- อสภิวาจาอย่างอาจหาญทันทีที่ประสูติว่า “เราเป็นผู้เลิศแห่งโลก เราเป็นผู้ใหญ่ยิ่งแห่งโลก เราเป็นผู้ประเสริฐแห่งโลก”³³ การประสูติของพระพุทธเจ้าจึงถือเป็นการปฏิวัติครั้งสำคัญ เพราะคือการประกาศอิสรภาพของมนุษย์ ที่มีความหมายว่า มนุษย์มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองได้สูงสุด เมื่อมนุษย์พัฒนาตนเองแล้วก็เป็นผู้ประเสริฐสุด และปฏิเสธแนวคิดที่ว่าชีวิตของมนุษย์ถูกพระเจ้าลิขิตไว้แล้วว่าจะไปในทางไหน

การออกผนวช

- อภิเษกสมรส อภิเษกสมรสกับพระนางพิมพา (ยโสธรา) เจ้าหญิงแห่งกรุง เทวทหะ และมีพระราชโอรส พระนามว่า พระราहुล แปลว่า ปวง
- ระหว่างเสด็จออกนอกพระราชวัง พบกับเทวทูตทั้ง 4 ที่แปลงกายมาเป็น คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ³⁴ ทำให้ทรงคิดได้ว่าสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ล้วนไม่เที่ยง

การตรัสรู้³⁵

- การบำเพ็ญช่วง 6 ปีแรก
 - ◆ ปฏิบัติโยคะ อาหารดาบส กับ อุทกดาบส บรรลุฌานสมาบัติ 8 เห็นว่าไม่ใช่ทางเลย บำเพ็ญเอง
 - ◆ บำเพ็ญทุกรกิริยา 3 อย่าง คือ การกระทำที่ทำได้ยากยิ่ง กัดฟันเอาลิ้นดันเพดานนานๆ จนเหงื่อออกกรักแร้ กลืนลมหายใจ จนปวดหัว จุก และอดอาหาร ยาวนานถึง 6 ปี

- การบำเพ็ญช่วงหลัง

◆ พระอินทร์จึงสั่งให้ปัญจสิขเทพบุตร บอกไปพระโพธิสัตว์ โดยการตีตีผืน 3 สาย³⁶ ทำให้พระพุทธเจ้าทรงระลึกถึง ทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) กลับมาเสวยอาหาร รับข้าวมธุปายาสของนางสุชาดา

◆ ทำให้ปัญจวัคคีย์ เลื่อมศรัทธา เพราะหาว่าละความเพียรหมกมากในกาม

◆ ใช้ ฌาณ 4 เป็น บาท คือเป็นฐาน หรือ สมถกรรมฐาน แล้วพิจารณาตามจริง หรือ วิปัสสนากรรมฐาน³⁷ จนได้ วิปัสณาฌาณ

◆ เกิดอภิญญา 6 อิทธิวิธี (แสดงฤทธิ์ได้ จำว่า อิทธิฤทธิ์) ทิพพโสต (หูทิพย์ จำว่า โสตเหมือนห้องโสต) เจโตปริยญาณ (หยั่งรู้จิตผู้อื่น จำว่า เจโต คือ จิต) ปุพเพนิวาสานุสติญาณ (ระลึกชาติได้ จำว่า ปุพเพสันนิวาส) ทิพพจักขุ (มีตาทิพย์ จำว่า จักขุ คือ ตา) **อาสวักขยญาณ (การทำให้กิเลสสิ้นไป จำว่า ขย คือ ขยะ) ในวันเพ็ญ เดือน 6 วันวิสาขบูชา

◆ สิ่งที่ตรัสรู้ คือ อริยสัจ 4 คือ กระบวนการเกิดขึ้นของทุกข์และการดับทุกข์ ซึ่งพระองค์ไม่ได้คิดเองเพียงแต่ไปค้นพบความจริงที่มีอยู่ ดังนั้น พุทธเจ้าค้นพบทางสายกลางก่อนแล้วจึงค้นพบอริยสัจ 4

ปฐมเทศนา

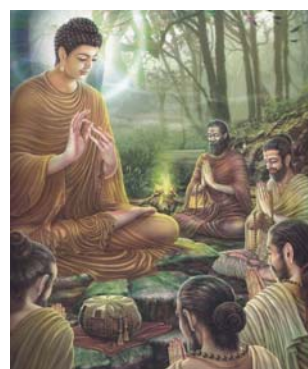
- ตอนแรกไม่ทรงคิดสั่งสอน เพราะธรรมลึกซึ้งเกินปุถุชนจะเข้าใจได้ แต่เมื่อทรงพิจารณาแล้วก็พบว่าสัตว์โลกมีสติปัญญาแตกต่างกัน 4 เหล่า³⁸

- เริ่มจากกลุ่มบัวเหล่าแรกก่อนเพื่อให้การเผยแผ่เร็ว จึงนึกถึงอาหารดาบสและอุทกดาบสก่อน แต่ทั้งสองถึงแก่กรรมไปแล้ว

- ต่อมาจึงนึกถึง ปัญจวัคคีย์ จึงเสด็จไปโปรดที่ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แสดงธรรมะเรียกว่า ธัมมจักกัปปวัตตนสูตรเกี่ยวกับทางสุดโต่งสองทาง ทางสายกลาง และ อริยสัจ 4

- การแสดงปฐมเทศนานั้นอุปมาเหมือน การประกาศสงครามกับกิเลส เสมือนล้อของรถศึกให้เริ่มหมุนไปข้างหน้า

- โกณฑัญญะ ดวงตาเห็นธรรมบรรลุโสดาบัน แล้วขอบวชแบบเอหิภิกขุอุปสัมปทา เป็นภิกษุองค์แรกในพุทธศาสนา จึงเป็นครั้งแรกที่ พระรัตนตรัยครบสามดวง ในวันเพ็ญเดือน 8 วันอาสาฬหบูชา (อาสา มาเป็นพระ) ต่อมาในวันแรม 5 ค่ำ เดือน 8 ปัจจวัคคีย์ ได้ฟังอนัตตลักขณสูตร (เกี่ยวกับอนัตตาในชั้น 5) จึงบรรลอรหันต์³⁹

การประดิษฐ์พระพุทธศาสนาที่แคว้นมคธ

- ต่อมาโปรดชฎิลสามพี่น้องมี อรุเวลกัสสปะ ภายหลังได้รับการยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในด้านผู้มีบิรวารมาก ซึ่งเป็นพระอาจารย์ของพระเจ้าพิมพิสารและเป็นหัวหน้ากลุ่ม ส่งผลให้อรุเวลกัสสปะขอบวช ดังนั้น เมื่อหัวหน้าบวชคนอื่นที่เป็นศิษย์ จึงขอบวชตาม⁴⁰
 - หลังจากนั้นจึงพากันไปโปรดพระเจ้าพิมพิสาร โดยพระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงธรรมเรื่องอนุปปทิกกาและอริยสัจ 4 ส่งผลทำให้พระเจ้าพิมพิสารและบริวารบรรลุนิพพาน พร้อมประกาศตัวเป็นพุทธมามกะ
 - พระเจ้าพิมพิสารจึงถวายวัดเวฬุวันมหาวิหารให้เป็นวัดแห่งแรกในพุทธศาสนา
- ข้อสังเกต ระยะเวลาส่วนมาก พระพุทธเจ้าประทับที่วัดพระเชตุพนมหาวิหาร⁴¹ที่อนาถบิณฑิกเศรษฐีสร้าง

วิเคราะห์การแสดงโอวาทปาฏิโมกข์

- หลังจากนั้น 9 เดือน ก็มีการประชุมสงฆ์ครั้งแรกและสำคัญที่สุดมีจาคูตรงคสันนิบาต ณ วัดเวฬุวันมหาวิหาร เป็นวันเพ็ญเดือน 3 หรือ มาฆบูชา ทรงแสดง โอวาทปาติโมกข์ (หัวใจพระพุทธศาสนา) เพื่อการเผยแผ่ศาสนา แบ่งเป็น 3 ตอน ว่าด้วยอุดมการณ์ ว่าด้วยหลักการ ว่าด้วยวิธีการ

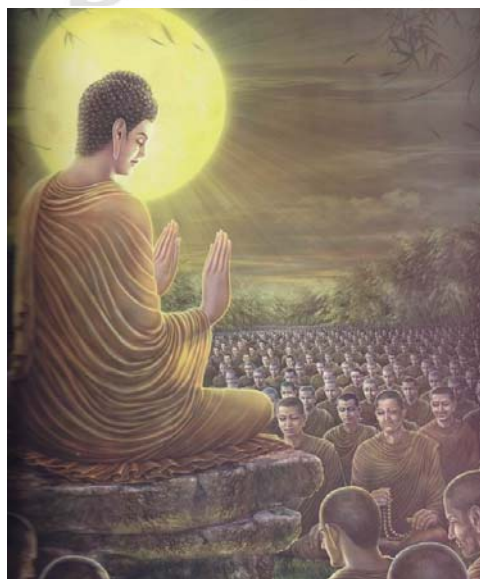
♦ ตอนแรก อุดมการณ์ 3 ข้อ 1) หากไม่มี ชันติ นำไปสู่สงคราม 2) นิพพาน คือ ความพ้นจากกิเลส ไม่ใช่สวรรค์ไม่ใช่พรหม 3) บรรพชิต สมณะในพุทธศาสนา คือ สัญลักษณ์แห่งความร่มเย็น ความไม่มีภัย

♦ ตอนสอง การปฏิบัติ สรุปได้ 3 อย่าง เว้นชั่ว ทำดี และทำจิตให้บริสุทธิ์

♦ ตอนสาม เพื่อผู้ไปประกาศศาสนา⁴²

ข้อควรจำ จาตุรงคสันนิบาต ประกอบด้วย

1. วันที่พระสงฆ์มา 1,250 รูปมีได้นัดหมาย
2. พระสงฆ์ที่มาล้วนเป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทา
3. พระสงฆ์ที่มาล้วนเป็นพระอรหันต์
4. วันเพ็ญเสวยมาฆฤกษ์

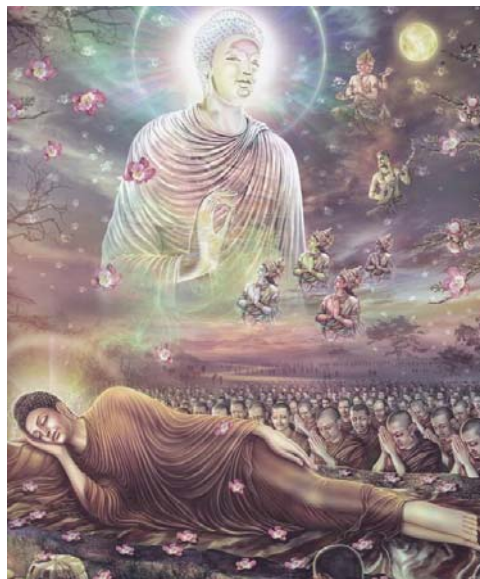

ปรีณิพพาน

- พระพุทธเจ้าบำเพ็ญพุทธกิจ 5 ประการ เป็นกิจวัตร⁴³ พระพุทธเจ้ามีโรคประจำตัว คือ โรคปากคันทีกาพาธ โรคบิด ดับขันธปรีณิพพานที่สวนสาละ สาละโนทยาน เมืองกุสินารา แสงธรรม ปัจฉิมโอวาท อย่าประมาท⁴⁴ และรับสรีระทเพปรีพาชกเป็นสาวกองค์สุดท้าย

วิเคราะห์ตอนปรีณิพพาน

- พระธรรม พระวินัย เป็นเสมือน ศาสดา หลังจากการปรีณิพพาน
- การบูชาพระพุทธเจ้าอย่างแท้จริง คือ การปฏิบัติธรรมให้สมควรแก่ธรรม

สรุปพุทธโอวาท

ชื่อหลักธรรม	สาระ	วัน
ปฐมโอวาท หรือ ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร	ทางสุดโต่ง ทางสายกลาง อริยสัจ 4	อาสาฬหบูชา
โอวาทปาติโมกข์	ละชั่ว ทำดี ทำให้บริสุทธิ์	มาฆบูชา
ปัจฉิมโอวาท หรือ อัปมาทธรรม	ความไม่ประมาท เพราะสังขารเสื่อมไปเป็นธรรมดา	วิสาขบูชา

คำท่องวันสำคัญทางศาสนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๘ วัน

.....

.....

.....

.....

๑ วัน

.....

.....

.....

แบบฝึกหัด

1. “เราเป็นผู้เลิศแห่งโลก เราคือผู้ยิ่งใหญ่แห่งโลก เราเป็นผู้ประเสริฐแห่งโลก” การเปล่งอาสภิวาจาอย่าง
อาภิวาจาของเจ้าชายสิทธัตถะท่านที่ประสูติ เป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายตามข้อใด (แนวข้อสอบ O-NET 58)
 - 1) มนุษย์มีความสามารถเหนือกว่าสัตว์อื่นๆ ในโลก
 - 2) มนุษย์มีศักยภาพที่จะอวดอ้างตนเองได้ทุกเมื่อ
 - 3) เจ้าชายสิทธัตถะมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก
 - 4) มนุษย์มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองได้สูงสุด
 - 5) การพัฒนาตนเองให้เป็นเลิศกว่าศาสนาอื่นๆ เป็นสิ่งที่ศาสนาพุทธมุ่งเน้น
2. หลังจากตรัสรู้พระพุทธเจ้าทรงเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างไรเป็นอันดับแรก (แนวข้อสอบ O-NET 57)
 - 1) เสด็จไปโปรดพระอาจารย์อาหารดาบส กาลามโคตร และอุทกดาบส รามบุตร
 - 2) เสด็จไปโปรดปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน
 - 3) แสดงธรรมอาทิตตปริยายสูตรโปรดชฎิล 3 พี่น้อง
 - 4) เสด็จไปโปรดพระเจ้าพิมพิสารที่กรุงราชคฤห์
 - 5) เสด็จไปโปรดพระญาติที่กรุงกบิลพัสดุ์
3. ในวันอาสาฬหบูชาพระพุทธเจ้าแสดงธรรมเทศนาเรื่องใด (แนวข้อสอบ O-NET 57)
 - 1) ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
 - 2) อนันตลักขณสูตร
 - 3) อาทิตตปริยายสูตร
 - 4) มหาสารโหมสูตร
 - 5) โลกวิปัตติสูตร
4. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมเกี่ยวกับอริยสัจ 4 และมัชฌิมาปฏิปทา
(แนวข้อสอบ O-NET 57)
 - 1) วันอาสาฬหบูชา
 - 2) วันมาฆบูชา
 - 3) วันวิสาขบูชา
 - 4) วันอัฐมีบูชา
 - 5) วันเทโวโรหณะ
5. ข้อใดไม่ได้แสดงถึงความมุ่งมั่นของพระพุทธเจ้าในการแสวงหาทางพ้นทุกข์ (แนวข้อสอบจริง O-NET 56)
 - 1) ทรงสังเกตเห็นว่า การเกิด แก่ เจ็บ และตายเป็นสาเหตุที่ทำให้มนุษย์เป็นทุกข์
 - 2) ทรงละทิ้งราชสมบัติออกผนวชเมื่อพระชนมายุ 29 พรรษา
 - 3) ทรงศึกษาเล่าเรียนกับอาหารดาบสและอุทกดาบสจนหมดสิ้น
 - 4) ทรงทรมานพระวรกายตนเองด้วยวิธีการต่างๆ
 - 5) ทรงบำเพ็ญเพียรสมาธิทางจิตจนบรรลุเป้าหมาย

6. พระพุทธเจ้าสอนอริยสัจ 4 ในวันใด (แนวข้อสอบ O-NET 54)
- 1) วันจาตุรงคสันนิบาต
 - 2) วันอาสาฬหบูชา
 - 3) วันอัฐมีบูชา
 - 4) วันมาฆบูชา
7. พระพุทธเจ้าทรงบรรลุนิพพานใดที่ทำให้ตรัสรู้อริยสัจ 4 (O-NET 52)
- 1) จตุปปต
 - 2) อาสวัคชย
 - 3) อานาปานสติ
 - 4) ปุพเพนิวาสานุสสติ
8. ในวันอาสาฬหบูชา พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเรื่องใด (O-NET 52)
- 1) อนัตตา และนิพพาน
 - 2) มัชฌิมาปฏิปทา และอริยสัจ 4
 - 3) ไตรลักษณ์ และรัตนตรัย
 - 4) โพธิปักขิยธรรม และอปริหานิยธรรม
9. ข้อใดคือศาสดาที่พระพุทธเจ้าระบุไว้ให้เป็นตัวแทนหลังจากเสด็จปรินิพพาน (O-NET 49)
- 1) พระอุบาลี
 - 2) พระอานนท์
 - 3) พระธรรมวินัย
 - 4) พระมหากัสสปะ
10. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรกให้แก่ใคร (O-NET 49)
- 1) ปัญจวัคคีย์
 - 2) ชฎิล 3 พี่น้อง
 - 3) พระเจ้าสุทโธทนะ
 - 4) อาหารดาบสและอุทกดาบส

5.4 การบริหารจัดการและเจริญปัญญา

แบบฝึกหัด

- การฝึกสติปัฏฐานขั้นพิจารณาเวทนาคืออะไร (O-NET 54)
 - รู้เท่าทันความรู้สึก สุข ทุกข์ หรือเฉยๆ
 - กำหนดรู้ว่าทุกอิริยาบถขณะนั้นเป็นอาการใด
 - กำหนดรู้ว่าขันธ์ 5 คืออะไร เกิดดับได้อย่างไร
 - พิจารณาจิตของตนว่ามีราคะ โทสะ โมหะ หรือไม่
- ข้อใดคือความหมายของ “จิต” ในจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน (O-NET 53)
 - ธรรม
 - อารมณ์
 - ความรู้สึก
 - ความนึกคิด

5.5 พุทธปริวาร

เพลงพุทธสาวก (PART 1)

ทำนอง : เพลงคิดมาก ปาล์มมี

พระอัญญาโกณฑัญญะ พระสาวกองค์แรกในพุทธศาสนา
เดิมเป็นโหรที่ทำนายอนาคตของเจ้าชายสิทธัตถะ
หนึ่งพระสงฆ์ใหม่ คือโกณฑัญญะโหรเราไม่ต้องคิดมาก

พระอัสสชิ มีลักษณะเด่น คือ ความอ่อนน้อมถ่อมตน
ถ่อมตนเริ่มจะห้วนไหว อัสสชิให้เรานั้นได้คำตอบ

พระโมคคัลลานะ เป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย (มีฤทธิ์มาก) พระพุทธเจ้าสอนอุปายแก้แค้นให้ และเด่นด้านก่อสร้าง
โมคคัลลานะเบื้องซ้าย บอกให้รู้แก้แค้นก่อสร้างนั้นใจ

พระสารีบุตรเป็นอัครสาวกเบื้องขวา (มีปัญญามาก) คุณธรรมเด่น คือความกตัญญู
เบื้องขวาประชิดเคียงข้างกัน สารีนั่นกตัญญูมากใช้ใหม่

พระมหากัฬสยะ เอตทัคคะด้านออกธุดงค์มาก
และเป็นประธานการสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ 1
กัสสปะธุดงค์ ประธานสังคายนาแก้แค้นไหน

พระเจ้าพิมพิสารเป็นผู้ถวายอุทยานเวฬุวันให้เป็นวัดแห่งแรกในพุทธศาสนา
พิมพิสารวัดแรกสร้างมา เวฬุวันให้เธอสัญญาว่าจะไม่ทำให้เธอต้องเสียใจ

พระอานนท์เป็นพุทธอุปัฏฐาก เป็นลูกพี่ลูกน้องของเจ้าชายสิทธัตถะ
อุปัฏฐากพระอานนท์ใช้ใหม่ ความจริงนั้นเป็นพี่น้องกันใช้ใหม่

และเป็นสหชาติ (เกิดวันเดียว เดือนเดียว ปีเดียวกัน)
สหชาตินั้นยังไม่ได้เปลี่ยนไป และความรักของเรายังคงเหมือนเดิม

พระเจ้าโคกมหาราชเป็นองค์อุปถัมภ์การสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ 3 และส่งทูต 9 สายไปเผยแผ่พระพุทธศาสนา
ทูต 9 สาย สังคายนาครั้งนี้ ครั้งที่สามพระเจ้าอโศกคนนี่

อนาถบิณฑิกกะเศรษฐี มหาอุบาสิกเป็นผู้ถวายเขตวันเมหาวihar วัดแห่งที่ 2 ในพุทธศาสนา
เขตวันท่านบิณฑิกกะเศรษฐี อุบาสิกาบิณฑิกกะเหมือนเดิม ใช้หรือเปล่า

พุทธสาวก

พุทธสาวก	ความสำคัญ
พระอัญญาโกณฑัญญะ	- พระสงฆ์องค์แรก (ปฐมสาวก) ในพระพุทธศาสนา - เอตทัคคะในด้านรัตตัญญู เป็นผู้รู้ธรรมและมีอายุพรรษามากกว่าผู้อื่น
พระอัสสชิ	- พระอาจารย์ของพระสารีบุตร - มีความอ่อนน้อมถ่อมตนแม้จะบรรลุแล้วก็ยังถ่อมตน (สมณะ) - เป็นครูที่ดี (นำคำสอนที่ลึกซึ้งมาย่อได้อย่างกะทัดรัด) - เป็นผู้เคารพในพระพุทธเจ้า - ยึดมั่นในหลักการ ไม่ชอบเทศนาแบบพิสดารเน้นแก่น
พระสารีบุตร	- เอตทัคคะในด้านผู้มีปัญญามาก - อัศรวาทกเบื้องขวา - เป็นผู้มั่งคั่งสาธยายพระธรรมเพื่อส่วนรวม - ธรรมเสนาบดี - มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน - มีความรัก ความซื่อตรง และยกย่องให้เกียรติเพื่อน - มีความกตัญญูทั้งต่ออาจารย์ ต่อพระศาสดา ต่อมารดา และต่อผู้ถวายข้าวสุก แม้เพียงทัพพีเดียว
พระโมคคัลลานะ	- เอตทัคคะในด้านผู้มีฤทธิ์มาก - อัศรวาทกเบื้องซ้าย - ถนัดงานด้านก่อสร้าง (ดูแลการสร้างวิหารบุพพารามที่นางวิสาขาบริจาคทรัพย์ถวาย) - ใจกว้าง ไม่ยกตนข่มผู้อื่น - ยกย่องผู้อื่น ไม่ถือโอกาสชิงความดีความชอบจากผู้อื่น
พระอานนท์	- หนึ่งในสหชาติ - เอตทัคคะ 5 ด้าน พหูสูตร จำคำสอนได้มากที่สุด เป็นผู้มีสติ เป็นผู้มีความเพียร เป็นพุทธอุปัฏฐาก - เป็นผู้วิสังฆนาพระธรรมในการสังคายนาครั้งที่ 1 - เป็นผู้เสียสละ - เป็นผู้รู้จักกาลเทศะ - เป็นผู้กตัญญู (ปกป้องพระพุทธเจ้าด้วยชีวิตตอนพระเทวทัต) - มีบทบาทในการส่งเสริมสิทธิสตรี และนักสิทธิมนุษยชน (ถามเรื่องการบรรลุธรรมของสตรี ช่วยให้นางของท้าวบวชเป็นภิกษุณีได้)

พุทธสาวก	ความสำคัญ
พระอุบาลี	- เอตทัคคะผู้เลิศในทางผู้ทรงพระวินัย - ในการสังคายนาพระธรรมวินัยครั้งแรกเป็นผู้วิสังขนาพระวินัย
พระมหากัสสปะ	- เป็นบุตรที่ดีของบิดา มารดา (เคารพ และเชื่อฟัง) - เป็นผู้รักษาสัจจะ และมีความกตัญญู - ใช้ชีวิตเรียบง่าย มักน้อย สันโดษ - เคารงครัดในข้อปฏิบัติหรือวินัยสงฆ์ - เอตทัคคะด้านการเดินธุดงค์มาก - ประธานในการสังคายนาพระธรรมวินัยครั้งที่ 1
พระองคุลิมาล	- เป็นผู้ใฝ่รู้ว่่านอนสอนง่าย - เป็นผู้อดทน ไม่ตอบโต้ - เป็นผู้มักน้อย
พระมหากัจจายนะ	- เป็นคนรอบคอบ - เป็นผู้ยึดมั่นต่อคำสั่ง - เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ - ตั้งใจทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - เอตทัคคะด้านผู้อธิบายความย่อให้พิสดาร
พระสิวลี	- เอตทัคคะด้านผู้เลิศด้วยลาภและเลิศด้วยยศ
พระอนुरุธ	- เป็นผู้ที่มีน้ำใจนักกีฬา - เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำบุญ - มีความเพียร มีสติ มีจิตใจที่มั่นคง และมีปัญญา
พระเจ้าอโศกมหาราช	- อุปถัมภ์การสังคายนาครั้งที่ 3 นำไปสู่การส่งสมณทูตออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนา 9 สาย - สร้างเสาโอศก ทำให้รู้สถานที่ต่างๆ ในพุทธประวัติ - เปลี่ยนหลักนโยบายการต่างประเทศจากการรบมาเป็นการประกาศศาสนา
หมอชีวกโกมารภัจจ์	- ถวายสวนมะม่วงเพื่อเป็นสถานพยาบาลสงฆ์แห่งแรก (ชีวกัมพวัน) - เอตทัคคะผู้เลิศกว่าอุบาสกทั้งปวงด้านเป็นที่รักของปวงชน และบรมครูแห่งการแพทย์แผนโบราณ - มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เปลี่ยนสิ่งลบเป็นบวก - มีความพากเพียรสูง - เป็นอุบาสกที่ดี มีศรัทธาในพระพุทธเจ้า - เป็นผู้ที่มีน้ำใจ เสียสละอย่างยิ่ง

พุทธสาวก	ความสำคัญ
นายสุมนมาลาการ	- กล่าวหาญในการทำสิ่งที่ถูก
จิตตคหบดี	- ได้รับยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่า เป็นอุบาสกตัวอย่าง เป็นอัครอุบาสก - เอตทัคคะด้านการแสดงธรรม - เป็นผู้อุปถัมภ์พระศาสนา - เป็นผู้เคารพพระสงฆ์แม่บรรลุลุทธิธรรมแล้ว - เป็นนักเผยแผ่ศาสนาที่ดี
อนาถบิณฑิกเศรษฐี	- อุปัฏฐากศาสนาเป็นเวลานาน - ให้บริวารถือศีล 8 ในวันธรรมสวนะ - ไม่ท้อแท้เมื่อประสบปัญหาในชีวิต - สละทรัพย์เพื่อศาสนาจนได้ชื่อว่า มหาอุบาสก คู่กับนางวิสาขา - บำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้อื่น - ถวายพระเชตวัน (เชตวันมหาวิหาร) เป็นอารามแห่งที่ 2 ในพุทธศาสนา

พุทธสาวิกา

พุทธสาวิกา	ความสำคัญ
พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี	- พระมารดาเลี้ยงของเจ้าชายสิทธัตถะ - ภิกษุณีองค์แรกในพุทธศาสนา - เป็นผู้เริ่มการถวายสังฆทานเป็นคนแรก - เป็นผู้มีความอดทนและตั้งใจ - เป็นผู้มีความเพียรพยายาม - เป็นผู้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม - เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในชีวิตมาก และได้รับยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นเอตทัคคะด้านรัตติกาล
พระภัททากัจจนาเถรี	- เดิมคือ พระนางพิมพายโสธรา - หนึ่งในสาวก - เอตทัคคะด้านผู้ทรงอภิญญา
พระกิสโสคาเถรี	- เป็นผู้ที่มีชีวิตเรียบง่าย - เข้าใจความจริงของชีวิตด้วยตนเอง - เป็นครูที่ดีสำหรับสตรี - มีจิตใจเข้มแข็ง - เอตทัคคะด้านผู้ทรงจิตรสมาธิ

พุทธสาวิกา	ความสำคัญ
พระนางเขมาเถรี	- เป็นผู้ที่มีเหตุผล - เป็นผู้ที่มิไหวพริบปฏิภาณ - เอตทัคคะด้านปัญญามาก - พระอัครสาวิกาเบื้องขวา
พระอุบลวรรณาเถรี	- เอตทัคคะด้านผู้มีฤทธิ์มาก - พระอัครสาวิกาเบื้องซ้าย
พระปฐาจาราเถรี	- เป็นผู้ใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาวินัย - เป็นตัวอย่างผู้ปฏิบัติอปมาทธรรม - เอตทัคคะด้านผู้เป็นเลิศในฝ่ายผู้ทรงวินัย
พระธรรมทินนาเถรี	- มีความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา - มีความกตัญญูกตเวที - มีปัญญาเฉลียวฉลาด - เอตทัคคะด้านธรรมกถึก
เจ้าหญิงมัลลิกา	- เป็นสาวิกาที่ดี - เข้าใจโลกและชีวิต - มีขันติ - เป็นภรรยาที่ดี - มีใจกว้างและมีเมตตา
นางวิสาขามหาอุบาสิกา	- บุคคลแรกที่ริเริ่มการถวายผ้าอาบน้ำฝน - เป็นบุตรที่ดีของบิดามารดา เชื่อฟังคำสั่งสอน - เป็นภรรยาที่ดี - เป็นผู้เข้าใจวินัยสงฆ์อย่างดี - เอตทัคคะในฝ่ายผู้เป็นทายิกา
นางอุฬาสุภักทา	- อุบาสิกาผู้มีศรัทธามั่นคงในพระรัตนตรัย - เป็นผู้กตัญญูกตเวที
นางชุตตรา	- เป็นผู้เลิศทางพหูสูต คือ การได้ยินได้ฟังมาาก หมายถึง เรียนรู้หลายอย่าง - เอตทัคคะด้านผู้แสดงธรรม

ชาวพุทธตัวอย่าง

ชาวพุทธตัวอย่าง	ความสำคัญ
พระนาคเสน และพระยามิลินท์	- ปัญหาที่พระนาคเสนและพระยามิลินท์ได้กันถูกบันทึกไว้ในหนังสือ มิลินทปัญหา
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณ วโรรส	- ทรงตั้ง มหามกุฏราชวิทยาลัย - ทรงจัดตั้ง ธรรมศึกษา และจัดสอบฝ่ายบาลี และฝ่ายนักธรรม - ทรงแก้ไขตำราเรียนพระปริยัติธรรม - จัดให้มีโรงเรียนในวัดทั่วราชอาณาจักร
สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี)	- เป็นนักการศึกษา ซึ่งทุ่มเทจิตใจและสติปัญญาให้การจัดการศึกษาของ มหาธาตุวิทยาลัย (มหานิกาย)
พระครูวินัยธร (พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต)	- บรมครู (พระอาจารย์ใหญ่) สาย วัดป่า สาย กรรมฐาน - ปฏิบัติตนตามสมณวิสัย คือ สอนให้คนมีศีลธรรมไม่ว่าไทยลาว - เป็นแบบอย่างของพระสงฆ์ - การกระทำประโยชน์แก่ชาติ เทคนาให้คนเป็นคนดี
พระโพธิญาณเถร (หลวงพ่ocha สุภทโท)	- เป็นพระที่เคร่งครัดในพระธรรมวินัยมาก - ผู้ริเริ่มสร้างวัดหนองป่าพง เน้น กลมกลืนธรรมชาติ และ เผยแผ่ธรรมในต่างประเทศ - สามารถสอนชาวต่างประเทศได้ แม้จะไม่รู้ภาษาอังกฤษ
พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)	- ผู้ก่อตั้ง สวนโมกขพลาราม และ สวนโมกขนาถาสนา - ออกหนังสือพิมพ์พุทธเล่มแรกของไทยราย 3 เดือน และหนังสือชุด ธรรมโฆษณ์ - ไม่ว่าศาสนาใดก็ปรารถนาความพ้นทุกข์ จึงต้องการให้เกิดความเข้าใจระหว่างศาสนา ดึงคนออกจากวัตถุนิยม - ได้รับการยกย่องว่าเป็นเสมือน เสนาบดีแห่งกองทัพธรรมในยุคกึ่งพุทธกาล

ชาวพุทธตัวอย่าง	ความสำคัญ
พระพรหมมงคลจารย์ (ปัญญาันทกิกขุ)	- ทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาร่วมกับท่านพุทธทาสภิกขุโดยเฉพาะภาคใต้และมาเลเซีย - ได้รับฉายาว่า นักเทศน์ฝีปากกล้า - เป็นพระไทยที่เผยแผ่พุทธศาสนา ณ ต่างประเทศอย่างกว้างขวาง - อบรมพระให้เป็นนักเผยแผ่ธรรมที่ดี - เปิดโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ - จัดค่ายต่างๆ เช่น ค่ายพุทธบุตร - พื้นฟูประเพณีต่างๆ ให้ถูกต้อง เช่น การบวชอย่างเรียบง่าย - มีความมุ่งหวังสร้างพระ สร้างคน เยาวชน - สร้างวัดปัญญาบันฑิตาราม
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต)	- เติบโตด้านการปกป้องคุ้มครองพระศาสนา เมื่อเกิดความสับสนในการตีความพระวินัยท่านช่วยแก้ไข - ได้รับรางวัลการศึกษาเพื่อสันติภาพจากยูเนสโก จากงานประพันธ์มากกว่า 100 เรื่อง เช่น พุทธธรรม และพจนานุกรมพุทธศาสนา - เจ้าของคำคม ชาวพุทธต้องเลิกเป็นผู้มองแคบ คิดใกล้ ใฝ่ต่ำ ต้องเป็นผู้มองกว้าง คิดไกล ใฝ่สูง
พระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไท)	- ทรงนำธรรมะมาใช้ในการปกครอง ทรงเป็นพระธรรมิกราช ดังพระพุทธพจน์ที่ว่า “พระราชาเป็นเครื่องปรากฏของรัฐ” - ทรงจัดระเบียบสงฆ์ขึ้นครั้งแรก โดยแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ คามวาสี และอรัญวาสี - ทรงอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุจากลังกามายังสุโขทัย - ทรงสร้างพระพุทธรูปจำนวนมาก เช่น พระพุทธชินราช พระพุทธชินสีห์ พระศรีศาสดา เป็นต้น และโปรดให้ประดิษฐานรอยพระพุทธบาท - ทรงนิพนธ์หนังสือเตภูมิกถา หรือไตรภูมิพระร่วง ซึ่งถือเป็นวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาเล่มแรกของไทย - โปรดให้สร้างและบูรณะวัดหลายวัด เช่น วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ (ในจังหวัดพิษณุโลก) - ทรงอาราธนาคณะสงฆ์ลังกาวงศ์จากเมืองนครศรีธรรมราชมาประดิษฐานพระพุทธศาสนาขึ้นเป็นศาสนาประจำอาณาจักรสุโขทัย
สมเด็จพระนารายณ์ มหาราช	- บูรณะวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วัดใหญ่ พิษณุโลก วัดเสาชิงช้า วัดทองปุม และพระพุทธบาทจำลอง วัดจุฬามณี เมืองพิษณุโลก - อัญเชิญพระพุทธรูปสำคัญจากเชียงใหม่ไปวัดพระศรีสรรเพชญ์ และหล่อพระพุทธรูปชื่อพระบรมไตรโลกนาถ - ให้พระสงฆ์มีบทบาทในการบริหารบ้านเมือง - ทูลฝรั่งเศสชวนให้นับถือคริสต์แต่ก็คงยึดมั่น และมีขนบธรรมเนียมทางศาสนา ยอมให้มีการเผยแผ่ได้

ชาวพุทธตัวอย่าง	ความสำคัญ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	- ทรงสร้างวัดหลายวัด เช่น วัดจุฬาทิศธรรมสภาราม วัดอัมพวันคณินมิตร วัดเบญจมบพิตร วัดนิเวศธรรมประวัติ วัดราชาธิวาส วัดเทพศิรินทราวาส - ทรงสร้างพระปฐมเจดีย์ต่อจากพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจนเสร็จ - ปกครองโดยธรรม หรือ ธรรมิกราช - ชำระ และพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาไทยครั้งแรก - ตราพระราชบัญญัติสงฆ์ ร.ศ.121 - ตั้ง พระสังฆราชเป็นประมุข และพระราชคณะทั้ง 4 และให้มีสมณศักดิ์ - ตั้งมหาวิทยาลัยสงฆ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหานิกายและ มหามกุฏราชวิทยาลัย ธรรมยุติ - ทรงดำรงตนอยู่ในพุทธธรรม - ทรงเป็นศาสนูปถัมภก
หม่อมเจ้าหญิงพูนพิศมัย ดิศกุล	- ทรงเป็นผู้พิมพ์หนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก เรื่อง ศาสนคุณ - ทรงร่วมก่อตั้งองค์การพระพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก (พ.ส.ล.) - ทรงเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ - ทรงเป็นผู้ที่เอาใจใส่และเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง
ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์	- เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และขยันหมั่นเพียร - เป็นผู้ที่ทรงคุณธรรม (คนเรียกท่านว่า หลวงตาคุณธรรม ที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่าง โดยเฉพาะเรื่องความเมตตาและความซื่อสัตย์) - เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ริเริ่มก่อตั้งพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย) - เป็นผู้มีความกตัญญูกตเวที - เป็นผู้ใฝ่ธรรม - เป็นผู้จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
สุชีพ ปุญญานุภาพ	- มีความสามารถแสดงธรรมเป็นภาษาอังกฤษเป็นคนแรก - เป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนพระพุทธรูปวันอาทิตย์ ยุวพุทธิกสมาคม องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก และสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย - เป็นพหูสูตร (ตู้พระไตรปิฎกเดินได้) - เป็นชาวพุทธตัวอย่างในแง่การดำเนินชีวิต - นักศาสนที่ไดศึกษาเปรียบเทียบกับศาสนาได้ดี

ชาวพุทธตัวอย่าง	ความสำคัญ
อนาคาริก ธรรมปาละ	- เดิมชื่อ ดอน เดวิด เทวะ วิตถธนะ เป็นชาวศรีลังกา - ฟื้นฟูพุทธศาสนาจากลังกามาอินเดีย (เป็นผู้จุดประกายการศึกษาพุทธศาสนาในอินเดีย) - ต่อสู้เพื่อขอคืนพุทธคยาจากพวกมหันตะ - บูรณะสังเวชนียสถาน - เป็นผู้ที่ยึดมั่นนับถือพุทธศาสนา และมุ่งมั่นทำงานเพื่อพระพุทธศาสนา
ดร.บาสาเฮบ เอ็มเบดการ์	- ก่อตั้งวิทยาลัยทางพุทธศาสนาชื่อ สิทธัตถวิทยาลัย - พยายามล้มระบบวรรณะและผลักดันใช้หลักธรรมปกครองอินเดีย - พยายามกอบกู้ศาสนาพุทธในอินเดีย

แบบฝึกหัด

- พระสาวกองค์ใดที่มีความโดดเด่นในเรื่องสติปัญญาจนได้รับยกย่องให้เป็นพระธรรมเสนาบดี และมีหน้าที่อธิบายเนื้อความของธรรมสุภาสิต (แนวข้อสอบ O-NET 58)
 - 1) พระสารีบุตร
 - 2) พระโมคคัลลานะ
 - 3) พระอัสสชิ
 - 4) พระอานนท์
 - 5) พระมหากัสสปะ
- พระอานนท์มีหน้าที่อะไรในการสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ 1 (แนวข้อสอบ O-NET 58)
 - 1) ผู้อุปถัมภ์การทำสังคายนา
 - 2) ผู้เล่าชาดก
 - 3) ประธานและผู้สอบถาม
 - 4) ผู้วิสันาพระวินัย
 - 5) ผู้วิสันาพระธรรม

3. พระสาวกองค์ใดเป็นพระญาติ และสหชาติของพระพุทธเจ้า และยังได้รับการยกย่องให้เป็นเอตทัคคะถึง 5 ด้าน (แนวข้อสอบ O-NET 56)
- 1) พระอานนท์
 - 2) พระอนุรุทธ
 - 3) พระอุบาลี
 - 4) พระมหากัจจายนะ
 - 5) พระมหากัสสปะ
4. พระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งสมณทูตออกเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนต่างๆ ภายหลังสิ้นสุดการสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ใด (แนวข้อสอบ O-NET 56)
- 1) ครั้งที่ 5
 - 2) ครั้งที่ 4
 - 3) ครั้งที่ 3
 - 4) ครั้งที่ 2
 - 5) ครั้งที่ 1
5. ผู้ที่ได้รับยกย่องว่าเป็นเสมือนเสนาบดีแห่งกองทัพธรรมในยุคกึ่งพุทธกาลคือใคร (O-NET 52)
- 1) พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต
 - 2) พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)
 - 3) พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)
 - 4) สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี)
6. ผู้ที่ต่อสู้กับระบบวรรณะในอินเดียจนกลายเป็นชาวพุทธตัวอย่างคือใคร (O-NET 51)
- 1) คานธี
 - 2) เอ็มเบตการ์
 - 3) พระนาคเสน
 - 4) พระยามิลินท์
7. พระปัญญาวัคคีย์องค์ใดมีคุณลักษณะเป็นผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตน (O-NET 49)
- 1) พระอัญญาโกณฑัญญะ
 - 2) พระมหานามะ
 - 3) พระอัสสชิ
 - 4) พระวัปปะ

แนวข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย

1. หลักธรรมใดในพระพุทธศาสนา มีความหมายว่าการเป็นผู้รู้จักประมาณ (แนวข้อสอบ O-NET 58)
 - 1) มัตตัญญูตา
 - 2) อตตัญญูตา
 - 3) กาลัญญูตา
 - 4) ปริสัจญูตา
 - 5) อตถัญญูตา
2. ดินแดนชมพูทวีปในสมัยพุทธกาล คือ พื้นที่ในประเทศใดในปัจจุบัน (แนวข้อสอบ O-NET 57)
 - 1) บังกลาเทศ ปากีสถาน และศรีลังกา
 - 2) ภูฏาน เนปาล และคีร์กีซ
 - 3) เนปาล และอินเดีย
 - 4) อินเดีย และศรีลังกา
 - 5) อินเดีย
3. ข้อปฏิบัติในข้อใดที่ไม่ได้อยู่ในศีล 8 (แนวข้อสอบ O-NET 56)
 - 1) งดเว้นจากการประพฤติดิพพรหมจรรย์
 - 2) งดเว้นจากการนอนบนที่นอนอันสูงใหญ่ หรูหราฟุ่มเฟือย
 - 3) งดเว้นจากการฟ้อนรำ ขับร้อง บรรเลงดนตรี
 - 4) งดเว้นจากการรับเงินทอง
 - 5) งดเว้นจากการบริโภคอาหารในเวลาวิกาล
4. ความเพียรมีการสอนอยู่ในหลักธรรมใด (แนวข้อสอบ O-NET 54) ตอบมากกว่า 1 ข้อ
 - 1) สัมปยุตธรรม
 - 2) อริยวัฑฒิ 4
 - 3) พละ 5
 - 4) อิทธิบาท 4
5. คัมภีร์ที่อธิบายพระไตรปิฎกเรียกว่าอะไร (แนวข้อสอบ O-NET 53)
 - 1) ลัทธิวิเสส
 - 2) อรรถกถา
 - 3) บาลี
 - 4) ตัฟพินิมุตต์

6. ทุกข้อเป็นอสังหาริมทรัพย์ยกเว้นข้อใด (แนวข้อสอบ O-NET 58)
- 1) สะพานลอยข้ามถนน
 - 2) ต้นมะขามรอบสนามหลวง
 - 3) กระเบื้องมุงหลังคาที่จะนำไปติดตั้งที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
 - 4) กระเบื้องที่ติดผนังห้องน้ำ
 - 5) วงกบประตูหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร
7. ประเทศไทยมีรูปแบบของรัฐบาลและลักษณะการปกครองคล้ายคลึงกับประเทศใดมากที่สุด (แนวข้อสอบ O-NET 57)
- 1) บรูไน
 - 2) แคนาดา
 - 3) สหรัฐอเมริกา
 - 4) รัสเซีย
 - 5) ญี่ปุ่น
8. มาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติขัดแย้งกับกิจกรรมในข้อใดมากที่สุด (แนวข้อสอบ O-NET 56)
- 1) การค้าทาส
 - 2) การเนรเทศ
 - 3) การยึดทรัพย์สิน
 - 4) การประหารชีวิต
 - 5) การวิสามัญฆาตกรรม
9. ความสามารถพิเศษของมนุษย์ที่แตกต่างจากสัตว์อื่นคือข้อใด (แนวข้อสอบ O-NET 54)
- 1) การใช้สัญลักษณ์
 - 2) การตอบสนองต่อสิ่งเร้าตามพันธุกรรม
 - 3) การตอบสนองต่อสิ่งเร้าตามสัญชาตญาณ
 - 4) การตอบสนองต่อสิ่งเร้าโดยอัตโนมัติ
10. ผู้มีอำนาจสูงสุดในประเทศที่ปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขคือใคร (แนวข้อสอบ O-NET 52)
- 1) รัฐสภา
 - 2) ประชาชน
 - 3) พระมหากษัตริย์
 - 4) นายกรัฐมนตรี

11. ผลผลิตใดมีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ แต่ได้กลายเป็นสินค้าส่งออกสำคัญมากของไทยหลังไทยเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ใน ร.4 (แนวข้อสอบ O-NET 58)
- 1) ยางพารา
 - 2) พริกไทยดำ
 - 3) ข้าว
 - 4) ฝ้าย
 - 5) ไม้สัก
12. การสำรวจและขุดค้นเพื่อศึกษาด้านโบราณคดีของไทยเริ่มขึ้นในรัชสมัยใด (แนวข้อสอบ O-NET 57)
- 1) พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - 2) พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - 3) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - 4) พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - 5) พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
13. ธรรมเนียมปฏิบัติที่จัดตั้งขึ้นโดยบุคคลใด (แนวข้อสอบ O-NET 56)
- 1) สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร
 - 2) สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ กรมขุนพิริยดิศประชาณาท
 - 3) สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามงกุฎสมมติวงศ์ พงอิศวรกระษัตริย์ ชัยดิยราชกุมาร
 - 4) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส
 - 5) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส
14. เอกสารทางราชการของไทยฉบับใดเป็นฉบับแรกที่ตีพิมพ์โดยเครื่องพิมพ์สมัยใหม่ (แนวข้อสอบ O-NET 54)
- 1) กฎหมายตราสามดวง
 - 2) ราชกิจจานุเบกษา
 - 3) ประกาศห้ามสูบบุหรี่
 - 4) ประมวลกฎหมายอาญา
15. การค้ากับต่างประเทศในสมัยอยุธยา มีลักษณะแบบใด (แนวข้อสอบ O-NET 51)
- 1) เป็นการผูกขาดโดยพระคลังสินค้า
 - 2) เป็นการผูกขาดโดยพระราชวงศ์
 - 3) เป็นการค้าเสรีโดยไม่กีดกันชาวต่างชาติ
 - 4) เป็นการค้าเสรีภายใต้การควบคุมของกรมท่า
16. ทุกข้อเป็นประเทศที่เข้ายึดครองดินแดนต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยกเว้นข้อใด (แนวข้อสอบ O-NET 58)
- 1) สเปน
 - 2) โปรตุเกส
 - 3) ฝรั่งเศส
 - 4) เยอรมัน
 - 5) สหราชอาณาจักร

17. วิถีชีวิตของชาวจีนในเรื่องใดได้รับอิทธิพลจากปรัชญาขงจื้อ (แนวข้อสอบ O-NET 57)
- 1) การยึดหลักความสัมพันธ์ของคน
 - 2) การเข้าใจและยอมรับกฎธรรมชาติ
 - 3) การยึดถึงความรักเป็นหลักคุณธรรมสูงสุด
 - 4) การปฏิบัติตนตามวิถีธรรมชาติ
 - 5) การใช้ชีวิตสันโดษ
18. การไปอัญเชิญพระไตรปิฎกที่อินเดียของหลวงจีนเหียนจั่ง เกิดขึ้นในสมัยราชวงศ์ใดของจีน (แนวข้อสอบ O-NET 56)
- 1) ราชวงศ์โจว
 - 2) ราชวงศ์ฮั่น
 - 3) ราชวงศ์หมิง
 - 4) ราชวงศ์ซ้อง
 - 5) ราชวงศ์ถัง
19. โลหะชนิดใดที่ชาวอินคาเปรียบเป็น “หยาดเหงื่อแห่งพระอาทิตย์” และ “น้ำตาแห่งพระจันทร์” (แนวข้อสอบ O-NET 54)
- 1) ทองคำ และเงิน
 - 2) ดีบุก และทองแดง
 - 3) ลำริด และทังสเตน
 - 4) ยิปซัม และทองคำ
20. ชาวตะวันตกเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์โดยชนชาติใด (แนวข้อสอบ O-NET 52)
- 1) สุเมเรียน
 - 2) เปอร์เซีย
 - 3) ดราวิเดียน
 - 4) อียิปต์
21. ทุกข้อเป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ต่อเครื่องรับโทรทัศน์ ยกเว้นข้อใด (แนวข้อสอบ O-NET 58)
- 1) ราคาของเครื่องรับโทรทัศน์
 - 2) รสนิยมของผู้บริโภค
 - 3) ราคาของเครื่องเล่นดีวีดี
 - 4) เทคโนโลยีของผู้ผลิตโทรทัศน์
 - 5) รายได้ของผู้บริโภค

22. ตลาดสินค้าประเภทใดแทบไม่มีอยู่เลยในโลกแห่งความจริง (แนวข้อสอบ O-NET 57)
- 1) ตลาดกึ่งผูกขาด
 - 2) ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์
 - 3) ตลาดผู้ขายน้อยราย
 - 4) ตลาดแข่งขันสมบูรณ์
 - 5) ตลาดผูกขาด
23. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ (แนวข้อสอบ O-NET 56)
- 1) มีความมั่นคง
 - 2) มีเหตุผล
 - 3) มีความรู้
 - 4) มีคุณธรรม
 - 5) มีภูมิคุ้มกัน
24. ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศใดมากขึ้นเมื่อมีการจัดตั้ง APEC (แนวข้อสอบ O-NET 54)
(ตอบมากกว่า 1 ข้อ)
- 1) เกาหลีใต้
 - 2) ออสเตรเลีย
 - 3) เวียดนาม
 - 4) กัมพูชา
25. ทุกข้อเป็นเหตุผลที่ทำให้รัฐบาลก่อนนี้สาธารณะยกเว้นข้อใด (แนวข้อสอบ O-NET 49)
- 1) เพื่อใช้รักษาและเพิ่มทุนสำรองระหว่างประเทศ
 - 2) เพื่อใช้ในยามสงคราม
 - 3) เพื่อชดเชยงบประมาณที่ขาดดุล
 - 4) เพื่อรักษาเสถียรภาพของรัฐบาล
26. กฎหมายในข้อใดที่ประชากรโลกควรจะยึดถือเพื่อลดปัญหาสภาวะโลกร้อน (แนวข้อสอบ O-NET 58)
- 1) อนุสัญญาแรมซาร์
 - 2) อนุสัญญาบาเซล
 - 3) อนุสัญญาอาร์คเตอริก
 - 4) พิธีสารมอนทรีออล
 - 5) พิธีสารเกียวโต
27. ถ้านักเรียนต้องการศึกษาโพลเดอร์ (Polder) ต้องเดินทางไปประเทศใด (แนวข้อสอบ O-NET 57)
- 1) สวีเดน
 - 2) เบลเยียม
 - 3) เดนมาร์ก
 - 4) ฟินแลนด์
 - 5) เนเธอร์แลนด์

28. ลักษณะภูมิประเทศแบบใดแสดงโดยเส้นชั้นความสูงที่เรียงชิดกันเป็นระยะสม่ำเสมอ (แนวข้อสอบ O-NET 56)
- 1) ลาดชัน
 - 2) ลาดนูน
 - 3) หน้าผาชัน
 - 4) ภูเขารูปโต๊ะ
 - 5) ภูเขายอดแหลม
29. บุคคลในข้อใดใช้เครื่องมือหาข้อมูลภูมิศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม (แนวข้อสอบ O-NET 54) ตอบมากกว่า 1 ข้อ
- 1) ภรณ์ทิพย์ใช้ barometer วัดอุณหภูมิภายในห้องเรียน
 - 2) กวินตราใช้ stereoscope มองภาพสามมิติในรูปถ่ายทางอากาศ
 - 3) อาภัสราใช้ planimeter หาพื้นที่ของจังหวัดในแผนที่ 1:250,000
 - 4) นนธวรรณใช้ anemometer วัดปริมาณน้ำฝนในหมู่บ้าน
30. ภาคใดของไทยมีเขตภูมิลักษณะที่เป็นทิวเขาและที่ราบระหว่างภูเขา (แนวข้อสอบ O-NET 52)
- 1) ภาคใต้
 - 2) ภาคกลาง
 - 3) ภาคเหนือ
 - 4) ภาคตะวันออก

เฉลย

แนวข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย

1. 1)	2. 3)	3. 4)	4. 3), 4)	5. 2)
6. 3)	7. 5)	8. 1)	9. 1)	10. 2)
11. 1)	12. 5)	13. 3)	14. 3)	15. 1)
16. 4)	17. 1)	18. 5)	19. 1)	20. 1)
21. 4)	22. 4)	23. 1)	24. 1), 2)	25. 4)
26. 4)	27. 5)	28. 5)	29. 2), 3)	30. 3)

ความแตกต่างของ					
พ.ร.บ.ความมั่นคง		พ.ร.ก.ฉุกเฉิน		กฎอัยการศึก	
					
	พ.ร.บ.ความมั่นคง	พ.ร.ก.ฉุกเฉิน	กฎอัยการศึก		
★ เหตุที่ประกาศ	ปรากฏเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคง	ภาวะคับขันมีการใช้กำลัง – ประทุษร้ายร้ายแรง	เกิดสงคราม หรือ จลาจล		
★ เจ้าหน้าที่	เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นหลัก	เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นหลัก*	ทหารมีอำนาจเหนือพลเรือน		
★ ความผิดของเจ้าหน้าที่	ฟ้องร้องได้	ฟ้องร้องไม่ได้	ยกเว้นความผิดทั้งแพ่ง อาญาและวินัย		
★ การชุมนุม	ทำได้	ทำไม่ได้	ทำไม่ได้		
	 ตำรวจ ฟ้องร้อง ชุมนุม	 ตำรวจ ฟ้องร้อง ชุมนุม	 ทหาร ยกเว้นความผิด ชุมนุม		

หมายเหตุ เนื้อหาเป็นเพียงบางส่วนของกฎหมาย *ในปัจจุบัน แต่ใน พ.ศ. 2553 ทหารเป็นกำลังหลัก

จุดเปลี่ยนสังคม-ไทย

www.FACEBOOK.COM/KRUPMUI

พิเศษสำหรับน้องๆ โดยเฉพาะ

พี่หมีมีเนื้อหาเพิ่มเติมที่ออกข้อสอบบ่อยๆ ได้แก่

✓ เนื้อหาเรื่อง ประวัติศาสตร์

– พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่สำคัญ

– การปฏิวัติครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์สากล

✓ เนื้อหาเรื่อง ศาสนา ศิลธรรม และจริยธรรม

– หลักธรรม (ศาสนาพุทธ, พราหมณ์ – ฮินดู, คริสต์, อิสลาม)

BYE BYE

น้องๆ สามารถเข้าไปดาวน์โหลดเอกสารดังกล่าวได้ที่

www.socithai.com

PASSWORD : Brand_2015

และมาพูดคุยสอบถามปัญหาเกี่ยวกับพี่หมีได้ที่ www.facebook.com/KruPMui นะครับ

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (144)

โครงการแบรนด์ซัมเมอร์แคมป์ ปีที่ 27

BRANDS

Summer Camp

DAY 27

เชิงอรรถ

- 1 ประวัติศาสตร์เป็นเรื่องราวที่ได้จากการรวบรวมและเรียบเรียงด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์แล้วนำออกเผยแพร่
- 2 อิโงระห์คักราชใช้วิธีการคำนวณตามระบบจันทรคติ ซึ่งทำให้ในทุกๆ 32.5 ปี อิโงระห์คักราชจะเพิ่มขึ้น 1 ปีเสมอ
- 3 ล้านนา เป็นศูนย์กลางสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ 8 ที่วัดโพธารามวิหาร พ.ศ. 2020 จังหวัดเชียงใหม่ สมัยพระเจ้าติโลกราช เพราะคำสอนเริ่มคลาดเคลื่อนตามกาลเวลาที่ผ่านไป
- 4 วาอยู่ที่ อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี (หลักฐานพระบรมธาตุไชยา) หรือ เมืองปาเล็มบัง อินโดนีเซีย (หลักฐานบุโรพุทโธ)
- 5 ได้แก่ เมืองศรีสัชนาลัย, เมืองสระหลวง, เมืองสองแคว (พิษณุโลก), เมืองบางจัน และบางพาน, เมืองชากังราว และเมืองนครชุม
- 6 เช่น เมืองพระบาง, เมืองเชียงทอง และเมืองบางฉลิ่ง เป็นต้น
- 7 ได้แก่ เมืองแพร่, เมืองน่าน, เมืองขวาง (หลวงพระบาง), เมืองเวียงจันทน์, เมืองพัน (เกาะตะมะ), เมืองหงสาวดี และเมืองนครศรีธรรมราช เป็นต้น
- 8 เช่น เมืองลพบุรี, นครนายก, เขื่อนชัยภูมิ และสุพรรณบุรี
- 9 เมืองสิงห์บุรี, ปราชินบุรี, เพชรบุรี และราชบุรี เป็นต้น
- 10 หลักในการปฏิรูปการปกครองของพระบรมไตรโลกนาถมีอยู่ 3 ประการ คือ
 - การตั้งอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง - การขยายระบบการบริหารราชการของส่วนกลาง
 - การแบ่งแยกหน้าที่ - แบ่งฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือน รวมทั้งแบ่งเป็นไพร่พล ฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือน
 - การถ่วงดุลอำนาจ - แบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของขุนนางออกเป็น 2 ฝ่าย เพื่อความมั่นคงของสถาบันกษัตริย์ ทำให้ระบบขุนนางมีอำนาจมากขึ้น และกลุ่มเจ้านายมีอำนาจลดลง
- 11 เช่น เมืองราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครนายก เป็นต้น
- 12 เช่น เมืองพิษณุโลก และเมืองนครศรีธรรมราช
- 13 เช่น เมืองสวรรคโลก สุโขทัย กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ นครราชสีมา ตะนาวศรี
- 14 เช่น เมืองพิษณุ พิษณุโลก นครสวรรค์ จันทบุรี อยุธยา พัทลุง ชุมพร อินทร์บุรี พรหมบุรี สิงห์บุรี สระบุรี อุทัยธานี เป็นต้น
- 15 หัวเมืองเขมร หัวเมืองมอญ และหัวเมืองมลายู
- 16 ปลายสมัยอยุธยา ในรัชสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองที่สำคัญ ได้แก่
 - ลดทอนอำนาจของสมุหกลาโหม เนื่องจากกระทำความผิด - ให้เป็นที่ปรึกษาแผ่นดิน (ได้อำนาจกลับคืนในสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์)
 - ให้เสนาบดีการคลัง (โกษาธิบดี) คุมหัวเมืองฝ่ายใต้
- 17 อับราฮัม ได้ชื่อว่าเป็น ปฐมบรรพบุรุษของชาวยิว

- 18 ปัจจุบัน คือ ประเทศอิสราเอล
- 19 พระแม่มารีและโจเซฟไม่ได้มีความสัมพันธ์กัน พระแม่มารีตั้งครรภ์โดยประสงค์ของพระเป็นเจ้า โจเซฟยอมรับเพราะทูตสวรรค์กาเบรียลมาปรากฏให้เห็น
- 20 ต้นกำเนิดศีลล้างบาป (1 ใน 7 ศีลศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาคริสต์)
- 21 สาวก 12 คน ได้แก่ ซิมอนเปโตร อันดรูว์ ยาโคโบ ยอห์น ฟิลิปส์ บาธโธโลมา โธมัส มัทธาย ยาโคโบ (บุตรของอาละฟาย) เลอบายัส หรือธาดาย ซิมอน (ชาวคานาอัน) ยูดาห์ หรือจูดาห์ อัสกาไรโอส (ทรยศพระเยซู)
- 22 ที่มาของพิธีมิสซาหรือศีลมหาสนิท ที่จะทำให้ระลึกถึงคุณของพระเจ้า โดยการรับพระองค์เข้ามาสถิตในกาย
- 23 อิสลามมาจากรากศัพท์ภาษาอาหรับคำว่า อัลลมะ แปลว่า การสวามิภักดิ์ การยอมจำนน การเข้าหาสันติ และการปฏิบัติตาม ดังนั้นศาสนาอิสลาม จึงหมายถึงศาสนาของผู้สวามิภักดิ์และนอบน้อมต่อพระเจ้า (พระอัลลอฮ์) เพื่อแสวงหาสันติ
- เพิ่มเติม มุสลิม มาจากรากศัพท์ภาษาอาหรับ หมายถึง ผู้ยอมศิโรราบต่อพระเจ้า
- 24 พระเจ้าในศาสนาอิสลามทรงพระนามว่า พระอัลลอฮ์
- 25 คัมภีร์ที่พระเจ้าประทานมาให้ที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอาน มีดังนี้ คัมภีร์เตวารอด (คัมภีร์โตราห์ในศาสนายูดาห์ หรือคัมภีร์ไบเบิล ภาคพันธสัญญาเดิม) คัมภีร์อินญีล (คัมภีร์ไบเบิล ภาคพันธสัญญาใหม่) คัมภีร์ซามูล (ประทานแด่นบิดาวิด) และคัมภีร์อัลกุรอาน
- 26 ศาสนทูต ที่ปรากฏชื่ออยู่ในคัมภีร์อัลกุรอาน มี 25 ท่าน คือ นบิอาดัม (อาดัม), นบิอิद्रิส (เอโนค), นบิโนอ์ (โนอาห์), นบิฮูด, นบิซอลิฮ์, นบิอิบรอฮีม (อับราฮัม), นบิลูฏ (โลท), นบิอิสฮาก (อิสอัค), นบิอิสมาอีล, นบียะอ์กูบ (ยาโคบ), นบียูซุฟ (โยเซฟ บุตรยาโคบ), นบิซุลกิฟล์, นบิอัยยูบ, นบิมูซา (โมเสส), นบิฮารูน (อาโรน), นบิอีลยาส (เอลียาห์), นบิยูनुส (โยนาห์), นบิซุอัยย์, นบิदाود (ดาวิด), นบิสุลัยมาน (โซโลมอน), นบิอัลยะซะอ์ (เอลีซา), นบิซะกะรียา (นักบุญเศคาริยาห์), นบิยะฮยา (เซนต์จอห์น), นบิอีซา (พระเยซู) และนบิมุฮัมมัด
- 27 ท่านหญิงคอดีญะห์เป็นบุคคลคนแรกที่หันมานับถือศาสนาอิสลาม
- 28 ชาวมุสลิมเชื่อว่านบิมุฮัมมัดขึ้นสวรรค์บริเวณนครเยรูซาเล็ม
- 29 ชุนนีมาจากภาษาอาหรับ คำว่า ชุนนะห์ แปลว่า จารีต
- 30 ซือฮ์ แปลว่า ผู้ปฏิบัติตาม หรือสาวก
- 31 พบหลักฐานว่าต้นมะม่วงโรสตี “ต้นไม้ที่มีผลโอชะเหมือนกับราชบังลังก์ที่มีแต่จะนำภัยมา เพราะมีแต่คนหวังช่วงชิง แต่การบวชเหมือนต้นไม้ที่ไม่มีผล” จึงออกผนวช (บำเพ็ญเนกขัมมบารมี) และสรุปว่า “การบวชเป็นสุขแท้หนอ”
- 32 ภายหลังรับครุธรรม 8 และเป็นพระภิกษุเณรองค์แรก หลังจากทีพระอานนท์ทูลขออนุญาตพระพุทธเจ้า
- 33 อคโคหมสุมิ โลกสส เซฏฐุหมสุมิ โลกสส เสพฐุหมสุมิ โลกสส
- 34 เนื่องจากพระบิดาไม่ต้องการให้เจ้าชายลัทธิถนออกบวชจึงพยายามให้พบเห็นแต่สิ่งที่มีความสุข

- ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧

BRANDS ซัมเมอร์แคมป์ ปีที่ 27

เอกสารประกอบคำบรรยาย
วิชา **O NET**

สังคมศึกษา

โดย อ.กนก จันทรา

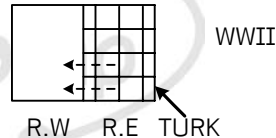
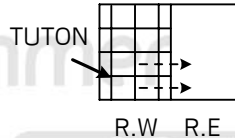
ประวัติศาสตร์โลกตะวันตก

1. การแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์ตะวันตก

สมัยก่อนประวัติศาสตร์		สมัยประวัติศาสตร์			
หินเก่า	หินใหม่	สมัยโบราณ	สมัยกลาง	สมัยใหม่	ร่วมสมัย

การเพาะปลูก

อักษร + โลหะ

2. สมัยโบราณ (ก่อนคริสต์ศตวรรษ 500 ปี – คริสต์ศตวรรษที่ 5)

1. เมโสโปเตเมีย (น.ไทกริส-ยูเฟรติส = อีรัก = ดินแดนอุดมสมบูรณ์พระเจ้าซอร์เลี้ยว)

สู่เมเรียน

อารยธรรม	รายละเอียด
การเมืองการปกครอง	มีการปกครองแบบเทวราชา สมมติเทพ การปกครองแบบกระจายอำนาจ (นครรัฐ) (City State)
สังคม	มีการแบ่งชนชั้นในสังคม
เศรษฐกิจ	สร้างระบบชลประทานครั้งแรกของโลก ประดิษฐ์คันไถด้วยสำริด การนำวัวมาเทียมคันไถ นับเป็นการนำแรงงานสัตว์มาช่วยเหลือการเกษตรเป็นครั้งแรก
ศาสนา	สร้างสถานที่บูชาเทพเจ้า เรียกว่า ซิกกูเรต (Ziggurat)
ภูมิปัญญาความคิด และ วิทยาการ	ด้านอักษรศาสตร์ มีการประดิษฐ์ลิ่ม หรือ อักษรคูนiform (Cuneiform) นับเป็นอักษรแรกของโลก เป็นจุดเริ่มต้นของสมัยประวัติศาสตร์จนมีคำกล่าวที่ว่า “ประวัติศาสตร์เริ่มต้นที่ซูเมอร์ (History begins at Sumer)” ด้านวรรณกรรม วรรณกรรมส่วนใหญ่มุ่งเน้นด้านศาสนา แต่งมหากาพย์กิลกาเมช (The epic of Gilgamesh) ด้านวิทยาศาสตร์ มีการทำปฏิทิน การนับปีตามจันทรคติ เริ่มต้นการนับชั่วโมง กำหนด 1 ชั่วโมงมี 60 นาที กำหนดมาตราซึ่งดวงวัดโดยยึดหลัก 60 คิดค้นวิธีการบวกลบคูณ การคำนวณพื้นที่วงกลม การคำนวณระยะทาง ศึกษาวงโคจรของดาวเคราะห์ที่เป็นที่มาของโหราศาสตร์ ประดิษฐ์วงล้อของรถศึกสำหรับนักรบ

บาบิโลเนียน

อารยธรรม	รายละเอียด
การเมืองการปกครอง	เกิดประมวลกฎหมายพระเจ้าฮัมมูราบี เป็นกฎหมายฉบับแรกของโลก (ดาต่อตาพันต่อพัน) เป็นแบบอย่างให้กับกฎหมายโรมันในเวลาต่อมา
สังคม	รัฐสวัสดิการ เน้นการสร้างคุณธรรมในสังคม
ศาสนา	มีความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าตามธรรมชาติ

อัลซีเรียน

อารยธรรม	รายละเอียด
การเมืองการปกครอง	มีระบบกษัตริย์เป็นเทวราชา เป็นชนเผ่าที่มีความสามารถในการสงคราม มีความเป็นระเบียบ ได้ฉายาว่าเป็น “นัรบยิ่งใหญ่แห่งเมโสโปเตเมีย” และ “โรมันแห่งเมโสโปเตเมีย”
ภูมิปัญญาความคิด และ วิทยาการ	ด้านศิลปกรรม ภาพแกะสลักหุ่นตัวรูปทหาร และการสู้รบปราบชนชาติต่างๆ ด้านวรรณกรรม มีการจัดตั้งห้องสมุดแห่งแรกของโลกที่เมืองนิเนเวห์

แคลเดีย

อารยธรรม	รายละเอียด
ภูมิปัญญาความคิด และ วิทยาการ	ด้านสถาปัตยกรรม มีการสร้างสวนลอยฟ้าบาบิโลน (The Hanging Garden of Babylon) ด้านดาราศาสตร์ เป็นการต่อยอดวิทยาการของชาวสุเมเรียน ผลงานสำคัญคือ การคำนวณนับเวลาในรอบปีได้ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด การแบ่งสัปดาห์ ออกเป็น 7 วัน 1 ปีมี 365 วัน มีการคำนวณเวลาการโคจรของดวงดาว ประกอบการพยากรณ์โชคชะตา จนเป็นรากฐานของโหราศาสตร์

ชนบางกลุ่มสร้างอารยธรรมในดินแดนเอเชียไมเนอร์ หรือประเทศตุรกีในปัจจุบัน

กลุ่มชน	มรดกทางอารยธรรม
ลิเดีย	○ เป็นชาติแรกที่มีการผลิตเหรียญกษาปณ์มาใช้
ฟินิเชีย	สร้างเรือใบขนาดใหญ่ ทำให้เป็นชาติแรกเดินเรือการค้าทางทะเล สร้างเรือเดินสมุทรและจัดตั้งอาณานิคม นำอักษรอียิปต์และอักษรลิ่มมาดัดแปลงเป็นอักษรอัลฟาเบต เป็นต้นตระกูลของภาษาตะวันตก
ฮิบรู หรือ ยิว	นับถือศาสนายิว ที่บูชาพระเจ้าองค์เดียว คือ พระยะโฮวา และพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม
ฮิตไตท์	○ เป็นชนเผ่าที่รู้จักใช้กลองเหล็กเป็นพวกแรก

2. อารยธรรมอียิปต์ บริเวณลุ่มแม่น้ำไนล์ (Nile)

อารยธรรม	รายละเอียด
การเมืองการปกครอง	ปกครองแบบทวยราชา มีฟาโรห์เป็นกษัตริย์
สังคม	มีความเชื่อเรื่องเทพเจ้าหลายองค์ เทพเจ้าสูงสุดคือ สุริยเทพ (ราห์)
ศาสนา	เชื่อเรื่องภพหน้า ชีวิตหลังความตาย และความเป็นอมตะของวิญญาณรักษาศพไม่ให้เน่าเปื่อยด้วยการทำเป็นมัมมี่ (Mummification)
ภูมิปัญญาความคิด และ วิทยาการ	ด้านสถาปัตยกรรม สร้างพีระมิด (Pyramid) ซึ่งก่อสร้างจากหิน เป็นสุสานเก็บศพ ด้านอักษรศาสตร์ มีการประดิษฐ์อักษรภาพเฮียโรกลิฟฟิค เขียนบนกระดาษปาปิรุส ด้านวรรณกรรม แต่งคัมภีร์แห่งความตาย (Book of dead) ด้านวิทยาศาสตร์ มีทำปฏิทินทางสุริยคติและจันทรคติ โดยกำหนดให้ 1 ปี มี 12 เดือน 365 วัน การสร้างพีระมิด ซึ่งต้องอาศัยความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ในการคำนวณ ทำมัมมี่ต้องอาศัยความรู้ทางการแพทย์และความรู้ด้านสรีรวิทยา

3. อารยธรรมกรีก

อารยธรรม	รายละเอียด
การเมืองการปกครอง	เอเธนส์เป็นนครรัฐที่เป็นต้นแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย เน้นความสำคัญในเรื่องเสรีภาพและการใช้เหตุผลของมนุษย์ เป็นประชาธิปไตยทางตรง
สังคม	มีความเชื่อเรื่องเทพเจ้าหลายองค์ เทพเจ้าสูงสุดคือ ซูส
ภูมิปัญญาความคิด และ วิทยาการ	ด้านปรัชญา เน้นปรัชญาด้านมนุษยนิยม ธรรมชาตินิยม และปัจเจกชนนิยม นักปรัชญาที่สำคัญของกรีก ได้แก่ โซเครตีส (Socrates) เพลโต (Plato) อริสโตเติล (Aristotle) ด้านสถาปัตยกรรม การสร้างวิหารบูชาเทพเจ้า กำหนดรูปแบบหัวเสาของกรีก คือ แบบดอริก (Doric) แบบไอโอนิก (Ionic) และแบบโครินเธียน (Corinthian) ด้านปะติมากรรม สะท้อนถึงลักษณะธรรมชาติอย่างแท้จริง มีรูปร่าง อารมณ์ความรู้สึก ทำทางการเคลื่อนไหวที่เหมือนจริง ด้านนาฏกรรม มีการแสดงเพื่อบวงสรวงหรือเฉลิมฉลองแด่เทพเจ้า บทละครของกรีกจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โศกนาฏกรรม (Tragedy) และ หัสนาฏกรรม (Comedy) ด้านวรรณกรรม มหาากาพย์ของโฮเมอร์ (Homer) อันได้แก่ อีเลียด (Iliad) และโอดิสซีย์ (Odyssey)

4. อารยธรรมโรมัน

อารยธรรม	รายละเอียด
การเมืองการปกครอง	ประมวลกฎหมายสิบสองโต๊ะ กฎหมายพระเจ้าจัสติเนียน (ทั้งกฎหมายเป็นมรดกโลก)
สังคม	มีความเชื่อเรื่องเทพเจ้าหลายองค์ เทพเจ้าสูงสุด คือ ซุส
ภูมิปัญญาความคิด และวิทยาการ	ด้านปรัชญา เน้นด้านความยิ่งใหญ่และความเป็นระเบียบเรียบร้อย รับแนวคิดปรัชญาจากกรีก ด้านสถาปัตยกรรม มีการสร้างวิหารแพทรีออน นิยมสร้างอาคารเพื่อประโยชน์สาธารณะ : สนามกีฬาโคลอสเซียม สถานที่อาบน้ำสาธารณะ สะพาน ท่อลำเลียงน้ำขนาดใหญ่ นิยมการสร้างวงโค้ง (Arch) และโดม (Dome) (แบบก่อสร้างที่ชาวโรมันชอบมากที่สุดคือ ประตูชัย และหลังคารูปโดม)
	ด้านวรรณกรรม กวีคนสำคัญได้แก่ ซิเซโร เวอร์จิล วรรณกรรมที่สำคัญ คือ มหากายอีเนียด

3. สมัยกลาง (คริสต์ศตวรรษที่ 5-15)

การเมืองการปกครอง	สังคมวัฒนธรรม	เศรษฐกิจ
- ปกครองแบบกระจายอำนาจ ที่เรียกว่า ระบบศักดินาสวามิภักดิ์ หรือระบบฟิวดัล (Feudalism) คำว่า Feudalism มาจากภาษาละตินที่ว่า Feudum ที่ตรงกับภาษาอังกฤษคือ Field แปลว่า ที่ดิน ที่เกิดจากการรับที่ดินจากเจ้านาย (Lord) ระบบฟิวดัลในสมัยกลาง มีที่มาดังนี้ 1. ความวุ่นวายของบ้านเมืองในช่วงสงคราม ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 5 ที่ชนเผ่าเยอรมันต่างๆ ก็ได้เข้ามา มีอำนาจในยุโรปแทนที่จักรวรรดิโรมัน 2. ประเพณีเดิมทางการเมืองการปกครองของชนเผ่าเยอรมัน (ตัวต้น) และโรมัน	- มีการแบ่งชนชั้นในสังคมออกเป็น กษัตริย์ ขุนนาง อัศวิน ชาวนา และทาสติดที่ดิน - คริสต์ศาสนาได้เข้ามามีบทบาทมาก เรียกว่า “ยุคแห่งศรัทธา” ตัวอย่างบทบาทศาสนาได้แก่ 1. ด้านการเมืองการปกครอง ศาสนจักรเข้ามามีอำนาจทางการเมืองเหนืออาณาจักร มีอำนาจในการแต่งตั้งผู้ปกครอง การได้รับเขตกรรมสิทธิ์ การได้รับภาษีบำรุงศาสนา 2. ด้านการศึกษา เน้นด้านเทววิทยาและหลักศาสนา การศึกษาวิทยาศาสตร์จะแฝงในปรัชญา ไม่ได้เกิดจากการทดลอง แต่เกิดจากการอนุมานและตรรกะ	- มีระบบเศรษฐกิจที่เรียกว่า “ระบบแมนเนอร์” (Manorial System) ที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างครบวงจร ไม่อาศัยผลผลิตจากภายนอก - มีการปลูกพืชหมุนเวียนที่ดิน เรียกว่า “ระบบนา 3 แปลง” (Three field system) เพื่อพักดินให้ฟื้นตัวโดยธรรมชาติ

การเมืองการปกครอง	สังคมวัฒนธรรม	เศรษฐกิจ
- กษัตริย์จะถือเป็น Lord สูงสุดในระบบฟิวดัล ที่ดินทั้งหมดเป็นของกษัตริย์ และพระราชทานแก่เหล่าขุนนาง ขุนนางชั้นสูงก็จะแบ่งที่ดินให้ขุนนางระดับถัดไปเป็นลำดับ ที่ดินที่ได้รับจะเป็นลักษณะการเช่าที่ดินที่สามารถสืบทอดเป็นมรดกได้ และต้องเป็นไปตามข้อตกลงและหน้าที่ที่มีพันธะผูกพันต่อกัน - มีที่ดินเป็นสื่อสัมพันธ์ของคนในสังคมยุคกลาง	3. ด้านความคิดและวิถีชีวิต 3.1 เกิดแนวความคิดที่ว่ามนุษย์ไม่สามารถติดต่อกับพระเจ้าได้ ศาสนจักรเท่านั้นที่จะเป็นคนกลางติดต่อระหว่างมนุษย์กับพระเจ้า ดังนั้นมนุษย์จะขาดศาสนจักรไม่ได้ 3.2 การห้ามมีความคิดที่ขัดแย้งกับศาสนจักร เมื่อบุคคลหรืออาณาจักรใดที่มีความคิดขัดแย้งกับศาสนจักร จะได้รับบทลงโทษถึงขั้นประหารชีวิต รองลงมาคือ ออานาจ บัพพขณิยกรรม (Excommunication) หรือ การตัดออกจากศาสนจักร 4. ด้านเศรษฐกิจ ได้รับภาษีบำรุงศาสนาจากประชาชนและอาณาจักรต่างๆ 5. ด้านศิลปวัฒนธรรม ศาสนาครอบงำความคิดและวิถีชีวิตของคน ศิลปะสะท้อนเรื่องราวของคริสต์ศาสนาและขุนนางในระบบฟิวดัล	

เหตุการณ์สำคัญในช่วงสมัยกลาง

1. สงครามครูเสด (Crusade War)

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. สาเหตุด้านการเมือง เนื่องจากคริสตจักรได้ชักชวนให้กษัตริย์และประมุขส่งกองทัพไปรบในนามของพระเจ้า 2. สาเหตุด้านศาสนา เนื่องจากชาวยุโรปสมัยกลางมีความศรัทธาต่อศาสนามาก จึงยอมไปร่วมรบเพราะพระสันตะปาปาทรงประกาศยกบาปให้แก่คนที่ไปร่วมรบ 3. สาเหตุด้านเศรษฐกิจ เป็นความพยายามแย่งชิงอิทธิพลทางเศรษฐกิจระหว่างชาวมุสลิมและชาวยุโรปในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน	1. ด้านการเมือง - เกิดความเสื่อมของระบบฟิวดัลในยุโรป เพราะสงครามทำให้อศวินและขุนนางเสียชีวิตจำนวนมาก - นำมาสู่สถาปนารัฐชาติและตั้งระบอบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิ- ราชย์ 2. ด้านเศรษฐกิจ - การค้าขายตัว เกิดการแพร่กระจายของสินค้าจากโลกตะวันออกในโลกตะวันตก เช่น ผ้าไหม เครื่องเทศ - เกิดการเติบโตของเมืองการค้า และกำเนิดระบบเศรษฐกิจแบบเงินตรา - ยุโรปต้องพยายามหาเส้นทางการค้าใหม่ 3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออก

2. การปฏิรูปศาสนา (Reformation)

สาเหตุ	ผลกระทบ
ความเลื่อมของศาสนจักร ไม่พอใจการเข้ามา มีอำนาจของศาสนจักรในทางโลกมากเกินไป บาทหลวงปฏิบัติตนไม่เหมาะสม และมีการ ซื้อขายตำแหน่งราชคณะ ปัจจัยด้านการเมือง บรรดากษัตริย์และขุนนาง ไม่พอใจพระสันตะปาปาและศาสนจักรที่เข้ามามี บทบาทการเมืองในรัฐต่างๆ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เกิดความไม่พอใจที่ต้อง ส่งภาษีและเงินจำนวนมากแก่ ศาสนจักร ปัจจัยด้านภูมิปัญญาความคิด จากแนวคิด มนุษยนิยมมีอิทธิพลต่อความคิดและวิถีชีวิต มาก ทำให้ประชาชนเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และลดการให้ความสำคัญศาสนจักร	เกิดการปฏิรูปภายนอก คือ การเกิดนิกาย โปรเตสแตนต์ โดยมาร์ติน ลูเธอร์ ซึ่งเป็น ฝ่ายที่ประท้วงข้อปฏิบัติของคาทอลิก โดยเกิด การปฏิรูปภายใน คือ ศาสนาในฝ่าย คาทอลิก โดยกลุ่มคณะเยซุइट (Jesuit) ที่ เน้นปรับปรุงวินัยของนักบวชให้ดีขึ้น มนุษย์ เห็นความสำคัญในคุณค่าความเป็นมนุษย์และ ความสามารถของมนุษย์มากขึ้น มีวิจารณ์ญาณ ในการนับถือศาสนา และเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

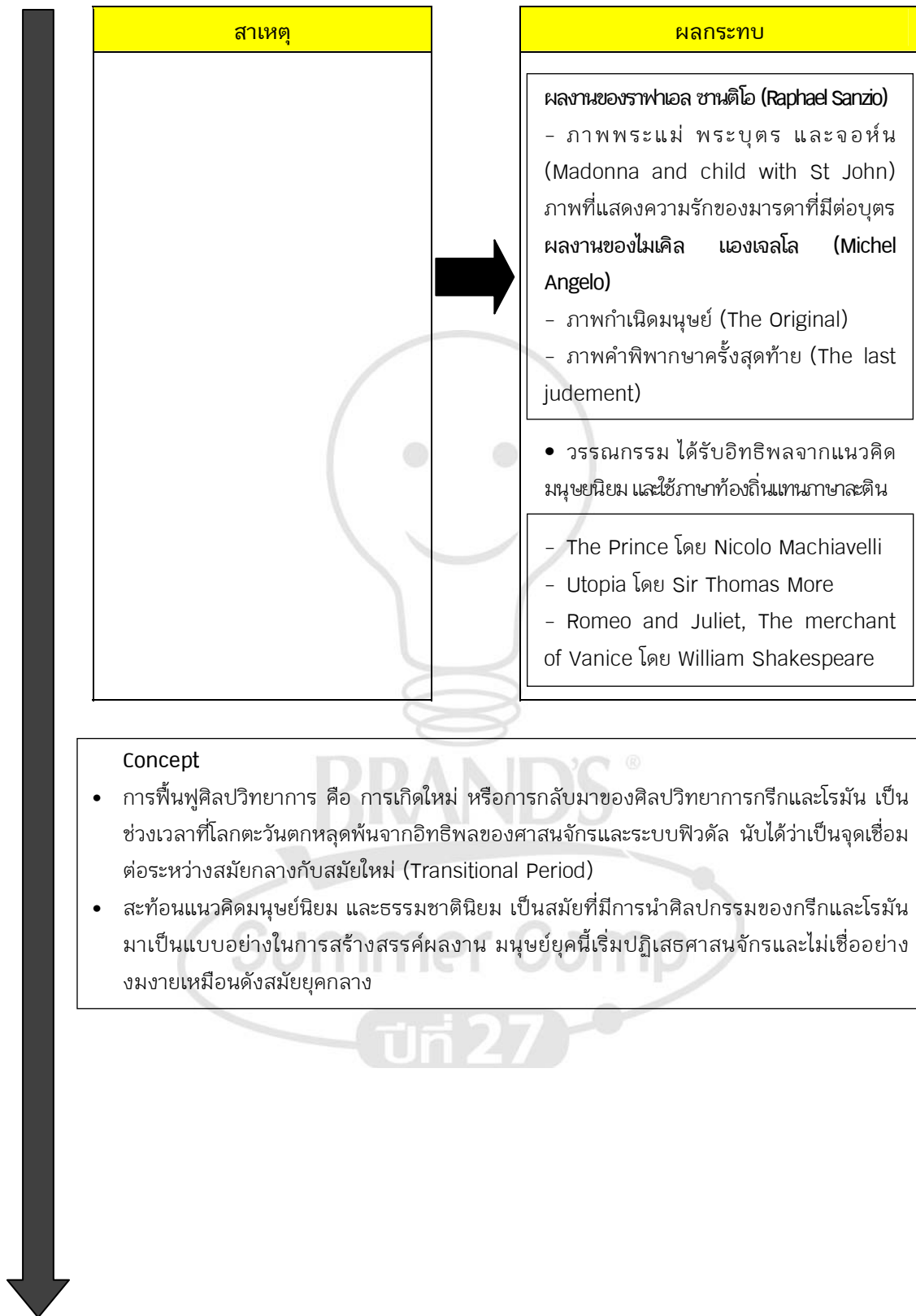
4. สมัยใหม่

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ตะวันตกด้านสังคมและเศรษฐกิจ

C 15

การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) -- Transitional Period (ยุคเปลี่ยนผ่าน)

สาเหตุ	ผลกระทบ
- การขยายตัวทางการค้าในยุโรป - เกิดแนวคิดใหม่เกี่ยวกับบุคคลในอุดมคติว่าต้องเป็นคนที่มีความรู้รอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ มีความสามารถทางวิชาการและศิลปวัฒนธรรม - บรรดาเจ้านครต่างๆ และพ่อค้าจึงพากันสนับสนุน ส่งเสริมงานด้านศิลปวิทยาการ มีการแข่งขันกันสะสมและสร้างงานศิลปะที่เลียนแบบกรีกและโรมัน การฟื้นฟูศิลปวิทยาการเริ่มต้นที่อิตาลี โดยเฉพาะเมืองฟลอเรนซ์ โรม และเวนิส เพราะเคยเป็นแหล่งอารยธรรมโรมัน - การปฏิรูปศาสนา - ต้องการแสวงหาความรู้ที่นอกเหนือจากศาสนจักร - เน้นการกลับสู่ทางโลก - เกิดแนวคิดแบบมนุษยนิยมที่ให้ความสำคัญกับคุณค่าและความสามารถของมนุษย์ที่จะพัฒนาตนเองและเปลี่ยนแปลงสังคมได้ - ความสำเร็จในการประดิษฐ์แท่นพิมพ์ของโยฮัน กูเทนเบิร์ก (Johann Gutenberg) ทำให้เกิดการเผยแพร่ศิลปวิทยาการมากขึ้น	- เป็นพื้นฐานสำคัญในการเปลี่ยนแปลงของยุโรปสมัยใหม่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองการปกครอง - หลุดพ้นจากกรอบความคิดของศาสนาคริสต์ ก้าวเข้าสู่การใช้เหตุผลและการเปิดโลกทัศน์ เกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ที่จะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น - เกิดการสร้างสรรค์งานศิลปะที่สะท้อนมนุษยนิยม ธรรมชาตินิยม และปัจเจกชนนิยม - ประติมากรรม เน้นธรรมชาติ สนใจความงามของสรีระมนุษย์ตามหลักกายวิภาคศาสตร์ ผลงานของไมเคิล แองเจโล (Michel Angelo) - รูปสลักเดวิด (David) รูปปั้นชายหนุ่มเปลือยกายที่พร้อมจะต่อสู้กับศัตรู - ปิเอตา (Pieta) รูปสลักพระมารดาประคองพระเยซูหลังถูกประหารชีวิตบนไม้กางเขน - จิตรกรรม เริ่มมีการเขียนภาพแบบ 3 มิติ (Perspective) ผลงานของลีโอนาโด ดา วินชี (Leonardo Davinci) - ภาพอาหารมื้อสุดท้าย (The last supper) - ภาพพระเยซูนั่งเสวยพระกระยาหารกับเหล่าสาวกก่อนจะถูกตรึงด้วยไม้กางเขน - ภาพโมนาลิซา (Monalisa)

การสำรวจเส้นทางเดินเรือ

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. อุปสรรคการขยายตัวทางการค้าจากการขยายอิทธิพลของโลกมุสลิมที่เข้ามาแย่งเส้นทางการค้าในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของความต้องการสินค้าจากโลกตะวันออก เช่น เครื่องเทศ ผ้าไหมของป่า 2. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ ทำให้ชาวยุโรปมีความกล้าที่จะเสี่ยงภัยเพื่อค้นพบเส้นทางเดินเรือใหม่ และความก้าวหน้าทางวิทยาการในการใช้เข็มทิศ การปรับปรุงทรงเรือและใบเรือ การประดิษฐ์อาวุธปืน ทำให้ยุโรปมีความสามารถในการเดินเรือมากขึ้น 3. ความต้องการเผยแผ่คริสต์ศาสนาของพวกมิชชันนารีในดินแดนโลกใหม่	1. ผลด้านการเมือง มีการจับจองดินแดนต่างๆ → การแข่งขันการมีอิทธิพลทางการค้าและการแสวงหาดินแดนใหม่ → ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศในทวีปยุโรป 2. ผลด้านเศรษฐกิจ - เกิดลัทธิพาณิश्य์ (การสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งให้กับชาติของตนเองโดยการผูกขาดการค้ากับดินแดนที่ไปติดต่อ → กลายเป็นลัทธิล่าอาณานิคม (ยึดครองดินแดนดังกล่าวและผูกขาดการค้าด้วย แต่ไม่ได้เข้าไปเปลี่ยนแปลงวิถีดั้งเดิมของดินแดนที่ถูกยึด) - ตลาดการค้ายุโรปขยายตัว - ค้นพบทรัพยากรและการแพร่กระจายสินค้าจากดินแดนต่างๆ - แพร่กระจายพันธุ์พืชและสัตว์ต่างถิ่นไปยังดินแดนโลกใหม่ 3. ผลด้านสังคมและวัฒนธรรม - แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออก - พ่อค้าที่เป็นชนชั้นกลางและมีบทบาททางการเมืองมากขึ้น 4. ผลด้านภูมิปัญญาความคิดและวิทยาการ เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีการเดินทางและแผนที่ เขียนแผนที่โลกขึ้นใหม่และสนับสนุนแนวความคิดว่าโลกกลมมากขึ้น

การสำรวจเส้นทางเดินเรือ

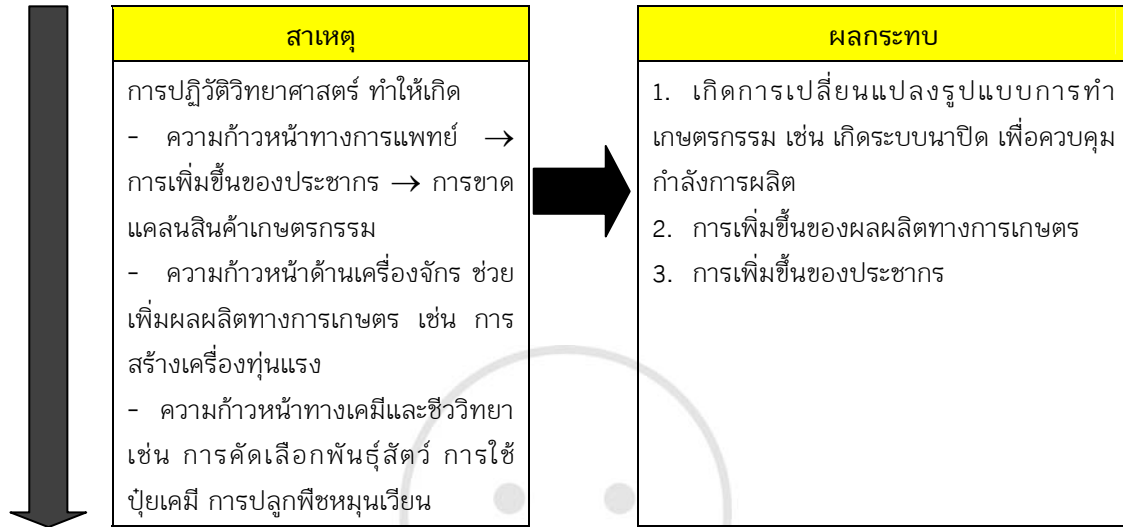
ประเทศ	การค้นพบ
โปรตุเกส	บาร์โธโลมิว ไดแอซ (Bartholomew Dias) สามารถอ้อมแหลม “กู๊ดโฮป” วาสโก ดา กามา (Vasco da gama) ได้แล่นเรืออ้อมแหลม Good hope ไป อินเดีย
สเปน	คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (Christopher Columbus) ค้นพบหมู่เกาะอินดีสตะวันตก ในทวีปอเมริกาเหนือ แต่เข้าใจผิดว่าเป็นชายฝั่งของอินเดียในทวีปเอเชีย และเรียก ชาวพื้นเมืองว่า “อินเดีย” (Indian) อเมริโก เวสปุชชี (Amerigo Vespucci) ตั้งดินแดนโลกใหม่แห่งนี้จึงถูกเรียกว่า “อเมริกา” เฟอร์ดินานด์ แมกเจลแลน (Ferdinand Magellan) ค้นพบ “ช่องแคบแมกเจลแลน” และฟิลิปปินส์ ได้รับการยกย่องว่าเป็นคนแรกที่เดินทางรอบโลกสำเร็จ
ฮอลันดา	วิลเลียม เจานซ์ (Williem Jansz) ค้นพบทวีปออสเตรเลีย

C 17

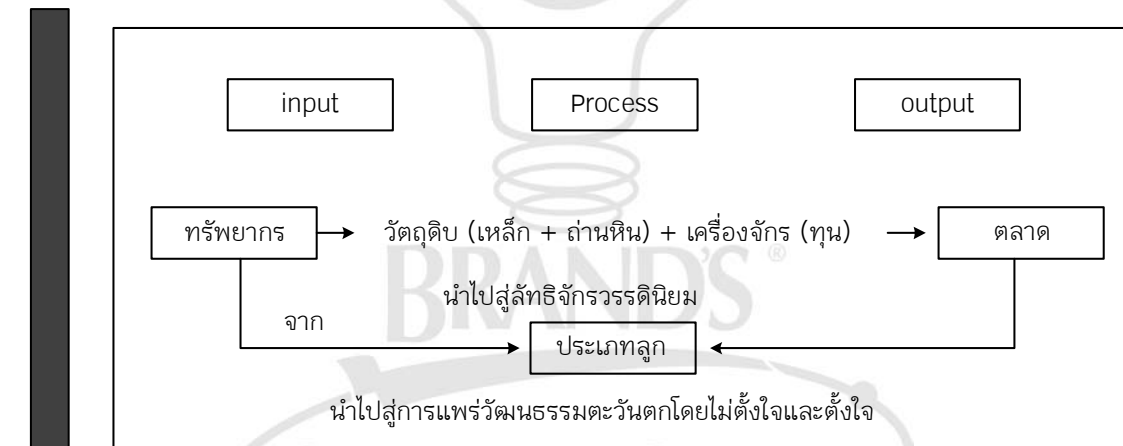
การปฏิวัติวิทยาศาสตร์

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. แนวคิดมนุษยนิยม ธรรมชาตินิยม และปัจเจกชนนิยมจากการสำรวจ เส้นทางเดินเรือ การค้นพบดินแดน โลกใหม่ การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ 2. การปฏิรูปศาสนา ที่ลดอุปสรรคใน การแสวงหาความรู้ กระตุ้นให้มนุษย์ มีแรงบันดาลใจที่อยากจะเรียนรู้สิ่งใหม่ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถ ของตนเอง	1. เกิดความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี → พัฒนาคุณภาพชีวิต + เกิด การค้นพบวิทยาการแขนงต่างๆ เช่น ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา นำไปสู่การคิดค้นเทคโนโลยี เครื่องทุ่นแรงและสิ่งประดิษฐ์ 2. เกิดการปฏิวัติทางภูมิปัญญา มนุษย์จะ ยอมรับในเหตุผลและข้อมูลที่พิสูจน์ได้ เชิงประจักษ์ มีวิจรรย์ญาณในการคิดและ ตัดสินใจมากขึ้น เรียกยุคนี้ว่า “สมัยภูมิธรรม” (Age of Enlightenment) หรือยุคแห่ง เหตุผล

C 18 การปฏิวัติเกษตรกรรม

C 19 การปฏิวัติอุตสาหกรรม

ประเด็น	ระยะที่ 1	ระยะที่ 2
วัตถุดิบ	เหล็ก	เหล็กกล้า
พลังงานที่ใช้ในกระบวนการผลิต	พลังงานไอน้ำ	น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
ชาติที่เริ่มต้น	อังกฤษ	เยอรมัน
วงการสินค้าอุตสาหกรรมที่สำคัญ	อุตสาหกรรมทอผ้า	อุตสาหกรรมคมนาคมและการขนส่ง

สาเหตุการปฏิวัติอุตสาหกรรม

1. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์

- ความก้าวหน้าทางการแพทย์และสาธารณสุข → การเพิ่มประชากร → ความต้องการบริโภคสินค้ามากขึ้น
- การสำเร็จในการสร้างสิ่งประดิษฐ์และเครื่องจักรทุ่นแรงในการผลิต เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต

2. การสำรวจเส้นทางเดินเรือและการแสวงหาอาณานิคม ทำให้ชาวยุโรปได้แหล่งวัตถุดิบและตลาดระบายสินค้า เป็นการกระตุ้นให้การค้าขยายตัว

ผลจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม

1. ผลด้านเศรษฐกิจ

- 1.1 ทำให้เกิดการผลิตทีละมากๆ (Mass production) ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง
- 1.2 เกิดการแข่งขันเพื่อแสวงหาอำนาจทางเศรษฐกิจ การปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้มีความจำเป็นต้องหาแหล่งวัตถุดิบเพื่อป้อนโรงงานและตลาดเพื่อการระบายสินค้า ทำให้บรรดาประเทศที่ประสบความสำเร็จในการปฏิวัติอุตสาหกรรมพากันแข่งขันกันมีอิทธิพลในภูมิภาคอื่นๆ เช่น ภูมิภาคเอเชีย แอฟริกาและอเมริกาใต้

2. ผลด้านสังคม

- 2.1 ประชากรมีจำนวนมากขึ้น ทั้งนี้เพราะความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์และสาธารณสุข และการผลิต
- 2.2 เกิดการเพิ่มขึ้นของเมือง และปัญหาเมืองตามมา เช่น ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมและสลัม ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหาคนจนเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
- 2.3 เกิดชนชั้นใหม่ในสังคมที่มีความเหลื่อมล้ำทางสังคมอย่างชัดเจน คือ
 - นายทุน เป็นผู้ที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต และได้รับประโยชน์จากการผลิต เป็นผู้ที่มีฐานะและความเป็นอยู่ที่ดี มีอำนาจและบทบาทในการเมืองในฐานะผู้ปกครอง
 - กรรมกร เป็นผู้ถูกใช้แรงงาน ได้รับค่าจ้างที่ไม่สมมูลกับค่าครองชีพ มีฐานะยากจนและมักถูกเอารัดเอาเปรียบ

3. ผลด้านการเมือง

- 3.1 การก้าวมามีบทบาทและอำนาจทางการเมืองของนายทุนและกรรมกร เมื่อนายทุนดำรงตำแหน่งผู้ปกครอง ในขณะที่กรรมกรรวมกลุ่มสหภาพแรงงาน (Trade Union) เพื่อต่อสู้และเรียกร้องจากนายทุน ภายหลังมีการประกาศกฎหมายคุ้มครองแรงงานขึ้นเป็นฉบับแรกของโลก
- 3.2 ทำให้เกิดลัทธิจักรวรรดินิยม เพื่อให้มีตลาดระบายสินค้าและแหล่งวัตถุดิบมาป้อนโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชาติตน ประกอบกับแนวคิดภาระคนผิวขาว (White man's burden) ที่เชื่อว่า คนผิวขาวมีหน้าที่ต้องพัฒนาชาติที่ด้อยกว่า ซึ่งนำไปสู่การแย่งเมืองขึ้น จนในเวลาต่อมาเป็นสาเหตุหนึ่งของความขัดแย้งในทวีปยุโรปที่บานปลายกลายเป็นสงครามโลกครั้งที่ 1 ในที่สุด

4. ผลด้านภูมิปัญญาความคิด การปฏิวัติอุตสาหกรรมนำมาสู่การเกิดแนวคิดลัทธิที่สำคัญ 2 ประการ คือ
- 4.1 ลัทธิเสรีนิยม (Liberalism) คิดโดยอดัม สมิธ (Adam Smith) งานเขียนที่สำคัญคือ The wealth of Nations เป็นแนวคิดที่สนับสนุนการค้าเสรีที่รัฐห้ามเข้ามาแทรกแซงการประกอบกิจการของเอกชน ปล่อยให้มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยเสรี ต่อมากลายเป็นระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม
- 4.2 ลัทธิสังคมนิยม (Socialism) เป็นผลมาจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบกรรมกรโดยนายทุน เป็นความพยายามที่จะสร้างให้สังคมเกิดความเท่าเทียมกัน ไม่มีชนชั้น แนวความคิดดังกล่าวจึงได้รับการสนับสนุนจากพวกกรรมกร นักคิดคนสำคัญ ได้แก่ คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) ฟรีดริช แองเกิลส์ (Friedrich Engels) โรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen)
5. ผลด้านศิลปวัฒนธรรม
- 5.1 กำเนิดศิลปะแบบสำนึกนิยม (Realism) เป็นศิลปะที่ศิลปินพยายามถ่ายทอดสภาพความเป็นจริงในสังคม ความขัดแย้งระหว่างนายทุนกับกรรมกร ตัวอย่างการสร้างสรรคงานศิลปะแบบสำนึกนิยม ได้แก่
- Oliver Twist แสดงถึงความโหดร้ายของสังคมในยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรม แต่งโดยชาร์ลส์ ดิกเกนส์
 - War and Peace แสดงถึงความขัดแย้งและการพยายามสร้างสันติสุขในสังคม แต่งโดยลีโอทอลสตอย

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครองตะวันตกสมัยใหม่

- C 15 การสร้างรัฐชาติ (รวมประเทศ) รวมคนที่มีเชื้อชาติ ภาษา ศาสนาเดียวกันภายใต้การปกครองเดียวกัน
- C 16 การสร้างรัฐสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ผลมาจากการรวมอำนาจสู่สถาบันกษัตริย์จึงสถาปนารูปแบบการปกครอง
- C 17 ยุคแห่งภูมิธรรม ยุคแห่งเหตุผลและการเกิดแนวคิดประชาธิปไตย (อิทธิพลจากการปฏิวัติวิทยาศาสตร์) เกิดขบวนการภูมิธรรม (เจตนารมณ์คือ การปกครองที่ปกป้องสิทธิเสรีภาพประชาชน)
NO King	{	HOBBS (E)	การปกครองด้วยกษัตริย์ดีสุด แต่ต้องมาจากประชาชน ไม่ใช่เทวสิทธิ์
		LOCKE (E)	นำเสนอ SOCIAL CONTRACT และเสนอแนวคิด Natural Rights
		VOLTAIRE (FR)	สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
		MONTESQUIEU (FR)	เสนอทฤษฎีการแบ่งอำนาจ / แต่งหนังสือ Spirit of Law
		Rousseau (FR)	แต่งหนังสือ SOCIAL CONTRACT และเน้นอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน จนได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาแห่งประชาธิปไตย
- 1688 การปฏิวัติอันรุ่งโรจน์ของอังกฤษ
- 1776 การปฏิวัติเป็นประชาธิปไตยในสหรัฐอเมริกา
- 1789 การปฏิวัติฝรั่งเศส

ประเด็น	สงครามโลกครั้งที่ 1	สงครามโลกครั้งที่ 2
คู่สงคราม	1. พันธมิตรไตรภาคี (Tripple Entente) หรือเรียกว่า ฝ่ายสัมพันธมิตร ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา รัสเซีย อิตาลี เป็นต้น 2. ข้อตกลงไตรภาคี (Tripple Alliance) หรือเรียกว่า ฝ่ายมหาอำนาจกลาง ได้แก่ เยอรมัน ออสเตรีย-ฮังการี เป็นต้น	1. ฝ่ายสัมพันธมิตร (Alliance) ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา รัสเซีย เป็นต้น 2. ฝ่ายอักษะ (Axis) ได้แก่ เยอรมัน ญี่ปุ่น อิตาลี เป็นต้น
สาเหตุ	1. ลัทธิจักรวรรดินิยม แนวความคิดในการขยายอิทธิพลทางการเมืองระหว่างประเทศโดยการยึดครองดินแดนในภูมิภาคต่างๆ นำมาสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศอาณานิคม 2. ความไม่มั่นคงทางการเมืองบนคาบสมุทรบอลข่าน 3. ลัทธิทหารนิยม แนวความคิดที่เชื่อว่าการแก้ไขปัญหความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ด้วยการใช้กำลังทหาร 4. ลัทธิกระจายสงคราม ความต้องการที่จะพิสูจน์ความสามารถทางการทหารของประเทศตนเอง จากการแข่งขันกันมีอิทธิพลในทวีปยุโรป 5. ความต้องการเป็นมหาอำนาจของเยอรมัน 6. การต่อต้านของการขยายอิทธิพลของจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการี โดยเฉพาะชาวเชิร์บ (เซอร์เบีย)	1. ความไม่เป็นธรรมของสนธิสัญญาแวร์ซาย์ ที่สร้างความกดดันให้แก่เยอรมัน กระตุ้นให้เกิดกระแสชาตินิยมในเยอรมัน 2. ความล้มเหลวขององค์การสันนิบาตชาติ ที่ไม่สามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศได้ 3. ความขัดแย้งของระบอบทางการเมืองของเผด็จการที่ต่อต้านประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์ 4. นโยบายแข็งกร้าวของฮิตเลอร์ ได้ปลุกกระแสชาตินิยม ซึ่งนำมาสู่เหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในเยอรมัน (Genocide) 5. นโยบายอ้อมมือ (Appeasement Policy) ของอังกฤษและฝรั่งเศส ต่อการขยายอิทธิพลของเยอรมันในเชคและสโลวัก เพราะอังกฤษและฝรั่งเศสยังได้รับความเสียหายอย่างหนักจากสงครามโลกครั้งที่ 1

ประเด็น	สงครามโลกครั้งที่ 1	สงครามโลกครั้งที่ 2
		6. เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก รัฐบาลในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในช่วงเวลานั้นไม่สามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำได้ ประชาชนจึงเสื่อมศรัทธาในระบอบการปกครองดังกล่าว ส่งผลให้การปกครองแบบเผด็จการได้รับความนิยมมากขึ้น 7. นโยบายสร้างวงศ์ไพบูลย์แห่งมหาเอเชียบูรพา เป็นนโยบายของญี่ปุ่น ที่จะสร้างความเป็นมหาอำนาจของญี่ปุ่นในดินแดนภูมิภาคเอเชีย
ชนวน	มกุฎราชกุมารออสเตรีย-ฮังการีถูกลอบฆ่า	เยอรมันบุกโปแลนด์
การเข้าร่วมของอเมริกา	เรือโดยสารอเมริกาถูกเยอรมันโจมตี	ญี่ปุ่นโจมตีทำเรือเพิร์ลฮาร์เบอร์
อาวุธที่ใช้	อาวุธเคมี (ไดนาไมท์)	อาวุธฟิสิกส์ (นิวเคลียร์)
สมรภูมิรบ	ยุโรป	ทั่วโลก
การสิ้นสุด	เยอรมันถูกโจมตี	ยกพลขึ้นบกที่หาดนอร์ม็องดี + ญี่ปุ่นถูกนิวเคลียร์
ฝ่ายที่ชนะ	พันธมิตร	สัมพันธมิตร
การเจรจาสันติภาพ	หลังสิ้นสุดสงคราม อเมริกาประกาศแถลงการณ์ 14 ประการ ทำสัญญาแวร์ซาย และตั้งสันนิบาตชาติเพื่อป้องกันการเกิดสงคราม	ระหว่างสงครามโลกได้ตั้งกฎบัตรแอตแลนติกต่อมาเป็นองค์การสหประชาชาติ
ผลของสงคราม	ยุโรปเสียหาย เศรษฐกิจโลกตกต่ำ	เศรษฐกิจตกต่ำ อเมริกาเป็นผู้นำโลก
ไทยกับสงครามโลก	ตอนแรกประกาศตัวเป็นกลาง แล้วเข้าฝ่ายพันธมิตร หวังแก้สัญญา	ตอนแรกประกาศตัวเป็นเป็นกลาง ญี่ปุ่นบังคับฝ่ายอักษะ
เทียบกับเวลาไทย	รัชกาลที่ 6	รัชกาลที่ 8

สิ้นสุดสงครามโลก ----- > สมัยปัจจุบัน (ร่วมสมัย)
สงครามเย็น เป็นสงครามที่ประเทศแม่ไม่ได้ทำสงครามกันโดยตรง แต่ใช้สงครามตัวแทน (สงครามที่ใช้ให้ประเทศบริวารของตนรบแทนตัวเอง)

ประเทศบริวาร

ฝ่ายโลกเสรี	ฝ่ายโลกคอมมิวนิสต์
ยุโรปตะวันตก	ยุโรปตะวันออก
เยอรมันตะวันตก	เยอรมันตะวันออก
เกาหลีใต้	เกาหลีเหนือ
เวียดนามใต้	เวียดนามเหนือ
ทวีปอเมริกาทั้งหมด ยกเว้นคิวบา	อินโดจีน (เวียดนาม กัมพูชาและลาว) คิวบา

นโยบายต่างๆ ในสงครามเย็น

ฝ่ายโลกเสรี	ฝ่ายโลกคอมมิวนิสต์
การต่อสู้ทางการเมือง • ประกาศวาทะทรูแมน (Truman Doctrine) ช่วยเหลือประเทศต่างๆ ที่ถูกลัทธิคอมมิวนิสต์คุกคามทั้งด้านอาวุธและการเงิน นับเป็นการเริ่มต้นสงครามเย็นอย่างชัดเจน • จัดตั้งองค์การทางการทหารต่อสู้คอมมิวนิสต์ ได้แก่ NATO SEATO CENTO ANZUS OAS เพื่อป้องกันการรุกรานจากฝ่ายคอมมิวนิสต์ การต่อสู้ทางเศรษฐกิจ • ประกาศแผนการมาร์แชลล์ (Marshall Plan) เป็นการให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจแก่ประเทศต่างๆ ในยุโรปเพื่อให้ฟื้นตัวหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 • ประกาศหลักการนิกสัน (The Nixon Doctrine) ประกาศโดยประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน (Richard Milhous Nixon) เพื่อลดกำลังทหาร และสร้างความสัมพันธ์กับจีน โดยการส่งทูตป้องกัน และจัดแถลงการณ์ร่วมเซี่ยงไฮ้	การต่อสู้ทางการเมือง • ประกาศสนธิสัญญาออร์ซอ (Warsaw) เพื่อป้องกันการรุกรานจากฝ่ายสหรัฐอเมริกา • นโยบาย COMECON เพื่อตอบโต้และให้ความช่วยเหลือเศรษฐกิจแก่กลุ่มประเทศที่ปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ • นโยบายลัทธิล้าหลัง (De-Stalinization) นโยบายแข่งขันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของครุสชอฟ ประกาศโดยประธานาธิบดีนิกิตา ครุสชอฟ (Nikita Khrushchev) นับเป็นการปรับนโยบายที่เป็นปรปักษ์ต่อกันและหันมาสร้างความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การค้าและวัฒนธรรม • นโยบายกลาสโนสต์ - เปเรสตรอยกา หรือนโยบายเปิด-ปรับ โดยประธานาธิบดีมีคาอิล กอบาร์ชอฟ (Mikhail Gorbachev) 1. Glasnost เป็นการเปิดประเทศให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น 2. Perestroika เป็นการปรับประเทศให้มีลักษณะเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมากขึ้น

1950 กำเนิดสงครามตัวแทน

สงคราม	สงครามเกาหลี (Korean war) ค.ศ. 1950	สงครามเวียดนาม (Vietnam war) ค.ศ. 1960-1975
รูปแบบ	ไม่ใช้วิธีรบแบบกองโจร	ใช้วิธีรบแบบกองโจร
ผลของสงคราม	ผลการรบเสมอกัน	ผลการรบ เวียดนามใต้ที่สหรัฐ-อเมริกาให้การหนุนหลังเป็นฝ่ายแพ้ เพราะสหรัฐอเมริกาดอนทหารออกจากสงครามเนื่องจากชาวอเมริกันไม่ให้การสนับสนุน
ภาวะหลังสงคราม	สหประชาชาติเข้าไปไกล่เกลี่ย ไม่ยึดเยื้อหลังสงคราม	สหประชาชาติไม่ได้เข้าไปยุ่ง ยึดเยื้อหลังสงคราม ลูกหลานไปยังประเทศกัมพูชาและลาว
ผลกระทบ	แยกประเทศออกมาจนถึงปัจจุบัน (เกาหลีเหนือ-คอมมิวนิสต์ / เกาหลีใต้ - ประชาธิปไตย)	รวมประเทศจนมาถึงปัจจุบัน แล้วปกครองเป็นคอมมิวนิสต์

1961 วิกฤตการณ์กรุงเบอร์ลิน

1962 วิกฤตการณ์คิวบา

การเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่การสิ้นสุดสงครามเย็น

นโยบายกลาสนอสต์ กับเปเรสตรอยกา

ยุโรปตะวันออกปฏิวัติมาเป็นประชาธิปไตย 1989

ทำลายกำแพงเบอร์ลิน (9 พ.ย. 1989)

รวมเยอรมัน (1990)

3 รัฐโซเวียตประกาศแยกตนเป็นอิสระ 1991

1991

โซเวียตล่มสลาย 25 ธ.ค. 1991 ----- > สิ้นสุดสงครามเย็น

C 20 การจัดระเบียบโลกใหม่

จากการล่มสลายของสหภาพโซเวียตก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจโลก และมีการจัดระเบียบโลกใหม่ (New World Order) โดยประธานาธิบดีจอร์จ บุช (George H.W. Bush) ประธานาธิบดีคนที่ 41 ของสหรัฐอเมริกาได้ประกาศการจัดระเบียบโลกที่เน้นหลักการ 4 ประการ คือ

1. การปกครองระบอบประชาธิปไตย (Democracy)
2. การค้าเสรี (Free Trade)
3. การเคารพสิทธิมนุษยชน (Human Rights)
4. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environment)

ตะลุยข้อสอบเก่า

O-NET 2549

1. ในยุคคลาสสิก จักรพรรดิโรมันสามารถสร้างสังคมนานาชาติภายใต้กฎหมายเดียวกันโดยใช้ภาษาใดร่วมกัน
 - 1) ภาษากรีก
 - 2) ภาษาละติน
 - 3) ภาษาฮีบรู
 - 4) ภาษาเฮลเลนิก
2. เพราะเหตุใด จึงกล่าวว่า แมกนา คาร์ตา เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของโลก
 - 1) เพราะระบุถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์
 - 2) เพราะระบุถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
 - 3) เพราะระบุถึงกลไกในการปกครองประเทศ
 - 4) เพราะระบุถึงอำนาจอธิปไตยที่มาจากมวลชน
3. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะความโดดเด่นของสมัยกลาง
 - 1) การก่อตั้งมหาวิทยาลัยในยุโรปตะวันตก
 - 2) การจัดการศึกษาด้านศิลปศาสตร์อย่างมีระบบ
 - 3) การมีระบบฝึกงานเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน
 - 4) การให้สิทธิเสมอภาคแก่ประชาชน
4. เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ต่อไปนี้
 - ก. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์
 - ข. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - ค. การปฏิรูปสมัชชเมจิ
 - ง. สงครามฝิ่นข้อใดจัดเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังได้ถูกต้อง
 - 1) ก. ค. ง. ข.
 - 2) ข. ก. ง. ค.
 - 3) ง. ก. ค. ข.
 - 4) ก. ข. ค. ง.
5. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของการล่าอาณานิคม
 - 1) ความต้องการแหล่งวัตถุดิบ และตลาด
 - 2) ความต้องการสร้างความยิ่งใหญ่ของชาติจักรวรรดินิยม
 - 3) ความขัดแย้งในอุดมการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมือง
 - 4) ความเชื่อของพวกจักรวรรดินิยมในเรื่อง “ภาระของคนผิวขาว”

6. การถ่ายทอดผลงานด้านจิตรกรรมแนวสำนึกนิยมในคริสต์ศตวรรษที่ 19 จิตรกรมีวัตถุประสงค์สำคัญในข้อใด
 - 1) เพื่อสะท้อนชีวิตในสังคมอุตสาหกรรม
 - 2) เพื่อส่งเสริมการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
 - 3) เพื่อสะท้อนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - 4) เพื่อสะท้อนบทบาทของศาสนจักรที่มีอิทธิพลต่อสังคม
7. เกณฑ์ใดที่ถือว่าเป็นช่วงเวลาแห่งการสิ้นสุดของประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่
 - 1) การสิ้นสุดของสมัยจักรวรรดินิยม
 - 2) การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่ 1
 - 3) การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่ 2
 - 4) การสิ้นสุดของสงครามเย็น

O-NET 2550

8. การเรียกสมัยแห่งการค้นพบ (Age of Discovery) ที่เริ่มปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 นั้นเกิดจากเหตุผลใด
 - 1) การพบแหล่งแร่เงิน และทองคำจากกินี แอฟริกา
 - 2) การพบอารยธรรมแอซเทค (Aztec) และอินคา (Inca) ในทวีปอเมริกาใต้
 - 3) การพบเส้นทางเดินเรือไปยังทวีปอเมริกา และทวีปเอเชียโดยไม่ผ่านทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
 - 4) การพบหลักฐานความรุ่งโรจน์ของอารยธรรมกรีก-โรมัน ที่คนในยุคกลางปิดบัง
9. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะเด่นของสังคมยุโรปในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - 1) การเผยแพร่ความคิดของนักมนุษยนิยมคริสเตียน
 - 2) การศึกษาผลงานและความคิดของสมัยกรีก-โรมัน
 - 3) ชนชั้นกลางมีบทบาทในทางสังคมและเศรษฐกิจ
 - 4) คริสต์ศาสนา มีบทบาทสูงต่อความคิดและการดำเนินชีวิตของชาวตะวันตก
10. ข้อใดที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะเด่นของศิลปะในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - 1) ศิลปินยังตกอยู่ใต้อำนาจและอิทธิพลของคริสตศาสนา
 - 2) กิลด์ยังมีอิทธิพลในการควบคุมงานของศิลปินในแขนงต่างๆ
 - 3) งานศิลปะมีลักษณะที่เป็นธรรมชาติ เน้นความสวยงามละเอียดอ่อน
 - 4) ความสามารถของศิลปินในการลอกเลียนงานศิลปะของกรีก-โรมัน
11. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการล่มสลายของสหภาพโซเวียต และการยุติของสงครามเย็น
 - 1) การพังทลายกำแพงเบอร์ลิน
 - 2) การใช้นโยบายเปิด-ปรับของมีฮาอิล กอร์บาชอฟ
 - 3) การหันสู่ระบอบประชาธิปไตยของประเทศยุโรปตะวันออก
 - 4) การใช้หลักการอยู่ร่วมกันโดยสันติของนีกิตา ครุชชอฟ

12. ข้อใดคือปัญหาและอุปสรรคขององค์การสหประชาชาติในการรักษาสันติภาพโลกในปัจจุบัน
- 1) สหรัฐอเมริกามีบทบาทมากขึ้นในการดำเนินงานเพื่อรักษาสันติภาพของโลก
 - 2) ความร่วมมือและความช่วยเหลือจากประเทศสมาชิกที่มีฐานะมั่นคงลดน้อยลง
 - 3) องค์การระหว่างประเทศในภูมิภาคต่างๆ มีบทบาทมากขึ้นในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อรักษาสันติภาพ
 - 4) ขอบข่ายการดำเนินงานรักษาสันติภาพขององค์การสหประชาชาติกว้างขวางและมีปริมาณงานเพิ่มมากขึ้น
13. ข้อใดเป็นมรดกทางอารยธรรมของโรมัน ที่ถ่ายทอดสู่ชาติๆ ในโลกยุคปัจจุบัน
- 1) ระบอบประชาธิปไตย
 - 2) ระบบรัฐธรรมนูญ
 - 3) ระบบกฎหมาย
 - 4) ระบบศักดินาสวามิภักดิ์
14. สงครามครูเสด ก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมโลกในด้านใด
- 1) ศาสนาคริสต์เผยแผ่เข้ามาในทวีปเอเชีย
 - 2) ศาสนาอิสลามมีโอกาสเผยแผ่เข้าไปในทวีปยุโรป
 - 3) ทำให้เกิดการผสมกลมกลืนระหว่างเชื้อชาติมากขึ้น
 - 4) ทำให้เกิดการขยายตัวทางการค้าระหว่างโลกตะวันตกกับโลกตะวันออก
15. ข้อใดเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์
- 1) การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - 2) การขยายตัวทางการค้า
 - 3) ความต้องการสินค้าอุตสาหกรรม
 - 4) การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร

O-NET 2551

16. สถาปัตยกรรมกรีกที่ได้รับการยกย่องมากที่สุดเป็นสถาปัตยกรรมประเภทใด
- 1) วิหารหินอ่อน
 - 2) โรงมหรสพขนาดใหญ่
 - 3) โบสถ์รูปแปดเหลี่ยม
 - 4) พระราชวังที่มีขนาดใหญ่
17. โครงการแบ่งอำนาจในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1787 ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของนักปรัชญาคนใด
- 1) รูสโซ
 - 2) วอลแตร์
 - 3) จอห์น ล็อก
 - 4) มองเตสกีเออ

18. สงครามโลกครั้งที่ 2 แตกต่างจากสงครามโลกครั้งที่ 1 อย่างชัดเจนในประเด็นใด
- 1) การเข้าร่วมสงครามของสหรัฐอเมริกา
 - 2) การที่สหภาพโซเวียตไม่ได้เข้าร่วมสงคราม
 - 3) การขยายพื้นที่ของสมรภูมิและความร้ายแรงของอาวุธ
 - 4) การยุติความขัดแย้งและจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศ
19. ข้อใดคือความหมายที่แท้จริงของสงครามเย็น
- 1) การแบ่งกลุ่มประเทศพันธมิตร และกลุ่มประเทศอักษะ
 - 2) การต่อสู้ระหว่างอุดมการณ์ประชาธิปไตยกับอุดมการณ์คอมมิวนิสต์
 - 3) การต่อสู้และแข่งขันในการสร้างอาวุธนิวเคลียร์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพโซเวียต
 - 4) การแบ่งกลุ่มประเทศผู้ฝักใฝ่สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศผู้ฝักใฝ่สหภาพโซเวียต

O-NET 2552

20. ชนชาติใดที่เข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์ในโลกตะวันตกเป็นกลุ่มแรก
- 1) ชาวอียิปต์
 - 2) ชาวสุเมเรียน
 - 3) ชาวเปอร์เซีย
 - 4) ชาวบาบิโลเนียน
21. นักมนุษยนิยมเป็นผลผลิตของโลกตะวันตกในยุคใด
- 1) Romantic
 - 2) Realistic
 - 3) Reformation
 - 4) Renaissance
22. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของชนชั้นกลางในสังคมยุโรปช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 16-17
- 1) เป็นผู้รักความอิสระเสรี
 - 2) เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง
 - 3) เป็นผู้บุกเบิกความรู้ทางวิทยาศาสตร์
 - 4) เป็นผู้ที่ต้องการความเสมอภาค
23. การประกาศหลักการมอนโรของสหรัฐอเมริกาใน ค.ศ. 1823 เพื่อวัตถุประสงค์ใด
- 1)ต่อต้านการใช้แรงงานทาส
 - 2) สนับสนุนการขยายดินแดนไปทางฝั่งตะวันตก
 - 3) ห้ามประเทศในยุโรปเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์
 - 4) ส่งเสริมให้ชาวอเมริกันออกไปทำธุรกิจในต่างแดน

24. กิจกรรมใดนำไปสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมระยะที่สอง

- 1) การผลิตเหล็กกล้า
- 2) การใช้เครื่องจักรไอน้ำ
- 3) การประดิษฐ์เครื่องปั่นด้าย
- 4) การวางสายโทรเลขข้ามทวีป

O-NET 2553

25. การสร้างงานศิลปกรรมของโรมันมีจุดมุ่งหมายใดเป็นหลัก (ถูกแบบ 1 คำตอบ)

- 1) เพื่อประโยชน์ใช้สอย
- 2) เพื่อใช้ในการประกอบพิธีกรรม
- 3) เพื่อแสดงความศรัทธาต่อศาสนา
- 4) เพื่อแสดงความยิ่งใหญ่ของจักรวรรดิ

26. ข้อใดแสดงถึงอารยธรรมของเมโสโปเตเมีย (ถูกมากกว่า 1 คำตอบ)

- 1) อักษรลิ่ม
- 2) ชิกกูแรต
- 3) กฎหมายสิบสองโต๊ะ
- 4) ระบบการชลประทาน

27. ลีโอนาร์โด ดา วินชี เป็นผู้สร้างผลงานใด (ถูกมากกว่า 1 คำตอบ)

- 1) ภาพวาดโมนา ลิซา
- 2) ภาพบนเพดานวิหารซิสทีน
- 3) ประติมากรรมหินอ่อนเดวิด
- 4) ภาพวาดพระกระยาหารมื้อสุดท้าย

28. การปฏิวัติในฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 เชิดชูหลักการใด (ถูกมากกว่า 1 คำตอบ)

- 1) เสรีภาพ
- 2) สันติภาพ
- 3) เสมอภาค
- 4) ภราดรภาพ

เฉลย

1. 2)	2. 3)	3. 4)	4. 2)	5. 3)
6. 1)	7. 3)	8. 3)	9. 4)	10. 3)
11. 4)	12. 1)	13. 3)	14. 4)	15. 1)
16. 1)	17. 4)	18. 3)	19. 2)	20. 2)
21. 4)	22. 4)	23. 3)	24. 1)	25. 1)
26. 1), 2)	27. 1), 4)	28. 1), 3), 4)		

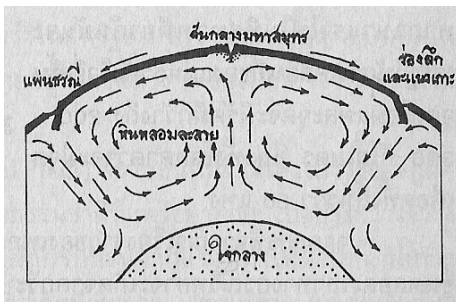

ภูมิศาสตร์

โลกและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

1. ธรณีภาค เป็นส่วนของโลกที่เป็นของแข็งห่อหุ้มอยู่รอบนอกสุดของโลกที่ประกอบด้วยหิน ดิน และแร่ต่างๆ

1.1 กำเนิดธรณีภาค

การเคลื่อนที่ของแมกมาได้เปลือกโลก ทำให้แผ่นเปลือกโลกเกิดการเคลื่อนที่ นำไปสู่การยกตัว ทดตัว และการคดโค้งของเปลือกโลก

1 แผ่นดิน 1 มหาสมุทร 1 ทะเล

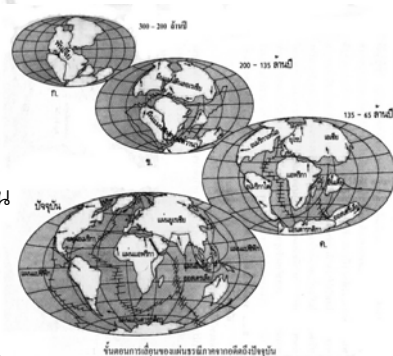
พื้นเจีย → - แยกจากกัน

พื้นทาลัสซา - มุดเข้าหากัน

ทะเลเททิส - เข้าชนกัน

ทวีปเลื่อน

→ โลกปัจจุบัน

นอกจากนี้แผ่นเปลือกโลกทุกแผ่นจะมีหินฐานธรณีรองรับที่มีอายุเก่าแก่ที่ผ่านการสีกกร่อนมานาน เรียกว่า “เขตหินเก่า” ซึ่งเราจะไม่พบปรากฏการณ์แผ่นดินไหว ภูเขาไฟ ในขณะที่ตามแนวรอยต่อของเปลือกโลกจะเป็นบริเวณที่ไม่มั่นคง

1.2 ปรากฏการณ์ที่เกิดจากธรณีภาค

• แผ่นดินไหว

- กระบวนการที่แผ่นดินเกิดการสั่นสะเทือน ณ จุดหนึ่ง ที่เรียกว่า จุดกำเนิดแผ่นดินไหว
- บนผิวโลก บริเวณที่จะได้รับความเสียหายมากที่สุด คือ ส่วนตำแหน่งผิวโลกที่ตรงกับศูนย์กำเนิดแผ่นดินไหว แผ่นดินไหวจะเกิดขึ้นในรูปของพลังงานจลน์ที่ถ่ายโอนไปตามชั้นหินที่ประกอบเป็นเปลือกโลก เหมือนโยนก้อนหินลงไปใต้น้ำ

- บริเวณที่เกิดแผ่นดินไหวบ่อยครั้ง ได้แก่ บริเวณรอบมหาสมุทรแปซิฟิก เรียกว่า Ring of Fire ซึ่งเป็นแนวภูเขาไฟ ที่สำคัญของโลก ได้แก่ ด้านซ้ายของทวีปอเมริกาเหนือจรดอเมริกาใต้ เอเชียตะวันออก, เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, หมู่เกาะแปซิฟิกและนิวซีแลนด์

- สาเหตุของการเกิดแผ่นดินไหว
 - สาเหตุจากมนุษย์
 - สาเหตุจากธรรมชาติ
 - การเคลื่อนตัวของเปลือกโลก โดยเฉพาะบริเวณรอยต่อของเปลือกโลก ซึ่งเป็นขอบของธรณีภาคที่วางอยู่บนชั้นหินหนืดที่เคลื่อนไหวแทรกดันอยู่ตลอดเวลา
 - เกิดจากชั้นหินแมกมาดันเปลือกโลกขึ้นมาจนเกิดการเคลื่อนที่ของรอยเลื่อนของเปลือกโลก ตรงบริเวณรอยต่อแผ่นเปลือกโลก
 - ความรุนแรงของแผ่นดินไหว ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม เช่น ระยะทางที่ห่างจากจุดกำเนิด สภาพโครงสร้างทางธรณีวิทยา มาตรฐานสิ่งก่อสร้าง ความหนาแน่นของประชากรในบริเวณนั้น เวลาที่เกิดแผ่นดินไหว ประเทศไทยใช้มาตรา เมอร์แคลลี เป็นตัววัดระดับความรุนแรง โดยพิจารณาจากความรู้สึกคน การสั่นไหวของวัตถุและสิ่งก่อสร้าง

ลำดับที่	ลักษณะความรุนแรงโดยการเปรียบเทียบ	เมื่อเปรียบเทียบกับมาตราริคเตอร์
1 (I)	เป็นอันดับที่อ่อนมาก ต้องอาศัยการตรวจด้วยเครื่องมือจึงจะทราบ	น้อยกว่า 3.4
2 (II)	พอรู้สึกได้สำหรับผู้ที่ยืนนิ่งๆ บนอาคารสูง	3.5
3 (III)	พอรู้สึกได้สำหรับผู้ที่อยู่ในบ้าน แต่คนส่วนใหญ่ที่อยู่นอกบ้านยังไม่รู้สึก	4.2
4 (IV)	ผู้ที่อยู่ในบ้านรู้สึกว่าของในบ้านสั่นไหว	4.3
5 (V)	รู้สึกเกือบทุกคน ของในบ้านเริ่มแกว่งไกว	4.8
6 (VI)	ของในบ้านจะเคลื่อนที่ หนังสือหล่นจากหิ้ง รูปภาพหล่นจากฝาผนัง	4.9-5.4
7 (VII)	ฝาห้องแตกร้าว ผู้ขับรถยนต์จะรู้สึก	5.5-6.1
8 (VIII)	ตึกร้าว เฟอร์นิเจอร์หนักจะพลิกคว่ำ	6.2
9 (IX)	ตึกเลื่อนจากฐานราก พื้นดินแตก อ่างเก็บน้ำและท่อน้ำใต้ดินเสียหายรุนแรง	6.9
10 (X)	ตึกแข็งแรงพัง พื้นดินแตกร้าว รางรถไฟคด แผ่นดินถล่มในบริเวณความลาดชันและริมฝั่งแม่น้ำ	7.0-7.3
11 (XI)	ตึกถล่ม เหลือแค่ตึกที่แข็งแรง สะพานขาด พื้นดินแตกกว้าง ท่อน้ำใต้ดินถูกทำลาย แผ่นดินถล่ม	7.4-7.9
12 (XII)	ทุกสิ่งถูกทำลายสิ้น พื้นดินเคลื่อนตัวเป็นลูกคลื่น	มากกว่า 8.1

- ขนาดของแผ่นดินไหว เป็นค่าที่วัด ณ บริเวณศูนย์กลางของแผ่นดินไหว ใช้เครื่องมือสำคัญ คือ ไชโมมิเตอร์ หรือไฮโมกราฟ มีหน่วยเป็น ริคเตอร์

ขนาดของแผ่นดินไหว (ริคเตอร์)	สิ่งที่สังเกตได้
1	ต้องใช้เครื่องมือตรวจจับเท่านั้น
2-3	รับรู้ได้จากการแกว่งของวัตถุที่แขวนไว้
4-5	เกิดรอยร้าวตามอาคาร มีความเสียหายเล็กน้อย
6	อาคารพังทลายบางส่วน
7	อาคารพังทลาย เกิดแผ่นดินถล่มและน้ำท่วม
8-9	อาคารพังวินาศ สิ่งก่อสร้างและวัสดุปลิวสู่ท้องฟ้า แผ่นดินทรุด และเกิดคลื่นในทะเลรุนแรงมาก

• ภูเขาไฟ

- เขตภูเขาไฟโดยรอบมหาสมุทรแปซิฟิก เรียกว่า วงแหวนแห่งไฟ ได้แก่บริเวณหมู่เกาะมลายู (อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์) ประเทศญี่ปุ่น คาบสมุทรคาบสมุทรคัสคาเดีย แนวเทือกเขารอกกีในทวีปอเมริกาเหนือ และเทือกเขาแอนดิสในทวีปอเมริกาใต้

- ถึงแม้ว่าจะพบตามแนวเปลือกโลกที่ไม่มั่นคง แต่ก็ยังมีพื้นที่หลายแห่งที่เป็นเขตประชากรหนาแน่น เพราะ พื้นที่ดังกล่าวมีดินภูเขาไฟที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตรกรรม

- ภูเขาไฟ (volcano) แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. ภูเขาไฟมีพลัง (active volcano) เช่น Etna , St. Helen

2. ภูเขาไฟสงบชั่วคราว (dormant / sleeping volcano) เช่น Fuji , Vesuvius

3. ภูเขาไฟสิ้นพลัง (extinct volcano) เช่น Kilimanjaro, ภูอังคาร, ภูกระโดง, เขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ และผาคอกจำปาแดด กับผาคอกหินฟู จังหวัดลำปาง เขาหลวง จังหวัดสุโขทัย

• สึนามิ (Tsunami)

- คลื่นขนาดใหญ่ที่เกิดจากหลายสาเหตุได้แก่ การเกิดแผ่นดินไหว การระเบิดของภูเขาไฟใต้ทะเล การมีอุกกาบาตขนาดใหญ่ตกในทะเลหรือมวลหินถล่มลงในทะเล หรือภูเขา น้ำแข็งถล่มทำให้เกิดการแทนที่ของมวลน้ำอย่างรวดเร็ว การเลื่อนตัวของเปลือกโลกและกิจกรรมมนุษย์ เช่น การทดลองหรือทิ้งระเบิดนิวเคลียร์ ชัดเข้าทำลายชายฝั่งจนทำให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน

• พุน้ำร้อน (hot spring) กิเซอร์ (geyser) และ ภูเขาไฟโคลน (mud volcano)

เกิดจากเปลือกโลกมีรอยแตกแยก พลังความร้อนจากใต้พื้นผิวโลกก็เคลื่อนขึ้นมาคล้ายการระเบิดภูเขาไฟ แต่สิ่งที่พุ่งขึ้นมาเหนือพื้นผิวโลกเป็นน้ำใต้ดินที่มีอุณหภูมิสูง ถ้ากำลังแรงของน้ำที่พุ่งขึ้นมามีไม่มาก เรียกว่า พุน้ำร้อน ถ้ามีกำลังแรงมาก เรียกว่า กิเซอร์ ถ้าน้ำที่พุ่งขึ้นมาเป็นโคลน และมีโคลนจับตัวกัน ที่พื้นเป็นรูปคล้ายกะลามะพร้าวที่วางคว่ำ มีรูให้น้ำโคลนพุ่งขึ้นมา เรียกว่า ภูเขาไฟโคลน บ่อโคลนเดือดหรือ พุโคลน (mud pot)

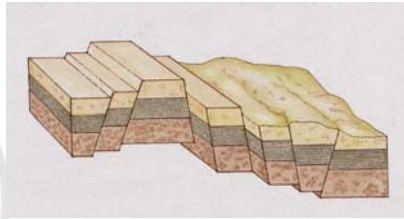
ในประเทศไทยเราจะพบได้ตามภูมิภาคที่ใกล้ตามแนวรอยต่อในประเทศพม่า ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ ตัวอย่างพุน้ำร้อนที่มีชื่อเสียง ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ระนอง ส่วนกิเซอร์ไม่พบในประเทศไทย ซึ่งในหลายประเทศมีการนำพลังงานความร้อนใต้พิภพไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าอีกด้วย เช่น อิตาลี นิวซีแลนด์

1.3 การผันแปรเปลือกโลก

การผันแปรของเปลือกโลก แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1.3.1 การผันแปรที่เกิดจากพลังงานภายในโลก เป็นการผันแปรอันเนื่องมาจากการแปรโครงสร้าง (tectonic process) โดยหินหนืดร้อน (magma) มี 3 ลักษณะ คือ

- การคดโค้งของเปลือกโลก มักเป็นเทือกเขาแนวยาวต่อเนื่องสลับซับซ้อน มีหุบเขาดำยาว และหุบเขาดำตามขวาง แม่น้ำจะไหลในหุบเขา ตามยาว ส่วนลำธารหรือ แควต้นน้ำ จะไหลในหุบเขาดำตามขวาง ได้แก่ Alps, Rockies, Andes, Himalayas, เทือกเขาส่วนใหญ่ของประเทศไทยและของโลก

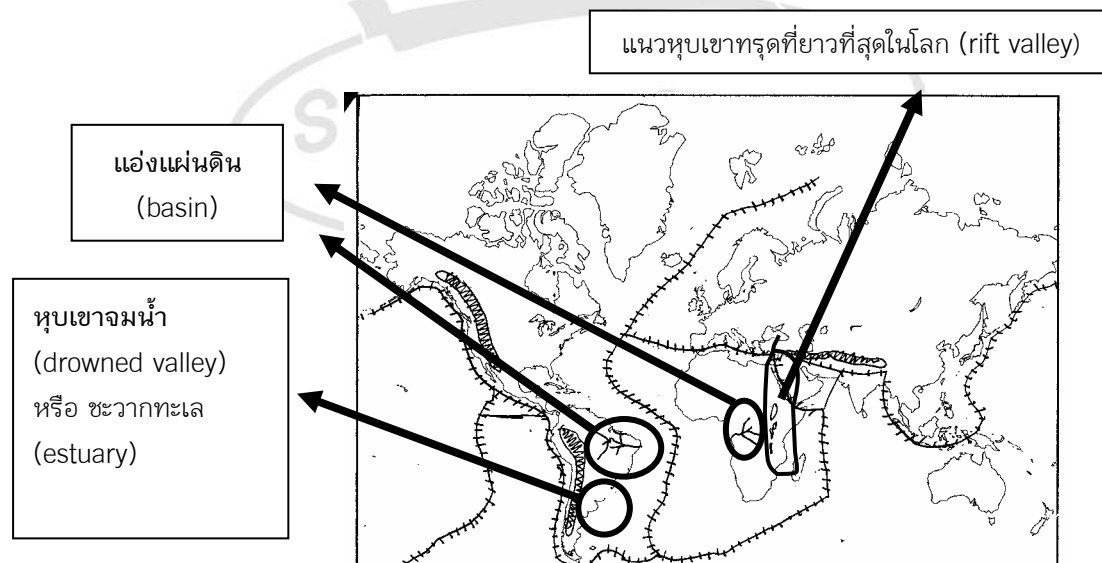
- การยกตัวของเปลือกโลก ลาดเขาด้านที่เกิดจากการเลื่อนตัวของหินจะชัน อีกด้านจะไม่ชัน มักมีหน้าผา

- การทรุดตัวของเปลือกโลก ทำให้เกิด

หุบเขาจมน้ำ (drowned valley) หรือ ชะวากทะเล (estuary) เช่น ปากแม่น้ำ Rio de la Plata ปากแม่น้ำกระบุรี หรือแม่น้ำปากจั่น

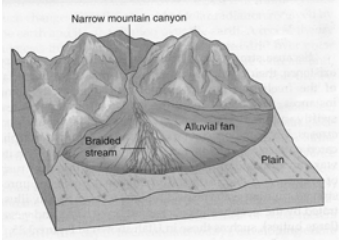
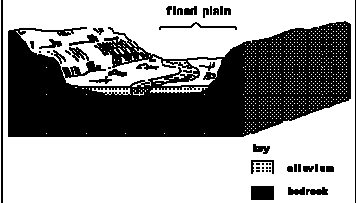
หุบเขาทรุด (rift valley) หรือ แอ่งกราเบน (graben) แนวหุบเขาทรุดที่ยาวที่สุดในโลก ประมาณ 4,800 กิโลเมตร คือแนวจากทะเลสาบเดดซี (Dead Sea) ผ่านทะเลแดง (Red Sea) ถึงแอฟริกา ตะวันออก นอกจากนี้แม่น้ำไรน์ (Rhine River) ก็ไหลในแนวหุบเขาทรุดระหว่างรอยเลื่อนที่เป็นแนวเทือกเขาแบล็คฟอเรสต์ (Black Forest Mts.) และเทือกเขาวอสก์ (Vosges Mts.) ภาคกลางของประเทศไทยก็เคยเป็นแนวหุบเขาทรุดมาก่อน

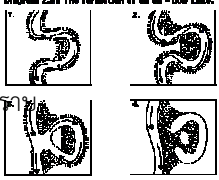
แอ่งแผ่นดิน (basin) คือ เปลือกโลกที่โค้งตัว เป็นรูปแอ่งกระทะลาดต่ำลงสู่จุดศูนย์กลางของแอ่ง เช่น ลุ่มแม่น้ำแอมะซอน (Amazon basin) ลุ่มแม่น้ำคองโก (Congo basin)

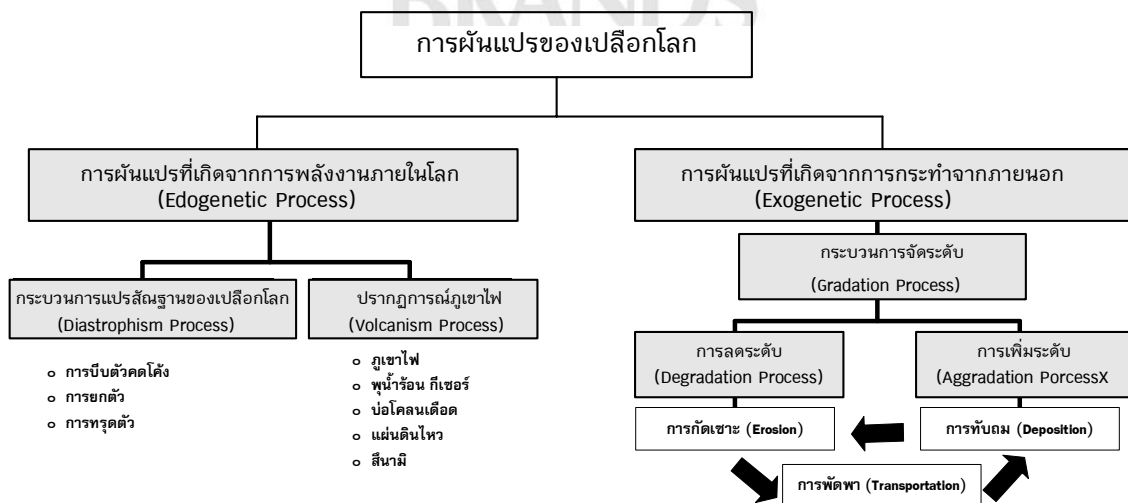
1.3.2 การผันแปรเปลือกโลกภายนอก เป็นการผันแปรอันเนื่องมาจากระบวนการจัดระดับ (gradational process) ตัวกระทำภายนอกหรือพลังภายนอก ที่ทำให้เปลือกโลกเปลี่ยนแปลงมีมากมาย เช่น แม่น้ำ น้ำใต้ดิน ลม คลื่น ธารน้ำแข็ง ตัวกระทำเหล่านี้ ทำให้เกิดการปรับระดับพื้นผิวโลก 3 ทาง คือ การกัดเซาะ หรือกัดกร่อน (erosion) การนำพาหรือเคลื่อนย้าย (transportation) และการทับถม (deposition)

- เกิดจากธารน้ำไหล

บริเวณ	บริเวณที่พบ	ลักษณะ
ต้นน้ำ	ร่องน้ำ ↓ หุบเขารูปตัววี / ไตรกเขา เกิดจากน้ำกัดเซาะจนเกิดเป็นร่องน้ำลึกลงไปเป็นรูปตัววี ↓ น้ำตก แก่ง กุ่มถ้ำลักษณะ การเปลี่ยนระดับทางน้ำ จากที่สูงมาสู่ที่ต่ำกว่า เกิดการกัดเซาะ กำลังแรงของน้ำที่พา เศษหิน กรวด ทราย มาขัดถูท้องน้ำจนเป็น รูที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ↓ เนินตะกอนรูปพัด เกิดจากการทับถมของตะกอนที่ไหลจากภูเขาสู่ที่ราบ ทั้งตะกอนแม่น้ำไว้เป็นรูปพัด	- เรียก แม่น้ำวัยอ่อน - ไหลจากภูเขาสู่ที่ราบ - ไหลตรง (เพราะน้ำไหลจากที่สูงสู่ที่ต่ำ) - ไหลแรงและเชี่ยว - ทำให้กัดกร่อนด้านลึกมากกว่าด้านข้าง
กลางน้ำ	ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ↙ ↘ ที่ราบน้ำท่วมถึง ที่ราบขั้นบันได บริเวณที่ราบริมลำน้ำ เมื่อเข้าสู่ ลานตะพักลำน้ำ ถดถอยทำให้เกิดน้ำท่วมและ บริเวณที่ราบที่ห่าง การทับถมของดินตะกอน จากลำน้ำ น้ำไม่ท่วมขัง เหมาะแก่การปลูกพืชไร่	Diagram 2.6c A River's Floodplain.

บริเวณ	บริเวณที่พบ	ลักษณะ
ปลายน้ำ	Diagram 2.18 The Formation of Me - and - Loop Lakes ธารน้ำโค้งตัว แม่น้ำที่ไหลคดเคี้ยวเมื่อผ่านที่ ↓ ทะเลสาบรูปแอก แม่น้ำที่เปลี่ยนเส้นทาง ด้วยการกัดเซาะและทับถมจนทำให้เกิดทะเลสาบคล้ายปิงโค้ง ซึ่งพบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียกอีกชื่อว่า กุด ไม่ควรตั้งถิ่นฐานเพราะเกิดอุทกภัยได้ง่าย ↓ ดินตะกอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ เกิดจากการทับถมของดินตะกอนบริเวณปากแม่น้ำ ทำให้แม่น้ำแยกเป็นสายเหมือนดินกา หากไหลออกสู่ทะเลที่มีคลื่นทะเลมาก ก็จะไม่เกิดการทับถมดังกล่าว ดังนั้นเราจึงไม่พบดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำที่ปากแม่น้ำเสมอไป เหมาะแก่การทำนาข้าว นาเกลือ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และเป็นแนวป่าชายเลนที่สำคัญ	- เรียก แม่น้ำวัยแก่ - ไหลจากที่ราบสู่ทะเล - ไหลคดเคี้ยว (เพราะเป็นไปตามแรงเสียดทานโลก) - ไหลช้าเอื่อยๆ - ทำให้กัดกร่อนด้านข้างมากกว่าด้านลึก Diagram 2.19 A Model of a River Valley
นอกจากนี้ยังมี แท่งเสา (pillar) และ หินทรงตัว (balanced rocks) ซึ่งเกิดจากการกัดเซาะของธารน้ำไหล ฝน ลมและอุณหภูมิ เช่น เสาเฉลียง (อุบลราชธานี) หอนางอุษา (อุดรธานี) ห่อมจ้อม (น่าน) แพะเมืองผี (แพร่) ภูผาเทิบ (มุกดาหาร) อุทยานแห่งชาติ ป่าหินงาม (ชัยภูมิ) แผ่นดินถล่ม (landslide) ดินคืบ (soil creep) โคลนไหล (mudflow) มักเกิดในเขตพื้นที่ที่มีความลาดชันที่ไม่มีป่าไม้หรือไม่มีพืชปกคลุม จะถูกแม่น้ำลำธารและฝนกัดเซาะได้ง่าย ซึ่งมักพบในภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ของประเทศไทย		

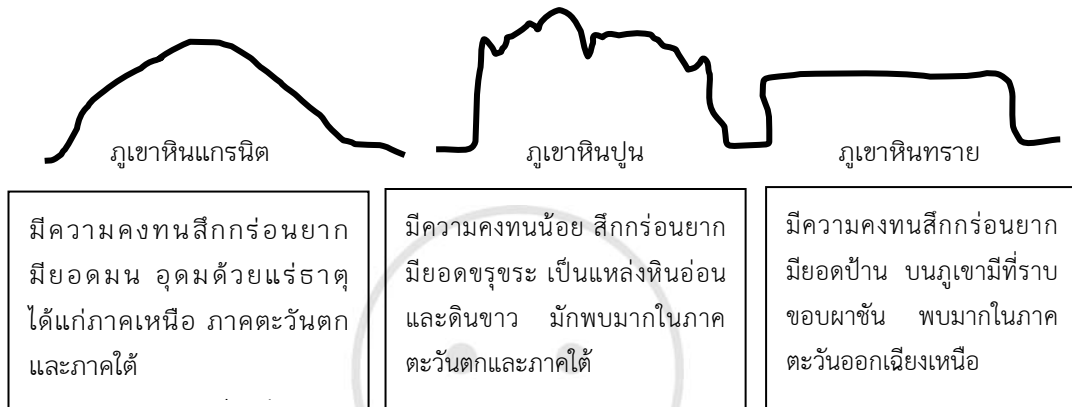
- เกิดจากน้ำใต้ดิน น้ำใต้ดินมีพลังกัดกร่อนและทำให้เกิดการทับถม เพราะมีกรดคาร์บอนิกที่สามารถละลายหินปูนได้ จึงทำให้เกิดลักษณะภูมิประเทศแบบคาร์สต์ (karst) คือภูมิประเทศที่อยู่ในเขตภูเขาหินปูนมี ถ้ำ (cave) หินงอก (stalagmite) หินย้อย (stalactite) บางครั้งถ้ำใต้ดินอาจยุบตัวลงมาเพราะน้ำใต้ดินกัดเซาะ เกิดเป็นหลุมยุบ (sinkhole) ซึ่งพบบ่อยในภาคใต้และภาคตะวันตกของไทย
- เกิดจากลม เป็นตัวการที่สำคัญในเขตแห้งแล้ง แอ่งในทะเลทราย (blowout) ทะเลสาบแห้ง (playa) สันทราย (sand dune) ที่ราบดินเลอส (loess) โขดหินรูปเห็ด (Mushroom rock)
- เกิดจากคลื่นทะเล ได้แก่ หน้าผาทะเล (sea cliff) สะพานหินธรรมชาติ ถ้ำทะเล (sea cave) เกาะหินโด่งหรือเขาหินชะลุ (Stack) สันดอนง่อย สันดอนเชื่อมเกาะ
- เกิดจากธารน้ำแข็ง เป็นตัวการที่สำคัญในเขตหนาว ได้แก่ ที่ราบเศษธารน้ำแข็ง เขารูปพีระมิด (Horn) หุบเขาตัวยู (U Shape valley)
- เกิดจากปะการัง ซึ่งเป็นสัตว์ทะเลขนาดเล็กอยู่กันเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ ตัวปะการังสามารถผลิตหินปูนห่อหุ้มตัวเมื่อมันตายไปก็กลายเป็นหินปูนเกาะติดต่อกันแน่นเป็นฟืด ตัวเกิดใหม่จะเกาะทับซากเดิมสูงขึ้นเรื่อยๆ ปะการังจะอาศัยในท้องทะเลน้ำตื้นลึกไม่เกิน 60 เมตร มีแสงสว่างส่องถึง ฟาไฮ อุณหภูมิของน้ำไม่ต่ำกว่า 20°C จึงพบแนวปะการังตามชายฝั่งทะเลช่วงละติจูด 30° เหนือ ถึง 30° ใต้ และมักพบชายฝั่งด้านตะวันออกของทวีปที่มีกระแสน้ำอุ่นผ่านซากปะการังที่เกาะติดกันเป็นรูปร่างต่างๆ คือ ซากชีวิตของปะการังจำนวนมากมายมมหาศาลที่ต้องใช้เวลาทับถมต่อกันนานมาก ภูมิประเทศที่เกิดจากปะการัง เช่น หาดปะการัง เทือกปะการัง เกาะปะการัง ได้แก่ หมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก ประเทศมัลดีฟส์ ซึ่งในอนาคตจะมีปัญหาความมั่นคงในการตั้งถิ่นฐาน เพราะระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นจากภาวะโลกร้อน และเสี่ยงต่อผลกระทบจากสึนามิ

1.4 ภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศของโลก ประกอบด้วย

1.4.1 ภูเขา ภูมิประเทศที่มีความสูงกว่าบริเวณโดยรอบเกิน 600 เมตร ส่วนยอดจะมีพื้นที่เล็กกว่าส่วนฐานประเภทของภูเขา

- แบ่งตามโครงสร้างของภูเขา

- แบ่งตามลักษณะการเกิดภูเขา

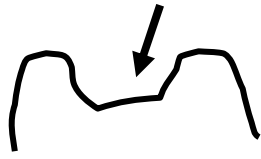
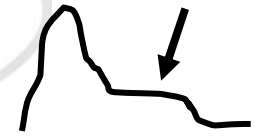
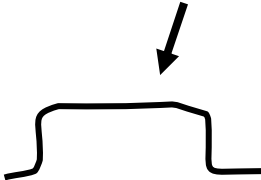
ภูเขา	ลักษณะสำคัญ	การส่งผล	พื้นที่พบ
ภูเขาโค้งตัว	- เกิดจากการบีบอัดของเปลือกโลก - ขณะที่เปลือกโลกบีบตัว จะเกิดหุบเขาตามยาว ขนานไปกับเทือกเขา (เป็นทางไหลของแม่น้ำสายสำคัญ) - ต่อมาแม่น้ำกัดเซาะภูเขา ด้านข้างจนเกิดหุบเขาตามขวาง	- แรงบีบอัดทำให้เกิดคดโค้ง จนเกิดหุบเขา - จะพบแร่ธาตุเพราะส่วนใหญ่เป็นหินแกรนิต - ประโยชน์ของหุบเขา ใช้ในการสร้างเขื่อน และเป็นแหล่งสะสมตะกอน ทำให้เป็นเขตเกษตรกรรม และตั้งถิ่นฐาน	- เป็นภูเขาที่พบมากที่สุดในโลก • เทือกเขารอกกี • เทือกเขาแอนดิส (ยาวที่สุดในโลก ประมาณ 7,200 กิโลเมตร) • เทือกเขาแอลป์ • เทือกเขาหิมาลัย
ภูเขาบล็อกลูก	- เกิดจากการยกตัวของเปลือกโลก - บนภูเขามียอดราบและมีขอบเป็นหน้าผาสูงชัน	- ไม่มีหุบเขา ทำให้สร้างเขื่อนไม่ได้ - เป็นแหล่งท่องเที่ยว	• เทือกเขาแบล็กฟอร์เรสต์ (เยอรมัน) • เทือกเขาไวส์ (ฝรั่งเศส) ส่วนที่ยุบลงเป็นลุ่ม • เทือกเขาบล็อกลูกอาหรับกับแอฟริกา ตรงกลางเป็นแอ่งกลายเป็นทะเลแดง

ภูเขา	ลักษณะสำคัญ	การส่งผล	พื้นที่พบ
ภูเขาไฟ	- เกิดจากแมกม่าดันตัวขึ้นมาแล้วยังไม่เย็นตัวจึงพุ่งทะลุออกมา	- เมื่อลาวาเย็นตัวจะกลายเป็นหินภูเขาไฟ จึงพบแร่กำมะถัน และดินภูเขาไฟเหมาะแก่การเพาะปลูก - ปากปล่องภูเขาไฟที่สงบแล้วจะเป็นแหล่งท่องเที่ยว	- ภูเขาฟูจิยามา (ญี่ปุ่น) - ภูเขามายอน (ฟิลิปปินส์) - ภูเขาอาากุง (อินโดนีเซีย) - ภูเขาเอตนา (อิตาลี)

1.4.2 เนินเขา คือ พื้นที่ที่มีความสูงเฉลี่ยจากโดยรอบ 150-600 เมตร มีความลาดชันน้อย

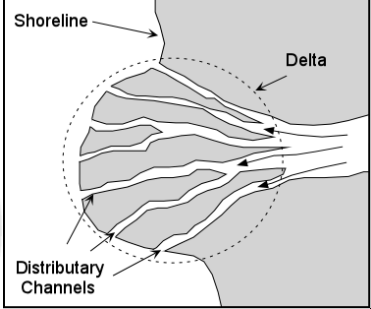
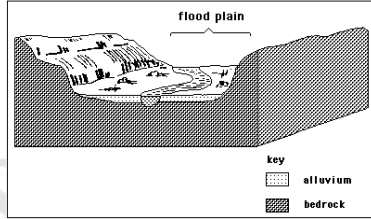
1.4.3 ที่ราบสูง คือ พื้นที่ที่มีความสูงกว่าบริเวณโดยรอบ 150 เมตร (บางตำราถือว่าที่ราบสูงต้องอยู่สูงจากพื้นผิวโดยรอบ 300 เมตรขึ้นไป จึงถือว่าประเทศไทยไม่มีที่ราบสูง เพราะมีความสูงเพียง 150-180 เมตรเท่านั้น)

ประเภทของที่ราบสูง

ประเภท	ลักษณะสำคัญ	บริเวณที่พบ	รูปภาพ
ที่ราบสูงระหว่างภูเขา	เป็นที่ราบสูงระหว่างภูเขามียุเขาล้อม อาจเกิดจากการบีบอัดของเปลือกโลก	ที่ราบสูงทิเบต มองโกเลีย ที่ราบสูงอนาโตเลีย ที่ราบสูงเม็กซิโก ที่ราบสูงเกรตเบซิน ที่ราบสูงโบลิเวีย ที่ราบสูงอิหร่าน อัลปาติโน บนเทือกเขาแอนดีส ที่ราบสูงโคโลราโด	
ที่ราบสูงเชิงเขา	ที่ราบสูงที่อยู่ระหว่างภูเขากับทะเล	ที่ราบสูงปาตาโกเนีย	
ที่ราบสูงในทวีป	ที่ราบสูงที่เกิดภายในทวีป ยกกระตบสูงขึ้นมาจากบริเวณโดยรอบ และล้อมรอบด้วยที่ราบต่ำ เรียกอีกชื่อว่าที่ราบสูง รูปโต๊ะ (Table land)	ที่ราบสูงเมเซตา ที่ราบสูงโคราช ที่ราบสูงอาหรับ ที่ราบสูงบราซิล ที่ราบสูงกิอานา ที่ราบสูงเดคคาน	

1.4.4 ที่ราบ คือ บริเวณที่สูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 100 เมตร อาจติดทะเล และมีลักษณะลูกคลื่น

- ที่ราบที่เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง (ที่ราบโครงสร้างเปลือกโลกต่ำ) เกิดเพราะเปลือกโลกในบริเวณนั้นลดระดับต่ำลงโดยธรรมชาติ เป็นที่ราบที่มีอยู่มากที่สุด ได้แก่ ที่ราบต่ำไซบีเรียในประเทศรัสเซีย ที่ราบต่ำตอนกลางของออสเตรเลีย
- ที่ราบที่เกิดจากการทับถม

ที่ราบ	ลักษณะสำคัญ
ที่ราบดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ	เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำบริเวณใกล้ปากน้ำ ซึ่งแม่น้ำจะแยกสาขาลงทะเล มีโคลนตะกอนทับถม เป็นที่ราบรูปพัดแผ่กว้างออกไปเหมาะในการปลูกป่าชายเลนและเลี้ยงสัตว์น้ำตามชายฝั่ง
ที่ราบชายฝั่งทะเล	เป็นที่ราบที่เกิดจากการทับถมของดินตะกอนจากคลื่นทะเล
ที่ราบน้ำท่วมถึง	เป็นที่ราบลุ่มตะกอนน้ำพัดพาที่อยู่ใกล้กับลำน้ำมาก หน้าฝนมักน้ำท่วม พายุพัดมาทำให้เกิดเป็นที่ราบดินตะกอนน้ำพาเหมาะในการทำนา
ที่ราบตะกอนธารน้ำแข็งพัดพา	เกิดจากธารน้ำแข็งพากรวดทราย ทำให้เกิดที่ราบเศษ ธาร น้ำแข็งมักเป็นพื้นที่แห้งแล้งว่างเปล่า เช่น เนเธอร์แลนด์ และตอนเหนือของเยอรมัน บางที่มีประโยชน์ในการเกษตร เช่น ตอนกลางทางตะวันตกในสหรัฐอเมริกา และบริเวณตะวันออกของอังกฤษ
ที่ราบเลิส์ (ที่ราบดินลมหอบ)	พบบริเวณแห้งแล้งหรือกึ่งแห้งแล้ง ลมพาเอาวัตถุชิ้นเล็กๆ สะเก็ดมาก เรียกว่า ดินเลิส์ มาจากทะเลทราย นำมาทับถมตามยอดเนินและหุบเขาจนกลายเป็นที่ราบ ช่วยถมให้เปลือกโลกเรียบและให้ความอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ ที่ราบในเขตทุ่งหญ้าปามปัส อาร์เจนตินา ที่ราบเลิส์ในจีน

1.4.5 ทะเลสาบ (LAKE) คือ แหล่งน้ำที่ล้อมรอบด้วยแผ่นดิน อาจจะมีทางออกสู่ทะเล มหาสมุทร โดยแม่น้ำ มี 2 ประเภท คือ ทะเลสาบน้ำเค็ม และทะเลสาบน้ำจืด

- ปัจจัยในการเกิดทะเลสาบน้ำจืดและน้ำเค็ม

- เขตอากาศ ทะเลสาบที่อยู่ในอากาศเขตร้อนมักจะเป็นน้ำจืดเพราะได้รับน้ำฝนอยู่ตลอดเวลา ทะเลสาบในเขตหนาวจะได้รับน้ำจืดจากการละลายของธารน้ำแข็งในฤดูร้อน ส่วนทะเลสาบในเขตแห้งแล้งจะมีการระเหยของน้ำในทะเลสาบสูง ทำให้แร่ธาตุในทะเลสาบมีความเข้มข้น จึงมักเป็นทะเลสาบน้ำเค็ม

- การระบายน้ำ ทะเลสาบที่เป็นน้ำเค็มมักไม่มีทางออกสู่ทะเล ทำให้ทะเลสาบได้รับการสะสมของแร่ธาตุมากขึ้นแต่ไม่มีการระบายออก

- สาเหตุการเกิดทะเลสาบ

- เกิดจากการเคลื่อนไหวของเปลือกโลก ทำให้พื้นดินบางส่วนยุบต่ำลง เช่น ทะเลสาบแคลิฟอร์เนีย ทะเลสาบวิกตอเรีย หรือเกิดจากหุบเขาทรุด และเวลาต่อมาแม่น้ำยัง จนกลายเป็นแหล่งน้ำ เช่น ทะเลสาบแทนยิก้า ทะเลสาบไนอัซซา ทะเลสาบเดดซี ทะเลสาบไบคาล

- เกิดจากการกักเซาะของธารน้ำแข็ง เช่น ทะเลสาบในประเทศฟินแลนด์

- เกิดจากปากปล่องภูเขาไฟยุบตัว

- เกิดจากแม่น้ำเปลี่ยนทิศทาง เราเรียกว่า ทะเลสาบรูปแอกว (Oxbow lake)

- เกิดจากแม่น้ำถูกขวางกั้นทางเดิน เช่น การสร้างเขื่อน

1.4.6 คาบสมุทร (Peninsula) คือ ส่วนของแผ่นดินใหญ่ที่ยื่นออกไปในทะเล อ่าว หรือมหาสมุทร

1.4.7 แหลม (Cape) คือ ส่วนของแผ่นดินที่ยื่นต่อมาจากคาบสมุทร

1.4.8 เกาะ (Island) คือ ส่วนของแผ่นดินที่มีน้ำล้อมรอบ

- เกาะริมชายฝั่ง มักมีขนาดใหญ่และอยู่ใกล้ชายฝั่งเพราะเดิมเคยเป็นส่วนหนึ่งของทวีปมาก่อน ต่อมาเกิดการทรุดตัวของแผ่นดินบางส่วน เกาะริมทวีปมักอยู่ในแนวน้ำตื้น

- เกาะกลางมหาสมุทร มักมีขนาดเล็กอยู่ห่างจากชายฝั่งที่เป็นแผ่นดินใหญ่มากๆ มักตั้งในเขตน้ำลึก เกาะกลางสมุทรอาจเกิดจากภูเขาไฟและปะการัง

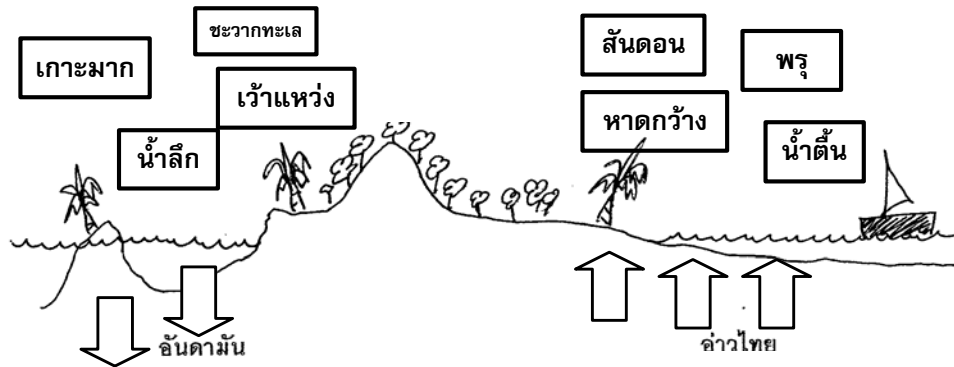
1.4.9 ชายฝั่ง

- ชายฝั่งที่เกิดจากการยุบตัว (ฝั่งทะเลจม) เป็นชายฝั่งเว้าแหว่ง ไม่ค่อยมีที่ราบ น้ำลึก มีเกาะมากมายตามชายฝั่ง ไม่เหมาะในการตั้งถิ่นฐาน แต่เหมาะในการสร้างท่าเรือเพราะระดับน้ำที่ลึกทำให้เรือขนาดใหญ่มาเทียบท่าได้ การมีเกาะและอ่าวจะช่วยคอยกบังลมและคลื่นทะเลไม่ให้รุนแรง แต่อย่างไรก็ตามการสร้างท่าเรือจะต้องพิจารณาพื้นที่ชายฝั่งที่จะสร้างท่าเรือด้วย ควรจะเป็นเขตตั้งถิ่นฐาน หรือมีการคมนาคมที่สะดวก

- ชายฝั่งฟยอร์ด เกิดจากการกัดเซาะของธารน้ำแข็งในเขตชายฝั่งที่มีภูเขาชิดชายฝั่ง ทำให้เกิดอ่าวแคบๆ มีประโยชน์ในการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติ เป็นที่กำบังลมและเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ชายฝั่งนอร์เวย์ ชายฝั่งอลาสกา ชายฝั่งชิลีตอนใต้ ชายฝั่งเกาะใต้ของนิวซีแลนด์

- ชายฝั่งแบบชะวากทะเล เกิดจากการยุบจมของที่ราบชายฝั่ง มักพบบริเวณปากแม่น้ำบางแห่ง ทำให้ปากแม่น้ำมีลักษณะกว้างคล้ายอ่าว เรือใหญ่สามารถจอดเทียบท่าได้ เช่น ปากแม่น้ำเทมส์ แม่น้ำเอลเบ แม่น้ำริโอ เดอลาปลาตา แม่น้ำปากจั่นหรือกระบี่

- ชายฝั่งที่เกิดจากการยกตัว ชายฝั่งยกตัว (ฝั่งทะเลโผล่) เป็นชายฝั่งที่มีที่ราบกว้าง หาดทรายน้ำตื้น และมักพบสันทราย สันดอนจะงอย เช่น แหลมตะลุมพุก, ลาгуน เช่น ทะเลสาบสงขลา, พรุหรือมาบ เช่น พรุบาเจาะ พรุโต๊ะแดง

ความสำคัญของภูมิประเทศ

1. ลักษณะภูมิอากาศในท้องถิ่น

- อุณหภูมิที่ยอดเขาจะต่ำกว่าเชิงเขา
- พื้นที่ที่อยู่ใกล้มหาสมุทร อุณหภูมิกลางวันและกลางคืน และระหว่างฤดูร้อนและฤดูหนาว จะไม่แตกต่างกันเท่าไร

หลักการ คุณสมบัติในการดูดและคายความร้อนระหว่างพื้นดินกับพื้นน้ำต่างกัน

- พื้นที่ที่อยู่ใกล้ทะเลและเกาะจะมีโอกาสฝนตกมากกว่า
- บริเวณที่เขาด้านที่หันหน้าเข้าหาลมประจำที่พัดมาจากทะเลและมหาสมุทรจะมีปริมาณฝนมากกว่าที่ลาดเขาด้านตรงข้าม

2. ความอุดมของทรัพยากรธรรมชาติ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมักมีดินตะกอนอุดมกว่าพื้นที่ลาดชัน ภูเขาสูงมักมีทรัพยากรป่าไม้และแร่ธาตุอุดมกว่าที่ราบ นอกจากนี้เขตเทือกเขายังเป็นเขตต้นน้ำลำธารที่สำคัญอีกด้วย

3. การกระจายตัวของประชากร - การตั้งบ้านเรือนนิยมบริเวณที่ราบ

4. ความเป็นอยู่ของมนุษย์ ที่ราบมีประโยชน์ต่อการเกษตรและคมนาคมมากกว่าเทือกเขาสูง

1.5 ส่วนประกอบของเปลือกโลก

1.5.1 หิน (Rocks) หินบนพื้นผิวโลกแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ชื่อหิน	การเกิด	ลักษณะสำคัญ	ความสำคัญ ประโยชน์ และตัวอย่างหิน
หินอัคนี (igneous rock)	1. เกิดจากหินหนืด (magma) แข็งตัว เมื่อเคลื่อนตัวแทรกขึ้นมาบนชั้นผิวเปลือกโลก 2. การระเบิดของภูเขาไฟ	1. มีการตกผลึกในเนื้อหิน 2. ไม่มีซากดึกดำบรรพ์ (fossil) ปรากฏในเนื้อหิน 3. ไม่มีการวางตัวเป็นชั้นๆ 4. ส่วนประกอบของเนื้อหินบางชนิดเป็นกรด (acid rock) เช่น หินแกรนิต (granite) บางชนิดเป็นด่าง (basic rock) เช่น หินบะซอลต์ (basalt) 5. เนื้อหินแข็งแกร่งทนทาน	1. เพื่อศึกษาหินอัคนีมักมีความสูง ลีกร้อนช้า 2. อุดมด้วยแร่ธาตุ โดยเฉพาะแร่โลหะ 3. ทำสิ่งก่อสร้าง หินประดับอาคารบ้านเรือน * หินอัคนีในประเทศไทยพบมากในเขตภูเขาภาคเหนือ
หินชั้น หรือ หินตะกอน (sedimentary rock)	เกิดจากการทับถมของโคลน ตะกอน วัตถุหรือสารต่างๆ และการผุพังของหินเปลือกโลก อันเกิดจากตัวกระทำต่างๆ เช่น ลม น้ำ ฟ้า ธารน้ำแข็ง คลื่น หรือเกิดจากสิ่งมีชีวิต หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเคมี	1. เนื้อหินเรียงตัวเป็นชั้นๆ อย่างชัดเจน 2. มักมีซากดึกดำบรรพ์	1. เพื่อศึกษาหินชั้นมีการลึกร้อนง่ายและเร็ว 2. เพื่อศึกษาหินปูนมีภูมิประเทศที่เป็นถ้ำ หินงอก หินย้อย 3. เป็นแหล่งแร่โลหะและแร่เชื้อเพลิง 4. เป็นวัสดุก่อสร้าง * หินชั้นในประเทศไทยพบมาก ภาคตะวันตกและภาคใต้ (หินปูน) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (หินทรายและหินเกลือ)
หินแปร (metamorphic rock)	เกิดจากพลังงานความร้อนและแรงกด ทำให้หินอัคนีหรือหินชั้น หรือหินแปรเปลี่ยนแปลงรูปร่างและคุณสมบัติกลายเป็นหินชนิดใหม่	มีลักษณะแตกต่างจากหินชนิดเดิม	1. เป็นวัสดุก่อสร้าง 2. ทำเครื่องใช้

1.5.2 ดิน

- ส่วนประกอบของดิน ได้แก่
 - อินทรีย์วัตถุ ได้แก่ หิน และแร่ธาตุ เป็นแหล่งกำเนิดของธาตุอาหารพืช
 - อินทรีย์วัตถุ ได้แก่ ซากพืช ซากสัตว์ ที่ย่อยสลายแล้ว ช่วยควบคุมโครงสร้างพื้นดินไม่ให้บีบ
 - น้ำ ช่วยละลายธาตุอาหาร
 - อากาศ โดยเฉพาะก๊าซออกซิเจน ไนโตรเจน คาร์บอนไดออกไซด์ เป็นตัวให้อาหารแก่พืช
- ปัจจัยสำคัญให้เกิดดิน
 - อัตราส่วนที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช
 - อินทรีย์วัตถุ : อินทรีย์วัตถุ : น้ำ : อากาศ (45 : 5 : 25 : 25)
- ปัจจัยสำคัญให้เกิดดิน

ปัจจัยที่มีผลต่อดิน	ส่งผล
ลักษณะภูมิประเทศ	- ความลาดชันมีผลต่อการสร้างดิน และการสีกกร่อนพังทลายของดิน - บริเวณที่ลาดชันมาก จะสร้างดินได้ยากแต่ดินจะสีกกร่อนได้ง่าย
ลักษณะภูมิอากาศ	อากาศร้อนชื้น ฝนตกหนัก ดินจะถูกชะล้างได้ง่าย ความร้อนทำให้ฮิวมัสสลายตัวได้ง่าย
วัตถุดิบกำเนิดดิน	ดินที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช คือ ดินที่เกิดจาก หินปูน และบะซอลต์ มีความเป็นด่าง
ปัจจัยที่มีผลต่อดิน	จุลินทรีย์ช่วยย่อยสลายซากพืชและสัตว์ ฮิวมัสเพิ่มขึ้น
ลักษณะภูมิประเทศ	ดินที่มีอายุมาก จะมีความอุดมสมบูรณ์น้อย เพราะ ผ่านการสีกกร่อนมานานแล้ว

2. อุทกภาค เป็นส่วนของโลกที่เป็นน้ำที่อยู่บนพื้นโลกทั้งหมด

ปรากฏการณ์ที่เกิดจากอุทกภาค

2.1 อุทกวัฏจักร (Hydrologic cycle)

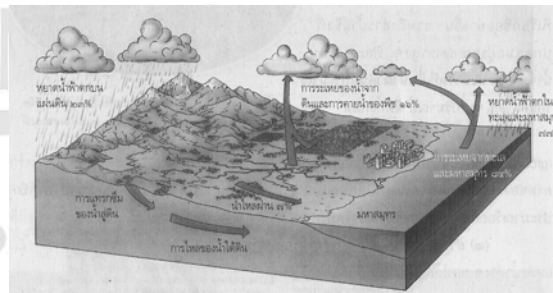
ในเขตร้อน วัฏจักรน้ำจะหมุนเวียนเร็วกว่าในเขตอบอุ่นและหนาว

2.2 คลื่น (wave) มี 2 ประเภท คือ

- คลื่นผิวหน้า เกิดจากลม กระแสน้ำ การปะทะของคลื่นกับชายฝั่ง คลื่นผิวหน้ามีอิทธิพลต่อการเดินเรือ และการเปลี่ยนแปลงของชายฝั่ง

- คลื่นใต้น้ำ เกิดจากแผ่นดินไหวใต้มหาสมุทรหรือภูเขาไฟใต้น้ำระเบิด คลื่นชนิดนี้มีขนาดใหญ่เคลื่อนที่ได้ไกลทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้ มักเกิดในท้องทะเล มหาสมุทรที่อยู่ในแนวเปลือกโลกไม่มั่นคง ได้แก่ คลื่นสึนามิ (tsunami)

2.3 น้ำขึ้นน้ำลง (tides) คือ ปรากฏการณ์เพิ่มระดับและลดระดับของน้ำในทะเลและมหาสมุทรเกิดจากแรงดึงดูดของดวงจันทร์ (moon gravitational force) และแรงหนีศูนย์กลาง นอกจากนี้ น้ำในแม่น้ำลำคลองก็มีน้ำขึ้นน้ำลงแต่จะช้ากว่าน้ำในทะเลและมหาสมุทร

พื้นผิวของโลก จะมีน้ำขึ้น 2 แห่ง น้ำลง 2 แห่ง และเนื่องจากโลกหมุนรอบตัวเอง 1 รอบ ใช้เวลา 24 ชั่วโมง ขณะเดียวกันดวงจันทร์หมุนรอบโลก 1 รอบ ใช้เวลา 29 ½ วัน จึงทำให้พื้นผิวโลกในแนวเส้นเมริเดียนเดียวกัน จะหันเข้าหาดวงจันทร์ครบรอบต้องใช้เวลา 24 ชั่วโมง 52 นาที ดังนั้นแต่ละวันจะมีน้ำขึ้น น้ำลง ซ้ำกว่าวันก่อน 52 นาที

2.4 น้ำเกิดและน้ำตาย (spring tide and neap tide) คือ ปรากฏการณ์น้ำขึ้นมากกว่าปกติ และน้ำลงมากกว่าปกติ เกิดเนื่องจากดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์และโลก อยู่ในแนวตรงกัน ทำให้มีแรงดึงดูดทั้งจากดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เพิ่มขึ้น ระยะเวลาที่ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์และโลก อยู่ในแนวตรงกัน คือ วันขึ้น 15 ค่ำ และวันแรม 15 ค่ำ น้ำจะขึ้นมากกว่าปกติ เรียกว่า น้ำเกิด วันขึ้น 7-8 ค่ำ และวันแรม 7-8 ค่ำ ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์อยู่ในแนวตั้งฉากกับโลก น้ำจะขึ้นน้อยกว่า ปกติ เรียกว่า น้ำตาย

2.5 กระแสน้ำในมหาสมุทร (Ocean current)

- สาเหตุที่ทำให้เกิดกระแสน้ำในมหาสมุทร
 - ความแน่นของน้ำทะเลที่ต่างกัน (density differences) เนื่องจากอุณหภูมิของน้ำต่างกัน น้ำที่มีอุณหภูมิต่ำ จะมีความแน่นสูง จะจมลงสู่เบื้องล่าง น้ำที่มีอุณหภูมิสูง จะมีความแน่นต่ำ จะลอยตัวที่ผิวหน้า
 - ลมเหนือพื้นน้ำ (prevailing surface winds) ลมประจำที่พัดอยู่เหนือพื้นน้ำ มีกำลังที่จะทำให้น้ำไหลเคลื่อนที่ไปตามทิศทางลมได้ ลมที่มีบทบาทสำคัญ คือ ลมประจำปี ได้แก่ ลมค้า (trade winds) ลมตะวันตก (westerly winds) และลมขั้วโลก (polar winds) รวมทั้งลมมรสุม (monsoon winds) ในมหาสมุทรอินเดีย

- แรงเหวี่ยงหรือแรงเฉื่อยของโลก (coriolis force) เพราะโลกหมุนรอบตัวเอง ทำให้เกิดแรงเหวี่ยงหรือแรงเฉื่อยของกระแสน้ำ

- ชายฝั่งของทวีป (coast of continents) เมื่อกระแสน้ำไหลมาชนกับชายฝั่งของทวีปที่ขวางอยู่ กระแสน้ำจะเปลี่ยนทิศทางการไหล โดยแยกเส้นทางไหลไปตามแนวชายฝั่ง

- ชนิดของกระแสน้ำ
 - กระแสน้ำอุ่น มาจากเขตละติจูดต่ำ ไปเขตละติจูดสูง (อุ่นกว่าน้ำโดยรอบ)
 - กระแสน้ำเย็น มาจากเขตละติจูดสูง ไปยังเขตละติจูดต่ำ (เย็นกว่าน้ำโดยรอบ)
- อิทธิพลของกระแสน้ำ
 - ส่งผลต่ออากาศ
กระแสน้ำอุ่นไหลผ่าน อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตก (แม้จะผ่านในฤดูหนาว)
กระแสน้ำเย็นไหลผ่าน อากาศจะแห้งแล้ง อาจกลายเป็นทะเลทราย
 - ส่งผลต่อสิ่งมีชีวิต

บริเวณที่กระแสน้ำอุ่นและกระแสน้ำเย็นมาเจอกันจะเกิดหมอกทะเล และเป็นแหล่ง แหล่ง ปลา ซึ่ง เป็นอาหารของปลา ทำให้เกิดเขตปลาชุม โดยปกติกระแสน้ำเย็นจะมีปลาชุมมากกว่ากระแสน้ำอุ่น ได้แก่ คูริลแบงก์ (กระแสน้ำอุ่นกุโรชิโว เจอ กระแสน้ำเย็นโอยาชิโว) แกรนด์แบงก์ (กระแสน้ำอุ่นกัลฟ์สตรีม เจอกระแสน้ำเย็นแลบราดอร์) ดอกเกอร์แบงก์ (กระแสน้ำอุ่นกัลฟ์สตรีม มาปะทะชายฝั่งนอร์เวย์)

- **ส่งผลต่ออุณหภูมิน้ำทะเล** การแลกเปลี่ยนน้ำระหว่างเขตร้อนและเขตหนาว ทำให้ทุ่งน้ำแข็งไม่สามารถขยายตัวเข้ามาในเขตอบอุ่น และช่วยให้น้ำแถบศูนย์สูตรไม่ร้อนจนเกินไป
- **ส่งผลต่อการคมนาคม** การแล่นทวนกระแสน้ำและภูเขา น้ำแข็งที่ไหลมาอาจเป็นสิ่งที่ขัดขวางการเดินทาง นอกจากนั้นกระแสน้ำอุ่นยังช่วยให้สามารถจอดเรือในน้ำในเขตหนาว เพราะกระแสน้ำอุ่นจะทำให้ น้ำทะเลไม่เป็นน้ำแข็ง เช่น ชายฝั่งตะวันตกของยุโรป ชายฝั่งนอร์เวย์

3. บรรยากาศภาค เป็นส่วนของโลกที่เป็นน้ำที่อยู่บนพื้นโลกทั้งหมด

ลมฟ้าอากาศ (weather) หมายถึง สภาพอากาศหรือสภาพบรรยากาศในช่วงเวลาสั้นๆ เช่น วันนี้ อุณหภูมิสูง ท้องฟ้ามีเมฆมาก อาจเกิดพายุฤดูร้อน

ภูมิอากาศ (climate) หมายถึง สภาพอากาศหรือสภาพบรรยากาศที่มีอยู่เป็นประจำในระยะเวลานาน เช่น ประเทศไทยมีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น

องค์ประกอบของลมฟ้าอากาศ และภูมิอากาศ คือ อุณหภูมิของอากาศ ความกดของอากาศ และความชื้นของอากาศ

3.1 ความสำคัญของบรรยากาศ

- มีก๊าซออกซิเจน (oxygen) ช่วยในการหายใจ
- ช่วยลดความเข้มของแสงอัลตราไวโอเล็ต (ultra violet)
- ช่วยให้สภาพอากาศเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ถ้าโลกไม่มีบรรยากาศกลางวันจะร้อนจัด กลางคืนจะหนาวจัด คล้ายดวงจันทร์
- ทำให้เกิด เมฆ หมอก ลม ฝน หิมะ ลูกเห็บ น้ำค้าง
- ช่วยลดอันตรายจากอุกกาบาต (meteorite) เมื่ออุกกาบาตผ่านเข้าชั้นบรรยากาศโลกจะลุกไหม้เป็นดาวตก หรือผีพุ่งไต้ และลดขนาดลงจนเป็นฝน

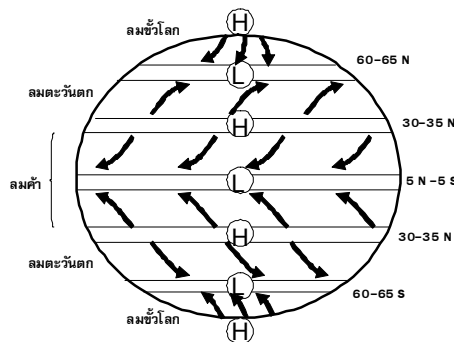
3.2 มนุษย์กับชั้นโทรโพสเฟียร์ องค์ประกอบที่สำคัญของชั้นโทรโพสเฟียร์ คือ ฝุ่นละออง และไอน้ำ

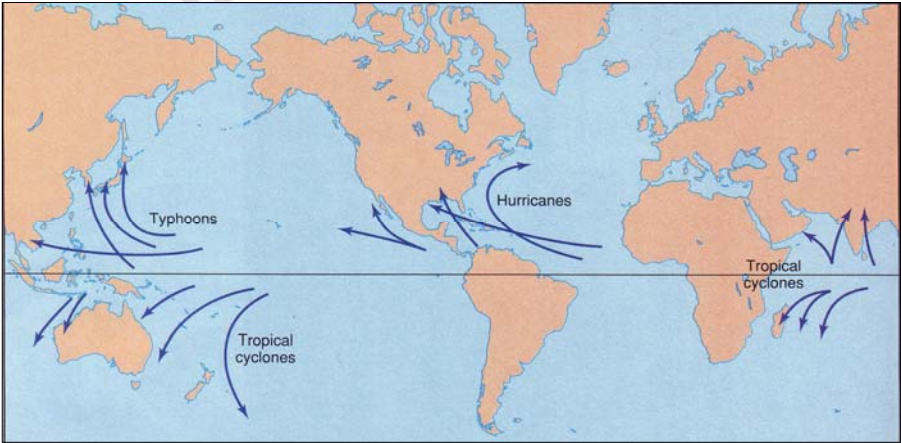
องค์ประกอบ	ปรากฏการณ์เกี่ยวกับบรรยากาศภาค
ฝุ่นละออง (dust)	ทำให้เกิดการสะท้อนแสงของดวงอาทิตย์ เกิดสีแดงเรื่อบนท้องฟ้าช่วงรุ่งอรุณและช่วงพลบค่ำ ทำให้แสงอาทิตย์มีดมัวเพราะบรรยากาศมีฝุ่นละอองกระจายแสงอาทิตย์ผ่านไม่เต็มที่ ซึ่งเรียกว่า ฟ้าหลับ (haze)
ไอน้ำ (water vapor)	ทำให้เกิดหยาดน้ำฟ้า (precipitation) คือ น้ำในบรรยากาศ แล้วตกลงมาบนพื้นโลก ได้แก่ ● น้ำค้าง เกิดจากอุณหภูมิลดลง ไอน้ำเลยควบแน่นเกาะตามใบไม้ ● ฝน เกิดจากการควบแน่นของไอน้ำในอากาศ จนเมื่ออากาศรับไม่ไหวจะตกลงมา ● ฝนน้ำแข็ง เป็นฝนที่ตกผ่านบรรยากาศที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า 0°C ● หิมะ ผลึกน้ำแข็งเกิดจากไอน้ำในอากาศที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า 0°C ● น้ำค้างแข็ง เกิดจากอากาศเย็นลง พอไอน้ำลอยผ่านกลายเป็นน้ำค้างแข็ง ภาคเหนือ เรียกว่า “เหมยขาบ” ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียกว่า “แม่คะนึ่ง”

องค์ประกอบ	ปรากฏการณ์เกี่ยวกับบรรยากาศ
	• ลูกเห็บ เกิดพร้อมกับพายุฝนฟ้าคะนอง มักเกิดเมฆคิวมูโลนิมบัสลอยตัวขึ้นสู่ที่สูงอย่างรวดเร็ว จะตึงหยดน้ำลอยไปด้วย พอถึงชั้นบรรยากาศที่มีอุณหภูมิต่ำกว่าจุดเยือกแข็ง เม็ดฝนจะกลายเป็นฝนน้ำแข็ง หากฝนน้ำแข็งถูกพายุดึงให้ลอยตัวกลับขึ้นไปอีกครั้ง จะมีขนาดใหญ่ขึ้น เมื่อตกสู่เบื้องล่างจะเป็นลูกเห็บ - ทำให้แสงอาทิตย์ที่ส่องผ่านไอน้ำเกิดสีล้นต่างๆ เช่น รุ้งกินน้ำ (rainbow) วงแสง (halo) ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ทรงกลด (corona) - ทำให้อุณหภูมิของอากาศสูงขึ้นเมื่อไอน้ำกลั่นตัวเป็นกลุ่มเมฆเกิดพายุฝนฟ้าคะนอง (Thunderstorm) ได้

3.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อภูมิอากาศ

ปัจจัย	การส่งผลต่อลักษณะอากาศ
ละติจูดของพื้นที่	พื้นที่ที่ไกลเส้นศูนย์สูตรจะได้รับปริมาณความร้อนจากดวงอาทิตย์น้อยกว่าบริเวณที่ใกล้เส้นศูนย์สูตร
ระยะห่างจากทะเล	บริเวณที่ใกล้ทะเลจะมีฝนตกมากและความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิในฤดูร้อนและฤดูหนาวน้อยกว่าบริเวณที่ไกลทะเล
กระแสน้ำ	เขตที่ได้รับอิทธิพลจากกระแสน้ำอุ่น จะมีอุณหภูมิสูงและฝนตกมาก
ความสูงของพื้นที่	ทุกๆ ความสูง 1,000 เมตร อุณหภูมิจะลดลง 6.4 องศาเซลเซียส เพราะยิ่งสูงขึ้นไปจะได้รับอิทธิพลจากการคายความร้อนจากเปลือกโลกน้อยลง เมื่อความร้อนไม่ถึงอากาศก็จะเย็นลง ทำให้ยอดเขาที่มีอากาศเย็นกว่าบริเวณเชิงเขา
ฤดูกาล	- ตำแหน่งที่สำคัญในการโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์มีผลต่อฤดูกาล - เขตอากาศในซีกโลกเหนือและซีกโลกใต้มีลักษณะเหมือนกัน แต่ฤดูกาลจะตรงกันข้ามกัน เพราะแกนโลกที่เอียง
ทิศทางลม	- ลมที่พัดจากทะเล > แผ่นดิน จะนำความชื้นขึ้นและฝนมาให้ - ลมที่พัดจากแผ่นดิน > ทะเล จะนำความชื้นขึ้นออกจากแผ่นดิน ทำให้อากาศแห้งแล้ง ประเภทของลม 1. ลมประจำปี คือ ลมที่พัดมาตลอดทั้งปี ได้แก่ ลมค้า ลมตะวันตก และลมขั้วโลก

ปัจจัย	การส่งผลต่อลักษณะอากาศ
	2. ลมประจำเวลา ได้แก่ ลมบก-ลมทะเล, ลมภูเขา-ลมหุบเขา 3. ลมประจำถิ่น ได้แก่ ลมว่าว ลมตะเภา 4. ลมประจำฤดู เรียกว่า ลมมรสุม 5. ลมแปรปรวน ได้แก่ พายุฝนฟ้าคะนอง พายุหมุน เกิดจากการปะทะกันของมวลอากาศเกิดเป็นร่องมรสุม 1) มักเกิดบริเวณทะเลหรือมหาสมุทรที่ได้รับความร้อนจากดวงอาทิตย์ ทำให้อุณหภูมิสูง ความกดอากาศต่ำ เกิดเป็นตาพายุ (ศูนย์กลางพายุ) 2) ระหว่างนั้นจะเกิดเมฆคิวโมลูนิมบัส ทำให้ท้องฟ้าปิดเป็นพายุฝนฟ้าคะนองและมีอากาศแปรปรวน - ชนิดของพายุหมุน ได้แก่ ดีเปรสชัน โซนร้อน ใต้ฝุ่น (เรียงตามลำดับความเร็วลมใกล้จุดศูนย์กลางจากน้อยไปมาก) ทำให้เราทราบกำลังแรงของพายุและระดับการป้องกันภัย - ประโยชน์ที่เกิดจากพายุ คือ ทำให้ฝนตก ดีต่อการเกษตรกรรม - โทษที่เกิดจากพายุ คือ การเกิดวาตภัย และโรคระบาด - พายุแต่ละที่มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันตามที่เกิด - ใต้ฝุ่น มหาสมุทรแปซิฟิกและทะเลจีนใต้ - เฮอริเคน ทะเลแคริบเบียนและอ่าวเม็กซิโก มหาสมุทรแอตแลนติก - ไซโคลน อ่าวเบงกอลและทะเลอาหรับ มหาสมุทรอินเดีย - วิลลี วิลลี ทวีปออสเตรเลีย

3.4 การกระจายเขตภูมิอากาศโลกตามระบบเคิเปิน

- เกณฑ์ที่ใช้ คือ อุณหภูมิเฉลี่ยและปริมาณฝนประจำเดือนและประจำปี

3.4.1 เขตภูมิอากาศแบบร้อน (A)

เขต	ลักษณะอากาศ	พืชพรรณธรรมชาติ	เศรษฐกิจ	ประชากร
แบบร้อนชื้น (มรสุม เขตร้อน)	- อากาศร้อน - ฝนตกชุกมากตลอดปี - อุณหภูมิตลอดปี - ค่อนข้างสม่ำเสมอ	ป่าดงดิบ(ป่าทึบ) หรือเรียกว่าป่าฝน เมืองร้อน	ยางพารา ของป่า ฝ้าย ยาสูบ ปาล์ม น้ำมัน โกโก้ มะพร้าว กาแฟ	ส่วนใหญ่อาศัย เบาบางยกเว้นเขต หมู่เกาะมลายูมี ประชากรหนาแน่น เพราะเป็นเขตดิน ภูเขาไฟ
แบบร้อนชื้น สลับแล้ง (ทุ่งหญ้า สะวันนา)	- มีฝนตกในฤดูร้อน - ฤดูหนาวแห้งแล้ง ปานกลาง - มีฤดูแล้งสลับฤดู ร้อนชัดเจน - ปริมาณฝนรวมทั้ง ปีปานกลาง - อุณหภูมิตลอดปี แตกต่างกันมาก	ป่าโปร่งสลับทุ่ง หญ้าเขตร้อน (ทุ่งหญ้าสะวันนา)	ข้าว ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง	หนาแน่น

3.4.2 เขตภูมิอากาศแห้งแล้ง (B)

เขต	ลักษณะอากาศ	พืชพรรณธรรมชาติ	เศรษฐกิจ	ประชากร
แบบทุ่งหญ้า กึ่งทะเลทราย	- มีฝนตกบ้าง อากาศอบอุ่นร้อน - ปริมาณฝนน้อยมาก (แต่มากกว่าเขต ทะเลทราย)	พืชพรรณ ทะเลทราย	ไม่มี ยกเว้นโอเอซิส อินทผลาลัม	เบาบาง
แบบ ทะเลทราย	- ฝนไม่ตกเลยหรือน้อยมาก อุณหภูมิแตกต่างกันมากระหว่างฤดูร้อนกับฤดูหนาว และกลางคืนกลางวัน	ทุ่งหญ้ากึ่ง ทะเลทราย (สเตปป์)	ข้าวสาลี ฝ้าย ทานตะวัน เลี้ยงแกะ โคเนื้อ	เบาบางมาก มักอาศัยตาม เขตโอเอซิส

3.4.3 เขตภูมิอากาศชื้นอุณหภูมิปานกลาง (อบอุ่น) (C)

เขต	ลักษณะอากาศ	พืชพรรณธรรมชาติ	เศรษฐกิจ	ประชากร
แบบเมดิเตอร์เรเนียน	มีฝนตกในฤดูหนาว ฤดูร้อนแห้งแล้ง	ไม้พุ่มเตี้ย ป่าแคระ	มะกอก ส้ม องุ่น มะนาว	หนาแน่น
แบบอบอุ่นชื้น	อากาศอบอุ่น ฝนตกตลอดปี	ป่าผลัดใบเขตอบอุ่น ทุ่งหญ้าแพรรี	ข้าวสาลี มันฝรั่ง ข้าวโอ๊ต	หนาแน่น
แบบภาคพื้นสมุทร	อากาศอบอุ่น ฝนตกชุกมากตลอดปี	ป่าผลัดใบเขตอบอุ่น	ผัก ผลไม้	หนาแน่น

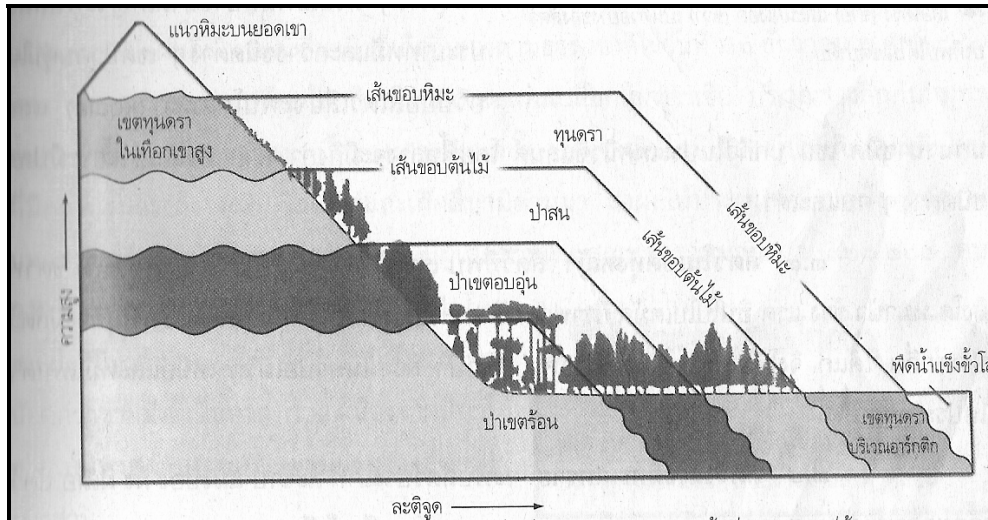
3.4.4 เขตภูมิอากาศชื้นอุณหภูมิต่ำ (เขตหิมะ) (D)

เขต	ลักษณะอากาศ	พืชพรรณธรรมชาติ	เศรษฐกิจ	ประชากร
แบบชื้นภาคพื้นทวีป	ฝนปานกลาง ฤดูร้อนอบอุ่น ฤดูหนาวค่อนข้างหนาว	ป่าผสมเขตอบอุ่น (ป่าสน ป่าไม้ผลัดใบ ทุ่งหญ้าแพรรี)	ข้าวสาลี ข้าวบาเลย์ ป่าน ลิ้นิน	หนาแน่น
แบบกึ่งอาร์กติก (ไทก้า)	หนาวจัดในฤดูหนาว มี ฤดู ร้อน สั้น ๆ อุณหภูมิจะสูงกว่า 10 องศาเซลเซียส (1-3 เดือน)	ป่าสน	สนไทก้า (ไม้เนื้ออ่อน กระดาษ น้ำมันสน)	เบาบาง

3.4.5 เขตภูมิอากาศแบบขั้วโลก (เขตน้ำแข็ง) (E)

เขต	ลักษณะอากาศ	พืชพรรณธรรมชาติ	เศรษฐกิจ	ประชากร
แบบทุนดรา	อากาศหนาวจัดตลอดปี ในฤดูร้อน อุณหภูมิ 5-10 องศา (2-4 เดือน)	มอส โลเคนส์ ตระไคร่น้ำ มีหญ้า เล็กขึ้นในฤดูร้อน	เลี้ยงกวางเรนเดียร์	เบาบางมาก
แบบทุ่งน้ำแข็ง	มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำกว่าจุดเยือกแข็ง มีน้ำแข็งปกคลุมตลอดทั้งปี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

3.4.6 เขตภูมิอากาศแบบภูเขาสูง (H) อุณหภูมิและพืชพรรณธรรมชาติแตกต่างกันไปตามความสูง โดยปกติเทือกเขาที่สูงตั้งแต่ 5,000 เมตรขึ้นไป จะเริ่มมีหิมะบนยอดเขา ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับว่าเทือกเขาดังกล่าว อยู่ในอากาศเขตใด หากอยู่ในเขตร้อนแนวหิมะยอดเขาจะอยู่สูงกว่าแนวหิมะในเทือกเขาเขตอบอุ่นและหนาวตามลำดับ

เครื่องมือและเทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์

แผนที่

1. ชนิดของแผนที่ แบ่งได้หลายชนิดที่สำคัญ ได้แก่

1. แผนที่กายภาพ (physical map) หมายถึง แผนที่ซึ่งแสดงลักษณะสิ่งๆที่ธรรมชาติสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่

1.1 แผนที่ภูมิประเทศ (topographic map) แผนที่ชนิดนี้มีประโยชน์มากที่สุด เป็นแผนที่มูลฐาน (base map) สำหรับศึกษาเรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

1.2 แผนที่อุทกศาสตร์ (hydrological map) เป็นแผนที่ที่ใช้สำหรับเดินเรือ ใช้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับพื้นน้ำ ได้แก่ ความลึก กระแสน้ำ ลักษณะท้องน้ำ เกาะหินโสโครก ฯลฯ

1.3 แผนที่ลมฟ้าอากาศ (weather map) เป็นแผนที่สำหรับการพยากรณ์อากาศ จะแสดงข้อมูลเกี่ยวกับอุณหภูมิ ความกดอากาศ ลม เมฆ ฝน หมอก ฯลฯ

2. แผนที่รัฐกิจ (political map) หมายถึง แผนที่แสดงลักษณะทางการเมือง การปกครองของรัฐต่างๆ เช่น ประเทศ เมือง

3. แผนที่เฉพาะเรื่อง (thematic map) หมายถึง แผนที่ที่แสดงรายละเอียดเฉพาะเรื่อง โดยมุ่งแสดงคุณลักษณะและปริมาณ เช่น แผนที่ลักษณะทางธรณีวิทยา แผนที่ชนิดของป่าไม้ แผนที่ชนิดของดิน แผนที่แสดงปริมาณฝน แผนที่แสดงการกระจายประชากร ฯลฯ

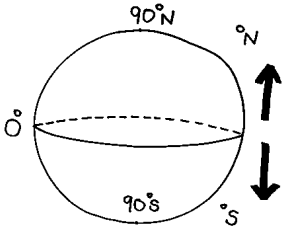
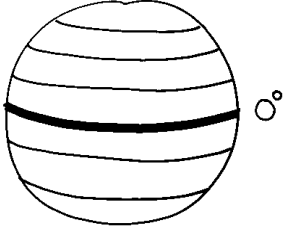
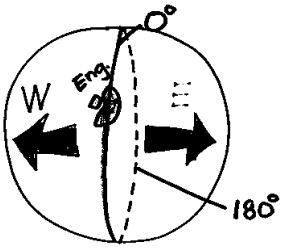
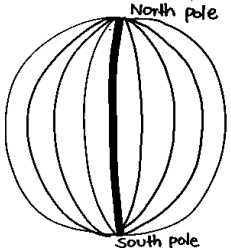
2. องค์ประกอบแผนที่

2.1 ทิศ โดยจะแสดงเป็นลูกศรและเป็นที่เข้าใจว่าด้านบน คือ ทิศเหนือ

2.2 พิกัดภูมิศาสตร์ คือ การแสดงตำแหน่งที่ตั้งของจุดต่างๆ บนผิวโลก เป็นค่าละติจูดและลองจิจูด

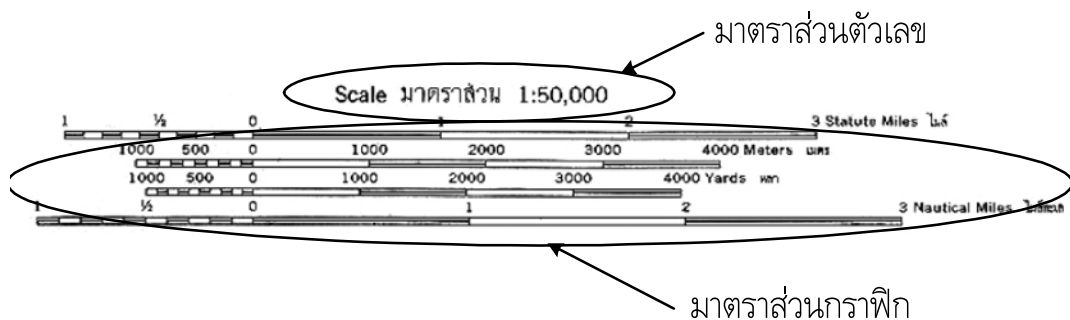
ละติจูด (latitude)	ระยะทางเชิงมุมบนพื้นผิวโลกในแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยถือเอาเส้นศูนย์สูตรเป็นจุดเริ่มต้น เส้นศูนย์สูตรจะมีค่าละติจูดเป็น 0 องศา ไปทางเหนือ 90 องศา ไปทางใต้ 90 องศา
ลองจิจูด (longitude)	ระยะทางเชิงมุมบนพื้นผิวโลกในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก โดยถือเอาเส้นเมริเดียนปฐมเป็นจุดเริ่มต้น เส้นเมริเดียนปฐมจะมีค่าลองจิจูดเป็น 0 องศา ไปทางตะวันออก 180 องศา ไปทางตะวันตก 180 องศา

2.3 เส้นโครงแผนที่ คือ ระบบการเขียนเส้นขนานและเส้นเมริเดียนลงในแผนที่ ดังนี้

เส้น	ความหมาย	เส้นแรก	การอ้างอิงในแผนที่
เส้นขนาน	เส้นสมมติที่ลากขนานกับเส้นศูนย์สูตร ไปทางเหนือ 90 องศา และทางใต้ 90 องศา โดยลากผ่านค่าของมุมละติจูดเดียวกันไปรอบโลก โดยทุกเส้นยาวไม่เท่ากัน 	เส้นศูนย์สูตร 	ใช้ในการวิเคราะห์เขตอากาศของโลก
เส้นเมริเดียน	เส้นสมมติที่ลากเชื่อมขั้วโลกเหนือและขั้วโลกใต้เป็นครึ่งวงกลม โดยผ่านค่าของมุมลองจิจูดเดียวกัน โดยทุกเส้นยาวเท่ากัน 	เส้นเมริเดียนปฐม 	ใช้ในการคำนวณเวลา

2.4 มาตราส่วนในแผนที่ คือ การย่อส่วนระยะทางจริงๆ บนพื้นผิวโลกลงเป็นระยะทางบนแผ่นกระดาษ
 มาตราส่วนมีทั้งหมด 3 แบบ ดังนี้

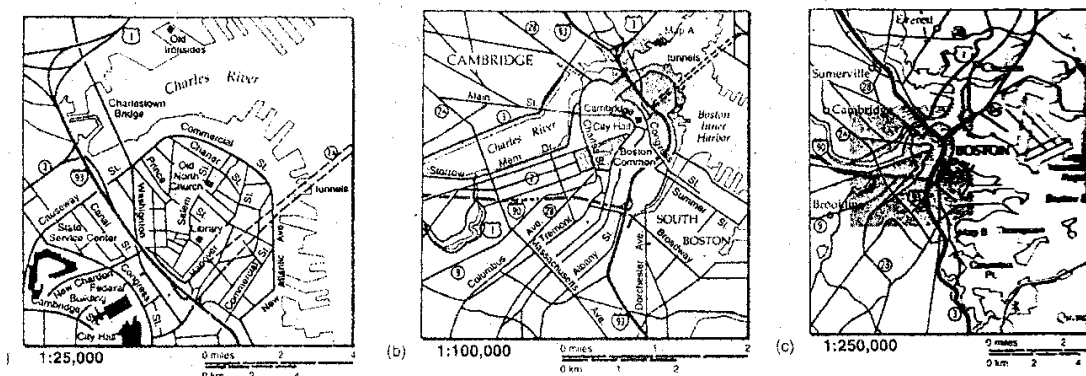
1. มาตราส่วนเป็นตัวเลขหรือมาตราส่วนเศษส่วน คือ มาตราส่วนที่บอกไว้เป็นตัวเลข เช่น $1 : 50,000$ หรือ $\frac{1}{50,000}$
2. มาตราส่วนเส้นหรือมาตราส่วนกราฟิก คือ มาตราส่วนที่แสดงไว้เป็นเส้นหรือเป็นแท่ง
3. มาตราส่วนคำพูด คือ มาตราส่วนที่บอกไว้เป็นคำพูด เช่น 1 ซม. ต่อ 5 ก.ม.

มาตราส่วนแผนที่ ส่วนมากใช้ระบบตัวเลขโดยใช้มาตราเมตริก ได้แก่ ระบบเซนติเมตร ตัวอย่าง เช่น
 มาตราส่วน 1 : 100,000 หมายความว่า ระยะทางในแผนที่ 1 เซนติเมตร เท่ากับระยะทางจริง 100,000 ซม.
 หรือ 1 กิโลเมตร เพราะ 100,000 เซนติเมตรเท่ากับ 1 กิโลเมตร

ขนาดของมาตราส่วน

หากใช้มาตราส่วนขนาดใหญ่จะสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่นั้นได้ชัดเจนกว่ามาตราส่วนขนาดเล็ก

มาตราส่วนใหญ่
 (มากกว่า 1 : 250,000)

มาตราส่วนปานกลาง
 (1 : 250,000 – 1 : 1,000,000)

มาตราส่วนเล็ก
 (น้อยกว่า 1 : 1,000,000)

ตัวอย่าง เช่น มาตราส่วน 1 : 50,000 เป็นมาตราส่วนขนาดใหญ่จะให้รายละเอียดได้มากกว่ามาตราส่วน
 1 : 100,000 ซึ่งเป็นมาตราส่วนขนาดเล็ก

2.5 สัญลักษณ์ในแผนที่ คือ เครื่องหมายต่างๆ ที่แสดงเนื้อหาในแผนที่ การใช้สัญลักษณ์ มีหลายรูปแบบ เช่น

2.5.1 สัญลักษณ์ที่แสดงภูมิประเทศ มีหลายรูปแบบ ได้แก่

การใช้สีแสดงความสูงต่ำของพื้นที่

พื้นดิน

สีเขียว แทน พื้นที่ระดับต่ำ ที่ราบ

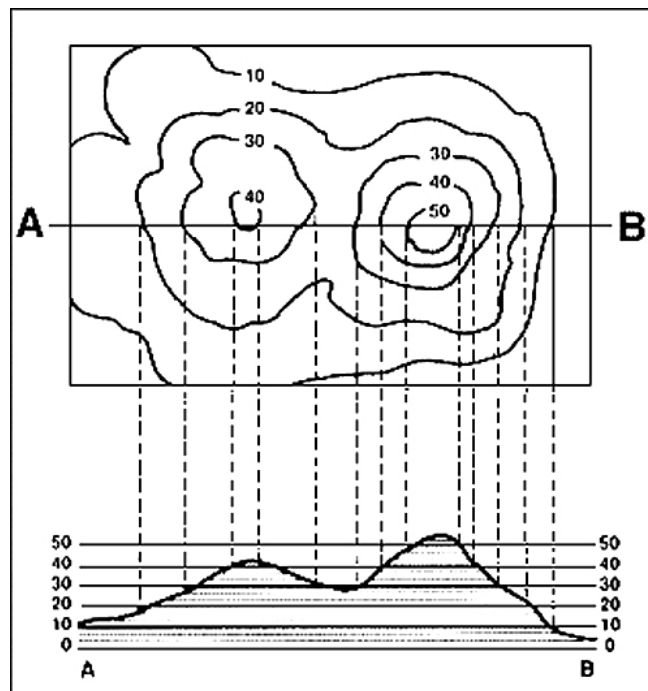
สีเหลือง แทน พื้นที่เนินเขา

สีส้ม แทน พื้นที่ที่ราบสูง

สีน้ำตาล แทน พื้นที่เทือกเขา ทิวเขา ภูเขา

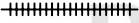
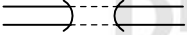
พื้นน้ำ จะมีการไล่เฉดสีจากสีขาวย สีส้ม สีน้ำเงิน ตามลำดับความตื้นไปลึก

การใช้เส้นชั้นความสูง แสดงความสูงต่ำของพื้นที่ โดยเส้นชั้นความสูงแต่ละเส้นจะลากผ่านบริเวณต่างๆ ที่มีความสูงเท่ากัน และมีเลขกำกับค่าของเส้นความสูงความชันนั้น

2.5.2 สัญลักษณ์ที่แสดงข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ปริมาณน้ำฝน จำนวนประชากร พื้นที่ป่าไม้ ปริมาณ แร่ธาตุ และพืชผลต่างๆ ซึ่งส่วนมากจะใช้จุด

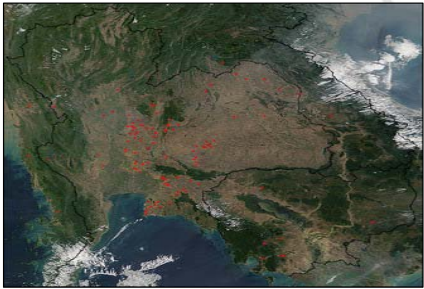
2.5.3 สัญลักษณ์อื่น จะแสดงด้วยรูปภาพที่แตกต่างกันไป

เครื่องหมาย	คำอธิบาย
	เมืองใหญ่
	เมืองหลวง
	เมืองเล็ก
	ท่าอากาศยาน
	โรงเรียน
	ทางสายหลัก
	ทางสายรอง
	ทางคนเดิน ทางลูกรัง
	ช่องเขา สะพาน
	เส้นกั้นอาณาเขต
	ทางรถไฟ
	อุโมงค์
	ธารน้ำ แม่น้ำ
	แอ่งน้ำ ทะเลสาบ
	ทะเลทราย
	ที่ชื้นแฉะ

2.6 ชื่อแผนที่ เป็นองค์ประกอบแผนที่สิ่งแรกที่ใช้แผนที่ต้องศึกษา เพื่อจะได้เลือกใช้แผนที่ให้ถูกต้องกับการใช้งาน

เทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์

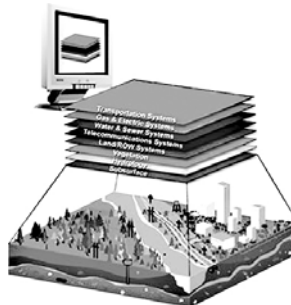
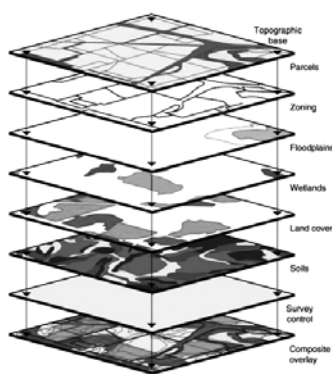
1. รีโมตเซนซิง เป็นการสัมผัสระยะไกลด้วยการบันทึกข้อมูลของวัตถุหรือพื้นที่ผ่านอุปกรณ์เซนเซอร์ที่ติดบนยาน

ตัวอย่าง	ลักษณะสำคัญ	การใช้ประโยชน์
ภาพถ่ายทางอากาศ (aerial photography) 	การถ่ายภาพจากที่สูงในอากาศเหนือพื้นโลกโดยใช้เครื่องบิน อากาศหรือบอลลูนที่มีการติดตั้งกล้องถ่ายภาพ นิยมใช้คู่กับกล้องสเตอริโอโคป (กล้องสามมิติ)	- ศึกษาสิ่งที่ปรากฏบนผิวโลก - ศึกษาการวางแผนการใช้ที่ดิน - ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่
ภาพถ่ายจากดาวเทียม (satellite imagery) 	การถ่ายภาพและบันทึกข้อมูลเชิงตัวเลขจากดาวเทียมที่ติดตั้งอุปกรณ์ที่อาศัยกระบวนการบันทึกพลังงานที่สะท้อนหรือส่งผ่านของวัตถุแล้วส่งข้อมูลเหล่านั้นมายังสถานีรับภาพพื้นดิน	- วางแผนการใช้ที่ดิน - ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ - ศึกษาแหล่งทรัพยากร - พยากรณ์อากาศ

2. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ในการเก็บรวบรวม บันทึกรวบรวม จัดการวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลทางภูมิศาสตร์

2.1 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

องค์ประกอบ	ลักษณะสำคัญ
ข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ (geographical data)	1. ข้อมูลเชิงพื้นที่ (spatial data) เช่น ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ข้อมูลเชิงพื้นที่ เป็นข้อมูลที่สามารถอ้างอิงกับตำแหน่งภูมิศาสตร์บนพื้นผิวโลกสามารถแสดงสัญลักษณ์ได้ 3 รูปแบบ คือ - จุด (point) เช่น ที่ตั้ง หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ เมือง หรือสถานที่ต่างๆ - เส้น (line) เช่น ทางรถไฟ ถนน ลำคลอง แม่น้ำ - พื้นที่หรือรูปเหลี่ยมต่างๆ (area or polygons) เช่น นาข้าว ป่าไม้ พื้นที่เกษตร พื้นที่อำเภอ 2. ข้อมูลอธิบายพื้นที่ (non-spatial data or attribute data) ได้แก่ ข้อมูลต่างๆที่ไม่ใช่ข้อมูลเชิงพื้นที่ เช่น คุณสมบัติ คุณลักษณะเฉพาะ จำนวน อัตราส่วน การใช้ประโยชน์ของพื้นที่
ฮาร์ดแวร์ (hardware)	ตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ จอภาพ สายไฟ เครื่องพิมพ์ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล
ซอฟต์แวร์ (software)	ชุดคำสั่งโปรแกรมให้คอมพิวเตอร์ทำงานตามที่เรต้องการ
บุคลากร (peopleware/user)	ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการให้องค์ประกอบทั้ง 3 ประการข้างต้น ทำงานประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการ

2.2 การใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

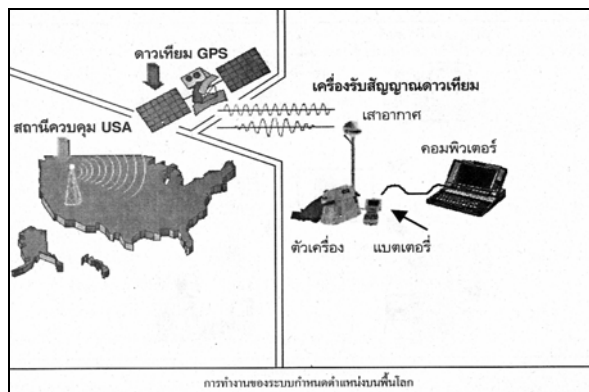
ด้านตำแหน่งที่ตั้ง ทำให้ทราบตำแหน่งของสถานที่ต่างๆ

ด้านการศึกษา ทำให้เก็บข้อมูลได้เป็นระบบ เพื่อสืบค้นอย่างรวดเร็ว และถูกต้อง

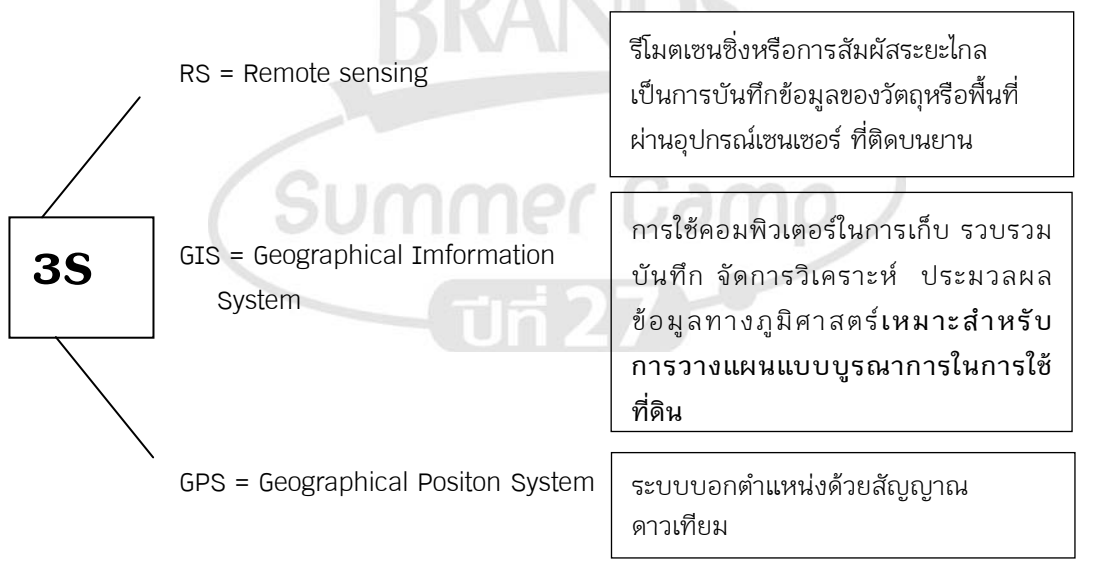
ด้านการวางแผน ทำให้เข้าใจสภาพแวดล้อมบริเวณที่จะวางแผนการใช้ที่ดิน

ด้านการป้องกันภัย ใช้พยากรณ์อากาศและเตือนภัยธรรมชาติ เตรียมการป้องกันและการแก้ปัญหาภัยพิบัติ

3. ระบบบอกตำแหน่งด้วยสัญญาณดาวเทียม GPS : GLOBAL POSITIONING SYSTEM คือ การนำคลื่นสัญญาณจากดาวเทียมบอกตำแหน่งมาบอกค่าพิกัดของสิ่งต่างๆ บนพื้นโลก โดยบอกเป็นค่าพิกัดละติจูดและลองจิจูดของตำแหน่งต่างๆ ระบบนี้จึงมีประโยชน์ต่อการบอกตำแหน่งและทิศทาง การเดินทางทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ มีความสำคัญด้านการทหาร การคมนาคมขนส่ง

• เทคโนโลยี 3 S เพื่อภูมิสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์อื่นๆ ที่ควรรู้จัก

ประเภทเครื่องมือ	ชื่อเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	วัตถุประสงค์การใช้งาน
เตือนภัยพิบัติ	ไซโมมิเตอร์	วัดการสั่นสะเทือนของแผ่นดิน
	DART Buoy	เตือนภัยสึนามิ
กำหนดตำแหน่งและทิศทาง	เข็มทิศ	หาทิศของตำแหน่งพื้นที่
บอกลักษณะอากาศ	บารอมิเตอร์	วัดความกดอากาศ
	เทอร์โมมิเตอร์	วัดอุณหภูมิของอากาศ
	ไฮโครมิเตอร์	วัดความชื้นของอากาศ
	เครื่องวัดน้ำฝน	วัดปริมาณน้ำฝน
	อะนิโมมิเตอร์	วัดความเร็วลม
	วินเวนด์ (ศรลม)	วัดทิศทางลม

สิ่งแวดล้อม

1. ภัยพิบัติและการรับมือ

ภัยพิบัติ	สาเหตุการเกิด	พื้นที่เสี่ยง
ดินถล่ม		
หลุมยุบ		
สึนามิ		
แผ่นดินไหว		
พายุหมุน		
อุทกภัย		
ไฟป่าและหมอกควัน		

2. วิกฤตการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแนวทางการแก้ไขปัญหา

วิกฤตการณ์	การแก้ปัญหา
วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติของโลก 1. การชะล้างพังทลายของหน้าดิน 2. การขาดแคลนน้ำจืด 3. การลดลงของสัตว์ป่าและป่าไม้ 4. การใช้พลังงาน 5. มลพิษทางอากาศ 6. หมอกควัน 7. ฝนกรด 8. ปรากฏการณ์เรือนกระจก 9. การละลายของธารน้ำแข็งและภาวะน้ำท่วม 10. ปรากฏการณ์เอลนีโญ 11. ปรากฏการณ์ลานีญา 12. การเพิ่มของขยะเทคโนโลยี	1. องค์การสหประชาชาติกับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม 2. เอิร์ทซัมมิต 3. กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ - อนุสัญญาเวียนนา + พิธีสารมอนทรีออล - พิธีสารเกียวโต - อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - อนุสัญญาบาเซล - อนุสัญญารอตเตอร์ดัม - อนุสัญญาแรมซาร์ - อนุสัญญาไซเตส - อนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ
วิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมไทย 1. มลพิษทางอากาศ 2. มลพิษทางน้ำ 3. มลพิษทางกลิ่น 4. มลพิษทางเสียง 5. สารมลพิษ 6. ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 7. แหล่งท่องเที่ยว	กฎหมายสิ่งแวดล้อมไทย พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518 พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 EIA : Environmental Impact Analysis PPP : Polluter Pay Principle พรบ. สาธารณสุข พ.ศ. 2535 พรบ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

ตะลุยข้อสอบเก่า

O-NET 2549

- ข้อใดคือประโยชน์ของการเรียกพายุหมุนเขตร้อนให้แตกต่างกันเป็น พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน หรือพายุไต้ฝุ่น
 - 1) เพื่อให้ทราบแหล่งกำเนิดของพายุ
 - 2) เพื่อใช้ในการตั้งชื่อพายุอย่างเหมาะสม
 - 3) เพื่อให้ทราบทิศทางและการเคลื่อนที่ของพายุ
 - 4) เพื่อให้ทราบกำลังความแรงและการป้องกัน
- การบริหารจัดการของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการควรนำเทคโนโลยีข้อใดมาช่วยในการพัฒนาและตัดสินใจเชิงพื้นที่
 - 1) ระบบช่วยการพัฒนา (DS)
 - 2) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (DSS)
 - 3) ระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (GPS)
 - 4) ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)
- ข้อใดเป็นวัฒนธรรมไทยที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างระบบธรรมชาติกับระบบมนุษย์
 - 1) ประเพณีสงกรานต์
 - 2) ประเพณีบวชลูกแก้ว
 - 3) ประเพณีขึ้นบ้านใหม่
 - 4) ประเพณีโกนจุก
- “วิธีการแก้งัดดิน” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน เป็นการแก้ปัญหาของดินประเภทใด
 - 1) ดินเค็มจัด
 - 2) ดินเปรี้ยวจัด
 - 3) ดินถูกชะล้างพังทลาย
 - 4) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- ใครคือผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำลายชั้นโอโซนของโลกมากที่สุด
 - 1) นายแก๊งค์ใช้สปีดเปอร์กระป๋องแต่งรถจักรยาน
 - 2) นางสาวเนยฉีดฟันปุ๋ยเคมีในไร่ผัก
 - 3) นายเอลใช้ทินเนอร์ผสมสีน้ำมันซ่อมแซมบ้าน
 - 4) นางสาวออมใช้สารกำจัดศัตรูพืชในสวนผลไม้

O-NET 2550

6. เหตุใดบริเวณที่กระแสน้ำอุ่นและกระแสน้ำเย็นไหลมาปะทะกันจึงมีปลาชุกชุม
- 1) อุดมด้วยเพลงตอนซึ่งเป็นอาหารของปลา
 - 2) เป็นเขตลมสงบ เหมาะแก่การดำรงชีวิตของปลา
 - 3) มักเป็นบริเวณน้ำตื้น ทำให้ปลารวมกันอยู่เป็นฝูงใหญ่
 - 4) ปลอดภัยจากสัตว์นักล่า เช่น ฉลามที่อาศัยอยู่เฉพาะเขตน้ำอุ่นเท่านั้น
7. ใครใช้อุปกรณ์ที่บอกตำแหน่งที่ตั้ง
- 1) นายแดงใช้จีพีเอสคู่กับเข็มทิศ
 - 2) นายเขียวใช้แผนที่คู่กับภาพจากดาวเทียม
 - 3) นายดำใช้รูปถ่ายทางอากาศคู่กับกล้องสามมิติ
 - 4) นายขาวใช้อินเทอร์เน็ตคู่กับระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์
8. ข้อใดไม่เป็นการสร้างสรรค์วัฒนธรรมที่เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
- 1) การทำเหมืองแร่ที่จังหวัดภูเก็ต
 - 2) การปลูกสับปะรดที่จังหวัดเชียงราย
 - 3) การทำนาเกลือที่จังหวัดสมุทรสาคร
 - 4) การหมักก๋วยเตี๋ยวในถังไม้โอ๊กที่จังหวัดเลย
9. ข้อใดไม่ใช่วิฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมระดับโลกที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวาง
- 1) ฝนกรด
 - 2) ปรากฏการณ์เอลนีโญ
 - 3) ปรากฏการณ์เรือนกระจก
 - 4) การเกิดช่องโหว่ของชั้นโอโซน
10. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของไทย
- 1) พระราชบัญญัติ พุทธศักราช 2542
 - 2) วันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม
 - 3) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ UNEP
 - 4) ผู้ว่าราชการจังหวัด และ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

O-NET 2551

11. การผลิตครกหินควรตั้งอยู่ในแหล่งหินประเภทใด
- 1) แกรนิต
 - 2) ฟิลไลต์
 - 3) บะซอลต์
 - 4) ควอตไซต์

12. เขตภูมิลักษณะที่เป็นทิวเขาและที่ราบระหว่างภูเขาหมายถึงภาคใดของประเทศไทย
- 1) ภาคใต้
 - 2) ภาคเหนือ
 - 3) ภาคตะวันตก
 - 4) ภาคตะวันออก
13. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเส้นวันที่
- 1) เวลาของเมืองที่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเส้นวันที่จะช้ากว่าที่กรีนิช
 - 2) เวลาของเมืองที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเส้นวันที่จะเร็วกว่าที่กรีนิช
 - 3) เวลาของเมืองที่ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของเส้นวันที่จะช้ากว่าที่กรีนิช
 - 4) เวลาของเมืองที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของเส้นวันที่จะเร็วกว่าที่กรีนิช
14. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับไซโครมิเตอร์
- 1) เป็นเครื่องมือสำหรับวัดความชื้นสัมพัทธ์เท่านั้น
 - 2) ประกอบด้วยเทอร์โมมิเตอร์แบบดุ่มแห้งและดุ่มเปียก
 - 3) เทอร์โมมิเตอร์ดุ่มเปียกมีอุณหภูมิสูงกว่าเทอร์โมมิเตอร์ดุ่มแห้ง
 - 4) อุณหภูมิเทอร์โมมิเตอร์ดุ่มแห้งกับดุ่มเปียกจะเท่ากันเมื่อมีการระเหยของน้ำอย่างรวดเร็ว
15. ข้อใดไม่ใช่แผนที่เฉพาะเรื่อง
- 1) แผนที่การใช้ที่ดิน
 - 2) แผนที่แสดงความลาดชัน
 - 3) แผนที่แสดงชั้นบรรยากาศ
 - 4) แผนที่ภูมิประเทศ
16. ดอนหอยหลอดสมุทรสงครามเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฉบับใด
- 1) CITES
 - 2) Kyoto Protocol
 - 3) UNFCCC
 - 4) Ramsar
17. การปฏิบัติตนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมทำได้หลายวิธียกเว้นข้อใด
- 1) การหลีกเลี่ยงไม่ใช้สินค้าที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
 - 2) การล้างรถยนต์ด้วยการดักน้ำใส่ถังแทนการใช้น้ำจากสายยาง
 - 3) การเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าให้เหมาะสมกับฐานะของครอบครัว
 - 4) การใช้หนังสือพิมพ์ห่อเศษอาหารก่อนนำไปทิ้งในถังขยะสีเขียว

18. ข้อใดไม่แสดงปัจจัยที่มีต่อลักษณะภูมิอากาศ
- 1) จังหวัดภูเก็ตตั้งอยู่ที่ละติจูด 8 องศาเหนือ
 - 2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแม่น้ำโขงไหลผ่าน
 - 3) เชียงใหม่อยู่สูงจากระดับทะเลปานกลาง 303 เมตร
 - 4) ภาคใต้ฝั่งตะวันออกได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ
19. หากต้องการศึกษาทะเลสาบน้ำเค็ม ท่านควรไปที่ทะเลสาบใด
- 1) มิชิแกน สหรัฐอเมริกา
 - 2) ไบคาล สหพันธรัฐรัสเซีย
 - 3) บัลคาซ สาธารณรัฐคาซัคสถาน
 - 4) แคลเปียน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

O-NET 2553

20. ข้อใดไม่ใช่เครื่องมือวัดลักษณะอากาศ
- 1) บารอมิเตอร์
 - 2) แพลนิมิเตอร์
 - 3) ไฮโดรมิเตอร์
 - 4) เทอร์โมมิเตอร์
21. โครงการพัฒนาป่าชุมชนในประเทศไทยเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับใด
- 1) อนุสัญญาไซเตส
 - 2) อนุสัญญาเวียนนา
 - 3) อนุสัญญาว่าด้วยการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ
 - 4) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
22. เกษตรอินทรีย์ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องใด
- 1) การทำฟาร์มทางนิเวศวิทยา
 - 2) การใช้หลักการการเกษตรแบบองค์รวม
 - 3) การใช้พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ดัดแปรพันธุกรรม
 - 4) การนำของใช้แล้วไปแปรสภาพเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่
23. ข้อใดเป็นลักษณะภูมิประเทศที่เกิดจากการกระทำของแม่น้ำ (ถูกมากกว่า 1 คำตอบ)
- 1) ที่ราบลอนลาด
 - 2) ทะเลสาบรูปแอก
 - 3) เนินตะกอนรูปพัด
 - 4) ดินดอนสามเหลี่ยม

24. ในแผนที่อากาศสมัยใหม่ บริเวณที่มีสัญลักษณ์ L ปรากฏอยู่ จะมีลักษณะอากาศอย่างไร

- 1) เป็นบริเวณที่มีอุณหภูมิต่ำ
- 2) เป็นบริเวณที่มีอุณหภูมิต่ำ
- 3) เป็นบริเวณที่มีความกดอากาศต่ำ
- 4) เป็นบริเวณที่มีความกดอากาศสูง

25. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินสิ่งแวดล้อมมีผลดีอย่างไร

- 1) ประชาชนสามารถโต้แย้งผลการประเมินได้
- 2) ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการ
- 3) ประชาชนได้รับทราบผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการ
- 4) ประชาชนได้รับทราบมาตรการแก้ไขหรือลดผลกระทบอันอาจเกิดขึ้น

เฉลย

1. 4)	2. 4)	3. 1)	4. 2)	5. 1)
6. 1)	7. 1)	8. 2)	9. 1)	10. 1)
11. 1)	12. 3)	13. 4)	14. 2)	15. 4)
16. 4)	17. 3)	18. 2)	19. 4)	20. 2)
21. 4)	22. 4)	23. 2), 3), 4)	24. 2), 3)	25. 1), 2), 3), 4)

Note

Note

Note

เก็งข้อสอบ

ชุดที่ 1

ส่วนที่ 1 : แบบปรนัย 5 ตัวเลือก แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เพราะเหตุใดจึงถือว่าวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นสาขาหนึ่งของสังคมศาสตร์
 - 1) เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่ที่ศึกษาเป็นเรื่องเกี่ยวกับสังคม
 - 2) เพราะเป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์
 - 3) เพราะเป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์เมื่ออยู่ในสังคม
 - 4) เพราะมีการกล่าวถึงส่วนประกอบต่างๆ ของสังคม
 - 5) เพราะเป็นการศึกษาถึงเรื่องราวของสังคมมนุษย์
2. การจัดสรรทรัพยากรภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เพราะเหตุใด
 - 1) สินค้าทุนเป็นของเอกชน
 - 2) กิจกรรมทุกอย่างเป็นของเอกชน
 - 3) กลไกตลาดทำงานได้อย่างสมบูรณ์
 - 4) ปัจจัยการผลิตพื้นฐานอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล
 - 5) การใช้กลไกราคาทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินการทางเศรษฐกิจ
3. การกำหนดราคาสินค้าในลักษณะที่ว่าผู้ขายจะไม่ใช้ราคาเป็นเครื่องมือในการแข่งขัน เนื่องจากถ้าฝ่ายหนึ่งลดราคา ผู้ขายรายอื่นที่เป็นคู่แข่งจะลดราคาตามทันที และถ้าผู้ขายขึ้นราคา คู่แข่งจะไม่ขึ้นตาม พฤติกรรมดังกล่าวเป็นลักษณะของตลาดแบบใด
 - 1) ตลาดแข่งขันสมบูรณ์
 - 2) ตลาดแข่งขันแท้จริง
 - 3) ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด
 - 4) ตลาดผู้ขายน้อยราย
 - 5) ตลาดผูกขาด
4. เส้นอุปสงค์สำหรับสินค้าทั่วไปจะมีลักษณะอย่างไร
 - 1) เป็นเส้นตรงที่ลากจากบนซ้ายลงมาล่างขวา
 - 2) เป็นเส้นตรงที่ลากจากล่างซ้ายไปบนขวา
 - 3) เป็นเส้นตรงที่ขนานกับแกนนอน
 - 4) เป็นเส้นโค้งหงายที่ลากจากบนซ้ายลงมาล่างขวา
 - 5) เป็นเส้นโค้งคว่ำที่ลากจากล่างซ้ายไปบนขวา

5. ข้อใดมิใช่องค์ประกอบของสหกรณ์
- 1) มีกลุ่มบุคคลซึ่งมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจัดตั้งขึ้น
 - 2) สมาชิกมีสิทธิออกเสียงมากน้อยตามมูลค่าหุ้น
 - 3) เป็นเจ้าของและจัดการร่วมกันในกลุ่มสมาชิก
 - 4) ส่งเสริมยกระดับทางเศรษฐกิจของสมาชิก
 - 5) ร่วมปฏิบัติงานเพื่อกลุ่มในหลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
6. การกักตุนสินค้า การเกิดตลาดมืด และการปันส่วนสินค้า เป็นผลจากการดำเนินมาตรการใดของรัฐบาล
- 1) การกำหนดราคาขึ้นสูง
 - 2) การให้เงินอุดหนุน
 - 3) การกำหนดราคาขึ้นต่ำ
 - 4) การประกันราคา
 - 5) การพยุงราคา
7. ถ้านำเอามูลค่าสินค้าชั้นกลางไปหักออกจากราคาขายของสินค้าชนิดนั้น สิ่งที่ได้คืออะไร
- 1) มูลค่าเพิ่ม
 - 2) มูลค่าสุทธิ
 - 3) ต้นทุนการผลิต
 - 4) ค่าเสียโอกาส
 - 5) ค่าเสื่อมราคา
8. ข้อใดสัมพันธ์กับหลักการสหกรณ์มากที่สุด
- 1) ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 เศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน
 - 2) ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า
 - 3) ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า
 - 4) ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้ากระโดด
 - 5) ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 4 เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้ากระโดด
9. เงินเฟ้อ คือ “ภาวะที่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปโดยสูงขึ้นเรื่อย ๆ” ราคาในที่นี้หมายถึงราคาอะไร
- 1) ระดับราคาสินค้าทุกชนิด
 - 2) ระดับราคาสินค้าเฉลี่ย
 - 3) ระดับราคาสินค้าหมวดอาหาร
 - 4) ระดับราคาสินค้าที่มีความสำคัญในการดำรงชีพ
 - 5) ระดับราคาสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งที่ไม่ใช่หมวดอาหาร

10. งบประมาณแบบขาดดุลควรที่จะนำมาใช้ในกรณีใด
- 1) ภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรือง
 - 2) ภาวะการจ้างงานเต็มที่
 - 3) ปัจจัยการผลิตนำมาใช้อย่างเต็มที่
 - 4) เกิดภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรง
 - 5) ภาวะเศรษฐกิจซบเซา
11. บัญชีใดไม่ได้รวมอยู่ในบัญชีดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ
- 1) บัญชีเดินสะพัด
 - 2) บัญชีเงินโอน
 - 3) บัญชีทุนเคลื่อนย้าย
 - 4) บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ
 - 5) บัญชีหนี้สินต่างประเทศ
12. เมื่อเกิดปัญหาการว่างงาน มาตรการของนโยบายการคลังที่รัฐบาลควรนำมาใช้แก้ปัญหาคือข้อใด
- 1) การเพิ่มภาษีและลดการใช้จ่ายของรัฐบาล
 - 2) การลดรายจ่ายประเภทเงินโอน
 - 3) การจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 - 4) การใช้งบประมาณแบบขาดดุล
 - 5) การขยายฐานภาษีให้กว้างขึ้น
13. ข้อใดมิใช่รูปแบบการค้าระหว่างประเทศของโลกในปัจจุบัน
- 1) มีการผูกขาดการค้ามากขึ้น
 - 2) มีการโยกย้ายฐานการผลิตมากขึ้น
 - 3) มีการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ มากขึ้น
 - 4) การค้าระหว่างประเทศขยายตัวไปอย่างกว้างขวาง
 - 5) มีการจัดระเบียบการค้าระหว่างประเทศตามหลักขององค์การการค้าโลก
14. ปณิญาโบกอร์ เกี่ยวข้องกับองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในข้อใด
- 1) อาฟตา
 - 2) อียู
 - 3) นาฟตา
 - 4) โอเปค
 - 5) เอเปค

15. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกฎหมาย
- 1) รัฐบาลออกประกาศให้บุคคลบางประเภทมีหน้าที่เสียภาษีอากรบำรุงประเทศ ผู้ฝ่าฝืนจะมีโทษ
 - 2) นายกรัฐมนตรีขอร้องให้ประชาชนสวมหมวกและเลิกกินหมาก
 - 3) ผู้อำนวยการโรงเรียนสั่งให้ภารโรงเก็บกวาดขยะให้เรียบร้อย
 - 4) พระเจ้าแผ่นดินเชิญชวนให้คนบริจาคเงินช่วยน้ำท่วมภาคใต้
 - 5) พระภิกษุเจ้าอาวาสสั่งให้พระเณรทูลรูปกวาดลานวัด
16. บุคคลใดอาจถูกศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 1) ผู้เยาว์
 - 2) คนไร้ความสามารถ
 - 3) คนปัญญาอ่อน
 - 4) คนวิกลจริต
 - 5) ผู้พิทักษ์
17. นิติกรรมใดที่ผู้เยาว์ทำโดยลำพังแล้วมีผลเป็นโมฆียะ
- 1) รับเงินที่มีผู้ยกให้โดยเสน่หา ไม่มีเงื่อนไขหรือคำภาระติดพัน
 - 2) จัดแจงในทะเบียนเกิดว่า ข. เป็นบุตรของตน
 - 3) ทำสัญญาซื้อขายรถยนต์มาขับเที่ยวเล่น
 - 4) ทำพินัยกรรมเมื่ออายุ 14 ปี
 - 5) ซื้อข้าวสารมาหุงกิน
18. ในกรณีใดที่กฎหมายบังคับให้ศาลต้องทำการไต่สวนมูลฟ้องก่อน
- 1) ดำรวจฟ้องคดีอาญา
 - 2) ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา
 - 3) พนักงานอัยการฟ้องคดีอาญา
 - 4) การฟ้องความผิดต่อส่วนตัว
 - 5) การฟ้องความผิดลหุโทษ
19. การบังคับคดีอาญา ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษประหารชีวิตและจำคุกนั้น ศาลจะสั่งให้หน่วยงานใดเป็นผู้จัดการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษา
- 1) เจ้าพนักงานตำรวจ
 - 2) เจ้าพนักงานราชทัณฑ์
 - 3) เจ้าพนักงานบังคับคดี
 - 4) เจ้าพนักงานอัยการ
 - 5) เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง

20. ประเทศใดมีระบบพรรคการเมืองแบบพรรคเด่นพรรคเดียว
- 1) อินเดีย
 - 2) ฟิลิปปินส์
 - 3) สหรัฐอเมริกา
 - 4) สิงคโปร์
 - 5) อินโดนีเซีย
21. ระบบเผด็จการอำนาจนิยมเน้นการควบคุมประชาชนในด้านใด
- 1) สังคม
 - 2) เศรษฐกิจ
 - 3) การเมือง
 - 4) วัฒนธรรม
 - 5) ทุกด้าน
22. ข้อใดกล่าวถึงวัฒนธรรมไม่ถูกต้อง
- 1) วัฒนธรรมเป็นตัวควบคุมสังคม
 - 2) วัฒนธรรมทำหน้าที่คล้ายตามสังคม
 - 3) วัฒนธรรมก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
 - 4) วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดความสัมพันธ์หรือพฤติกรรมของมนุษย์
 - 5) วัฒนธรรมทำหน้าที่หล่อหลอมบุคลิกภาพให้กับสมาชิกของสังคม
23. “ยอกรวมรูปแบบความสัมพันธ์ กระบวนการและวัสดุอุปกรณ์ที่สร้างขึ้น เพื่อสนองประโยชน์สำคัญทางสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง” หมายถึงอะไร
- 1) โครงสร้างทางสังคม
 - 2) การจัดระเบียบทางสังคม
 - 3) กลุ่มสังคม
 - 4) สถาบันสังคม
 - 5) องค์การทางสังคม
24. ข้อใดไม่ใช่พิธีกรรมของไทยที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาพราหมณ์-ฮินดู
- 1) การตั้งศาลพระภูมิ
 - 2) การสะเดาะเคราะห์ต่ออายุ
 - 3) การทอดกฐิน
 - 4) การวางศิลาฤกษ์
 - 5) การรดน้ำสังข์

25. ลักษณะที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมคือข้อใด

- 1) เทคโนโลยีที่ทันสมัย
- 2) วิถีชีวิตของคนในสังคม
- 3) อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก
- 4) สังคมอุตสาหกรรมแทนที่สังคมเกษตรกรรม
- 5) ความสัมพันธ์ของคนในสังคม

ส่วนที่ 2 : แบบปรนัย 5 ตัวเลือก แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้อง 2 คำตอบ

26. ข้อใดไม่ใช่การผลิตในลักษณะของการให้บริการ

- 1) การเขียนแบบบ้านให้ลูกค้าของสถาปนิก
- 2) การรักษาพยาบาลคนไข้ของแพทย์
- 3) การซื้อขายที่ดินเพื่อเก็งกำไร
- 4) การให้คำปรึกษาของวิศวกรเกี่ยวกับบ่อบำบัดน้ำเสีย
- 5) การส่งน้ำอัดลมไปจำหน่ายในต่างจังหวัด

27. สินค้าหรือบริการใดจัดว่าเป็นสินค้าสาธารณะ

- 1) มหาวิทยาลัยของรัฐ
- 2) ไฟฟ้าตามถนน
- 3) การป้องกันประเทศ
- 4) รถโดยสารระหว่างจังหวัด
- 5) สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ

28. ข้อใดเป็นข้อดีของตลาดผูกขาด

- 1) เกิดการประหยัดต่อขนาดการผลิต
- 2) ราคาต่ำสุดและกำไรสูงสุด
- 3) มีประสิทธิภาพมากที่สุด
- 4) ช่วยส่งเสริมด้านการวิจัยพัฒนา
- 5) เกิดความสูญเสียไปเล็กน้อยที่สุด

29. ข้อใดเป็นภาษีทางตรง

- 1) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 2) ภาษีมรดก
- 3) ภาษีศุลกากร
- 4) ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
- 5) ภาษีสรรพสามิต

30. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของอำนาจอธิปไตย
- 1) เป็นการทั่วไป
 - 2) มีความเด็ดขาด
 - 3) มีความถาวร
 - 4) แบ่งแยกได้
 - 5) ยึดหยุ่นได้
31. ประเทศใดมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี
- 1) ฟิลิปปินส์
 - 2) อินโดนีเซีย
 - 3) มองโกเลีย
 - 4) มาเลเซีย
 - 5) อินเดีย
32. ข้อใดไม่ใช่เป้าหมายของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
- 1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - 2) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
 - 3) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน
 - 4) การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน
 - 5) การรักษาสันติภาพและความมั่นคง
33. ข้อใดเป็นประเพณีท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 1) ไหลเรือไฟ
 - 2) บุญข้าวฉี่
 - 3) บุญสารทเดือนสิบ
 - 4) แห่ผ้าขึ้นธาตุ
 - 5) ปอยส่างลอง
34. ผู้ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายคือข้อใด
- 1) อัยการ
 - 2) ผู้พิพากษา
 - 3) พนักงานราชทัณฑ์
 - 4) พนักงานสอบสวน
 - 5) เจ้าพนักงานบังคับคดี

35. ข้อใดไม่ใช่กฎหมายสารบัญญัติ

- 1) ประมวลกฎหมายที่ดิน
- 2) ประมวลกฎหมายราชการ
- 3) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- 4) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
- 5) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ชุดที่ 2

36. การเกิดวาทภัยในประเทศไทย เกิดขึ้นจากพายุหมุนเขตร้อนในข้อใด

1) วิลลี วิลลี	2) ไชโคลน
3) เฮอริเคน	4) ไต้ฝุ่น
5) บาเกียว	

TAG : ภูมิศาสตร์, ภูมิศาสตร์กายภาพ

37. ตามมาตราริกเตอร์ แผ่นดินไหวระยะใดที่เครื่องเร็นเริ่มเคลื่อนไหว

1) 9.0-9.9	2) 7.0-7.9
3) 5.0-5.9	4) 4.0-4.9
5) 3.0-3.9	

TAG : ภูมิศาสตร์, ภัยธรรมชาติ

38. ตามภาพเป็นภูเขาหินชนิดใด

1) หินทราย	2) หินแกรนิต
3) หินภูเขาไฟ	4) หินแปร
5) หินปูน	

TAG : ภูมิศาสตร์, ภูมิศาสตร์กายภาพ

39. เส้นเมริเดียนใดตรงข้ามกับเส้นแบ่งเขตวันสากล

1) 0 องศา	2) 45 องศา
3) 90 องศา	4) 180 องศา
5) 360 องศา	

TAG : ภูมิศาสตร์, เครื่องมือทางภูมิศาสตร์, ระบบพิกัดภูมิศาสตร์

40. ควรเลือกใช้ภาพจากดาวเทียมกลุ่มใดในการหาภาพเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยได้ดีที่สุด กรณีอยู่ในช่วงฤดูฝนตกชุก ท้องฟ้าปกคลุมด้วยเมฆมาก
- 1) LANDSAT และ QUICKBIRD
 - 2) SPOT และ IKONOS
 - 3) MOS และ SEASAT
 - 4) GMS และ METEOSAT
 - 5) THEOS และ INTELSAT
- TAG : ภูมิศาสตร์, เครื่องมือทางภูมิศาสตร์, ดาวเทียม
41. ปลาชนิดใดใช้ในการกำจัดน้ำเสียโดยวิธีธรรมชาติตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)
- 1) ปลาเข็ม
 - 2) ปลาจิ้น
 - 3) ปลากระดี่
 - 4) ปลาช่อน
 - 5) ปลาสลิด
- TAG : ภูมิศาสตร์, ภัยธรรมชาติ, ปัญหาและการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
42. ทุกข้อเป็นการระวังภัยเมื่อเกิดแผ่นดินไหว ยกเว้นข้อใด
- 1) หลีกเลี่ยงการอยู่ใต้เสาไฟฟ้า หากอยู่ในที่โล่งแจ้ง
 - 2) เมื่อเกิดเหตุแผ่นดินไหว ควรรีบลงลิฟต์เพื่อออกจากอาคาร
 - 3) อยู่ห่างจากชายฝั่ง เมื่ออยู่ที่ชายหาด
 - 4) หากอยู่ในจุดเสี่ยงที่จะเกิดแผ่นดินไหวควรเตรียมถุงยังชีพให้พร้อม
 - 5) ห้ามใช้เทียน หรือไม้ขีดไฟเมื่อเกิดแผ่นดินไหว
- TAG : ภูมิศาสตร์, ภัยธรรมชาติ
43. มัชฌิมาปฏิบัติปาสอดคล้องกับหลักธรรมในข้อใด (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)
- 1) สัมปยุตธรรม
 - 2) อริยสัจ 4
 - 3) ไตรสิกขา
 - 4) พรหมวิหาร 4
 - 5) มรรค 8
- TAG : ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม, พุทธศาสนา, หลักธรรม
44. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดได้ชื่อว่าเป็นวันแห่งความรัก
- 1) วันมาฆบูชา
 - 2) วันอัฐมีบูชา
 - 3) วันอาสาฬหบูชา
 - 4) วันวิสาขบูชา
 - 5) วันเทโวโรหนะ
- TAG : ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม, พุทธศาสนา, วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
45. ชาวพุทธจะเข้าถึงสังฆธรรมได้ต้องใช้กระบวนการใด
- 1) ไตรสิกขา
 - 2) ไตรภูมิ
 - 3) ไตรลักษณ์
 - 4) ไตรสรณะ
 - 5) ไตรภาคี
- TAG : ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม, พุทธศาสนา, หลักธรรม

46. พระพุทธเจ้าเปรียบธรรมในข้อใดเป็นเสมือนรอยเท้าช้างที่สามารถรวมรอยเท้าสัตว์ทุกชนิดไว้ได้

1) อัปปมาทธรรม	2) เมตตาธรรม
3) สัมปยุตธรรม	4) พรวาสธรรม
5) กรุณาธรรม	

TAG : ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม, พุทธศาสนา, หลักธรรม

47. ข้อใดคือหลักธรรมของศาสนาอิสลาม (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

1) หลักศรัทธา 6	2) หลักไตรสิกขา
3) หลักบัญญัติ 10 ประการ	4) หลักปฏิบัติ 5
5) หลักอาศรม 4	

TAG : ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม, ศาสนาอิสลาม, หลักธรรม

48. หากย่อหลักธรรมคำสอนของพระเยซูให้สั้นที่สุดและสำคัญที่สุด จะสามารถย่อได้ตามข้อใด

1) เมตตาและกรุณา	2) เสียสละและให้อภัย
3) มุทิตาและกรุณา	4) ศรัทธาและอุเบกขา
5) เมตตาและศรัทธา	

TAG : ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม, ศาสนาคริสต์, หลักธรรม

49. ตามหลักอาศรม 4 ของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู “พรหมจารี” หมายถึงอะไร

1) วัยครองเรือน	2) วัยที่ต้องออกหาความสงบ
3) วัยที่ต้องออกบวช	4) วัยสาวบริสุทธิ์
5) วัยศึกษาเล่าเรียน	

TAG : ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม, ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู, หลักธรรม

50. ทุกข้อเป็นองค์ประกอบของรัฐ ยกเว้นข้อใด

1) อำนาจอธิปไตย	2) รัฐสภา
3) ประชาชน	4) ดินแดน
5) รัฐบาล	

TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต, การเมืองการปกครอง, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรัฐ

51. รัฐใดมีลักษณะเป็นรัฐเดี่ยว

1) ออสเตรเลีย	2) มาเลเซีย
3) อินโดนีเซีย	4) พม่า
5) สหรัฐอเมริกา	

TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต, การเมืองการปกครอง, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรัฐ

52. ประเทศในกลุ่มใดมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขทั้งหมด

1) วาติกัน อินเดีย ฝรั่งเศส	2) อังกฤษ สวีเดน ญี่ปุ่น
3) ไต้หวัน มาเลเซีย เดนมาร์ก	4) เบลเยียม บรูไน ศรีลังกา
5) ไทย คิวบา ลิเบีย	

TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต, การเมืองการปกครอง, ระบอบการปกครอง

53. การปกครองที่รัฐบาลเข้าควบคุมเฉพาะด้านการเมือง แต่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมคือการปกครองในแบบใด
- 1) คอมมิวนิสต์
 - 2) สังคมนิยม
 - 3) ประชาธิปไตย
 - 4) เผด็จการอำนาจนิยม
 - 5) เผด็จการเบ็ดเสร็จ
- TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต, การเมืองการปกครอง, ระบอบการปกครอง
54. ตัวเลือกในข้อใดขัดแย้งกับแนวคิดขององค์การนิรโทษกรรมสากล (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)
- 1) การวิสามัญฆาตกรรม
 - 2) การใช้แรงงานเด็กและสตรี
 - 3) การปฏิวัติรัฐประหาร
 - 4) การทุจจริตคอร์รัปชัน
 - 5) การประหารชีวิตนักโทษ
- TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม, การเมืองการปกครอง, สิทธิมนุษยชน
55. ค่านิยมใดที่คนในสังคมเมืองและสังคมชนบทมีสอดคล้องกัน
- 1) ชอบการแข่งขัน
 - 2) ชอบความสะดวกสบาย
 - 3) ไม่ยึดประเพณี
 - 4) ไม่ชอบคนแปลกหน้า
 - 5) รักสนุก
- TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม, สังคมวิทยา, ลักษณะทั่วไปของสังคมไทย
56. วัฒนธรรมประเภท “สหธรรม” หมายถึงข้อใด (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)
- 1) ขนบธรรมเนียมประเพณี
 - 2) มารยาททางสังคม
 - 3) ประดิษฐ์กรรม
 - 4) ความคิด ความเชื่อ
 - 5) ระเบียบข้อบังคับทางสังคม
- TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม, สังคมวิทยา, วัฒนธรรม, ประเภทของวัฒนธรรม
57. ครอบครัวในข้อใดเป็นครอบครัวเดี่ยว (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)
- 1) ตีมาอยู่กับพ่อ แม่ และพี่ชาย
 - 2) น้อยอยู่กับลุง ป้า และน้องสาว
 - 3) รินทรอยู่กับสามี ลูกชาย และลูกสาว
 - 4) เขาว์อยู่กับน้องสาว ยาย และแม่
 - 5) เจตอยู่กับพ่อ พี่ชาย และอา
- TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม, สังคมวิทยา, ประเภทของสถาบันทางสังคม, สถาบันครอบครัว
58. ทุกข้อเป็นทรัพย์สินที่ต้องทำสัญญาซื้อขายเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ยกเว้นข้อใด
- 1) แพ
 - 2) สัตว์พาหนะ
 - 3) ที่ดิน
 - 4) เรือกลไฟ
 - 5) รถยนต์
- TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม, นิติศาสตร์และกฎหมายในชีวิตประจำวัน, กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา

59. นายสินลักทรัพย์นางสินีภรรยาไป อยากทราบว่าตามกฎหมายนายสินมีความผิดอาญาประเภทใด
- 1) ความผิดอาญาแผ่นดิน
 - 2) ความผิดลหุโทษ
 - 3) ความผิดที่ย่อมความได้
 - 4) ความผิดที่กฎหมายยกเว้นโทษให้
 - 5) ไม่มีความผิด
- TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม, นิติศาสตร์และกฎหมายในชีวิตประจำวัน, กฎหมายอาญา, ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
60. นายปรีตยาอาศัยอยู่กับนายนคร (บิดา) นางทิชากร (มารดา) นางอัมพชา (ภรรยา) ด.ช.ตนะ และ ด.ช.เวหา (ลูกชาย) ด.ญ.ผกา และ ด.ญ.สมร (ลูกสาว) นางสาวทพิตา (ลูกบุญธรรม) ด.ญ.จุจิเรข (น้องสาว) และนางสาวธวัล (ป้า) หากนายปรีตยาเสียชีวิตโดยไม่ได้ทำพินัยกรรม และมีมรดกจำนวน 250 ล้านบาท อยากทราบว่าบุคคลคู่ใดที่ไม่มีสิทธิ์รับมรดกของนายปรีตยา
- 1) นายนคร และนางทิชากร
 - 2) นางอัมพชา และนางสาวทพิตา
 - 3) ด.ช.ตนะ และ ด.ช.เวหา
 - 4) ด.ญ.ผกา และ ด.ญ.สมร
 - 5) ด.ญ.จุจิเรข และนางสาวธวัล
- TAG : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม, นิติศาสตร์และกฎหมายในชีวิตประจำวัน, กฎหมายในชีวิตประจำวัน, กฎหมายเกี่ยวกับครอบครัว
61. ในวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2417 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ออกพระราชบัญญัติพิทักษ์ลูกทาสลูกไท กำหนดให้ค่าตัวลูกทาสที่เกิดในปีมะโรง พ.ศ. 2411 ซึ่งเป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์มีค่าตัวลดลงเรื่อยๆ อยากทราบว่าในวันที่มีการประกาศดังกล่าวตรงกับรัตนโกสินทร์ศกที่เท่าไร
- 1) ร.ศ. 91
 - 2) ร.ศ. 92
 - 3) ร.ศ. 93
 - 4) ร.ศ. 94
 - 5) ร.ศ. 95
- TAG : ประวัติศาสตร์, เวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
62. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ข้อใดไม่จัดว่าเป็นหลักฐานชั้นต้น
- 1) สารานุกรมประวัติศาสตร์
 - 2) สุสานจีนซีฮ้องเต้
 - 3) มัมมี่
 - 4) ราชกิจจานุเบกษา
 - 5) เมืองฮาร์ปา
- TAG : ประวัติศาสตร์, ประวัติศาสตร์และวิธีการทางประวัติศาสตร์, หลักฐานทางประวัติศาสตร์
63. ในรัชสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศตำแหน่งเสนาบดีใดถูกลดบทบาทลง มีหน้าที่เพียงถวายคำปรึกษาข้อราชการทั่วไปต่อพระมหากษัตริย์ โดยมีได้มีหน้าที่รับผิดชอบเจาะจงเรื่องใด
- 1) เจ้าพระยาจักรี ตำแหน่งสมุหนายก
 - 2) พระยามหาเสนา ตำแหน่งสมุหกลาโหม
 - 3) พระยาโกษาธิบดี ตำแหน่งกรมคลัง
 - 4) พระยาธรรมาธิบดี ตำแหน่งกรมวัง
 - 5) พระยาพลเทพ ตำแหน่งกรมนา
- TAG : ประวัติศาสตร์, ประวัติศาสตร์ไทย, การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองของไทย

64. ทุกข้อเป็นผลงานของจอมพลแปลก พิบูลสงครามในยุคสร้างชาติ ยกเว้นข้อใด
- 1) การยกเลิกการกินหมาก
 - 2) การเปลี่ยนชื่อประเทศจากสยามเป็นไทย
 - 3) การประกาศใช้กฎหมายอาชีวะสงวนของคนไทย
 - 4) การใช้ธงไตรรงค์เป็นธงประจำชาติไทย
 - 5) การปฏิรูปตัวอักษรไทย
- TAG : ประวัติศาสตร์, ประวัติศาสตร์ไทย, การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองของไทย
65. ข้อใดอธิบายไม่ถูกต้องเกี่ยวกับอารยธรรมจีน
- 1) เข้าสู่ยุคประวัติศาสตร์ในราชวงศ์ซาง โดยมีการประดิษฐ์อักษรภาพขึ้นใช้ หลักฐานคือ กระดองเต่าที่ใช้จารึกคำพยากรณ์และคำทำนายต่างๆ
 - 2) เม่งจื๊อมีแนวคิดที่ผู้ปกครองที่ดีจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน ดังนั้นเมื่อผู้ปกครองไม่ดีประชาชนจึงมีสิทธิล้มล้างได้ เพราะสวรรค์ก็ยอมไม่พอใจผู้ปกครองแบบนั้นเช่นกัน
 - 3) จักรพรรดิฉินซีฮ่องเต้ทรงสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของจักรวรรดิโดยการกำหนดให้มีการใช้ภาษาเขียน มาตรการ ชั่ง ตวง วัด และเหรียญกษาปณ์แบบเดียวกันทั่วทั้งจักรวรรดิ
 - 4) การสอบจอหงวนเกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยราชวงศ์ถัง โดยหลักสูตรในการสอบจะเน้นคัมภีร์ของลัทธิเต๋า
 - 5) มีราชวงศ์ต่างชาติปกครอง 2 ราชวงศ์ คือ ราชวงศ์หยวน (มองโกล) และราชวงศ์ชิง (แมนจู)
- TAG : ประวัติศาสตร์, ประวัติศาสตร์สากล, อารยธรรมจีน
66. อินเดียได้รับอิทธิพลจากชาติใดในการสร้างพระพุทธรูปในสมัยแรก
- 1) เปอร์เซีย
 - 2) จีน
 - 3) กรีก
 - 4) เมโสโปเตเมีย
 - 5) อียิปต์
- TAG : ประวัติศาสตร์, ประวัติศาสตร์สากล, อารยธรรมของโลกตะวันออกในยุคโบราณและการติดต่อระหว่างโลกตะวันตกและตะวันออก, การติดต่อระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออกที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก
67. บุคคลใดเป็นผู้ประกาศใช้นโยบายมุ่งตะวันออก
- 1) วิลเลียม บรันด์
 - 2) นิคิตา ครุสชอฟ
 - 3) ออดอล์ฟ ฮิตเลอร์
 - 4) อันเกล่า แมร์เคิล
 - 5) มิคาอิล กอร์บาชอฟ
- TAG : ประวัติศาสตร์, ประวัติศาสตร์สากล, มหาอำนาจกับการเมืองโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 20
68. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับวิกฤตการณ์เศรษฐกิจโลก (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)
- 1) อดัม
 - 2) ต้มยำกุ้ง
 - 3) ฝ่อ
 - 4) แฮมเบอร์เกอร์
 - 5) บาร์บีคิว
- TAG : เศรษฐศาสตร์, การเงินและการคลัง, วิกฤตเศรษฐกิจ

69. ข้อใดเป็นกิจกรรมการผลิตขั้นที่ 2 หรือขั้นทุติยภูมิ

1) การทำสวน	2) การทำเหมืองแร่
3) การสอนหนังสือ	4) การขับรถแท็กซี่
5) การสีข้าว	

TAG : เศรษฐศาสตร์, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์, กิจกรรมทางเศรษฐกิจ, สินค้าและบริการ, ขั้นตอนการผลิตสินค้าและบริการ

70. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนไม่ถูกต้องตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

- 1) รัชชานนท์ปลูกผักสวนครัวไว้หลังบ้าน เพื่อประหยัดค่าวัตถุดิบในการประกอบอาหาร
- 2) พุฒิภัทรไปเรียนทำปุ๋ยชีวภาพจากเกษตรตำบล เพื่อมาใช้ในสวนที่บ้านจะได้ประหยัดค่าปุ๋ย
- 3) ธรณ์พิร์ป่วยหนัก แต่ไม่ยอมไปหาหมอ เพราะต้องการประหยัดเงิน
- 4) แม้ธรรธจะมีเงินพอที่จะซื้อรถคันใหม่ แต่เขาก็พอใจที่จะใช้รถเก่าคันเดิม
- 5) ปวรจรรย์เลี้ยงปลาและปลูกผักเพื่อการบริโภคและส่งขายตลาดด้วยตนเอง

TAG : เศรษฐศาสตร์, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์, เศรษฐกิจพอเพียง

ชุดที่ 3

- 71.ชาติตะวันตกเริ่มนับประวัติศาสตร์สมัยใหม่จากเหตุการณ์ใด
- 1) การเกิดสงครามครูเสด
 - 2) การเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1
 - 3) การปฏิวัติวิทยาศาสตร์
 - 4) การปฏิวัติอุตสาหกรรม
 - 5) การปฏิรูปศาสนา
72. อียิปต์โบราณสถานสร้างสรรค์ความเจริญได้เพราะมีปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ คือ
- 1) ความเชื่อเรื่องเทพเจ้ามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต
 - 2) ความสามารถด้านวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม
 - 3) ความอุดมสมบูรณ์ที่เกิดจากการท่วมของแม่น้ำไนล์
 - 4) มีปราการทางธรรมชาติเป็นด่านป้องกันภัย
 - 5) มีทะเลขนาดใหญ่ทางตอนเหนือของอาณาจักร
73. ผลงานของชาติใดที่สะท้อนถึงความสามารถด้านวิศวกรรม สถาปัตยกรรม และการแพทย์
- 1) อียิปต์
 - 2) เปอร์เซีย
 - 3) สุเมเรียน
 - 4) อียิปต์
 - 5) แคลเดียน
74. ชนชาติที่มีบทบาทต่อการเผยแพร่วัฒนธรรมเมโสโปเตเมียไปสู่ภูมิภาคอื่นๆ คือ
- 1) สุเมเรียน - อียิปต์
 - 2) ฟินีเชีย - เปอร์เซีย
 - 3) ยิว - บาบิโลเนีย
 - 4) กรีก - โรมัน
 - 5) อัลซีเรียน - แคลเดียน
75. ชนชาติที่ให้ความสำคัญทางโลกมากกว่าด้านศาสนา
- 1) ยิว - อียิปต์
 - 2) สุเมเรียน - บาบิโลเนีย
 - 3) ฟินีเชีย - อัลซีเรีย
 - 4) อียิปต์ - แคลเดียน
 - 5) ยิว - เปอร์เซีย

76. จงเรียงลำดับเวลาการเกิดขึ้นความเจริญต่อไปนี้
1. การสร้างอนุสาวรีย์หินสโตนเฮนจ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา
 2. การสร้างพีระมิด สฟิงซ์ วิหารบูชาเทพเจ้า
 3. การวาดภาพบนผนังถ้ำ การประกอบพิธีฝังศพ
 4. มหาเทพยอี่เลียดและโอเดสซี
- 1) 1, 2, 3 และ 4
 - 2) 1, 3, 4 และ 2
 - 3) 3, 1, 2 และ 4
 - 4) 4, 2, 3 และ 1
 - 5) 3, 2, 1 และ 4
77. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับโรมัน
- 1) การใช้กฎหมายสิบสองโต๊ะเพื่อความเสมอภาคทางศาล
 - 2) นำศิลปะมาปรับใช้มนุษย์โดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยแทนการรับใช้พระเจ้า
 - 3) แสดงออกถึงอำนาจยิ่งใหญ่ของรัฐจึงสร้างสิ่งก่อสร้างใหญ่โต หรุหระ
 - 4) ตระหนักในความสำคัญของสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล
 - 5) การสืบทอดปรัชญาความคิดจากกรีก
78. ข้อใดมิใช่ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในสมัยกลาง
- 1) ศาสนจักรมีอำนาจเหนือการดำเนินชีวิตของประชาชน
 - 2) สังคมพิวตัลสะทอนให้เห็นความมีอิทธิพลของขุนนางเหนือกษัตริย์
 - 3) บ้านเมืองมีศึกสงครามจากการรุกรานของอนารยชน
 - 4) ความเชื่อเรื่องโลกกลมทำให้มีการสำรวจทางทะเล
 - 5) มีระบบเศรษฐกิจเป็นแบบยังชีพและครบวงจรในตัวเอง
79. งานศิลปะในสมัยกลางสะท้อนสภาพสังคมอย่างไร
- 1) ถูกครอบงำด้วยอิทธิพลจากศาสนาคริสต์
 - 2) สนใจและให้ความสำคัญต่ออำนาจลึกลับ
 - 3) ผสมผสานปรัชญาและศิลปะของชาวอาหรับ
 - 4) อยู่ในยุคการทำสงครามเพื่อปกป้องดินแดน
 - 5) ใช้ภาษาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์งานวรรณกรรม
80. ผลกระทบของสงครามครูเสด ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุโรป ยกเว้นข้อใด
- 1) การเฟื่องฟูของการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย
 - 2) ความเสื่อมของระบบพิวตัล
 - 3) เกิดการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
 - 4) การฟื้นฟูอารยธรรมกรีก - โรมัน
 - 5) การรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง

81. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองที่เกิดขึ้นในสมัยใหม่ระยะแรก มีหลายประการยกเว้นข้อใด
- 1) การขยายตัวของชนชั้นกลาง ขุนนาง พ่อค้า และกรรมราช
 - 2) การเกิดรัฐชาติและระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช
 - 3) การฟื้นฟูศิลปวิทยาการของกรีกและโรมัน
 - 4) การปฏิรูปศาสนาและการกำเนิดนิกายโปรเตสแตนต์
 - 5) การสำรวจเส้นทางเดินเรือและค้นพบโลกใหม่
82. การปฏิวัติอุตสาหกรรมเกิดจากสาเหตุใด
- 1) การปฏิรูปศาสนาและการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
 - 2) การสำรวจและค้นพบดินแดนใหม่
 - 3) การปฏิวัติวิทยาศาสตร์และการปฏิรูปการค้า
 - 4) การกำเนิดของชนชั้นกลางและปัญญาชน
 - 5) การสถาปนาระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
83. สภาพสังคมของยุโรปภายหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมมีลักษณะอย่างไร
- 1) เกษตรกร ได้แก่ ชาวไร่ ชาวนา มีอำนาจในการต่อรองมากขึ้น
 - 2) กษัตริย์ พระ และขุนนาง ร่ำรวยมากขึ้นจากการค้าโพ้นทะเล
 - 3) ชนชั้นกลางและกรรมราชมีบทบาทในสังคมมากขึ้น
 - 4) ปัญญาชน นักปราชญ์ และศิลปิน มีฐานะและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
 - 5) เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างชนชั้นในสังคม
84. ประวัติศาสตร์โลกตะวันตก สมัยโบราณ สิ้นสุดลงเมื่อเกิดเหตุการณ์ใด
- 1) เมื่อคริสโตเฟอร์ โคลัมบัสค้นพบทวีปอเมริกา
 - 2) เมื่อชนเผ่าเดิร์ก ยึดกรุงคอนสแตนติโนเปิลได้สำเร็จ
 - 3) เมื่อชนเผ่าตีตัน โจมตีจักรวรรดิโรมันตะวันตกจนล่มสลาย
 - 4) เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง
 - 5) เมื่อสงครามเย็นสิ้นสุด
85. เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง ถือว่าเป็นการสิ้นสุดยุคใดในประวัติศาสตร์ตะวันตก
- 1) สมัยโบราณ
 - 2) สมัยกลาง
 - 3) สมัยใหม่
 - 4) สมัยปัจจุบัน
 - 5) สมัยเก่า

86. ข้อใดไม่ใช่ผลงานการสร้างสรรค์ของอารยธรรมอียิปต์
- 1) ด้านอักษรศาสตร์และวรรณกรรม
 - 2) ด้านเคมีและการแพทย์
 - 3) ด้านฟิสิกส์และเรขาคณิต
 - 4) ด้านจิตรกรรมและนาฏกรรม
 - 5) ด้านสถาปัตยกรรมและชีววิทยา
87. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- 1) กรีก นิยมสร้างงานสถาปัตยกรรมด้วยระบบเสาและคานา โรมัน นิยมสร้างหลังคารูปโดมและประตูชัย
 - 2) กรีก นิยมงานประติมากรรมทำเน้นธรรมชาติ โรมัน เน้นงานที่แสดงถึงความยิ่งใหญ่ของอาณาจักร
 - 3) กรีก มีงานเขียนเรื่อง อีเนียด โรมัน มีงานเขียนเรื่อง อีเลียด
 - 4) กรีก ให้กำเนิดระบบการปกครองที่สำคัญของโลก โรมัน ทั้งระบบกฎหมายเป็นมรดกโลก
 - 5) กรีก ให้ความสำคัญกับเสรีภาพและการใช้เหตุผล โรมัน ให้ความสำคัญกับความมีระเบียบวินัย
88. ข้อใดจัดเป็นอารยธรรมลุ่มน้ำ
- 1) กรีก - โรมัน
 - 2) กรีก - เมโสโปเตเมีย
 - 3) อียิปต์ - โรมัน
 - 4) อียิปต์ - เมโสโปเตเมีย
 - 5) ฟินีเซียน - ลิเดีย
89. ข้อใด ไม่ใช่ พัฒนาการของอารยธรรมสมัยกลาง
- 1) มีการปกครองแบบรวมอำนาจ ด้วยระบบศักดินาสวามิภักดิ์
 - 2) มีการใช้ที่ดิน เป็นสื่อกลางความสัมพันธ์ในสังคม
 - 3) มีระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง และมีการปลูกหมุนเวียนที่ดิน
 - 4) ศาสนาคริสต์ มีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนในสมัยนี้มากกว่าอาณาจักร
 - 5) มีการสร้างสรรค์งานศิลปะที่แสดงออกถึงความเชื่อทางศาสนา
90. ผลสำคัญของสงครามครูเสดที่มีต่อประวัติศาสตร์โลกคือข้อใด
- 1) ทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์ของยุโรปสามารถกลับมารวมอำนาจได้อีกครั้ง
 - 2) เกิดการเจริญเติบโตของเมืองการค้าในทวีปยุโรป
 - 3) เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและสินค้าระหว่างโลกตะวันออกและโลกตะวันตก
 - 4) ทำให้เกิดการตั้งระบอบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในสมัยต่อมา
 - 5) ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิทยาการและการแสดงออกทางความคิดเห็นมากขึ้น

91. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้เกิดการปฏิรูปศาสนา
- 1) พฤติกรรมของพระที่ไม่เหมาะสม
 - 2) ความไม่พอใจของกษัตริย์และขุนนางต่อศาสนจักร
 - 3) การฟื้นฟูแนวคิดมนุษยนิยมในยุโรป
 - 4) การแข่งขันเส้นทางการค้าในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
 - 5) การซื้อขายใบไถ่บาป
92. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะผลงานทางศิลปะในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
- 1) มีลักษณะเป็นธรรมชาติสมจริง
 - 2) สนใจความงามของสรีระมนุษย์
 - 3) มีการเขียนภาพแบบ 3 มิติ
 - 4) ยึดแนวคิดมนุษยนิยม
 - 5) ใช้ภาษาละตินในงานวรรณกรรม
93. ข้อใดคือสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดการสำรวจเส้นทางเดินเรือและการค้นพบดินแดนโลกใหม่
- 1) การขยายตัวทางการค้า
 - 2) การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - 3) การเผยแผ่ศาสนาคริสต์
 - 4) การกำเนิดนิกายโปรเตสแตนต์
 - 5) การก่อตั้งสมบูรณาญาสิทธิราชย์และรัฐชาติ
94. ข้อใดอธิบายความแตกต่างระหว่าง การปฏิวัติอุตสาหกรรมระยะที่ 1 และระยะ 2 ไม่ถูกต้อง
	ระยะที่ 1	ระยะที่ 2
1)	เหล็ก	เหล็กกล้า
2)	พลังงานไอน้ำ	ถ่านหินและไฟฟ้า
3)	อังกฤษ	เยอรมัน
4)	ทอผ้า	คมนาคมขนส่ง
5)	ถ่านหิน	น้ำมัน
95. ข้อใดไม่ใช่อิทธิพลการปฏิวัติวิทยาศาสตร์ที่มีต่อภูมิปัญญาและความคิดของมนุษย์ในยุโรป
- 1) ยอมรับในเหตุผลและข้อมูลที่พิสูจน์ได้เชิงประจักษ์
 - 2) สนใจในธรรมชาติและวิทยาศาสตร์
 - 3) มีความเชื่อมั่นในตัวเองและความสามารถของมนุษย์
 - 4) สนใจในศาสนาและความคิดเชิงนามธรรม
 - 5) เคารพในเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิด

96. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะสำคัญของการปฏิบัติเกษตรกรรม

- 1) การปลูกพืชหมุนเวียน
- 2) การนาปิดล้อม
- 3) การปลูกหมุนเวียนที่ดิน
- 4) การคัดเลือกพันธุ์สัตว์และพืช
- 5) การใช้ปุ๋ยเคมีบำรุงดิน

97. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้

- ก. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
- ข. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์
- ค. การปฏิวัติอุตสาหกรรม
- ง. การสำรวจเส้นทางเดินเรือ
- จ. การปฏิบัติเกษตรกรรม

- 1) ก., ข., ค., ง., จ.
- 2) ก., ง., ข., ค., จ.
- 3) ก., ง., ข., จ., ค.
- 4) ก., ข., ง., จ., ค.
- 5) ก., ข., จ., ง., ค.

98. เหตุการณ์ใดถือเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างสมัยกลางกับสมัยใหม่

- 1) การปฏิวัติวิทยาศาสตร์
- 2) การปฏิวัติอุตสาหกรรม
- 3) การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
- 4) การค้นพบทวีปอเมริกา
- 5) การปฏิรูปศาสนา

99. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับยุคกลาง

- 1) พิวตัล
- 2) นาปิดล้อม
- 3) ศาสนจักร
- 4) แมนเนอร์
- 5) บัพพชนียกรรม

100. สงครามเย็น เป็นความขัดแย้งที่มีสาเหตุมาจากข้อใด

- 1) ความแตกต่างของอุดมการณ์ทางการเมือง
- 2) ความหลากหลายทางเชื้อชาติ
- 3) ความขัดแย้งด้านศาสนาและความเชื่อ
- 4) การแข่งขันผลประโยชน์ของทรัพยากร
- 5) การแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

101. ข้อใดไม่ใช่แนวคิดที่จัดอยู่ในการจัดระเบียบโลกใหม่

- 1) ประชาธิปไตย
- 2) การค้าเสรี
- 3) สิทธิมนุษยชน
- 4) สังคมนิยม
- 5) สิ่งแวดล้อม

102. ข้อใดคือสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดโลกยุคโลกาภิวัตน์

- 1) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารและการคมนาคม
- 2) การส่งเสริมประชาธิปไตย และหลักสิทธิมนุษยชน
- 3) การเกิดวิกฤติทรัพยากรธรรมชาติและการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 4) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการขยายตัวของบริษัทข้ามชาติ
- 5) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ

103. ปัญหาความขัดแย้งในทะเลจีนใต้และหมู่เกาะสแปรตลีย์ เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาในข้อใด

- 1) ความขัดแย้งระหว่างจีนกับอาหรับ
- 2) การเจรจาสันติภาพบนคาบสมุทรเกาหลี
- 3) การเจรจาจัดตั้งเขตการค้าเสรี ASEAN + 3
- 4) การแก้ปัญหาจากลัทธิก่อการร้าย
- 5) ความขัดแย้งเรื่องชนกลุ่มน้อยโรฮิงญา

104. ศิลปะที่สะท้อนแนวคิดและศักยภาพของมนุษย์หลากหลายด้าน คือข้อใด

- 1) Renaissance
- 2) Byzantine
- 3) Baroque
- 4) Gothic
- 5) Realistic

105. วิกฤตการณ์ ARAB SPRING เกิดจากสาเหตุข้อใด
- 1) การปกครองแบบเผด็จการอันยาวนานของผู้นำชาติอาหรับ
 - 2) การเผชิญวิกฤติเศรษฐกิจ Mediterranean Crisis
 - 3) การเติบโตของลัทธิก่อการร้ายโดยพวกหัวรุนแรงชาวมุสลิม
 - 4) การต่อต้านการแทรกแซงภายในของสหรัฐอเมริกาและพันธมิตร
 - 5) การก่อการร้ายของขบวนการ ISIS
106. แผนที่มาตราส่วน 1 : 250,000 พื้นที่ตำบล ก. ในแผนที่ฉบับนี้มีความกว้าง 4 เซนติเมตร ความยาว 5 เซนติเมตร จงระบุพื้นที่จริงของตำบล ก. เป็นกิโลเมตร
- 1) 20
 - 2) 125
 - 3) 100
 - 4) 150
107. ถ้าประเทศไทยย้ายที่ตั้งไปอยู่ที่ละติจูด 50° เหนือ จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในข้อใดมากที่สุด
- 1) เวลาของประเทศไทยจะช้าลงกว่าเดิม
 - 2) ประเทศไทยจะไม่สามารถรับลมมรสุม
 - 3) อาชีพและการดำรงชีวิต
 - 4) ฤดูกาล
108. เครื่องมือในข้อใดมีความจำเป็นน้อยที่สุดในการให้ข้อมูล เพื่อการพยากรณ์อากาศประจำวัน
- 1) บาโรมิเตอร์ (barometer)
 - 2) กระบอกวัดน้ำฝน (rain gauge)
 - 3) แอนนีโมมิเตอร์ (anemometer)
 - 4) ไซส์โมมิเตอร์ (seismometer)
109. จังหวัดใดมีความจำเป็นในการติดตั้ง seismometer น้อยที่สุด
- 1) ขอนแก่น
 - 2) เชียงใหม่
 - 3) กาญจนบุรี
 - 4) ภูเก็ต
110. ถ้าต้องการไปชมแสงอาทิตย์รุ่งอรุณ ก่อนดินแดนอื่นควรไปที่ใด
- 1) แม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 - 2) ผาชนะได จังหวัดอุบลราชธานี
 - 3) ภูเรือ จังหวัดเลย
 - 4) แหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต

111. ประเทศใดมีเวลามาตรฐานช้ากว่าประเทศไทย
- 1) นิวซีแลนด์
 - 2) สาธารณรัฐประชาชนจีน
 - 3) อินเดีย
 - 4) ฟิลิปปินส์
112. ประชาชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในภูมิภาคใดต่อไปนี้ อยู่ห่างไกลจากแนววงแหวนแห่งไฟ (ring of fire) ซึ่งเป็นแนวแผ่นดินไหว และภูเขาไฟ
- 1) ประเทศเปรู และ ประเทศชิลี
 - 2) รัฐอะแลสกา และ รัฐฮาวาย
 - 3) คาบสมุทรอาหรับ และ คาบสมุทรเคดคาน
 - 4) ประเทศญี่ปุ่น และ ประเทศฟิลิปปินส์
113. ลักษณะภูมิประเทศในข้อใดไม่สัมพันธ์กัน
- 1) หลุมยุบ - ถ้ำใต้ดินยุบตัว
 - 2) เกาะตะปู - คลื่นกัดเซาะ
 - 3) พยอร์ด - การกัดเซาะของธารน้ำแข็ง
 - 4) เขาพิงกัน - สันดอนชายฝั่ง
114. ลักษณะภูมิประเทศแบบใดไม่พบในประเทศไทย
- 1) ภูเขาไฟ
 - 2) กีเซอร์
 - 3) ทะเลสาบน้ำจืด
 - 4) ปากแม่น้ำแบบดินดอนสามเหลี่ยม
115. ข้อใดเกี่ยวข้องกับ “สึนามิ” น้อยที่สุด
- 1) คลื่นใต้น้ำ
 - 2) ภูเขาไฟใต้สมุทร
 - 3) การเลื่อนตัวของแผ่นธรณี
 - 4) พายุหมุน
116. บริเวณที่กระแสน้ำอุ่น กระแสน้ำเย็น พบกันมีลักษณะดังต่อไปนี้ ยกเว้น ข้อใด
- 1) มีหมอก
 - 2) ปลาชุม
 - 3) มีแพลงค์ตอนมาก
 - 4) นาคเล่นน้ำ

117. เก่ง ไปท่องเที่ยวประเทศนอร์เวย์ในช่วงคริสต์มาส เหตุใดจึงไม่เห็นดวงอาทิตย์เที่ยงคืน ทั้งๆ ที่ประเทศนอร์เวย์ได้สมญาว่าเป็น “The Land of Midnight Sun”
- 1) ช่วงคริสต์มาส เป็นฤดูหนาว
 - 2) ดวงอาทิตย์เที่ยงคืนจะเกิดขึ้นเฉพาะที่ขั้วโลกเหนือเท่านั้น
 - 3) เดือนธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงคริสต์มาส ท้องฟ้าจะมีเมฆมาก เพราะอิทธิพลลมขั้วโลก
 - 4) ดวงอาทิตย์เที่ยงคืนจะเกิดในช่วงเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงที่ขั้วโลกเหนือเบนเข้าหาดวงอาทิตย์มากที่สุด
118. เมื่อเกิดพายุฤดูร้อน หรือพายุฝนฟ้าคะนอง อาจเกิดลูกเห็บตกได้เพราะเหตุใด
- 1) มีลมกรรโชกแรง
 - 2) มีปริมาณฝนตกมาก
 - 3) อุณหภูมิของอากาศลดต่ำมาก
 - 4) ลมเปลี่ยนทิศทาง
119. นักภูมิศาสตร์ส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ใดแบ่งเขตภูมิอากาศโลก
- 1) ทิศทางลม และ อุณหภูมิ
 - 2) ที่ตั้ง และ ความใกล้ไกลทะเล
 - 3) อุณหภูมิ และ ปริมาณฝน
 - 4) ความชื้น และ ความกดอากาศ
120. ภูเขาแห่งหนึ่งตั้งอยู่ในเขตศูนย์สูตร นักไต่เขาสามารถพิชิตยอดเขาที่สูง 6,000 เมตร ได้สำเร็จ นักไต่เขาผู้นี้พบสิ่งแวดล้อมบนยอดเขาเป็นลักษณะใด
- 1) ทุ่งหญ้าและไม้พุ่มเตี้ย
 - 2) ป่าดิบเขา
 - 3) ป่าสน
 - 4) ทุ่งหิมะ
121. พืชพรรณธรรมชาติในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทยเป็นแบบใด
- 1) ป่าดงดิบ
 - 2) ป่าดิบแล้ง
 - 3) ทุ่งหญ้าสลับป่าโปร่ง
 - 4) ทุ่งหญ้า
122. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญน้อยที่สุดที่ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดน้อยลง และเสื่อมโทรม
- 1) การทำนาเกลือ
 - 2) การตัดไม้ไปทำถ่าน
 - 3) ความแรงของคลื่นชายฝั่ง
 - 4) การท่องเที่ยว

123. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับแร่ธาตุและพลังงาน
- 1) พลังงานสะอาดที่ทั่วโลกกำลังมีการรณรงค์ให้ใช้มากที่สุด คือ นิวเคลียร์
 - 2) ประเทศไทยมีการใช้พลังงานลมและพลังงานร้อนใต้พิภพผลิตกระแสไฟฟ้า
 - 3) น้ำมัน ถ่านหิน และก๊าซธรรมชาติ เป็นแร่พลังงานที่เกิดจากฟอสซิลที่ใช้แล้วหมดไป
 - 4) หากที่ใดเป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติ อาจพบน้ำมันหรือถ่านหินในบริเวณใกล้เคียงได้
124. บุคคลในข้อใดมีพฤติกรรมไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 1) นาย ก. เก็บกระดาชและขวดพลาสติกไปขายที่ร้านรับซื้อ
 - 2) นาย ข. ขอเศษอาหารจากที่ต่างๆ ไปเลี้ยงสุกร
 - 3) นาย ค. เก็บกิ่งไม้ที่ปลูกเป็นเชื้อเพลิงหุงต้มอาหาร
 - 4) นาย ง. นำขยะมารวมแล้วเผาเพื่อลดปริมาณก่อนทิ้งลงถัง
125. ข้อใดไม่ใช้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- 1) ดำน้ำดูปะการังโดยไม่สัมผัสหรือเหยียบปะการัง
 - 2) พายเรือคายัคในลำธาร
 - 3) เดินป่าไม่ส่งเสียงดัง และดูนกช่วงเช้าตรู่
 - 4) เที่ยวทะเลโดยไม่เก็บเปลือกหอยขึ้นมาจากทะเล ยกเว้นซื้อของที่ระลึกที่ทำจากซากสัตว์ทะเล
126. การปลูกพืชแบบขั้นบันได มีส่วนช่วยรักษาสังแวดล้อมที่ชัดเจนที่สุดในข้อใด
- 1) ลดการพังทลายของหน้าดิน
 - 2) เพิ่มพื้นที่ป่าไม้
 - 3) ลดความแรงของลม
 - 4) เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำ
127. การกระทำในข้อใดเป็นการเพิ่มก๊าซคลอโรฟลูออโรคาร์บอน (CFC) ทำให้เกิดภาวะเรือนกระจกได้มากที่สุด
- 1) การฉีดสเปรย์กระป๋อง
 - 2) การหมักหญ้าเพื่อทำปุ๋ย
 - 3) การเผาพืชไร่หลังการเก็บเกี่ยว
 - 4) การตัดไม้ทำลายป่า
128. อุตสาหกรรมการผลิตในข้อใดมีส่วนทำลายภูมิประเทศน้อยที่สุด
- 1) เสื้อผ้าสำเร็จรูป
 - 2) ปูนซีเมนต์
 - 3) ผลิตภัณฑ์เครื่องแก้ว
 - 4) ก๊าซธรรมชาติ

129. วิถีชีวิตของประชากรในดินแดนใดที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 1) ชาวเมืองเวนิสบริการนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกด้วยเรือกอนโดลา
 - 2) ชาวเกาะฟิลิปปินส์ใช้เรือแคนูในการคมนาคมรอบเกาะ
 - 3) นักไค้ป่าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ใช้ช้างลากซุง
 - 4) นักท่องเที่ยวทะเลทราย ใช้ऊฐเป็นพาหนะ
130. โรงงานอุตสาหกรรมในข้อใดสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
- 1) โรงงานผลิตไฟฟ้าโดยใช้ลิกไนต์เป็นพลังงานที่จังหวัดลำปาง
 - 2) โรงงานผลิตอะลูมิเนียมโดยใช้ไฟฟ้าพลังน้ำที่แคนาดา
 - 3) โรงงานผลิตเหล็กกล้าโดยใช้ถ่านหินชนิดดีเป็นพลังงานที่อังกฤษ
 - 4) โรงงานผลิตปุ๋ยโดยใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นพลังงานในรัสเซีย
131. ปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองในบรรยากาศที่เกิดบ่อยครั้งในภาคเหนือ มีสาเหตุสำคัญจากข้อใด
- 1) สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงรุนแรง
 - 2) การเผาป่า
 - 3) การทำเหมืองลิกไนต์
 - 4) การเผาขยะ
132. ใครมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากที่สุด
- 1) ศร แยกเศษอาหารทิ้งถังขยะก่อนล้างจาน
 - 2) ศุภร์ เฝ้าหญ้าและเผาขยะเพื่อเพิ่มปุ๋ยในดิน
 - 3) ศักดิ์ ปลูกบ้านในน้ำริมคลองเพื่อลดความแรงของคลื่นที่ปะทะชายฝั่ง
 - 4) ศรี ทิ้งน้ำผั่งซักฟอกหลังจากซักเสื้อผ้าแล้วลงในลำคลองเพื่อให้ผักตบชวาและพืชน้ำอื่นๆ เจริญงอกงามลดการเน่าเสียของน้ำ
133. หน่วยงานใดขององค์การสหประชาชาติ ที่ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือกับทั่วโลกเพื่อแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1) FAO
 - 2) NGO
 - 3) UNESCO
 - 4) UNEP
134. แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เรื่องทฤษฎีใหม่ โดยแนะนำให้เกษตรกรแบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน ในอัตรา 30 : 30 : 30 : 10 เพื่อประโยชน์ในด้านใดเป็นสำคัญที่สุด
- 1) เป็นอัตราส่วนในการแบ่งที่ดินเพื่อทำนา ทำไร่ ทำสวน และเลี้ยงสัตว์
 - 2) เป็นแนวในการบริหารจัดการที่ดินและแหล่งน้ำของเกษตรกร
 - 3) เป็นอัตราส่วนของขั้นตอนในการผลิตข้าวนาปีให้ได้ผลผลิตสูง
 - 4) เป็นอัตราส่วนในการใช้ปุ๋ยและเตรียมดินก่อนการเพาะปลูก

135. จังหวัดใดไม่เหมาะที่จะเป็นพื้นที่แก้มลิง

- 1) ชัยภูมิ
- 2) ฉะเชิงเทรา
- 3) สมุทรสาคร
- 4) สมุทรสงคราม

136. โครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โครงการใดที่ช่วยแก้ปัญหาดินพรุหรือดินเปรี้ยวได้ดีที่สุด

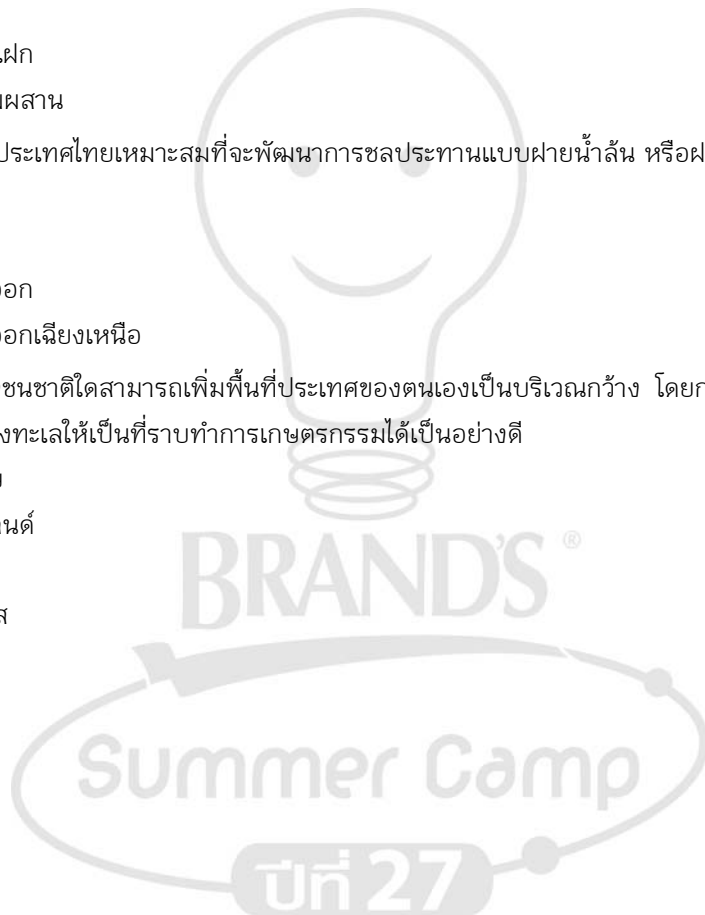
- 1) แก้มลิง
- 2) แก่ล้งดิน
- 3) ปลุกหญ้าแฝก
- 4) เกษตรผสมผสาน

137. ภูมิภาคใดของประเทศไทยเหมาะสมที่จะพัฒนาการชลประทานแบบฝายน้ำล้น หรือฝายชะลอน้ำมากที่สุด

- 1) ภาคเหนือ
- 2) ภาคกลาง
- 3) ภาคตะวันออก
- 4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

138. ภูมิปัญญาของชนชาติใดสามารถเพิ่มพื้นที่ประเทศของตนเองเป็นบริเวณกว้าง โดยการสร้างเขื่อนกั้นทะเล แล้วเปลี่ยนท้องทะเลให้เป็นที่ทำเกษตรกรรมได้เป็นอย่างดี

- 1) ชาวอังกฤษ
- 2) ชาวนิวซีแลนด์
- 3) ชาวดัตช์
- 4) ชาวฝรั่งเศส

ឈ្មោះ

ชุดที่ 1

แบบทดสอบ 5 ตัวเลือก 1 คำตอบ

1. ③ 2. ④ 3. ④ 4. ① 5. ② 6. ① 7. ① 8. ② 9. ② 10. ⑤
11. ⑤ 12. ④ 13. ① 14. ⑤ 15. ① 16. ③ 17. ③ 18. ② 19. ② 20. ④
21. ③ 22. ② 23. ④ 24. ③ 25. ⑤

แบบทดสอบ 5 ตัวเลือก 2 คำตอบ

26. ③⑤ 27. ②③ 28. ①④ 29. ②④ 30. ④⑤
31. ①② 32. ④⑤ 33. ①② 34. ①④ 35. ④⑤

ชุดที่ 2

36. 4)	37. 4)	38. 5)	39. 4)	40. 4)
41. 3), 5)	42. 2)	43. 3), 5)	44. 1)	45. 1)
46. 1)	47. 1), 4)	48. 5)	49. 5)	50. 2)
51. 3)	52. 2)	53. 4)	54. 1), 5)	55. 5)
56. 1), 2)	57. 1), 3)	58. 5)	59. 4)	60. 5)
61. 3)	62. 1)	63. 2)	64. 4)	65. 4)
66. 3)	67. 1)	68. 1), 4)	69. 5)	70. 3)

ชุดที่ 3

71. 3)	72. 3)	73. 4)	74. 2)	75. 3)	76. 3)	77. 4)	78. 4)	79. 1)	80. 1)
81. 1)	82. 3)	83. 3)	84. 3)	85. 3)	86. 4)	87. 3)	88. 4)	89. 1)	90. 3)
91. 4)	92. 5)	93. 1)	94. 2)	95. 4)	96. 3)	97. 3)	98. 3)	99. 2)	100.1)
101.4)	102.1)	103.3)	104.1)	105.1)	106.2)	107.3)	108.4)	109.1)	110.2)
111. 3)	112. 3)	113. 4)	114. 2)	115. 4)	116. 4)	117. 1)	118. 1)	119. 3)	120.4)
121. 3)	122. 3)	123. 1)	124. 4)	125. 4)	126. 1)	127. 1)	128. 1)	129. 3)	130. 2)
131. 2)	132. 1)	133. 4)	134. 2)	135. 1)	136. 2)	137. 1)	138. 3)		

